

ΤΟ ΞΕΧΕΙΛΙΣΜΑ
ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΒΟΘΡΟΥ

ΕΤΟΣ 24° ♦ ΜΑΡΤΙΟΣ 2005 ♦ ΑΡ. 278

Κωδ.
ΕΛ.ΤΑ:
3187

ΔΑΥΛΟΣ

€6

ΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΣ
ΣΥΝ-«ΒΑΣΙΛΕΙΣ»(!)
ΤΩΝ ΣΟΥΛΤΑΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ο «ἐγκέφαλος» τῆς ἀπάτης
τοῦ «Ἑλληνοχριστιανισμοῦ»

ISSN 1105-9486

9 771105 948009

ΜΙΛΑ ΣΤΟΝ «Δ» Η ΕΛΛΗΝΙΔΑ
ΠΟΥ ΚΑΤΕΚΤΗΣΕ ΤΟΝ «ΤΙΤΑΝΑ»

Ίδρυτής - ιδιοκτήτης,
εκδότης - διευθυντής
ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ

Κυδαθηναίων 29, Πλάκα,
105 58 Αθήνα.
Τηλέφωνα: 2103223957,
2103314986, 2109841655
Τηλεομοιότητα: 2103314997

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:
<http://www.davlos.gr>
Ηλεκτρονική αλληλογραφία:
davlos@davlos.gr

Τα Γραφεία του «Δ» λειτουργούν
πρωινές ώρες 9:30-14:30
καθημερινά (και Σάββατο).

Εκτύπωση: PRESS LINE
Μάγερ 11, Αθήνα,
Τηλ.: 210 5225479.

- Τιμή αντίτυπου: €6.
 - 12μηνη συνδρομή: €53.
 - Όργανισμών κ.λπ.: €80.
 - Φοιτητών: €43.
 - Ξεωτερικού: €80.
 - Η συνδρομή καταβάλλεται
κατά την έγγραφη.
 - Η συνδρομή ανανεώνεται
αυτόματως μετά τη λήξη του 12μήνου.
- Διακοπή της συνδρομής γίνεται μόνον
κατόπιν τηλεφωνήματος
του ενδιαφερομένου.

**ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΔΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ.**

Τα χειρόγραφα δεν επιστρέφονται.

Όλες οι συνεργασίες και τα
ταχυδρομικά εμπόσματα στη διεύθυνση:
ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ,
Πόστ Ρεστάντ 175 01, Π. Φάληρο.

- Παραγγελίες μέσω Διαδικτύου
βιβλίων, τόμων, παλαιών τευχών «Δ»
και έγγραφες συνδρομητών:
στην ιστοσελίδα μας www.davlos.gr
- Επίσης έγγραφες συνδρομητών με
ένα απλό τηλεφώνημα στα
τηλέφωνα του «Δ».

Παρακαλούνται οι συνδρομητές
που αλλάζουν διεύθυνση, να το
γνωστοποιούν στο περιοδικό.

Απαγορεύεται ή εν όλω ή εν μέρει
αναδημοσίευση ή αναμετάδοση καθ'
οιονδήποτε τρόπον δημοσιευμάτων
του «Δαυλού» χωρίς τη γραπτή άδεια
του εκδότη.

ΔΑΥΛΟΣ

Μηνιαίο Περιοδικό Πρωτοποριακής Έρευνας

Έτος 24°, Μάρτιος 2005, Άριθ. 278

ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η άσιογενής θρησκευτική μισαλλοδοξία 18430

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Προμηνύματα νέου Μεσαίωνα 18433

ΕΡΕΥΝΕΣ

Η διαφθορά των ράσων
ανά τους αιώνες 18443
Κων. Παπαρρηγόπουλος 18449
Συν-«βασίλεις» των σουλτάνων οι
πατριάρχες 18457
Ένας Τζαβέλλας διεθνής πειρατής, ... 18461
Το Πατριαρχείο άφώρισε και τη
Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα 18466

«Δήτε: Η παρθένος θα μείνη έγκυος»! 18480
Έλληνικές έπιδράσεις σε Πακιστάν και Ινδίες, 18485
Ο Άλέξανδρος στις Ινδίες 18485
Η θέση της γυναίκας στο Χριστιανισμό 18497
Φιλότης και νείκος 18507
Τα δρώμενα της Αγίας Άννας 18513

ΓΕΝΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Π. Διαθήκη και Εὐαγγέλια: Οί δυο «πηγές»
του Ίεροῦ Βόθρου 18432
Πήτε τα στο Γιαχβέ 18468
Ο ΑΛΛΟΣ ΛΟΓΟΣ 18460
Ο ΚΑΛΑΘΟΣ ΤΩΝ ΑΧΡΗΣΤΩΝ 18482
ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ 18483
Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ 18522
Οί Κύκλωπες - άλλοτε και τώρα 18522

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Ο «βουλγαροκτόνος» της Ρωμοσύνης 18449
Ιστορική άπάτη στη Μονή Πεντέλης 18469
8 Μαρτίου: Η «Ημέρα της Γυναίκας» 18497
Η β' έντολή σε πλήρη έφαρμογή 18503

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Άθηνά Κουστένη 18437
Νεοκλής Σαρρής 18496

Ο «Δ» έχει την ευθύνη των κειμένων που δημοσιεύει στις
σελίδες του. Για τις δραστηριότητες, δημοσιεύσεις, διατυ-
πώσεις θέσεων κ.λπ. εκτός «Δαυλού» από πρόσωπα που
γράφουν ή έγραψαν στο Περιοδικό, ο «Δ» δεν ευθύνεται.

Η ΑΣΙΟΓΕΝΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΙΣΑΛΛΟΔΟΞΙΑ:

Είναι έντυπωσιακή στην απολυτότητά της ή ιστορική αλήθεια, ότι ποτέ και πούθενά δεν σημειώθηκε πολεμική σύγκρουση, ή έστω απλό πολεμικό επεισόδιο, μεταξύ κρατών ή εθνών σε κανένα σημείο της Ύδρογειού με θρησκευτικά αίτια, πριν εμφανισθή η ιουδαϊκή αντίληψη περί θεότητας. Δεν υπάρχει καμμία απολύτως μαρτυρία στην Παγκόσμια Ιστορία από το άπώτατο παρελθόν έως σήμερα για αντιθέσεις μεταξύ ομάδων με κίνητρο τις διαφορετικές δογματικές τους πεποιθήσεις, εκτός από τους πολέμους, διωγμούς, γενοκτονίες και άλλες πράξεις ομαδικής βίας, που συνέβησαν αποκλειστικά και μόνο με πρωταγωνιστές τις τρεις έθραιογενείς θρησκείες (Ιουδαϊσμός, Χριστιανισμός, Ισλαμισμός), που έδρασαν είτε έναντιόν έτερόθρησκων είτε έναντιόν όμοθρησκων αλλά με διαφορές στις δογματικές τους αντιλήψεις.

Ειδικότερα στην Έλληνική Ιστορία ή θρησκευτική διαφορετικότητα ήταν το μόνο στοιχείο που δεν συνυπολογισθήκε ποτε στη διάκριση μεταξύ «Έλλήνων» και «Βαρβάρων» (άλλωστε ή λέξη **βάρβαρος** στην Αρχαία Έλληνική είχε αποκλειστικά και μόνο γλωσσολογική σημασία: σήμαινε αυτόν που δεν ξέρει να μιλήσει, που έχει κακή προφορά, που μιλά μία άτελη γλώσσα ή διάλεκτο - και τίποτε άλλο - γι' αυτό οι Έλληνες αποκαλούσαν «βαρβάρους» και ώριμένους όμοεθνείς, όμοθρήσκους και όμοφύλους τους όπως π.χ. τους Αιτωλούς, που μιλούσαν «βλάχικα», όπως θα λέγαμε σήμερα). Η άνεξιθρησκία ήταν άνευ εξαίρεσεων υπερχρονικό και υπερτοπικό γνώρισμα του Έλληνισμού όπως και όλων των άλλων λαών της Γης, όπως προείπαμε. [**Παρέκβαση:** Οι λεγόμενοι «Φωκικοί Πόλεμοι» είχαν ως μοναδικό αίτιό τους τόν πολιτικό έλεγχο του άνωτάτου πνευματικού ιδρύματος του Έλληνισμού, των Δελφών, και από τίποτε δεν προκύπτει ότι ίσως συνετέλεσε σ' αυτούς και κάποια δογματική ή άλλης θρησκευτικής ύφης διαφορά.]

* * *

Η παρουσία με κάποια πληρότητα της ιστορίας των πολέμων, σφαγών, διωγμών, γενοκτονιών και εμφύλιων σπαραγμών που είχαν αποκλειστικώς θρησκευτική αίτια και αίματοκύλισαν την ανθρωπότητα, από τότε που οι τρεις Ιουδαϊογενείς θρησκείες εμφανίστηκαν στο ιστορικό προσκήνιο, θα ήταν μέσα στα πλαίσια του παρόντος σημειώματος ανέφικτη αλλά και άχρηστη. Όσοι έχουν «άκροασθή» έστω στοιχειωδώς τα μηνύματα της Ιστορίας γνωρίζουν ότι ένα τεράστιο τμήμα της στρατιωτικής ιστορίας της Έγγυς και Μέσης Ανατολής, της Βόρειας Αφρικής και της Εύρώπης, όπως και οι κατακτήσεις λαών, οι ένδοεθνικές αλληλοκτονίες, οι εξαφανίσεις ιστορικών φυλών, οι καταπιέσεις εθνών και πολιτισμών και τα λοιπά παρόμοια συμβάντα μισαλλοδοξίας, μισανθρωπισμού και αίμοδιψείας δεν είναι τίποτε άλλο από την εξιστόρηση συγκρούσεων, που τις προκαλούσαν σχεδόν πάντοτε ομάδες (κράτη, συνασπισμοί, βασιλικοί ή φεουδαρχικοί οίκοι, σχισματικοί, αίρετικοί κ.λπ.) που έπεδίωκαν ρητώς ή έμμέσως θρησκευτική κυριαρχία επί των αντιπάλων. Από τις γενοκτονίες των έξι λαών της Χαναάν, που περιγράφει ή Βίβλος, τόν έξοντωτικό και πολυαίωνα διωγμό των Ελλήνων, την καταστροφή του πολιτισμού τους από τους χριστιανούς και τους κατακτητικούς πολέμους του Ισλάμ στην Ασία, την Αφρική και την Εύρώπη μέχρι τους ατέλειωτους μεσαιωνικούς και νεότερους πολέμους, στανροφορίες και «Νύχτες σφαγών» μεταξύ Εύρωπαίων σχισματικών ή αίρετικών, την γενοκτονία του συνόλου σχεδόν των προκολομβιανών φυλών των Ινδιάνων της Αμερικής από τους χριστιανούς κατακτητές, τη γενοκτονία των χριστιανών Αρμενίων από τους μουσουλμάνους Τούρκους κ.λπ. δεν έχουμε να κάνουμε με τίποτε άλλο εκτός από γεγονότα που επαληθεύουν την ιστορική αλήθεια που προαναφέραμε. Η ανάμιξη και οικονομικών αιτίων στην πρόκληση των γεγονότων αυτών μπορεί να θεωρηθή ως

Η «ΡΙΖΑ» ΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ-ΠΑΡΟΝ ΤΗΣ

«φυσική συνέπεια» της θρησκευτικής μισαλλοδοξίας, αν σκεφθούμε ότι τὸ «ἀρχέτυπο» τῆς ιδεολογίας τοῦ μίσους καὶ τῆς μὴ ἀνοχῆς, ὁ Γιαχβὲ («οὐκ ἔσονται θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ» καὶ ἡ ἰσλαμιστικὴ ἐκδοχὴ του «**ἕνας εἶναι ὁ Θεὸς καὶ προφήτης αὐτοῦ ὁ Μωάμεθ**» κ.λπ.), συστεγάζεται στὸν ἴδιο ναὸ μαζὶ μὲ τὸ «Θησανροφυλάκιον τοῦ Σολομῶντος» (στὰ Ἑβραϊκὰ «**Korvan**»). Ἀνεξιθρησκία-ἀνεκτικότητα ἀφ' ἐνὸς καὶ ἰουδαιογενεῖς θεωρίες ἢ ἀντιλήψεις ἀφ' ἑτέρου εἶναι δυὸ πράγματα ἀπολύτως ἀσυμβίβαστα μεταξὺ τους.

* * *

Καὶ μία ματιὰ στὸ σήμερα πάλι ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τῆς προαναφερθείσας ἱστορικῆς θεώρησης:

Α **Σὲ παγκόσμια κλίμακα:** Σ' ὅλες ἀνεξαιρέτως τὶς συγκρούσεις, τοὺς πολέμους, τὴν «τρομοκρατία», τὶς ἀνθρωποσφαγές, ποὺ στὶς ἡμέρες μας συμβαίνουν στὸν Πλανήτη, ἐμπλέκονται οἱ πιστοὶ τῶν τριῶν θρησκειῶν. (Δυστυχῶς καὶ ἡ Ἀμερικὴ, ἡ ὁποία ξεκίνησε ὡς παράδεισος καὶ καταφύγιο τῶν διωκομένων θρησκευτικῶν ὁμάδων ἄλλων περιοχῶν τῆς Γῆς, θεομοθετῶντας -πρῶτη αὕτη- στὸ Σύνταγμά της τὴν ἀνεξιθρησκία, σήμερα παρουνισιάζεται νὰ μολύνεται ὅλο καὶ πιὸ πολὺ ἀπὸ τὸν ἀσιατικὸ ἰδ καὶ νὰ υἱοθετῇ ὅλο καὶ περισσότερο τὸν θεοκρατικὸ μανιχαϊσμὸ «Ἄξονας τοῦ Καλοῦ-Ἄξονας τοῦ Κακοῦ» ἢ «Θεός-Σατανᾶς», μανιχαϊσμὸ ὁ ὁποῖος τῆς ὑπαγορεύει ὡς ἀόρατος ὑποβολέας τὶς στρατιωτικές της ἐνέργειες.) Ἡ ὑπόλοιπη (ἐκτὸς τοῦ τριδύμου Ἰουδαϊσμός-Χριστιανισμός-Ἰσλαμισμός) Ὑφήλιος ἡσυχάζει, ἀσχολούμενη μὲ τὰ εἰρηνικὰ της ἔργα.

Β **Στὴν Ἑλλάδα:** Στὴ χώρα ποὺ οἱ κάτοικοί της οὐδέποτε συγκρούσθηκαν γιὰ κάποιο θεὸ προτοῦ ἐκχριστιανισθοῦν βιαίως καὶ ποὺ στοὺς νεώτερους χρόνους (1821) ξεκίνησαν «**ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένοι τῶν** (ἀρχαίων ἀνεξιθρησκῶν) **Ἑλλήνων τὰ ἱερά**» (κι ὄχι «**γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστη τὴν ἀγία**», ὅπως ἰσχυρίσθηκαν ψευδῶς καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων οἱ πιστοὶ τῆς θρησκείας αὐτῆς, οἱ ὁποῖοι ἀφώρισαν καὶ καταπολέμησαν τὴν ἐθνεγερσία μας μ' ὅλες τους τὶς δυνάμεις), ἄνοιξαν στὴ συνέχεια τὴν πίσω πόρτα στὸν Ἀσιατισμὸ, μεταλλάχθηκαν καὶ πάλι ἀπὸ Ἕλληνες σὲ «Ἑλληνοχριστιανούς»-ἀναβιωτὲς τοῦ Βυζαντίου («Μεγάλῃ Ἰδέα»), αὐτοκαταστράφηκαν μὲ τὸν ὀριστικὸ ξεριζωμὸ τους ἀπὸ πλείστες προαιώνιες ἐστίες τους- καὶ τώρα;

Καὶ τώρα, ποὺ κάποιοι, διδασκόμενοι ἀπὸ τὴν πικρὴ μας ἱστορικὴ πείρα, μιλοῦν ξεσκεπάζοντας αὐτοὺς στοὺς ὁποίους ὀφείλονται «**τὰ πάθια καὶ οἱ καημοὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ**», δέχονται τοὺς χαρακτηρισμοὺς τοῦ «εἰδωλολάτρη» ἀκόμη καὶ τοῦ «ἀνθέλληνα» καὶ γίνονται ἀντικείμενα «Μελέτης (!) ἀπὸ Συνοδικὲς Ἐπιτροπὲς κατὰ τῆς Νεοεἰδωλολατρίας(!)» σὲ συνεργασία μὲ κάποιους ἐκπροσώπους τῆς πολιτικῆς καὶ δικαστικῆς ἐξουσίας (δηλαδὴ τοῦ Ρωμαίικου πολιτικο-θρησκευτικο-στρατιωτικο-δικαστικοῦ «κομφόρμ», τῆς πιὸ διεφθαρμένης κρατικῆς «ἐλίτ» τῆς Ὑφῆλιου σύμφωνα μὲ τὶς ἐπίσημες «λίστες» τῶν διαφόρων διεθνῶν ὁργανισμῶν*). Λοιπόν;

* Ἡ πρόσφατη καταμήνυση τῆς κ. Δόμνας Σαμίου ἀπὸ τὴν Ὁρθοδοξία καὶ ἡ ἐντολὴ τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας νὰ διεξαχθῇ προανάκριση εἰς βάρος τῆς μουσικολογογράφου μὲ πρόσχημα τὴν προάσπιση τῆς «ἠθικῆς»(στὴν πραγματικότητα: γιὰ νὰ ἐξαλείψουν τὶς τελευταῖες ἐπιβιώσεις τῆς Διονυσιακῆς Παράδοσης στὶς τάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ) ἀποτελεῖ κραυγαλέα ἀπόδειξη ὅτι ἡ ἀσιατικὴ μισαλλοδοξία κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ παραμένει ἀμείωτη καὶ ἐξ ἴσου ἀδίστακτη καὶ ἀδυσώπητη διὰ μέσον τῶν αἰώνων.

«ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ» ΚΑΙ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ»:

ὁ μέγα σκάνδαλο χρηματικῆς ἀπάτης, ὁμοφυλοφιλίας, ἀρχαιοκαπηλίας, ἐμπορίας ναρκωτικῶν καὶ παραβάσεως καὶ προσβολῆς κάθε ἔννοιας νομιμότητος συγκλονίζει τὴν Ἑλλαδικὴ Ἐκκλησία. Τὰ γεγονότα εἶναι γνωστά: Ἄμεση ἡ συμμετοχὴ τοῦ ἴδιου τοῦ κ. Χριστόδουλου, ὁ ὁποῖος ἀποδεδειγμένα ὑποστήριξε μεγαλέμπορους ἡρώωνες στὸ Βόλο.

Πολλοί, ποὺ ζοῦνε ἀπὸ τὶς ἐπιχορηγήσεις τῆς Ἐκκλησίας (ὅπως τὸ γνωστὸ ὁρθόδοξο κόμμα), ἔτρεξαν νὰ ὑποστηρίξουν τὸν ἀρχιεπίσκοπο καὶ τὸν «θεσμὸ τῆς Ἐκκλησίας» ἐν γένει, κατηγορῶντας τοὺς δημοσιογράφους ποὺ ἔβγαλαν τὰ αἵσχητους στὴν φόρα, ἐνῷ οἱ γνωστοὶ τηλελλαδέμποροι σιώπησαν συνηθισμένα. Κάποιοι ἄλλοι εἶπαν, πὼς αὐτὰ εἶναι ἀπλῶς σημάδια τῆς παρακμιακῆς ἐποχῆς μας, ἐνῷ ὁ Χριστιανισμὸς παραμένει ἄσπιλος διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Ὅμως ἡ σαπίλα καὶ ἡ διαφθορὰ πάσης μορφῆς συνοδεύει ὅλα τὰ χριστιανικὰ δόγματα σ' ὅλες τὶς περιόδους τῆς ἱστορίας τους. (Βλέπετε στοὺς τόμους τοῦ «Δ» τὶς ἑκατοντάδες ἔρευνες – ἄνω τῶν 7.000 σελίδων – γιὰ τὴν ἑσχατὴ ἀνηθικότητα ὁλόκληρης τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὅπως καὶ τὸ τεῦχος 272-273 (Σεπτεμβρίου 2004), στὸ ὁποῖο δημοσιεύεται ἡ ἐμπεριστατωμένη ἔρευνα ὑπὸ τὸν τίτλον **«Ἰησοῦς: Κήρυκας μίσους, διχασμοῦ καὶ ἀνθελληνισμοῦ»**, ὅπου ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ ἀποσπάσματα τῶν Εὐαγγελίων τὸ ἄθλιο ἠθικὸ ποιοὺν τοῦ ἱδρυτῆ τῆς ἰουδαιοχριστιανικῆς θρησκείας.) Χάριν παραδείγματος θὰ ἀναφερθοῦμε στὴν κατάσταση ποὺ ἐπικρατοῦσε στὴν Ὁρθοδοξία μόνο κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς Τουρκοκρατίας:

Ὁ Ἀνώνυμος Ἕλληνας τῆς «Ἑλληνικῆς Νομαρχίας» μᾶς ἐξηγεῖ τὴν σήψη καὶ τὴν παρακμὴ τῶν κληρικῶν ποὺ βίωναν οἱ σκλαβωμένοι Ρωμοὶ τῆς ἐποχῆς του: **«Οἱ ἀρχιεπίσκοποι τρώγουσι καὶ πίνουνσι ὡς χοῖροι... καὶ κατεργάζονται τὰ πλέον ἀναίσχυντα καὶ οὐτιδανὰ ἔργα ὅπου τινες ἤμπορεῖ νὰ στοχασθῇ»** (σελ. 133). Στὶς σελ. 137 καὶ 139 τοὺς ἀποκαλεῖ **«γαστριμάργους ψευδοκλήρυκας»** καὶ **«ἄθλίους ἀμαθεστάτους»**. Γιὰ τοὺς ἐπισκόπους λέει ὅτι εἶναι **«λύκοι καὶ βάρβαροι λησταὶ χειρότεροι τῶν πρώτων»** καὶ πὼς **«ἡ χυδαιότης των καὶ ἡ σκληρότης των διαπερνᾷ κατὰ πολὺ ἐκείνην τῆς παρδάλεως»** (σελ. 140). Τοὺς ἀρχιμανδρίτες τοὺς χαρακτηρίζει ὡς **«ἀμαθεῖς καὶ ἀναλφαβήτους λαοκλέπτας»** (σελ. 135), **«ἄξιους γέλωτος καὶ δακρύων»** καὶ πὼς **«ἐκδύουν γυναῖκας, ὅποτε ἤμποροῦν»** (σελ. 136). Τοὺς καλογήρους **«κοκκαλοπωλητὰς, κλεπταποδόχους καὶ ἀπαθῆ τέρατα, ποὺ κρύπτουσι τὴν ἀμάθειάν των»** (σελ. 137). Γιὰ τὸν ἀριθμὸ τους λέει ὅτι ἦταν **«ἐκατὸν χιλιάδες καὶ ἴσως καὶ περισσότεροι μαυροφορεμένοι»**, οἱ ὁποῖοι **«ζῶσιν ἀργοὶ καὶ τρέφονται ἀπὸ τοὺς ἰδρωτάς των ταλαιπώρων καὶ πτωχῶν Ἑλλήνων»** (σελ. 138). Καὶ καταλήγει ἀποδίδοντας στὸν ἄθλιο αὐτὸν Κληρὸ τὴ διαιώνιση τῆς σκλαβιάς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους: **«Ἰδοῦ, ὦ Ἕλληνες ἀγαπητοί μου**

ΟΙ ΔΥΟ «ΠΗΓΕΣ» ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΒΟΘΡΟΥ

ἀδελφοί, ἡ σημερινὴ ἀθλία καὶ φοβερὰ κατάστασις τοῦ ἱερατείου, ποὺ εἶναι καὶ ἡ πρώτη αἰτία ποὺ ἀργοπορεῖ τὴν ἐλευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος» (σελ. 138).

Ἴδού, ἀγαπητοὶ σημερινοὶ Νεοέλληνες, ποιά εἶναι ἡ διαχρονικὴ ἠθικὴ ποιότητα τοῦ ἰουδαιοχριστιανικοῦ ἱερατείου μας. Ὅσο γιὰ τὴν περίοδο τῆς λεγομένης Βυζαντινοκρατίας σὰς παραπέμπομε στὰ τρία προηγούμενα ἄρθρα τοῦ «Δαυλοῦ» (τεύχη 274, 275, 276) μὲ θέμα τὸν ἐλλεινὸ ρόλο τοῦ ἱερατείου κατὰ τὴν διάρκεια τῆς θρησκευτικῆς μεταρρυθμίσεως τῶν Ἰσαύρων. Ἐκεῖ φαίνεται πὺς «ἡ ἱερὰ κόπρος τοῦ Ἀυγείου» εἶναι ὑπόθεσις ἰδιαζόντως καὶ διαχρονικῶς χριστιανικῇ, κάτι ποὺ προμηγνύει ὅτι καὶ πολὺ δύσκολα θὰ ἐπέλθῃ κάθαρσις.

* * *

δήλωση τοῦ ἀρχιεπισκόπου στὸν τύπο, ὅτι «**καὶ οἱ κληρικοὶ ἄνθρωποι εἶναι καὶ σφάλλον**» καὶ πὺς «**ὑπάρχουν καὶ καλοὶ κληρικοί**», δείχνει τὴν πρόθεσις συγκάλυψις τῆς ἀνιάτης καὶ χρόνιας ἰδεολογικῆς καὶ ὄχι ἐκκλησιαστικῆς σήψης, ποὺ ἤδη ροκανίζει καὶ τὴν δική του καρέκλα:

Παλιὸ τὸ «κόλλο» (τὸ λένε καὶ οἱ Γραφεῖς τους) νὰ φορτώνουν τὶς «ἐκ πεποιθήσεων» ἐνδογενεῖς βρωμιές τῆς ἰουδαϊκῆς ἰδεολογίας σὲ «**ἐξίλαστήρια θύματα**» (σὲ δὴθεν «**ἀνάξιους λειτουργούς**») καὶ στὴν ἔσχατη ἀνάγκη νὰ ἐνοχοποιοῦν γιὰ τὰ ἐγκλήματα τοῦ ἴδιου τοῦ Χριστιανισμοῦ τὶς Ἐκκλησίες του καὶ τὰ Δόγματά του – καὶ οὐδέποτε τὴν ἴδια τὴν ἀντίληψις τῆς θρησκείας τους περὶ θεοῦ, εἴτε Γιαχβὲ τὸ ὀνομάζουν εἴτε Χριστό: Δῆτε τὶς αὐθεντικώτερες «ἐκφάνσεις» τῶν «ἠθικῶν» ἀντιλήψεών τους, τὴν «Παλαιὰ Διαθήκη» καὶ τὰ «Εὐαγγέλια», καὶ θὰ διαπιστώσετε ὅτι ἡ μόνιμη πηγὴ, ποὺ γεμίζει διὰ μέσου τῶν αἰώνων, τὸν ἱερὸ βόθρο τους εἶναι τὸ ἴδιο τὸ θεϊκὸ ἰουδαϊκὸ μοντέλλο τους.

Τὰ πλοκάμια τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ἐκτὸς ἀπ' τὴν Παιδεία, τὴν Πολιτικὴ, τὴν Οἰκονομία, τὴν Διοίκηση, τὴν Ἀστυνομία, τὶς Ἑνοπλές Δυνάμεις καὶ γενικὰ τὴν παρασκηνιακὴ διακυβέρνησις τοῦ τριτοκοσμικοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους μας ἀπλώθηκαν καὶ κατασπίλωσαν κυρίως τὴν Δικαστικὴ Ἐξουσία καὶ τὸ δικηγορικὸ ἐπάγγελμα, σὲ βαθμὸ καὶ ἔκτασις ποὺ ὑπερβαίνουν κάθε ὅριο ἀνοχῆς. Ταυτόχρονα ἐπεκτάθηκαν καὶ σὲ Ἐκκλησίες ἐκτὸς Ἑλλάδος, ὅπως στὸ Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων καὶ στὸ Ἰσραὴλ, μὲ ἐγκληματικὰς ἐνέργειες «ἱερῶν» πρακτόρων ποὺ ἀδυνατεῖ νὰ συλλάβῃ ὁ νοῦς ἐνὸς ὁμαλοῦ καὶ ἰσορροπημένου ἀνθρώπου. Ἐμεῖς νομίζουμε ὅτι, ἂν ξετυλιχθῇ ὁλόκληρο τὸ κουβάρι τῶν ἀποκαλύψεων καὶ τῶν διαπλοκῶν τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ γενικώτερα τοῦ Χριστιανισμοῦ –κάτι ἀπίθανο ἐντελῶς...-, τότε θὰ ἔχῃ τελειώσει ὀριστικὰ ἡ (ἰουδαϊκὴ) «Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν», ἡ ὁποία ὀφείλει τὴν ὑπαρξή της ἀποκλειστικὰ στὴν «μυστικιστικὴ» ἀπόκρυψη, τὴν «πνευματικὴ» ἀπάτη καὶ τὸν «ποιμαντικὸ» σκοταδισμό.

B.M. - Γ.Σ.Π.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Το κύκλωμα του ιεροῦ βόθρου καὶ ὁ Ἑβραῖος καλόγερος

Κύριε διευθυντά,
Εὐχαριστῶ τὸ Θεό, ποὺ μὲ ἀξίωσε νὰ δῶ καὶ ἔ-
ναν Ἑβραῖο, τὸν πατέρα Ἰγκὼρ Χλοπόνιν, νὰ ἔχη
ἀσπασθῇ τὸ Ὁρθόδοξο Χριστιανικὸ Δόγμα καὶ
μάλιστα νὰ γίνῃ μοναχὸς αὐτοῦ. Τώρα, ἂν μετα-
μεσονυκτίως ἀσπαζόταν καὶ μερικὲς εὐειδεῖς καὶ
καλλίγραμμες μοναχές, αὐτὸ δὲν ἀποτελεῖ λόγον
μομφῆς, ἀφοῦ μᾶλλον ἐξυπηρετοῦσε καὶ ἀπάλυ-
νε τὸν δύσκολον καὶ ἐστερημένον σεξουαλικῶν
ἀπολαύσεων μοναχικὸν βίον τόσοι τῶν καλογή-
ρων ὅσον καὶ τῶν καλογραιῶν. Ὅθεν τιμὴ καὶ δό-

ξα στὸν Χ.Ο. Ἑβραῖο μοναχὸ μᾶλλον πρέπει πα-
ρὰ ψόγος.

Τιμὴ καὶ δόξα, ποὺ τοῦ ἀπονεμήθηκαν ἥδη με-
τὴν εὐνοια καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ τοῦ προσέ-
φερε ὅλο τὸ κύκλωμα τῶν «ἀγίων» μας καὶ τῶν
σὺν αὐτοῖς δικηγόρων, δικαστῶν, χασισεμπόρων
καὶ ἄλλων μετὰ τὸ ἴδιο ποῖον καὶ τὴν ἴδια ἠθικὴ ὑ-
πόστασι.

Μὲ ἐκτίμηση
Δημήτριος Τσίρκας
Ἀθήνα

Προτιμότερος ἀπὸ τὴν πυρὰ ὁ δικαστικὸς διωγμὸς

Κύριε διευθυντά,
Τελικὰ τυχερὴ ἡ ἐκλεκτὴ καλλιτέχνης κ. Δόμνα
Σαμίου! Φαντάζεστε νὰ ζοῦσε στὴν ἐποχὴ τοῦ Με-
σαίωνα, τοῦ σκοταδισμοῦ καὶ τῆς ὀπισθοδρομή-
σης καὶ νὰ προσπαθοῦσε, μὲ τὸν ζῆλο καὶ τὸ μερά-
κι ποὺ τὴν διακρίνει, νὰ διασώσῃ καὶ νὰ διαδώσῃ
τὰ δημοτικὰ μας τραγούδια καὶ τὴν παραδοσιακὴ
μας μουσικὴ, δηλ. ἓνα μέρος τοῦ πολιτισμοῦ μας
ποὺ ἔχει ἄμεση σχέση μὲ τὶς ἑλληνικὲς ρίζες μας
καὶ τὴν ἑλληνικὴ λαϊκὴ μας συνείδηση;

Νὰ σὰς περιγράψω τὸ σκηνικόν, ὅπως τὸ φαντά-
ζομαι ἐγώ: Ἕνας πουργιανὸς χριστιανὸς ἱεροψάλ-
της ἀποστρεφόμενος μετὰ βδελυγμίας τὰ ἀποκριά-
τικα τραγούδια (ποὺ μὲ τὴν ἀθυροστομίαν τους πα-
ραπέμπουν ἄμεσα στὶς ἑλληνικὲς Διονυσιακὰς γι-
ορτές), ἄρα ἀποστρεφόμενος καὶ τὸ μέγα θαῦμα

τῆς Ζωῆς-Φύσης ποὺ αὐτὰ ὑπονοοῦν, ἐμφοροῦμε-
νος ὁμῶς ἀπὸ μεγάλο “ἔνθεο” χριστιανικὸ ζῆλο, συ-
νεπικουρούμενος καὶ ἀπὸ ἄλλους ὁμόφρονές του,
πιστοὺς στὴν παρθενογένεση «δούλους τοῦ Κυρί-
ου», νὰ συγκεντρώνῃ σὲ σωρὸ τὰ ξύλα τῆς πυρᾶς
καὶ νὰ τοποθετῇ τὴν Σαμίου δεμένη πισθάγκωνα
καὶ χειροπόδαρά πάνω σ’ αὐτά. Ὁ γραμματέας τῆς
«Ἱερᾶς Συνόδου», στέλνοντας τὸ διαχρονικόν... μὴ-
νυμα ἀγάπης, νὰ τῆς ἀπαγγέλλῃ ἕναν ἀφορισμὸ
καὶ ὁ προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας, φορῶντας
τὰ χρυσοποικίλτα ἱερά του ἄμφια, κάνοντας μὲ
ταπεινοφροσύνη τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ καὶ εὐλο-
γώντας τὸν ἱεροψάλτη νὰ δίνη τὸ παρὰγγέλμα γιὰ
τὸ «ψυχοσωτήριον» ἔργον μὲ τὸν στίχο (ἀπὸ τὴν
ἀκολουθία τοῦ ὁρθοῦ τῆς Μεγάλης Τεσσαρακο-
στῆς): «Ζῆλος λήφεται λαὸν ἀπαίδευτον, καὶ νῦν

ΠΡΟΜΗΝΥΜΑΤΑ ΝΕΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ

Κύριε διευθυντά,

Γράφτηκε πρὶν λίγο καιρὸ σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ ἔντυπα τὰ συνοδευτικὰ τοῦ ἡμερήσιου τύπου, ὅτι
σὲ ἓνα μικρὸ ἀμερικάνικο χωριό, τὸ Ντάρμπι τῆς Μοντάνα, ἓνας 17χρονος μαθητὴς ὠργάνωσε
διαδήλωση στὸν αὐτοκινητόδρομο τῆς περιοχῆς ὡς ἐνδειξὴ διαμαρτυρίας γιὰ τὴν ἀπόφαση
τοῦ συλλόγου γονέων καὶ τῶν καθηγητῶν τοῦ λυκείου νὰ ἐνσωματωθῇ στὸ μάθημα τῆς βιολο-
γίας ἡ βιβλικὴ θέση περὶ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου. Μετὰ τὴ διαμαρτυρία αὐτὴ ἡ ἀπόφαση
ἴσχυσε μόνο γιὰ τὴ χρονιά ποὺ λήφθηκε καὶ στὴν συνέχεια καταργήθηκε. Σὲ ἄλλα ἔντυπα κατὰ
καιροὺς ἔχουν γραφῇ ἀπόψεις ἱερωμένων ποὺ στρέφονται κατὰ τῆς λεγόμενης θεωρίας τῆς
ἐξέλιξης τῶν ὄντων, ποὺ δὲν εἶναι πιὰ θεωρία ἀλλὰ ἀποτελεῖ ἐπιστημονικὸ γεγονός. Τελευταῖα
ἐπίσης ὑπῆρξαν διαμαρτυρίες κατὰ τοῦ ἀμερικάνικου τηλεοπτικοῦ καναλιοῦ, ποὺ προβάλε
τὴν τελετὴ ἑναρξῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων τῆς Ἀθήνας, γιατί θεωρήθηκε «ἄσεμνο» τὸ γυμνὸ
σῶμα καὶ ἡ τρυφερότητα ἀνάμεσα σὲ ἓνα ζευγάρι ἀνθρώπων. Πλήθος ἄλλων παρεμβάσεων,
ἰδιαίτερος στὶς σχέσεις τῶν δύο φύλων καὶ ἄλλα πολλὰ παραλείπονται. Δὲν μπορεῖ ὁμῶς νὰ

πῦρ τοὺς ὑπεναντίους ἔδεται». Κάποιοι θεοσεβεῖς καλόγεροι μὲ χοντρά «ιερά» βιβλία ὑπὸ μάλης (παρόμοια μὲ τὸ «Τερὸν Πηδάλιον» τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτη) νὰ ἀνάβουν τὴν πυρὰ («τοῦ ἑξαγνισμοῦ») κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τῆς ψάλλοντας τὸ «Κύριε τῶν Δυνάμεων, μεθ' ἡμῶν γενοῦ...», ἐνῶ οἱ ἀρχιερεῖς, παρατεταγμένοι μὲ τὶς ἐπίσημες στολές τους καὶ τὶς ἀπαστράπτουσες μίτρες τους, νὰ ἀναπέμπουν ὕμνους στὸν Πατέρα, στὸν Υἱὸ καὶ στὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνουν «ἐν χορῷ» καὶ μὲ ἔπαρση: «Τίς Θεὸς μέγας καὶ δυνατός, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν!». Σὲ μικρὴ δὲ ἀπόσταση καὶ σὲ κύκλο, τὸ «χριστεπώνυμον ποῦμνιον», ὄρθιο ἢ γονυκλινές, σταυροκοποῦμενο καὶ ἐκστασιαζόμενο, νὰ ψιθυρίζη, μαζὶ μὲ τὸ «Ἀλαλα τὰ χεῖλη τῶν

ἀσεβῶν...» καὶ τὸ «Ἰησοῦς Χριστὸς νικᾷ καὶ ὅλα τὰ κακὰ σκορπᾷ».

Εὐτυχῶς ὅμως ζοῦμε στὸ μεταολυμπιακὸ ἔτος 2005 καὶ στὴν Ἑλλάδα τοῦ «Ἑλληνοχριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ» καὶ τῆς «Ὁρθοδοξίας», ποῦ... σέβεται καὶ τιμᾷ τὶς παραδόσεις μας, τὰ ἥθη καὶ τὰ ἔθιμά μας τὰ ἐλληνικά καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου καὶ ὄχι σὲ κάποια νέο-μεσαιωνικὴ θεοκρατικὴ χώρα τῆς μισαλλοδοξίας καὶ τοῦ παραλόγου!

Κι ἔτσι ἢ κ. Σαμίον νὰ εἶναι εὐχαριστημένη, ποῦ θὰ ταλαιπωρηθῇ ἀπλῶς στὰ δικαστήρια καὶ θὰ γλιτώσῃ τὴν πυρὰ.

Μετὰ τιμῆς

Μιχάλης Χαλαλαμπάκης
Ἀθήνα

Παράπονα βυζαντινολογούντων κατὰ τοῦ Καστοριάδη...

Κύριε διευθυντά,

Πρὶν ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες παρακολούθησα σὲ κρατικὸ κανάλι τὴν συνέντευξιν τῆς διακεκριμένης βυζαντινολόγου κ. Ἀρβελέρ, ἡ ὁποία σὲ κάποιο σημεῖο ἀναφέρθηκε στὸν μεγάλο Ἑλληνα φιλόσοφο Κ. Καστοριάδη. Ἡ ἐν λόγω κυρία, ἀφοῦ ἐξῆρε στὴν ἀρχὴ τὶς γνώσεις τοῦ Καστοριάδη, στὴν συνέχεια ἐξέφρασε τὴν δυσαρέσκειά

της γιὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ τελευταῖος ὑποστήριξε ὅτι ἡ βυζαντινὴ περίοδος ἦταν σκοταδιστικὴ. Ἐχω τὴν ἐντύπωση πὼς τὰ κόκκαλα τῶν Γεωργίου Πλήθωνος Γεμιστοῦ, τοῦ Φαρμακιδῆ καὶ τόσων ἄλλων θὰ τρίζουν ἀκόμη...

Μὲ τιμῆς

Δημήτριος Καϊμάκης
Λαμία

Οἱ Ἑλληνες στρατιωτικοὶ καὶ ἡ δοξολογία τοῦ Εὐαγγελισμοῦ

Κύριε διευθυντά,

Τί θέλουν οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων μέσα στὸν ναὸ τῆς Μητροπόλεως εἰδικὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ; Δὲν ἔμαθαν ὅτι στὰ πανεπιστήμια Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης οἱ καθηγητὲς τῆς Θεολογίας διδάσκουν ὅτι ἡ ἐπανάσταση τῶν Ἑλλήνων τὸ 1821 ἔβλαψε τὸ γέ-

νος καὶ ὅτι ἦταν προτιμότερο τὸ τουρκικὸ φέσι ἀπὸ τὴν παπικὴ τιάρα; Δὲν ἔμαθαν ὅτι τὸ Πατριαρχεῖο εἶχε ἀφορίσει τρεῖς φορὲς τὴν Ἐπανάσταση (βλ. τὰ πλήρη κείμενα τῶν ἀφορισμῶν στὸν «Δ», τ. Μαρτίου 2000 καὶ Μαρτίου 2001) οὔτε γιὰ τὶς τόσες ἀνθελληνικὲς ἐνέργειες τῆς Ἱεραρχίας κατὰ τὴν πολύχρονη σκλαβιὰ τῶν Ἑλλήνων;

παραλειφθῇ τὸ γεγονὸς ὅτι στὴ διάρκεια τῶν δύσκολων ἡμερῶν τῆς Νοτιοανατολικῆς Ἀσίας ἀπὸ τὸ φοβερὸ τσουνάμι βρέθηκε ἱερωμένος μὲ ὑπεύθυνη θέση νὰ μᾶς πῇ ἀπὸ τὰ ΜΜΕ ὅτι «ὁ Θεὸς στέλνει ἀπὸ καιροὺ εἰς καιρὸν φυσικὲς καταστροφές, γιὰ νὰ συνεντίσῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ!»!

Διερωτᾶται λοιπὸν κανεὶς ποῦ μπορεῖ νὰ ὀδηγούμαστε. Ἀρχίζει νὰ ἀναβιώνῃ πάλι μιὰ νέα ἐποχὴ, παρόμοια μὲ ἐκείνῃ ποῦ καταδίκασε τὸν Γαλιλαῖο, γιατί τόλμησε νὰ πῇ κατὰ ποῦ ἦταν ἀντίθετο μὲ τὶς ἀπόψεις τῆς πανίσχυρης τότε θεολογικῆς ἀποψης; Γυρίζουμε πίσω σὲ ἓνα μεσαίωνα, ποῦ θὰ εἶναι πολλὴ χειρότερος ἀπὸ ἐκεῖνον ποῦ πέρασε ἡ ἀνθρωπότητα, γιατί θὰ ὑποστηρίζεται ἀπὸ τὴν «Τεχνολογία τοῦ Μεγάλου Ἀδελφοῦ»; Τὰ σημάδια ἀπὸ τὴ διεθνὴ πραγματικότητα δὲν εἶναι ἐνθαρρυντικά, καὶ σὲ ἓνα μεγάλο ποσοστὸ, ἂν ὄχι ἀποκλειστικά, ὑπεύθυνοι γιὰ τὴν κατάστασιν αὐτὴ εἶναι οἱ ταγοὶ τῶν θρησκειῶν τοῦ κόσμου. Ἐλεος πιά! Ἄς ἀφήσουμε τὴν ἐπιστήμην νὰ κἀνῃ τὸ ἔργο της. Ἄλλο ἢ «πίστις» καὶ ἄλλο ἢ ἐπιστήμη καὶ ἡ πρόδοος. Ἄς κοιτάξουμε γιὰ τὴν ἀνάτασιν τοῦ ἀνθρώπου πνεύματος καὶ ἄς μὴ ξεχνᾶμε ὅτι ἡ φύση ἔχει προνοήσει, ὥστε κάθε ἐξέλιξις καὶ κάθε πρόοδος νὰ εἶναι ἰσόμετρη. Τὸ πνεῦμα δὲν ἐξελίσσεται, ἂν δὲν ὑπάρξῃ πολιτισμικὴ ἐξέλιξις, καὶ ἡ τελευταία δὲν γίνεται μὲ τὰ «θαύματα» καὶ τὶς ἀπειλές

Οἱ Ἕλληνες δὲν μπορεῖ νὰ λέγωνται χριστιανοί, ἀφοῦ ὁ χριστιανισμὸς δὲν παραδέχεται τὴν ἔννοια τῆς «πατρίδας». Μιὰ ἀπὸ τὶς σοφὲς παροιμίες λέει ὅτι «στοῦ κρεμασμένου τὸ σπῆτι δὲν μιλοῦν γιὰ σκοινί». Ἡ παροιμία αὕτῃ ἀφορᾷ στὸν κ. Χριστόδουλο, ὁ ὁποῖος καθημερινὰ σχεδὸν ἐπιδίδεται σὲ κηρύγματα πατριωτικῆς ἀγωγῆς στὶς ἐκκλησίες. Τὸ δόγμα «πατρίς-θρησκεία-οἰκογένεια» τῶν ἱεροκηρύκων εἶναι μία φωτοβολίδα, ποὺ σβήνει στὸν οὐρανὸ σὰν τὰ βεγγαλικά. Οἱ κληρικοὶ ἀπαγορεύεται ἀπὸ τὴν θρησκεία τοὺς νὰ ἄφρουν ὄπλα καὶ νὰ πολεμήσουν τὸν ἐχθρὸ τοῦ ἔθνους, ἄλλωστε, πλὴν ἀτομικῶν ἐξαίρεσεων, οὐδέποτε πολέμησαν. Οἰκογένεια ἐπίσης ἀπαγορεύεται ἀπὸ τὴν θρησκεία τοὺς νὰ κάνουν, ἐκτὸς ἀπὸ ἓνα μέρος τοῦ κατώτε-

ρου κλήρου. Καὶ τέλος πάνω ἀπὸ τὴν πατρίδα ἔθεσαν τὴν ἐβραϊκὴ Παλαιὰ καὶ Νέα Διαθήκη τοὺς, ποὺ μισεῖ ὅτι εἶναι ἐλληνικό. Γιὰ ποια πατρίδα ὁμιλοῦν, ἐφ' ὅσον ποτὲ κανένας δὲν τραγούδησε τὸν ἐθνικὸ μας ὕμνο, ἐνῶ ἔχουν ὡς σημαία τοὺς τὴν κίτρινόμαυρη τοῦ ἀνθελληνικοῦ Βυζαντίου, ποὺ κυματίζει εἴτε μόνῃ της, μονίμως στοὺς ἰστούς ὄλων τῶν ἐκκλησιῶν, εἴτε σπάνια στὶς ἐθνικὲς ἐορτὲς καὶ τοποθετεῖται δίπλα στὴν γαλανόλευκη; «Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος καὶ Ἕλλην». Γιὰ ποιούς «Ἕλληνες» λοιπὸν μιλάνε;

Μετὰ τιμῆς
Γιάννης Γρηγορέας
Ἀθήνα

Θρησκευτικοὶ κύκλοι ἐκβίασαν ἐφημερίδα

Κύριε Λάμπρου,
Θέλω νὰ καταγγεῖλω δημόσια κάποιους, ποὺ δὲν διαφέρουν πολὺ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ πολὺ εὐστοχα ὁ φιλόσοφος Κέλσος στὸν «Ἀληθὴ Λόγο» του ἀποκαλοῦσε «...σκουλήγια μαζεμένα πάνω σὲ κοπριές», οἱ ὁποῖοι ἀπειλῶσαν τὸν ἐκδότῃ τῆς ἐφημερίδας «Τομὴ στὴν Ἐνημέρωση» Σπύρο Πλέουρα, ὅτι θὰ σταματήσουν τὶς συνδρομές, ἂν ὁ ὑποφαινόμενος συνεχίσῃ νὰ ἀρθρογραφῇ στὴν ἐφημερίδα του. Ἐγὼ τοῦλάχιστον τολμῶ νὰ υπογράψω μὲ παρηγορία τὰ ἄρθρα μου συνωδευμένα ἀπὸ τὴν φωτογραφία μου, ἐνῶ αὐτοὶ δείχνουν τὸ πραγματικό πρόσωπο τῆς ὑποτιθέμενης «θρησκείας τῆς ἀγάπης» ποὺ ἐκπροσωποῦν πισωγυρίζοντάς μας, σὰν τὸν κ. Χριστόδουλο, στὸν σκοταδισμό, τὸν μεσαίωνα καὶ τὶς φασιστικὲς μεθόδους φήμωσης.

Ἀποδεικνύεται γιὰ μία ἀκόμη φορὰ ὅτι, ὅταν δὲν μποροῦν νὰ σὲ ἀντιμετωπίσουν μὲ λογικὰ ἐπιχειρήματα, καταφεύγουν στὴ λάσπη, τὶς ἀπειλὲς καὶ τοὺς ἐκβιασμούς, μιὰ μέθοδο ποὺ γνωρίζει πο-

λὺ καλὰ ἡ Θεοκρατία. Μόνο ποὺ ξέχασαν ὅτι σ' αὐτὸν τὸν φιλόξενο τόπο δὲν εἶναι παρὰ κατακτητὲς ἐδῶ καὶ 1.600 χρόνια, περνώντας τὸν Ἑλληνισμό «διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου» καὶ συνεπὶς καλὰ θὰ κάνουν νὰ γυρίσουν πίσω στὴ Νεκρὰ Θάλασσα, ὅπου ἀνήκουν. Θὰ σεβαστῶ τὴν ἀπόφαση τοῦ φίλου μου Σπύρου Πλέουρα καὶ τὸν εὐχαριστῶ γιὰ τὴν φιλοξενία του, ὅμως τοῦ ζητῶ νὰ ὑπερασπιστῇ τὸ δημοσιογραφικὸ του λειτουργημα καὶ τὴ Δημοκρατία, ποὺ οἱ Ὁρθόδοξοι ἀποκάλεσαν «Civitas Diavoli», πολίτευμα τοῦ Σατανᾶ.

Κλείνω τὸ γράμμα μου αὐτὸ μὲ ἐκεῖνον τὸν ὑπέροχο ὅσο καὶ δραματικὸ στίχο τοῦ ἐλληνιστῆ Friedrich Hölderlin: «Τυχεροὶ ὅσοι δὲν σὲ κατάλαβαν ποτέ. Ἐκεῖνοι ποὺ σὲ κατάλαβαν εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ μοιρασθοῦν μαζί σου τὸ μεγαλεῖο καὶ τὴν ἀπελπισία σου.»

Με τιμὴ
Σταῦρος Ράπτης
Πρέβεζα

τῆς «τιμωρίας», ὅπως δὲν ἔγινε καὶ στὰ χίλια περίπου χρόνια τῆς μεσαιωνικῆς καταπίεσης καὶ ὀπισθοδρομίσης. Εἶναι ἀστεῖο νὰ ὑποστηρίζεται ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι δημιουργία ὑπερβατικὴ καὶ παραμένει ἐσαεῖ ὅπως δημιουργήθηκε. Ἡ ἐξέλιξη τῶν ὄντων εἶναι ἓνα γεγονὸς ποὺ τὸ βλέπουμε μπροστὰ μας στοὺς μικρότερους ὁργανισμούς, καὶ τὸ ζοῦμε στὸ ἐργαστήριό μας, ὅσοι τοῦλάχιστον ἀσχολοῦμαστε μὲ αὐτὰ τὰ πράγματα. Ἡ δύναμη τῶν φυσικῶν ἐπιλογῶν γιὰ τὴν προσαρμογὴ ἐνὸς ὁργανισμοῦ στὶς ἀνάγκες τῆς ἐπιβίωσής του ξεπερνάει τὰ ὅρια τῆς φαντασίας μας καὶ τῶν γνώσεών μας. Εἴμαστε πολὺ μικροί, γιὰ νὰ ἀγνοοῦμε τὴ δύναμη τῆς φύσης καὶ νὰ θέλουμε νὰ τὴν ἐγκλωβίσουμε σὲ «γνώσεις ἐξ ἀποκαλύψεως». Οἱ Ἐκκλησίες ἂς πάψουν νὰ ἀσχολοῦνται μὲ θέματα, ὅπου οἱ ἀπόψεις τῶν, στὴν καλύτερη τῶν περιπτώσεων, δείχνουν ἄγνοια ἢ, στὴν χειρότερη, κακὴ πρόθεση, γιὰ λόγους ποὺ δὲν εἶναι τοῦ παρόντος.

Μετὰ τιμῆς
Κ.Θ.
Καθηγητῆς Α.Π.Θ.

ΜΙΑΛΑ ΣΤΟΝ «Δ» Η ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΠΟΥ ΚΑΤΕΚΤΗΣΕ ΤΟΝ «ΤΙΤΑΝΑ»

Μπορεῖ ὁ δορυφόρος τοῦ Κρόνου
νὰ γίνῃ «ἀποικία» τοῦ ἀνθρώπου!

κ. Ἀθηνᾶ Κουστένη ἐνσαρκώνει μίᾳ ἀπὸ τὶς αὐθεντικώτερες σύγχρονες ἐπιστημονικὲς ἐλληνικὲς παρουσίες στὸ ἐξωτερικὸ μὲ τεράστια ἐπιτεύγματα στὸν κρίσιμο τομέα τῆς Ἀστροφυσικῆς, κατέχοντας μίᾳ ἀπὸ τὶς κορυφαίες θέσεις στὴν παγκόσμια πρωτοπορία γιὰ τὴν κατάκτηση τοῦ Διαστήματος. Πρόκειται γιὰ τὴν «ψυχὴ» καὶ τὸν «ἐγκέφαλο» τοῦ Προγράμματος «Cassini», ποὺ κατασκεύασε καὶ ἐκτόξευσε στὸν Κρόνο τὸ ὁμώνυμο διαστημικὸ ὄχημα, τὸ ὁποῖο μπόρεσε νὰ στείλῃ «καθετῆρα» στὸν δορυφόρο τοῦ ἐν λόγῳ πλανήτη «Τιτᾶνα», μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀποκτήσουμε πληροφορίες ἐκπληκτικοῦ ἐνδιαφέροντος γιὰ τὸν δορυφόρο αὐτόν. Οἱ συνθήκες ποὺ ἐπικρατοῦν σ' αὐτὸν μοιάζουν τόσο πολὺ μὲ τὶς γήινες, ὥστε νὰ δικαιολογοῦνται οἱ προοπτικὲς ὅτι κάποτε ὁ «Τιτᾶνας» θὰ καταστῇ «ἀποικία» ἀνθρώπων.

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΗΣ κ. ΑΘ. ΚΟΥΣΤΕΝΗ

Ὅμως ἂς ἀφήσωμε τὴν λαμπρὴ αὐτὴ Ἑλληνίδα νὰ μιλήσῃ ἡ ἴδια στὴν συνέντευξί ποὺ εὐγενικὰ παραχώρησε στὸ «Δαυλό», τὸ πλῆρες κείμενο τῆς ὁποίας ἀκολουθεῖ.

«Δ»: Κυρία Κουστένη, λάβατε μέρος στὴν ὁμάδα σχεδιασμοῦ τῆς ἀποστολῆς τοῦ διαστημικοῦ ὀχήματος «Cassini» πρὸς τὸν Κρόνο μὲ τελικὸ προορισμὸ τὸν Τιτᾶνα. Ποιὰ ἢ συμμετοχὴ σας στὸ ἐπιστημονικὸ αὐτὸ ἐγχείρημα;

Ἀθηνᾶ Κουστένη: Εἶμαι ἐπιστημονικὸς σύμβουλος/ὕπευθυνη σὲ 3 ἀπὸ τὰ ὄργανα τῆς ἀποστολῆς. Ἔτσι συμβάλλω στὸν φασματογράφο (CIRS) τοῦ διαστημοπλοίου «Cassini» καὶ στὸν καθετῆρα «Huygens». Συμμετέχω στὸ HASI (βαρόμετρο, θερμόμετρο) καὶ στὸ DISR, ποὺ πῆρε τὰ φάσματα ἄλλα καὶ τὶς ὑπέροχες εἰκόνες τῆς ἐπιφάνειας. Συγκρίνοντας τὰ στοιχεῖα ἀπὸ ὅλ' αὐτὰ τὰ ὄργανα ἔχω τὴ δυνατότητα νὰ πλάσω μίᾳ εἰκόνα ἀρκετὰ ὠλοκληρωμένη τοῦ Τιτᾶνα. Στὴν ἀποστολὴ Cassini-Huygens συμμετεῖχα ἀπὸ τὴν ἀρχή, ἐπειδὴ θεωρήθηκα «εἰδήμων» πάνω στὸν Τιτᾶνα μετὰ τὴν διατριβή μου σ' αὐτὸ τὸ θέμα. Ἔγραψα τὶς πρώτες προτάσεις γιὰ τὰ ὄργανα, οἱ ὁποῖες ἔγιναν δεκτὲς (καὶ γιὰ τὰ 3 προαναφερθέντα ὄργανα). Ἀνέλαβα ἔτσι τὴν εὐθύνη τῆς «πρώτης θέσης» γιὰ τὴν ἀνάλυση καὶ τὴν ἐπεξήγηση τῶν δεδομένων, ποὺ μᾶς ἔστειλε ἡ ἀποστολή.

«Δ»: Στις 14-1-2005 έκτοξεύθηκε ο λεγόμενος «καθετήρας» από το «Cassini» προς τον Τιτάν, που παρέμεινε εκεί για δύομιση ώρες, συλλέγοντας πληροφορίες. Τι πληροφορίες συνέλεξε;

Α.Κ.: Ο καθετήρας «Huygens» εγκατέλειψε το διαστημόπλοιο «Cassini» στις 25/12/04 και έφθασε στον Τιτάν στις 14/1/05, όπου έκανε μία κάθοδο διάρκειας 2 ½ ωρών σε τροχιά άρχικά μέσα στην ατμόσφαιρα και συνέχισε να μεταδίδει στοιχεία για άλλη 1 ½ ώρα μετά την προσεδάφισή του. Τα 6 όργανα, που αποτελούν την αποστολή αυτή συγκέντρωσαν στοιχεία για τη θερμοκρασία, την πίεση και την πυκνότητα της ατμόσφαιρας (HASI), πραγματοποίησαν μελέτες για τη σύσταση των μορίων και της ομίχλης (ACP), και κατέδειξαν την ύπαρξη νέων μορίων και τη χημική σύσταση της ατμόσφαιρας (GCMS), τα φάσματα και τις εικόνες της επιφάνειας (DISR), τη σύσταση της επιφάνειας (SSP), τους ανέμους (κατεύθυνση και δύναμη) με το DWE (αυτό, το τελευταίο, όργανο συνάντησε ένα πρόβλημα, που θα λυθί με συμπληρωματικά στοιχεία από τα μεγάλα τηλεσκόπια στο έδαφος).

Προς το παρόν, μόλις 2 βδομάδες μετά την κάθοδο του Huygens, ξέρουμε πώς ή επιφάνεια του Τιτάν έχει μία κρούστα, που καλύπτει ένα στρώμα από κάτι που μοιάζει με υγρή άμμο. Καθώς στον Τιτάν το μεθάνιο παίζει τον ρόλο του νερού, υποθέτουμε πώς στην κατώτερη ατμόσφαιρά του «βρέχει» μεθάνιο, που έναποτίζεται στην επιφάνεια, σε κάτι κοιλοτήτες σαν λίμνες νερού, που όμως μετά ξεραίνονται. Επίσης «είδαμε» με την κάμερα DISR κάτι που μοιάζει με κανάλια νερού στην επιφάνεια και επίσης μεγάλες «πέτρες».

Μπορεί ο Τιτάνας να αποικισθί από τον άνθρωπο!

«Δ»: Έχετε εκφράσει την άποψη ότι ο Τιτάνας παρουσιάζει πολλές ομοιότητες με την Γη και, όταν ο ήλιος, που είναι ήδη «μεσήλικας», «πεθάνη», τότε ο καλύτερος τόπος για την φιλοξενία του ανθρώπινου είδους και την συνέχιση των δραστηριοτήτων μας είναι ο Τιτάνας, ακριβώς γι' αυτές τις ομοιότητες που παρουσιάζει με τον δικό μας πλανήτη. Μπορείτε να μās μιλήσετε πιδ αναλυτικά για το θέμα αυτό;

Α.Κ.: Ο Τιτάνας υφίσταται πίεση 1,5 ατμοσφαιρών στην επιφάνειά του (ή Γη έχει 1 ατμόσφαιρα), δηλαδή η ατμόσφαιρά του είναι λίγο πιδ πυκνή από του πλανήτη μας. Έχει σαν βασικό συστατικό της το άζωτο, όπως η γήινη, το οποίο συνδέεται με το μεθάνιο και δημιουργεί την οργανική «χημεία», που στον πλανήτη μας ωδήγησε στην εμφάνιση της ζωής. Επίσης στην επιφάνεια βρίσκουμε το φαινόμενο του θερμοκηπίου, που αυξάνει την θερμοκρασία μέχρι τους -180 °C. Εκεί σταματάνε οι ομοιότητες, γιατί σε μία τόσο χαμηλή θερμοκρασία κάποιες χημικές αντιδράσεις δεν λαμβάνουν χώρα όπως στην Γη και έτσι, με την έλλειψη όξυγόνου ή νερού στην ατμόσφαιρα και στην επιφάνεια, ο Τιτάνας σήμερα έχει σχέση μόνο με την πρώιμη Γη.

Αν όμως αυξηθί ή θερμοκρασία, όταν ο Ήλιος μας γίνη ένας κόκκινος γίγαντας και πυρωθί, το παγωμένο νερό στην επιφάνεια του Τιτάν μπορεί να λυώση και να εξατμισθί, και έτσι οι συνθήκες να γίνουν πιδ «κοντινές» μ' εκείνες της Γης και να επιτρέψουν ένα «terraforming», που θα θέση στην διάθεσή μας ένα μικρό πλανήτη, που το ανθρώπινο είδος θα μπορούση να επιβιώση.

«Δ»: Μιλήστε μας για την Ευρωπαϊκή Διαστημική Έταιρεία. Ποιές είναι οι δραστηριότητές της και ποιές χώρες συμμετέχουν σ' αυτήν; Απουσιάζει ή έπίσημη Ελλάδα; Η Ευρωπαϊκή Ένωση ζήτησε να ένταχθοῦν στις διαστημικές δραστηριότητές της Έλληνες αστροφυσικοί και να συμμετέχουν στα διαστημικά της προγράμματα;

Α.Κ.: Η Ευρωπαϊκή Διαστημική Έταιρεία (ESA) είναι το αντίστοιχο της NASA στην

Η αστροφυσικός κ. Αθηνά Κουστίνη στο εργαστήριό της, όπου διεξάγει τις έρευνες των δεδομένων που απέστειλε από τον Τιτάνα ο «καθετήρας» «Huygens». (Φωτογραφία ειδικώς παραχωρηθείσα εγγενώς στον «Δ»).

Φωτογραφία της αστροφυσικού κ. Αθηνᾶς Κουστένη, όταν ήταν μαθήτρια στην Αθήνα.

Ἀμερική καὶ συγκεντρώνει πολλὰ κράτη-μέλη ἀπὸ τὴν Εὐρώπη μὲ στόχο τὴν ἐξερεύνηση τοῦ διαστήματος. Ἀπὸ φέτος ἡ Ἑλλάδα εἶναι μέλος τῆς ESA καὶ θὰ συμμετάσχει στὰ ἐπόμενα προγράμματα. Εἶμαι πολὺ περήφανη καὶ χαρούμενη γι' αὐτὸ καὶ ἀπαίτησα τὴν προσθήκη τῆς ἐλληνικῆς σημαίας στοὺς λογοτύπους προγραμμάτων ποὺ συμμετέχουμε.

«Δ»: *Ἡ Ἀστροφυσικὴ καὶ ἡ ἐξερεύνηση τοῦ Διαστήματος εἶναι προφανῶς ἕνας ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους τομεῖς ἐρευνας καὶ ἀναζήτησης τῆς ἀλήθειας ποὺ διέπει τὴ Φύση. Μέχρι τώρα γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ πῶς δημιουργήθηκε τὸ σύμπαν ἀσχολήθηκε καὶ ἡ Θρησκεία. Οἱ νόμοι ποὺ διέπουν τὸ Σύμπαν στὴν ὁλότητά του συμφωνοῦν μὲ τὶς ἰσχύουσες θρησκευτικὲς δοξασεῖς;*

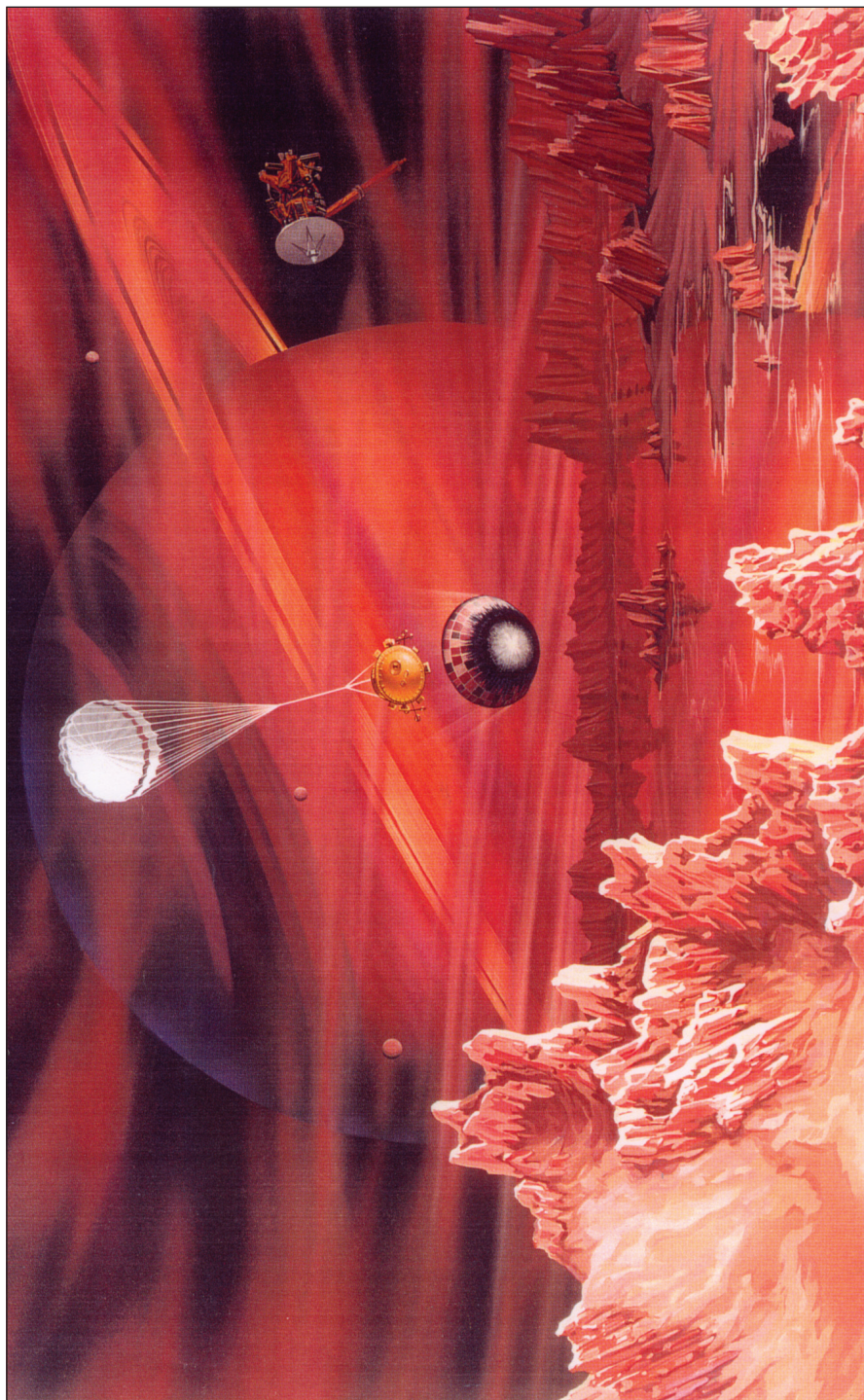
Α.Κ.: Ὑπάρχουν πολλὲς θρησκείες, καὶ ὁ καθένας μας (καὶ οἱ ἐπιστήμονες) σὰν ἄνθρωποι ἔχουμε τὸ δικαίωμα νὰ πιστεύουμε ὅ,τι θέλουμε καὶ νὰ μεταφράζουμε ὅπως θέλουμε τὶς «δοξασεῖς» κάθε θρησκείας.

Γιὰ μένα ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ πίστις δὲν ἔχουν ἀναγκαστικὰ κάποιο συσχετισμό. Εὐτυχῶς (γιατί τὸ μόνο ποὺ μ' ἐνοχλεῖ μὲ μερικὲς θρησκείες εἶναι ὁ φανατισμός) δὲν εἶμαστε πιά στὴν ἐποχὴ τῆς Ἱερᾶς Ἐξέτασης, καὶ κανεὶς δὲν θὰ μ' ἀναγκάσῃ νὰ πῶ πῶς ὁ Τιτᾶνας γυρίζει γύρω ἀπὸ τὴν Γῆ...

«Δ»: *Ποιά εἶναι τὰ ἐνδιαφέροντα ἀνοιχτὰ προβλήματα τῆς Ἀστροφυσικῆς σήμερα; Λύνοντάς τα ἀνακαλύπτουμε ἕναν φιλικὸ ἢ ἕναν ἐχθρικὸ κόσμον πρὸς τὸν δικό μας;*

Α.Κ.: Εἶναι πολλὰ τὰ προβλήματα σήμερα στὴν Ἀστροφυσικὴ καὶ ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν δημιουργία καὶ τὴν ἐξέλιξη τοῦ πλανήτη μας, τῆς ζωῆς, τοῦ Ἡλιακοῦ μας συστήματος καὶ φθάνουν στὴν «δημιουργία» τοῦ Σύμπαντος. Πρὸς τὸ παρὸν δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ βλέπουν κάποιοι «κινδύνους» σ' αὐτὴν τὴν μελέτη. Μόνο ἀπαντήσεις καὶ θετικὲς ἐκπλήξεις μπορεῖ νὰ βροῦμε.

«Δ»: *Οἱ ἀντιλήψεις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων προσωπικητικῶν φιλοσόφων-κοσμολόγων καὶ μαθηματικῶν περὶ Σύμπαντος καὶ Δημιουργίας (οἱ ὁποῖες ἐνταφιάσθηκαν ἀπὸ τὶς θρησκευτικο-ἰδεολογικὲς πεποιθήσεις ποὺ ἐπεβλήθησαν στὴν Ἑλλάδα μετὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ) εἶναι χρήσιμες σήμερα στὶς ἐρευνες τῆς Διαστημικῆς Ἐπιστήμης καὶ Ἀστροφυσικῆς;*

Σχεδιαγράφημα της NASA, που δείχνει την προσεδάφιση του «καθετήρα» «Huygens» στον δορυφόρο του Κρόνου «Τιτάνα» στις 14 Ιανουαρίου 2005. «Ψυχή» και «εγκέφαλος» του μεγάλου αυτού επιτημονικού επιτελείου η Ελληνίδα αστροφυσικός κ. Αθηνά Κουσιτένη.

Α.Κ.: Σὲ ὅλες τὶς ἐπιστῆμες ἀκόμα καὶ σήμερα ἀναφέρονται οἱ ἐργασίες τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Καὶ γιὰ μένα ὁ Ἑλληνικὸς Πολιτισμὸς ζῇ καὶ θὰ ζῇ, ὅσο ὑπάρχουν Ἕλληνες, ἄσχετα ἀπὸ ἰδεολογίες καὶ πιστεύω.

«Δ»: *Στὸ Σύμπαν γίνονται ἐκρήξεις καὶ ἀνακατατάξεις, ποὺ ἐπηρεάζουν ποικιλοτρόπως τὴν Γῆ; Μπορεῖ ἡ Ἀστροφυσικὴ νὰ βοηθήσῃ στὴν πρόβλεψη ἐπικινδύνων φαινομένων;*

Α.Κ.: Ἡ μελέτη τοῦ πλανητικοῦ μας Συστήματος σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν μελέτη τοῦ πλανῆτης μας ἀπὸ γεωλόγους, κλιματολόγους, σεισμολόγους κ.λπ. ἐλπίζουμε πὼς θὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ γνωρίσουμε καλύτερα τὴν Γῆ καὶ νὰ προβλέψουμε τέτοια τραγικὰ γεγονότα, ὅπως καὶ γενικὰ νὰ βοηθήσουμε γιὰ μίαν καλύτερη ζωὴ τοῦ ἀνθρώπινου εἴδους.

«Δ»: *Στὰ δισεκατομμύρια χρόνια περιφορᾶς τῆς γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο συνέβη ἡ Γῆ μας νὰ συγκρουσθῇ μὲ κάποιον ἄλλον πλανήτη; ἢ πρόκειται νὰ συμβῇ αὐτό, ὅπως ἐπιμένει ἡ ἐσχατολογία καὶ ἡ καταστροφολογία;*

Α.Κ.: Ὑπάρχουν θεωρίες ποὺ ἐξηγοῦν τὴν δημιουργία τῆς Σελήνης ἀπὸ σύγκρουση τῆς Γῆς μὲ ἄλλον πλανήτη (δηλαδή μεγάλο σῶμα) στὸ παρελθόν (κατὰ τὴν δημιουργία τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος, ὅταν πολλὰ σῶματα περιφέρονταν). Στὴν σημερινὴ ἐποχὴ καὶ στὸ μέλλον οἱ πιθανότητες τέτοιου γεγονότος εἶναι δραματικὰ χαμηλότερες, γιατί ἡ «γειτονιά» μας ἔχει ἡρεμῆσει. Ἐπίσης, ἂν κάποιο ἐξωτερικὸ σῶμα (κομήτης ἢ ἀστεροειδὴς) φθάσῃ στὸ πλανητικὸ μας σύστημα, ἔχει πολὺ μεγαλύτερες πιθανότητες νὰ «καταβροχθισθῇ» ἀπὸ τοὺς γιγάντιους πλανῆτες (Δία, Κρόνο, Οὐρανὸ, Ποσειδῶνα) παρὰ ἀπὸ τοὺς μικρότερους ὅπως ἡ Γῆ μας. Τέλος ὑπάρχει ἓνα πρόγραμμα στὰ μεγαλύτερα τηλεσκόπια παρακολούθησης τοῦ διαστήματος γιὰ τυχὸν ὑπαρξὴ τέτοιων κινδύνων.

κ. Ἀθηνᾶ Κουστένη, γεννήθηκε στὴν Ἀθήνα τὸ 1961. Τὸ 1980 ἐγκαταστάθηκε στὸ Παρίσι, ὅπου ἔκανε ὅλες τὶς πανεπιστημιακὲς σπουδές της. Τὸ 1985 ἔλαβε πτυχίον –*Maîtrise*– Φυσικῆς τοῦ πανεπιστημίου Paris ὅ, ἐνῶ συγχρόνως πέτυχε πλήρη ὑποτροφία τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως γιὰ τὰ 6 ἐπόμενα χρόνια. ἔλαβε τὸ προδιδακτορικὸ Δίπλωμα Ἀστροφυσικῆς τὸ 1986 καὶ τὸ 1989 τὸ διδακτορικὸ Ἀστροφυσικῆς καὶ Διαστημικῶν Τεχνικῶν. Ἐργάζεται στὸ Ἀστεροσκοπεῖο τοῦ Paris-Meudon ὡς ἐρευνήτρια-ἀστροφυσικός, μὲ ἐξειδίκευση στὴν Πλανητολογία καὶ τὴν ἐξερεύνηση τοῦ πλανητικοῦ μας συστήματος.

Οἱ μελέτες της ἀφοροῦν ἰδιαίτερα –μὲ ἀποκλειστικότητα σ’ ὅλη τὴν Εὐρώπῃ– στὴν ἀνάλυση τῶν στοιχείων ποὺ ἔστειλε πίσω στὴν Γῆ τὸ διαστημικὸ ὄχημα «*Voyager*» κατὰ τὸν 12 εἰπὴ περίπλου του μέσα στὸ πλανητικὸ μας σύστημα. Ἐκτελεῖ ἓνα πρόγραμμα παρατηρήσεων ἀπὸ τὴν γῆ, ποὺ χρησιμοποιοῖ τὰ μεγαλύτερα τηλεσκόπια ὅπως αὐτὸ τῆς Χαβάης, τῆς Ἰσπανίας κ.λπ., γιὰ νὰ μελετήσῃ τοὺς πλανῆτες Δία, Κρόνο καὶ Πλούτωνα.

Εἶναι μέλος τῶν ἐπιστημονικῶν ὁμάδων ποὺ ἐκτόξευσαν τὸ 1993 τὸν δορυφόρο ὑπερύθρων «*ISO*», ὁπότε ἐτέθη σὲ τροχιά γύρω ἀπὸ τὴ Γῆ, καὶ τὸ διαστημικὸ ὄχημα «*Cassini*», ποὺ ἐκτοξεύθηκε τὸ 1996 καὶ ἔφθασε στὸν Τίτανα περὶ τὰ τέλη τοῦ 2002. Τὸ πρόγραμμα «*Cassini*» χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Διαστημικὴ Ἑταιρεία (E.S.A.) καὶ ἀπὸ τὴν NASA.

ἔχει γράψῃ πλεῖστα ἄρθρα τῆς ἐιδικότητός της, ποὺ ἔχουν δημοσιευθῇ σὲ ἐπιστημονικὰ περιοδικὰ ὅπως τὸ «*Icarus*», «*Vistas in astronomy*» κ.ἄλ. Εἶναι μέλος τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀστρονομικῆς Ἑταιρείας (AAS), τῆς Γαλλικῆς Ἑταιρείας Ἀστρονομικῶν Ἐρευνῶν (SFSA), τῆς Ἑταιρείας Πλανητικῶν Ἐπιστημῶν (DPS) κ.ἄλ.

Ἀγγελικὴ Ρέτουλα

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ «ΡΑΣΩΝ» ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Ένα «ἀπάνθισμα» ἀπὸ ἱστορικὲς πηγές

σοι νομίζουν πὼς τὰ ὅσα ἀποκαλύπτονται γύρω ἀπὸ τὰ πολιτικά, δικαστικά ἀλλὰ καὶ «ρόζ» σκάνδαλα κάποιων ἀρχιερέων καὶ ἀνώτερων κληρικῶν τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ἀποτελοῦν «σημεῖα» τῶν παρηκμασμένων καιρῶν μας –σὲ ἀντίθεση μὲ τοὺς ρασοφόρους τοῦ παρελθόντος– πλανῶνται. Γιατί ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας, καὶ δὴ τῆς Ὁρθόδοξης, εἶναι πλήρης σκανδάλων οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς διαφθορᾶς καθὼς καὶ σεξουαλικῶν διαστρεφῶν ἤδη ἀπὸ τὴν ἀναφερόμενη ὡς «ἀγνή» χριστιανικὴ ἀρχαιότητα. Στὸ παρὸν ἄρθρο θὰ ἀνατρεξοῦμε στὸ μακρινὸ ἀλλὰ καὶ κοντινὸ παρελθὸν καὶ θὰ παραθέσουμε κάποιες –ἐλάχιστες μεταξὺ πλείστων– ὑποθέσεις μὲ πρωταγωνιστὲς τὰ ράσα, σὲ «ἀθλήσεις» τέτοιας «ἀγιοσύνης», ποὺ οἱ σημερινοὶ τοὺς διάδοχοι μόλις καταφέρνουν νὰ τὶς φτάσουν.

Ἄν πιστέψουμε τὶς ισχύουσες τὸν α' αἰ. μ.Χ. διαδόσεις γύρω ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὁ ἴδιος ὁ ἰδρυτὴς αὐτῆς τῆς θρησκείας γεννήθηκε ἐξαιτίας ἐνὸς «ρόζ» σκανδάλου, ὅπως θὰ τὸ λέγαμε σήμερα. Πηγὴ μας ὁ πλατωνικὸς φιλόσοφος Κέλσος, ὁ ὁποῖος συγγράφοντας τὸν «Ἀληθὴ Λόγο» κατὰ τὸ ἔτος 178 μ.Χ., φρόντισε νὰ μᾶς διαφωτίσῃ γύρω ἀπὸ τὸ «μυστήριον τῆς ἀμώμου συλλήψεως τοῦ Σωτῆρος» τῶν χριστιανῶν. Ἀπέναντι στοὺς ἐξωφρενικοὺς ισχυρισμοὺς τῶν χριστιανῶν περὶ παρθενογένεσης ὁ Κέλσος ἀναφέρει μίαν ἄλλη ἱστορία, γνωστὴ στοὺς ὁμοεθνεῖς τοῦ Ἰησοῦ Ἰουδαίους, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ὁ Ἰησοῦς «γεννήθηκε σ' ἓνα χωριὸ τῆς Ἰουδαίας ἀπὸ μία ντόπια, ἄπορη χειρῶνακτα, ποὺ ὁ ἄντρας της, ἓνας μαραγκός, τὴν ἔδωξε ἀπὸ τὸ σπίτι, σὰν ἔμαθε ὅτι τὸν ἀπατοῦσε μ' ἓναν στρατιώτη, ποὺ τὸν ἔλεγαν Πάνθηρα. Καὶ διωγμένη καὶ ταπεινωμένη περιπλανήθηκε καὶ γέννησε κρυφά. Ὁ ἴδιος (ὁ Ἰησοῦς), ἐπειδὴ ἦταν φτωχός, πῆγε νὰ δουλέψῃ ἐργάτης στὴν Αἴγυπτο, ὅπου ἔμαθε μερικὰ ἀπὸ τὰ τεχνάσματα, γιὰ τὰ ὁποία περηφανεύονται οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ μὲ τὴ βοήθεια αὐτῶν τῶν τεχνασμάτων, ὅταν ξαναγύρισε, ἀνακήρυξε τὸν ἑαυτοῦ θεό».¹

Σύσταση συμμορίας μὲ ἄτομα τοῦ ὑποκόσμου

ταν ξεσπάῃ κάποιο σκάνδαλο στὴν Ἐκκλησία μὲ πρωταγωνιστὲς ἀρχιερεῖς, ἄλλους κληρικοὺς ἢ λαϊκοὺς παραθρησκευτικοὺς καὶ οἱ χριστιανοὶ ἀπολογητὲς «στριμώχνονται» ἀπὸ τὴν κατακραυγὴ τῆς κοινῆς γνώμης, τότε ἀπαντοῦν συνήθως μὲ τὸ «ὅλοι εἴμαστε ἁμαρτωλοὶ» καὶ «ὁ φιλεὺσπλαχνος θεὸς μᾶς ἀγκαλιάζει τοὺς ἁμαρτωλοὺς, γιὰ νὰ μᾶς μετατρέψῃ σὲ ἀθλητὲς τῆς πίστεως». Ὡστόσο αὐτὴ ἡ ἐμμονὴ τοῦ

Χριστιανισμού με τούς άμαρτωλούς δεν είναι άξια άπορίας. Έκτος από τόν ίδιο τόν ιδρυτή της θρησκείας τους, πού συναναστρεφόταν με τις πόρνες, τούς φοροεισπρακτορες και τούς ψαράδες της Ιουδαίας (καθόλου κολακευτικές παρέες έκείνη την εποχή για έναν «θεό»), ό Κέλσος μαρτυρεί πώς ό προσηλυτισμός της άρχαίας χριστιανικής Έκκλησίας στρεφόταν αποκλειστικά σέ άτομα άμφιβόλου ήθικης. Γράφει: «Άς ακούσουμε ποιούς καλούν κοντά τους οί Χριστιανοί όποιος, λένε, είναι άμαρτωλός, όποιος είναι άνόητος, όποιος είναι νήπιος, όποιος είναι δαιμονισμένος, αυτός θα κερδίση τη “Βασιλεία του Θεού”. Κι ακόμη καλύτερα ίσως, αν είναι και άδικος και κλέφτης και διαρρήκτης και δηλητηριαστής και βλάσφημος και τυμβωρύχος. Ούτε προσκλητήριο να ήταν για σύσταση συμμορίας...».²

Και ό αυτοκράτωρ Ιουλιανός (361-363) στο σύγγραμμά του «Κατά Γαλιλαίων» συμπληρώνει τόν Κέλσο: «...έτσι και έσεις πιστέψατε ότι πρέπει να προσαρμοσθήτε σέ τρόπους ζωής ανθρώπων ευτελών, άπατεώνων, φοροεισπρακτόρων, χορευτών και νταβατζήδων. Τ’ ότι ακόμα και οί πρώτοι Χριστιανοί, πού δέχτηκαν τó κήρυγμα του Παύλου, κι όχι μόνο οί σημερινοί, ύπηρξαν τέτοιοι άνθρωποι, φανερώνεται από τη μαρτυρία του ίδιου του Παύλου».³

Όταν λοιπόν ό κορμός του «ποιμνίου» και του κλήρου σέ προέκταση αποτελούνταν από τέτοια... μέλη της τότε κοινωνίας, είναι να άπορούμε σήμερα για τά όσα προσφάτως άποκαλύφθηκαν στη διαπλοκή Έκκλησίας-Δικαιοσύνης και άλλου; Υπάρχουν ιστορικές καταβολές στις προτιμήσεις συγκεκριμένου «είδους» ανθρώπων, πού επιλέγονται για να επανδρώσουν τά ύψηλά κλιμάκια της θρησκευτικής οργάνωσέως τους.

Άρπαγές περιουσιών από άφεληείς νεοφώτιστους

ν νομίζετε ότι είναι καινοφανές τó να ύφαρπάζονται περιουσίες άφελών πιστών από την χριστιανική οργάνωση και να μετατρέπονται σέ «έκκλησιαστική περιουσία», τότε σάς πληροφορούμε πώς αυτή ήταν ή πάγια τακτική τους ήδη από τά πρώτα χρόνια της δράσης τους. Με τó πρόσχημα ότι διδασκαν την πενία ως άσφαλή όδό προς τη μεταθανάτια σωτηρία, επικαλούμενοι τά λόγια του Ήσου «πιδ εύκολο είναι να περάση καμήλα μέσα από κεφάλι βελόνας, παρὰ πλούσιος να κερδίση τη “Βασιλεία των Ουρανών”» (Ματθαίος ιθ’ 24), έπειθαν τά ευκατάστατα θύματά τους να προσφέρουν τó σύνολο των χρημάτων τους στην Έκκλησία, ή όποία και θα τά χρησιμοποιούσε δήθεν προς άνακούφιση των άναξιοπαθούντων. Ό πλατωνικός φιλόσοφος Πορφύριος (γεννημένος τó 232 μ.Χ.) στο έργο του «Κατά Χριστιανών» άναφέρει περιπτώσεις πλουσιών γυναικών πού έξαπατήθηκαν από τούς χριστιανούς κατηχητές και τούς παρέδωσαν τις περιουσίες τους.

Γράφει: «Μά μόλις χθές -κι όχι στο μακρινό παρελθόν-, γι’ άλλη μία φορά, αυτά άκριβώς άπήγγειλαν σέ κάποιες ευκατάστατες γυναίκες: “Πούλησε τά ύπάρχοντά σου και δώσε τα στους πτωχούς και θα κερδίσης τó θησανρό του ούρανού”, και τις έπεισαν να μοιράσουν όλη τους την περιουσία στους φτωχούς. Κι οί γυναίκες έπασαν σέ τέτοια φτώχεια, πού τó’ ριξαν στη ζητιανιά, και από έλευθερες πού ήταν, κατάντησαν να ζητάνε πίσω τά χαμένα με τρόπο άίσχρò και όψη έλεεινή».⁴

Έκει όμως πού ή άρχαία Έκκλησία «χτύπησε τζακ πότ», όπως θα λέγαμε σήμερα, ήταν στην περλίτωση του πλουσιώτερου ανθρώπου της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, του πολυεκατομμυριούχου Πινιανού και της οικογένειάς του. Ό άγιος Αύγουστίνος (354-430) μαζί με τούς έπισκόπους της βορείου Αφρικής Αύρήλιο και Άλύπιο «είχαν πείσει τούς πολυεκατομμυριούχους να μη σπαταλήσουν τόν πλούτο τους στους φτωχούς, αλλά να τόν παραχωρήσουν στην Καθολική (σ. σ. τότε ένιαία όρθόδοξη και καθολική) Έκκλησία! Ό πάμπλουτος Πινιανός είχε ακόμη ύποσχεθί, ύπό την πίεση των πιστών, πώς θα έχειροτονείτο μελλοντικά μόνο στην έκκλησία της Ιπώνος (σ. σ. πόλη της Β. Αφρικής, όπου ό Αύγουστίνος ήταν έπίσκοπος) [...]. Όταν ό Πινιανός πέθανε, ή Έκκλησία κληρονόμησε την άμύθητη περιουσία του. “Πόσες κληρονομίες έκλεψαν οί μοναχοί!” γράφει ό Ελβέτιος. “Άλλά τις έκλεψαν για την Έκκλησία και ή Έκκλησία τούς άγιοποίησε»».⁵

Άνωνύμου τοῦ Ἑλλήνος, «Ἑλληνικὴ Νομαρχία»: «Ὡ, σὺ μιὰρὰ Σύνοδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, εἰς τί ὁμοιάξεις...» (σελ. 115). *Διὰ μέσου τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τὴν Α΄ Ἱερὰ Σύνοδο τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ στὴν Ἱερουσαλὴμ (α΄ αἰῶνας μ.Χ.) μέχρι σήμερα τὰ μόνα ποὺ ἀλλάζουν εἶναι τὰ πρόσωπα καὶ οἱ «καθέδρες» τῶν Συνόδων, ἐνῶ ἡ «μιαρότης» παραμένει ἡ ἴδια.*

Ἀλλὰ γιατί νὰ ἀναφερώμαστε στὶς πράξεις ἀπάτης τῶν πρώτων χριστιανῶν πατέρων, ὅταν ἔχουμε τὸ παράδειγμα τοῦ ἀποστόλου Πέτρου καὶ τῶν ὑπολοίπων μαθητῶν, οἱ ὁποῖοι, μόλις ἔστησαν τὴν ὁργάνωσή τους, φρόντισαν νὰ βάλουν χερί στὶς περιουσίες τῶν ὁπαδῶν τους; Ἴδου τί λέει ἡ «Καينὴ Διαθήκη». (Μεταφράζει ὁ Τρεμπέλας): «Διότι ὅσοι ἦσαν ἰδιοκτῆται χωραφίων ἢ σπιτιῶν, τὰ ἐπώλουν καὶ ἔφερον τὴν εἰς χρήματα ἀξίαν τῶν πωλουμένων κτημάτων καὶ ἔθετον αὐτὴν κατὰ γῆς κοντὰ εἰς τὰ πόδια τῶν ἀποστόλων».

Δὲν ἦταν ὅμως ὅλοι οἱ νεοφώτιστοι Ναζωραῖοι κοροῖδα. Ὁ Ἀνανίας καὶ ἡ γυναῖκα του Σαπφείρα ἦταν δυὸ ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ πείστηκαν ἢ πιέστηκαν νὰ πουλήσουν τὸ χωράφι τους. Ὅπως ἀναφέρεται στὶς «Πράξεις» (ε΄ 1-11), ὁ Ἀνανίας ἀποφάσισε νὰ μὴν παραδώσῃ ὅλο τὸ ἀντίτιμο τῆς πώλησης μπροστὰ στὰ πόδια τῶν ἀποστόλων, ἀλλὰ ἓνα μέρος καὶ τὸ ἄλλο νὰ τὸ κρατήσῃ γιὰ λογαριασμό του. Ἔτσι, «καὶ ἀφοῦ ἔφερε τὸ ὑπόλοιπο ποσὸ ἀπὸ τὰ χρήματα, τὸ ἔθεσε κατὰ γῆς ἐμπρὸς εἰς τὰ πόδια τῶν ἀποστόλων, προσποιούμενος ὅτι αὐτὸ ἦταν ὁλόκληρο τὸ ἀντίτιμο τοῦ ἀγροῦ» («Πράξεις», ε΄ 2). Ὁ Πέτρος ὅμως, μόλις ἀντιλήφθηκε ὅτι δὲν εἰσέπρατε ὅσα ἔπρεπε, ἐπιτέθηκε κατὰ τοῦ Ἀνανία μὲ φράσεις τρομερές, ὅπως: «Ἀνανία, γιατί ἄφησες τὸν σατανᾶ νὰ γεμίσῃ τὴν καρδιά σου; Λὲς ψέματα στὸ Ἅγιο Πνεῦμα κατακρατώντας ἓνα ποσὸ ἀπὸ τὴν πώληση τοῦ χωραφιοῦ σου» («Πράξεις», ε΄ 3). Καὶ ἀκόμα τοῦ ἐπεσήμανε ὅτι δὲν λέει ψέματα σὲ ἀνθρώπους, ἀλλὰ στὸν ἴδιο τὸν Θεό! Μὲ αὐτὰ καὶ ἄλλα ὁ Ἀνανίας «μυστηριωδῶς» ἀπεβίωσε ἐπὶ τόπου, ἐκεῖ μπροστὰ στὰ πόδια τῶν ἀποστόλων, δίπλα στὰ χρήματα ποὺ εἶχε ἀκκουμπήσει!

Τρεῖς ὥρες μετὰ ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς σύναξης τῶν ἀποστόλων ἡ γυναῖκα τοῦ νεκροῦ, ἡ ὁποία ἀγνοοῦσε τὸν «κεραυνοβόλο» θάνατο τοῦ ἀνδρός της. Ὁ Πέτρος ἀρχίζει ἀμέσως, χωρὶς νὰ τῆς ἀποκαλύψῃ τὸ χαμὸ τοῦ ἀνδρα της, νὰ τὴν ἀνακρίνῃ καὶ ἐκείνη μὲ τὴ σειρὰ της: «Εἰπέ μου, ἐὰν ἀντὶ τόσοῦ ποσοῦ χρημάτων ἐπώλησατε τὸν ἀγρόν. Αὐτὴ δὲ εἶπε· Ναί· τόσον ποσὸν εἰσεπράξαμεν. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε τότε πρὸς αὐτήν· Διὰ τί ἔγινε συμφωνία μεταξὺ σοῦ καὶ τοῦ ἀνδρός σου νὰ προβῇτε εἰς πρᾶξιν, ἡ ὁποία ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ νὰ δοκιμάσετε τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου, ἐὰν πράγματι γνωρίζῃ τὰ πάντα καὶ δὲν θὰ ἐξαπατηθῇ μὲ τὸ ψεῦδος; Ἴδου τὰ πόδια ἐκείνων, ποὺ ἔθαψαν τὸν ἄνδρα σου, ἀκούονται κοντὰ εἰς τὴν πόρταν,

καθ' ὅσον ἐπιστρέφουν οὗτοι εὐθὺς τώρα καὶ θὰ μεταφέρουν καὶ σὲ ἔξω τῆς πόλεως, διὰ νὰ σὲ θάψουν. Ἐπεσε δὲ καὶ αὐτὴ ἀμέσως καὶ κατὰ τὴν ἰδιαν στιγμὴν κοντὰ εἰς τὰ πόδια τοῦ Πέτρου καὶ ἐξεψύχησεν. Καὶ ἐκυρίευσεν μεγάλος φόβος ὅλην τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ὅλους ὅσοι ἤκουον ταῦτα».⁶

Καὶ ἔτσι, μὲ μεθόδους ποὺ θυμίζουν μαφία, τιμωρήθηκε μὲ θάνατο τὸ ζευγάρι, ἐπειδὴ δὲν θέλησε νὰ καταθέσῃ ὅλη του τὴν περιουσία παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων! Καὶ ὁ μέγας φόβος, ποὺ κυρίευσεν τὴν πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία, στάθηκε ἀρκετός, γιὰ νὰ μὴ διανοηθῇ ἄλλο πρόβατο νὰ κρύψῃ οὔτε μία δραχμὴ.

Ὡστόσο παραμένει ἓνα ἐρώτημα. Ποιὸς δολοφόνησε τὸ ζευγάρι; Μὰ φαίνεται ξεκάθαρα ὅτι ὁ Πέτρος, τοῦλάχιστον σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴ Σαπφείρα, προαναγγέλλει τὸ θάνατό της, καὶ αὐτὴ πάραυτα, μόλις δηλαδὴ ἄκουσε τὰ λόγια του, «ἀπεβίωσε». Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἕλληνας φιλόσοφος Πορφύριος κατηγορεῖ εὐθέως τὸν Πέτρο ὡς φονεὴ: «Εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ σ' ἄλλες περιπτώσεις ἔχει διαπράξει ἐγκλήματα. Ἐναν ἄνδρα, ποὺ τὸν ἔλεγον Ἀνανία καὶ τὴ γυναῖκα του, ὀνόματι Σαπφείρα, ἐπειδὴ δὲν τοῦ κατέβαλαν ὁλόκληρο τὸ χρηματικὸ ποσὸ ἀπὸ τὴν πώληση τοῦ χωραφιοῦ τους καὶ ξεχώρισαν ἓνα μέρος γιὰ τὶς ἀνάγκες τους, τοὺς θανάτωσε, ἐνῶ δὲν εἶχαν βλάβει κανένα. Ἄν δὲν θέλησαν νὰ χαρίσουν ὁλόκληρη τὴν περιουσίαν τους, ποῦ εἶναι τὸ ἐγκλήμα τους;». ⁷ Ἐχοντας λοιπὸν τὴν Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία ὡς πρότυπο, τὸ χριστιανικὸ ἱερατεῖο διετήρησε τὶς ἴδιες ἄνομες μεθόδους πλουτισμοῦ, ἀπαράλλακτες γιὰ ὁλόκληρους αἰῶνες ἕως καὶ σήμερα.

Ὡστόσο ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουλιανὸς (332-363), αὐτὸς ὁ ἐστεμμένος φιλόσοφος καὶ μέγας πρόμαχος τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, ὅταν χρειάστηκε νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἀρειανιστὲς χριστιανούς τῆς Ἑδεσσας γιὰ τὶς ταραχὲς ποὺ εἶχαν προκαλέσει στὴν πόλη, γνωρίζοντας τὴ φιλοχρηματία τοῦ χριστιανικοῦ κλήρου ἐπέλεξε νὰ τοὺς κατασχέσῃ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τους περιουσίαν ὡς ποινή. «Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ θανιμάσιος νόμος τους τοὺς προτρέπει νὰ ἀπαρνηθοῦν τὰ ὑπάρχοντά τους, γιὰ νὰ πορευτοῦν πρὸς τὴν εὐκόλαν πρὸς τὴ βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, γι' αὐτὸ καὶ ἡμεῖς, συμφωνώντας μὲ τοὺς ἀγίους τους, δώσαμε διαταγὴ νὰ κατασχεθοῦν ὅλα τὰ χρήματα τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἑδεσσηνῶν καὶ νὰ δοθοῦν στοὺς στρατιῶτες καὶ τὰ κτήματά τους νὰ προστεθοῦν στὰ δικὰ μας ιδιόκτητα. Κι αὐτό, γιὰ νὰ φτωχύνουν καὶ νὰ βάλουν μυαλό, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ μὴ στερηθοῦν τὴ “Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν”, στὴν ὁποία ἀκόμα ἐλπίζουν».⁸

Τὸ ρητορικὸ εἰρωνικὸ αὐτὸ ἐπιχείρημα τοῦ Ἰουλιανοῦ σίγουρα θὰ φανῇ χρήσιμο στὸν γενναῖο πολιτικὸ τοῦ μέλλοντος, ποὺ θὰ τολμήσῃ νὰ δημεύσῃ τὴν τεράστια ἐκκλησιαστικὴ περιουσία ἐντὸς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικράτειας. Ἄν μὴ τι ἄλλο, δὲν σηκώνει ἀπάντησι!

Διαπλοκὴ Δικαιοσύνης-Ἐκκλησίας στὰ χρόνια τοῦ Ἰουστινιανοῦ

Ἱστορικὸς Προκόπιος, ἐπίσημος ἱστοριογράφος τοῦ αὐτοκράτορα Ἰουστινιανοῦ (527-565), στὸ ἔργο του ποὺ ἔγραψε κρυφὰ ἀπὸ τὴ λογοκρισίαν μὲ τίτλο «Ἀπόκρυφη Ἱστορία» καὶ δημοσιεύτηκε μετὰ τὸν θάνατό του, ἀποκαλύπτει πῶς οἱ χριστιανοὶ ἱεράρχες διαπλέκονταν μὲ τὴ Δικαιοσύνη, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζουν ἀτιμωρησία γιὰ ὅλα τὰ ἐγκλήματα ποὺ διέπρατταν. Πράγματα ποὺ συνέβησαν καὶ στὶς μέρες μας, ὅπως δηλαδὴ «ὑποχθόνιες» σχέσεις δικαστικῶν καὶ ἀνωτέρων κληρικῶν, δὲν εἶναι σημεῖα τῶν καιρῶν μας, ἀλλὰ δοκιμασμένες ἄνομες σχέσεις ἐξουσίας, ἥδη ἀπὸ τὸν 6ο αἰῶνα. Γράφει ὁ Προκόπιος:

«Φαινόταν ἐπίσης (ὁ Ἰουστινιανός) ὅτι εἶχε σταθερὴ πίστιν στὸν Χριστό, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ γιὰ τὸν ἀφανισμό τῶν ὑπηκόων του. Γιατὶ ἐπέτρεπε στοὺς ἱερεῖς νὰ παραβιάζουν πρὸς ἄφοβα τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων καὶ τοὺς συνέχαιρε ὅταν καταλήσταν τοὺς ἀνθρώπους τῆς περιοχῆς τους, πιστεύοντας ὅτι ἔτσι δείχνει εὐσέβεια πρὸς τὰ θεῖα. Ὅταν μάλιστα δίκαιε τέτοιου εἶδους ὑποθέσεις, θεωροῦσε ὅτι ἔκανε ἔργο εὐσέβειας, ἂν τὰ κατάφερε νὰ κερδίσῃ τὴ δίκην καὶ νὰ φύγῃ ἀνενόχλητος κάποιος ποὺ εἶχε ἀρπάξῃ στ' ὄνομα τῆς πίστεως

κάτι πού δὲν τοῦ ἀνῆκε. Πίστευε, πὼς ἡ δικαιοσύνη συνίσταται στὸ νὰ ὑπερισχύουν οἱ ἱερεῖς ἀπὸ τοὺς ἀντιδίκους τους».⁹

Ἡ μακροαίωνα ἀνάμειξη τῆς Ἐκκλησίας στὴ Δικαιοσύνη εἶναι τόσο ἰσχυρή, ὥστε τὸ σκάνδαλο Γιοσάκη (κύκλωμα δικαστῶν καὶ ἱερωμένων πού ἀποκαλύφθηκε τὸν Ἰανουάριο τοῦ 2005, καὶ εἶχε στηθῇ ὥστε νὰ ἐκδίδωνται δικαστικὲς ἀποφάσεις ὑπὲρ ὑψηλὰ ἱστάμενων κληρικῶν) νὰ μὴν εἶναι τίποτα ἄλλο, ἀπὸ τὸ προαιώνιο ἀπόστημα πού ἔσπασε μέν, ἀλλὰ ἀμφίβολο εἶναι ἂν θὰ ἐξυγιανθῇ ποτέ.

Οἱ κοιλιόδουλοι καλόγεροι τοῦ 4ου αἰῶνα

μήπως νομίζει κανεὶς πὼς οἱ καλόγεροι, πού συχνὰ πυκνὰ ἀπασχολοῦν τὰ ρεπορτάζ τῶν δημοσιογράφων εἴτε μὲ τὰ παρὰ φύσιν ὄργια τους εἴτε μὲ τὴν ἐξαπάτηση νέων παιδιῶν, ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν, πού τὰ παρασύρουν κοντὰ τους καὶ μετὰ τὰ κλειδώνουν στὰ μοναστήρια, τὰ ντύνουν μὲ τὸ μοναχικὸ σχῆμα κρατῶντας τα μακριὰ ἀπὸ τοὺς δυστυχεῖς γονεῖς τους, στερωτὰς τους τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔρωτα καὶ κἀνοντάς τους πλύση ἔγκεφάλου, γιὰ νὰ μισήσουν ὅ,τι ἀγαποῦσαν πρίν, εἶναι δῆθεν φαινόμενα μόνο σημερινά; Τί ἦταν πάντοτε οἱ καλόγεροι; Ἴδου πὼς τοὺς περιγράφει ὁ ρήτορας Λιβάνιος τὸν 4ο αἰῶνα μ.Χ.: «...ἐκεῖνα τὰ μαυροφορεμένα ὑποκείμενα, πού τρῶνε περισσότερο κι ἀπὸ τοὺς ἐλέφαντες κατεβάζοντας ἀμέτρητα ποτήρια, παρενοχλοῦν τοὺς ἄλλους πού συνοδεύουν τὸ πιτό τους μὲ τραγούδια, αὐτοὶ πού συγκαλύπτουν τίς ἐπιδόσεις τους στὸ φαγοπότι μὲ μία τεχνητὴ χλωμάδα τοῦ προσώπου».¹⁰ Καὶ συνεχίζει ὁ Λιβάνιος νὰ περιγράψῃ τὴν πολυτέλεια μέσα στὴν ὁποία ζοῦσαν, ἐνῶ ὑποκρίνονταν τοὺς πιστοὺς στὸ γράμμα τῆς «Βίβλου»: «Κι ἂν ἀρχίσουν νὰ μοῦ μιλάνε γιὰ τίς βίβλους, στίς ὁποῖες μένουν πιστοί, ὅπως ἰσχυρίζονται, ἐγὼ θὰ τοὺς ἀντιπαραθέσω τίς φαῦλες πράξεις τους. Γιατί, ἂν δὲν ἦταν φαῦλες, οἱ ἴδιοι δὲν θὰ ζοῦσαν τώρα μέσα στὴν πολυτέλεια».¹¹

Ρασοφόροι ἀρχαιοκάπηδοι ἐπὶ Τουρκοκρατίας

αἱ ἡ ἀρχαιοκαπηλία ἀποτελεῖ μία ἀπὸ τίς παλαιότερες μεθόδους πλουτισμοῦ τοῦ κλήρου. Ὅπως ἀποκαλύπτεται ἀπὸ τὴν ἀλληλογραφία τοῦ Ἀγγλου πρεσβευτῆ στὴν Κωνσταντινούπολη Thomas Roe (1622-1628) μὲ τὸν ἀρχιεπίσκοπο τοῦ Καντέρμπερυ (τὸν ἐπικεφαλῆς τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας), βρισκόταν σὲ μόνιμο «ἀλισβερίσι» μὲ τὸν τότε οἰκουμενικὸ πατριάρχη στὴν Πόλη, γιὰ νὰ τοῦ πουλήσῃ ἀρχαῖα ἔργα τέχνης καὶ βιβλία, γιὰ νὰ μεταφερθοῦν στὶς βρεταννικὲς βιβλιοθήκες. Παράλληλα ὁ πρέσβυς ἀναζητοῦσε ἀρχαιοτῆτες καὶ γιὰ λογαριασμό τοῦ Ἀγγλου Κροίσου Thomas Howard, στὸν ὁποῖο ἀνέφερε σὲ μία ἐπιστολὴ του, ὅτι ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης τοῦ εἶχε ὑποσχεθῇ νὰ τοῦ προμηθεύσῃ «μερικὰ σπάνια ἀγάλματα ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια». Καὶ συνεχίζει: «Ἀνάμεσα σὲ αὐτὰ τὰ ἀγάλματα εἶναι καὶ μία θεὰ ἀπὸ μαῦρο μάρμαρο, κάτι ἀνεπανάληπτο, σωστὸ ἀριστοῦργημα. Μοῦ μίλησε ἐπίσης (ἐννοεῖ ὁ Πατριάρχης) γιὰ ἓνα νησάκι, ἱερὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἀκατοίκητο τώρα καὶ ἐντελῶς ἀνεξερευνήτο (ἐννοεῖ τὴ Δῆλο)».¹² Καὶ ἐνῶ στὴν Ἀγγλία περιμένουν ἐναγωνίως τὸ ἄγαλμα ἐξ Αἰγύπτου, αὐτὸ θὰ καταλήξῃ σὲ γαλλικὰ χέρια. Πῶς; Ὁ Roe σὲ ἐπιστολὴ του στὸν δούκα τοῦ Μπάκινγχαμ περιγράφει: «...χάρη στὴ μεσολάβηση τοῦ πατριάρχη τὸ περίφημο ἄγαλμα τῆς μαύρης θεᾶς ἔφθασε ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια. Δυστυχῶς ὁ καλόγερος, πού εἶχε ἀναλάβει μὲ ἐντολὴ τοῦ πατριάρχη τὴ φύλαξη τοῦ ἀγάλματος, πούλησε δολίως τὸ γλυπτὸ στὸν Γάλλο πρῶξενο».¹³

Ἄλλο περιστατικὸ ἐγίνε στὴ Μύκονο. Στὸ κυκλαδίτικο αὐτὸ νησὶ ἔφτασε τὸ ἔτος 1687 ὁ Γάλλος περιηγητὴς Corneille Le Brun. Εἶναι καὶ αὐτὸς «ἐρασιτέχνης» συλλέκτης ἀρχαιοτήτων. Στὴ Μύκονο ἀρχίζει ἔρευνες γιὰ τὴν ἀνακάλυψη καὶ ἀγορὰ γλυπτῶν. Δυὸ ρωμιοὶ παπᾶδες τοῦ εἶπαν ὅτι ἔχουν θάψει στὴ Δῆλο ἐδῶ καὶ τέσσερα χρόνια ἓνα ἄγαλμα καὶ περιμένουν πλούσιο πελάτη. «Σπεύδει ὁ Le Brun μὲ τοὺς παπᾶδες καὶ μερικοὺς ναῦτες στὴ Δῆλο καὶ ξεθάβουν τὸ ἄγαλμα. Ἦταν ἓνα ἀνάγλυφο γυναικῆς, λίγο μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ φυσικό. “Πραγματικὸ ἀρι-

στούργημα, μόνο πού είχε φθορές σὲ μερικά σημεῖα". Συμφώνησε τὴν τιμὴ καὶ τὸ ἀγόρασε γιὰ λογαριασμὸ τοῦ καπετάνιου, πού ἤθελε νὰ τὸ μεταφέρει στὴν Ὀλλανδία".¹⁴

Σὲ δημοπρασία ὁ πατριαρχικὸς θρόνος καὶ οἱ μητροπόλεις.

Ὁ νό ἔκπληξε δὲν προκάλεσε στοὺς γνωρίζοντες ἡ καταγγελία ἐνὸς κληρικοῦ ἀπὸ τὴν Ἄρτα στὸν τηλεοπτικὸ σταθμὸ ALTER καὶ στὴν ἐμπομπὴ τοῦ δημοσιογράφου Γιώργου Βαρεμένου ὅτι ὁ μητροπολίτης Ἀττικῆς Παντελεήμων τοῦ ζήτησε 1.500.000 δραχμές, γιὰ νὰ τοῦ παραχωρήσῃ κάποια μικρὴ ἐνορία κάπου στὴν Ἀττική. Ὅσοι ἔχουν μελετήσει ἱστορία, ξέρουν ὅτι κατὰ τὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας ἦταν καθεστὼς ἡ πώληση τῶν ἐκκλησιαστικῶν πόστων. Ἀπὸ τὸν ἀπλὸ ἐφημέριο μέχρι καὶ τὸν Οἰκουμενικὸ Θρόνο οἱ θέσεις πωλοῦνταν καὶ τὰ χρήματα τὰ εἰσέπρατταν οἱ ἀρχιερεῖς ἀπὸ ἐκείνους τοὺς κληρικοὺς πού ἐπιθυμοῦσαν νὰ προαχθοῦν. Ἔτσι, ἀγοράζοντας θέσεις καὶ ἀξιώματα, ἀνέβαιναν στὴν ἱεραρχία, καὶ ὅποιος ἔφτανε μέχρι τὸ τέλος καὶ διεκδικοῦσε τὸν τίτλο τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἔμπαινε σὲ δημοπρασία μετὰ τῶν ὑποψηφίων ἐπισκόπων μὲ τελικὸ ἀποδέκτη τῶν χρημάτων τὸν σουλτάνο. Ὁ περηνγητὴς Jacob Spon, πού βρέθηκε στὶς ἐλληνικὲς χώρες μετὰ τῶν ἐτῶν 1675 καὶ 1676, ὅταν οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἦταν ὁ Παρθένιος, περιέγραψε μὲ λεπτομέρειες, πὼς γινόταν ἡ δημοπρασίη τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου: «Εἶχε ἐκθρονισθῇ ἀλλὰ κατάρθωσε νὰ ἐπανέλθῃ στὸ θρόνο. Εἶναι ἄλλωστε ὑπόθεση πλειοδοσίας. Ὅποιος πληρὼνῃ περισσότερα στὸ σουλτάνο γίνεται πατριάρχης. Ἄλλο πού δὲν θέλει ὁ σουλτάνος, γιὰ νὰ γεμίξῃ τὸν μπεζαχτὰ του. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι, νὰ ἀλληλοεξοντώνωνται οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Ἐκκλησίας. Μέσα σὲ πέντε χρόνια ἄλλαξαν πέντε πατριάρχες. Κατὰ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ νέου πατριάρχου καλοῦνται οἱ ἀρχιεπίσκοποι γιὰ τὴ συγκέντρωση τοῦ ἀναγκαίου ποσοῦ. Ὅσοι δυστροπήσουν ἐκδιώκονται. Οἱ ἀρχιεπίσκοποι κατανέμουν ἀναλογικὰ τὴ δαπάνη στοὺς ἐπισκόπους καὶ οἱ ἐπίσκοποι στοὺς παπάδες τῶν ἐνοριῶν. Ἔτσι τὰ πάντα γίνονται διὰ τῆς σιμωνίας».¹⁵ (Βλ. καὶ ἄρθρο «Συν- "βασιλεῖς" τῶν Σουλτάνων οἱ Πατριάρχες» στὸ παρὸν τεῦχος τοῦ «Δ».)

Ὑποσημειώσεις

1. Κέλσος, «Ἀληθὴς Λόγος», Κεφάλαιο: «Ἡ ἰουδαϊκὴ ἐπιχειρηματολογία», σελ. 33, ἐκδόσεις «Θύραθεν Ἐπιλογή», Θεσσαλονίκη 1996.
2. Κέλσος, «Ἀληθὴς Λόγος», Κεφάλαιο: «Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀποψη γιὰ τὸ Χριστιανικὸ Δόγμα», σελ. 67, ἐκδόσεις «Θύραθεν Ἐπιλογή», Θεσσαλονίκη 1996.
3. Ἰουλιανός, «Κατὰ Γαλιλαίων», 35. 238E – 36. 245D, ἐκδόσεις «Θύραθεν Ἐπιλογή», Θεσσαλονίκη 1997.
4. Πορφύριος, «Κατὰ Χριστιανῶν», III, 5, ἐκδόσεις «Θύραθεν», Θεσσαλονίκη 2000.
5. Karlheinz Deschner, «Ἡ Ἑκκλησιαστικὴ Ἱστορία τοῦ Χριστιανισμοῦ», τόμος πρῶτος, σελ. 637, ἐκδόσεις «Κάκτος», Ἀθήνα 2004.
6. «Πράξεις», ε' 8-11.
7. Πορφύριος, «Κατὰ Χριστιανῶν», III, 21, ἐκδόσεις «Θύραθεν», Θεσσαλονίκη 2000.
8. Ἰουλιανός, «Ἐπιστολές», Ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς Ἑδεσσας ἢ «Ἰουλιανὸς Ἐδεσσαῖνός», ἐκδόσεις «Θύραθεν Ἐπιλογή», Θεσσαλονίκη 1997.
9. Προκόπιος, «Ἀνέκδοτα ἢ Ἀπόκρυφὴ Ἱστορία», 13. 4-10, ἐκδόσεις «Ἄγρα», Ἀθήνα 1993.
10. Λιβάνιος, «Ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν Ἱερῶν», 8, ἐκδόσεις «Θύραθεν Ἐπιλογή», Θεσσαλονίκη 1998.
11. Λιβάνιος, «Ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν Ἱερῶν», 21, ἐκδόσεις «Θύραθεν Ἐπιλογή», Θεσσαλονίκη 1998.
12. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Α', σελ. 138, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἑνῆτη ἔκδοσις, Ἀθήνα 1999.
13. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Α', σελ. 139, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἑνῆτη ἔκδοσις, Ἀθήνα 1999.
14. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Α', σελίδες 706-707, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἑνῆτη ἔκδοσις, Ἀθήνα 1999.
15. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Α', σελ. 177, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἑνῆτη ἔκδοσις, Ἀθήνα 1999.

Στέφανος Μυτιληναῖος

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ:

Ἡ σχιζοφρένεια τῆς Ἰδεολογίας ὡς σχιζοφρένεια τῆς Ἱστορίας

τὴν σύγχρονη χριστιανικὴ Ἑλλάδα τὸ ἔργο τοῦ Κωνσταντίνου Παπαρρηγόπουλου «Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους» ἀποτελεῖ τὸν θεμέλιο λίθο καὶ τὸ «εὐαγγέλιο» τῆς ἐπίσημης κρατικῆς ιδεολογίας τοῦ Ἑλληνοχριστιανισμοῦ. Ὁ Κωνσταντῖνος Παπαρρηγόπουλος παρουσιάζει ὅλες τὶς περιόδους τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας σχετικῶς ἀμερόληπτα. Ὅμως, ὅταν φθάνη στὴν χριστιανικὴ Ἀνατολικὴ Ρωμαϊκὴν Αὐτοκρατορίαν, τὴν ἀποκαλούμενη ψευδῶς «Βυζαντινὴ», τὴν παρουσιάζει ὡς ἑλληνικὴ μὲ τὸν ὄρο «Μεσαιωνικὸς Ἑλληνισμός», ποὺ διεκόπη λόγῳ τῆς ὀθωμανικῆς κυριαρχίας τὸ 1453, καὶ κατέληξε στὴν δημιουργίαν τοῦ νεοελληνικοῦ κράτους τοῦ 1821. Βεβαίως σὲ ἄλλα σημεῖα τοῦ ἔργου τοῦ Ὁ Παπαρρηγόπουλος αὐτοαναιρεῖται: «ἐκάλουν ἑαυτοὺς Ρωμαίους». Ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία ὠλοκλήρωσε τὴν ἱστορίαν του, τὸ 1872, ἦταν λίγο μετὰ τὸν διωγμὸ τοῦ Ὁθωνοῦ ἀπ' τοὺς πολιτικοθηροσκευτικοὺς ταγοὺς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ σὲ πλήρη ἰσχὺ καὶ χαρακτηριζόταν ἀπὸ τυφλὴ θεοκρατίαν καὶ ὀπισθοδρομίαν, ὅπου οἱ διωγμοί, οἱ ἀφορισμοὶ καὶ τὰ συγχωροχάρτια ἔδιναν καὶ ἔπαιρναν. Ἦταν τότε ποὺ

Ο «ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΣ» ΤΗΣ ΡΩΜΙΟΣΥΝΗΣ

ἡ ἄνευ προηγουμένου ὑβριστικὴ ἐπίθεσις ἐδέχθη ὁ ἀπερχόμενος πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας Κωνσταντῖνος Στεφανόπουλος γιὰ τὴν δήλωσή του στὸν Τύπο, ὅτι δὲν τιμᾷ τὴν ἱστορίαν μας ὁ ὄρος «Βουλγαροκτόνος», ποὺ ἡ Ρωμιοσύνη ἔχει καθιερώσει γιὰ τὸν μακεδονικῆς καταγωγῆς Βασίλειο Β', βασιλεῖα τοῦ Ἀνατολικοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους («Βυζάντιο»). Οἱ γνωστοὶ γιὰ τὶς ἑλληνοχριστιανικὰς φαντασιώσεις τοὺς ἐλλαδέμποροι μέσα ἀπὸ τὰ περιοδικὰ τοὺς καὶ τὶς τηλεοπτικὰς ἐκπομπὰς τοὺς ἀλλὰ καὶ μὲ ἀπειλητικὰς ἐπιστολὰς πρὸς τὸν πρόεδρο ὑποστήριζαν ψευδῶς ὅτι ὁ κ. Στεφανόπουλος προσπαθεῖ ν' ἀλλάξη τὴν ἱστορίαν μας! Βεβαίως ἡ ἱστορία μας εἶναι ἤδη ἀλλοιωμένη καὶ παραποιημένη οἰκτρὰ ὅχι ἀπὸ ἀνθρώπους ὅπως ὁ πρόεδρος, ἀλλὰ ἀπ' τὸ ἑλληνοχριστιανικὸ κατεστημένο ποὺ μᾶς διοικεῖ ἐδῶ καὶ 180 περίπου ἔτη. Ὅσο γιὰ τὸν τίτλο «Βουλγαροκτόνος» ὄντως δὲν μᾶς τιμᾷ, διότι εἶναι μία βάρβαρη ὀνομασία ποὺ δείχνει τὸ χαμηλὸ ἠθικὸ καὶ πνευματικὸ ἐπίπεδο τῶν ξεπεσμένων μεσαιωνικῶν προγόνων μας Ρωμιῶν

ἡ Ἐκκλησία μὲ ἐργαλεῖο τὴν ἱστορία τοῦ Παπαρρηγόπουλου ἐθεμελίωσε τὴν ἐθνική μας παραφροσύνη μὲ τὸ ὑβριδικὸ ἰδεολόγημα τοῦ Ἑλληνοχριστιανισμοῦ, ποὺ διατηρεῖται σὲ ἀπόλυτη ἰσχὺν ἕως σήμερα στὴν Παιδεία, τὴ Διανόηση καὶ τὴν Πολιτικὴ τῆς Ρωμιοσύνης. Ἡ μεγαλύτερη συμφορὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἡ ἐξάλειψη τοῦ «Ἑλληνισμοῦ τῶν Δύο Ἡπείρων», κάτι ποὺ δὲν πέτυχε κανένας κατακτητής, τὸ πέτυχε τὸ Ρωμαῖκο κράτος μὲ τὴ «Μεγάλῃ Ἰδέᾳ» (=ἀναβίωση τοῦ Βυζαντίου), ποὺ ἀποτελεῖ τὴν πολιτικὴ πλευρὰ τοῦ «Ἑλληνοχριστιανισμοῦ» καὶ ἐμφανίζεται ταυτόχρονα (γύρω στὸ 1850).

Τὸ νεοορτοδοτικὸν ἑλληνικὸν ἔθνος τοῦ 1821 ἐδημιουργήθη ἀρχικῶς ἀπ' τὶς στάχτες του καὶ τὰ συντρίμια τῶν ἀρχαίων ἀναμνήσεών του, «ἀπ' τὰ κόκκαλα τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά» καὶ ὄχι ἀπ' τὰ σκηνώματα τῶν «ἀγίων» τῆς Ὁρθοδοξίας, αὐτὰ ποὺ περιφέρουν στὰ προσκυνήματα γιὰ πλουτισμὸ καὶ εἰδωλολατρία. Οἱ θυσίαι ὅλων αὐτῶν τῶν ἡρώων, ἀμέτρητων ἐντοπίων καὶ ἀρκετῶν ξένων, (ποὺ ἐπίσης μὲ ὄραμά τους τὴν Ἑλληνικὴ Ἀρχαιότητα καὶ ὄχι τὸ «Βυζάντιο» θυσιάστηκαν) ποὺ ἔχυσαν ποταμοὺς αἵματος γιὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ Νεοελληνικοῦ κράτους τὸ 1821, ἀπέβλεπαν σὲ ἓνα ἐθνικὸ κράτος στὰ πρότυπα τοῦ Κλασικοῦ καὶ Ἀλεξανδρινοῦ Ἑλληνικοῦ Κόσμου. Γι' αὐτὸ προέκυψε (στὸ νέο κράτος) καὶ τὸ (μισητὸ στοὺς Χριστιανοὺς καὶ ξεχασμένο γιὰ πολλοὺς αἰῶνες) ὄνομα Ἑλλην-Ελλάς καὶ οἱ ἥρωες γι' αὐτὸ οὐσιαστικῶς θυσιάσθηκαν. Ἄς μὴν ξεχνοῦμε τὶς πομφόλυγες δηλώσεις τοῦ ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστόδουλου στὸν Τύπο: «ἥρωές μας δὲν εἶναι οἱ ἀρχαῖοι ἥρωες καὶ φιλόσοφοι οὔτε οἱ ἀγωνιστὲς τοῦ '21, ἥρωές μας εἶναι οἱ μάρτυρες καὶ οἱ ἄγιοι τῆς Ὁρθοδοξίας, ποὺ πέθαναν γιὰ τὴν πίστιν τους», ἐννοῶντας βεβαίως αὐτοὺς ποὺ πέθαναν γιὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ ὄχι γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Ὅμως ἡ Ὁρθοδοξία τὸ κατέλλωσε καὶ τὸ ὑποβάθμισε καὶ ἀπ' τὰ χρόνια τοῦ Ὁθωνοῦ καὶ ἐντεῦθεν μετέτρεψε τὸ κράτος σ' ἓνα Νεοορτοδοτικὸν κρατίδιο, ποὺ μέχρι σήμερα ὑπολειπτοῦνται καὶ τρεμοσιβίνει κάτω ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξον πνευματικὴν κυριαρχίαν.

«Ὡ ταλαίπωρος Ἑλλάς, δὲν ἀνεστήθης ἐκ τοῦ τάφου, ἀπλῶς ἥλλαξες τάφον, ἀπ' τὸν Τουρκικὸν εἰς τὸν Χριστιανικόν». Τὰ λόγια τοῦ Ἀδαμαντίου Κοραῆ θὰ ἤχοῦν διὰ παντὸς στ' αὐτιά μας καὶ θὰ μᾶς δείχνουν τὸ μέγεθος τῆς πολιτιστικῆς μας καταδίκης καὶ τῆς ἐθνικῆς μας τραγωδίας, ποὺ ἐκτυλίσσεται χωρὶς διακοπὴ ἕως σήμερα.

ἀλλὰ καὶ τὸ σύμφυτο μὲ τὸν Γιαχβικὸ Χριστιανισμὸ μῖσος τοῦ «ποιμνίου» του.

Ὁ Βασίλειος ἐτύφλωσε 14.000 αἰχμαλώτους πολέμου, βουλγάρους στρατιῶτες, ἀφήνοντας ἓναν μονόφθαλμο ἀνὰ ἑκατό, γιὰ νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ ὁδικῶς πίσω στὴν Βουλγαρία. Πρόκειται γιὰ ἓνα βάρβαρο καὶ ἀπεχθὲς ἐγκλημα πολέμου, ἀδιανόητο στὴν προχριστιανικὴ Ἑλλάδα, ποὺ οἱ σημερινοὶ φανατικοὶ χριστιανοεθνικιστὲς τὸ βρίσκουν ὡς μία φυσιολογικὴ πολεμικὴ πράξι. Ποτὲ κανένας καὶ σὲ καμμία χώρα βασιλέας ἢ στρατηγὸς δὲν ἔλαβε τὸ ἀπεχθὲς β' συνθετικὸ «-κτόνος», ποὺ σημαίνει «φονιάς». Ἄς φανταστοῦμε τὸν Μιλτιάδην νὰ ὀνομαζόταν Περσοκτόνος ἢ τὸν Ἀλέξανδρον νὰ ὀνομαζόταν Κοσμοκτόνος! Ἀξίζει σίγουρα ἓνα μεγάλο εὖγε στὸν ἀπερχόμενο πρόεδρο γιὰ τὴν πρωτοβουλία του καὶ μία ἀκόμη ἀποδοκιμασία γιὰ τοὺς τυφλοὺς αὐτοὺς (ἀλλὰ καὶ τυφλωτὲς τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ) χριστιανοεθνικιστὲς ἑλλαδεμπόρους, ποὺ κατάντησαν νὰ περηφανεύονται γιὰ τὴ βαρβαρότητά τους, ὑποδυσόμενοι ταυτόχρονα τὸ ὅλο τῶν «ἐλληναράδων»...

B.M.

Κων. Παπαρρηγόπουλος: Πρόθεσή του ως ιστορικού ήταν ή ιστορική αληθοφάνεια του σχιζοφρενικού ιδεολογήματος του «Έλληνοχριστιανισμού» και της «Μεγάλης Ιδέας» (=ἀναβίωσης του ἀνθελληνικού «Βυζαντίου»). Η σκοπιμότητα αὐτὴ τὸν παρέσυρε σὲ πολλές ἀντιφάσεις καὶ ἀλληλοσυγκρουόμενες ἱστορικὲς θέσεις. (Πίνακας τοῦ Β. Κοντόπουλου.)

ΟΙ ΑΝΤΙΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ἔργου του

Ἄς δοῦμε μερικὲς ἀπὸ τὶς πιδ τραγικὲς ἀντιφάσεις τῆς ἱστορίας τοῦ Κ. Παπαρηγοπούλου ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν περίοδο τοῦ Θεοδοσίου.

1 2ος τόμος, «*Ἀπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου μέχρι τοῦ οἴκου τοῦ Ἰουστινιανοῦ*»:

Στὰ παρακάτω ἀποσπάσματα ὑποστηρίζει τὸν Ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ Κόσμο καὶ κατακρίνει τὸν Θεοδοσίον καὶ τὸν Χριστιανισμό γιὰ τὰ ἐγκλήματα τὰς κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ:

«*Τότε ἀνετράπη ἐκ βάθρων ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ περίφημος ναὸς τοῦ Σεράπιδος, πάσαι ποτὲ οἰκητήριον τῶν ἐπιστημῶν, ποὺ ἔσφζε κατ' αὐτὰ τὰ ἔτη τὰ τῆς ἀρχαίας σοφίας ἴχνη. Τότε κατηδαφίσθη ὁ ἐν Ἀπαμείᾳ περικαλλὲς ναὸς τοῦ Διός. Τότε ἠφανίσθησαν πλεῖστα ἄλλα τῆς τέχνης ἀριστουργήματα ἰδίως ἐν Συρίᾳ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ*». «Ἄρκετοὶ δὲ ἐκ τῶν ἐπισκόπων καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν μοναχῶν συνετέλουν προθυμότατα εἰς τὸν ὀλεθρον τοῦτον» (σελ. 474). «*Συγχρόνως ἐξέδωκε νόμους αὐστηροὺς ὅπως ἡ κατάργησις τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ βίου καὶ ἰδίως τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ θρησκευματος. Ὁ Θεοδοσίος κατήργησεν ἐν ἔτει 394 τὸν μέγαν ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα κατὰ τὴν 293ην Ὀλυμπιάδα. Καὶ θὰ λείψῃ τότε διὰ παντὸς ἡ ἐπιφανεστάτη ἐκείνη τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν πανήγυρις*» (σελ. 473). Γιὰ τὴν σφαγὴ τῶν Θεσσαλονικέων ἀπ' τὸν Θεοδοσίον στὸν ἵπποδρομον: «*Εὐθύς τὴν ἐπομένην ἡμέραν προσεκλήθη ὁ λαὸς εἰς τὸν ἵπποδρομον πρὸς θεῶν δῆθεν ἵπποδρομιακοῦ ἀγῶνος, ἐκεῖ δὲ αἰφνιδίως οἱ στρατιῶται ἔπασαν μὲ τὰ ξίφη των κατὰ τοῦ πλήθους καὶ ἔσφαξαν ἐν διαστήματι τριῶν ὥρων ἄνευ διακρίσεως ἀθῶων καὶ ἐνόχων πολιτῶν καὶ ξένων διὰ μερικοὺς ἑπτὰ χιλιάδας, δι' ἄλλους δεκαπέντε χιλιάδας ἀνθρώπων. Ἡ ἀνθρωπὴς αὕτη τοῦ Θεοδοσίου πράξις (...)*» (σελ. 475).

2 2ος τόμος, «*Ἀπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου μέχρι τοῦ οἴκου τοῦ Ἰουστινιανοῦ*» (γιὰ τὸν «Μέγα» Κωνσταντῖνον): Στὴν ἀριστερὴ στήλῃ: οἱ ἀρετὲς τοῦ Χριστιανισμοῦ ὡς αἰτία τῆς ἐπικρατήσεώς του. Στὴν δεξιὰ στήλῃ: τὸ ρωμαϊκὸ ἕξιφος ὡς μέσον ἐκμηδενίσεως τοῦ ἀντιπάλου Ἑλληνισμοῦ.

«*Εἰς τὸν θρίαμβον τοῦ Χριστιανισμοῦ συνετέλεσαν πολλὰ καὶ ποικίλα πράγματα.*

Στὰ παρακάτω ἀποσπάσματα γράφει τὰ ἐντελῶς ἀντίθετα: Ἡ «*ἀρχαία θρησκεία καὶ σοφία*» μετατρέπεται σὲ «*εἰδωλολατρία*».

«*Τῶν εἰδωλολατρῶν κατοίκων τῆς Πόλεως (Νέας Ρώμης) πολλοὶ ἐλάτρευον καὶ ἀνατολικὰς θεότητας(...)*» (σελ. 442).

Καὶ ὁ «*θρίαμβος*»: «*Τοιοιουτρόπως ἐπὶ Θεοδοσίου ἐθριάμβευσεν ὁ Χριστιανισμὸς κατὰ τῆς εἰδωλολατρίας*» (σελ. 474).

«*Ἐν τῷ μέσῳ τοιούτων περιπετειῶν διήλθεν ἡ τοῦ Θεοδοσίου βασιλεία· δὲν ἤρκεσεν ἡ διοίκησις τῶν Γότθων καὶ ἡ τῶν σχέσεων αὐτῶν ρύθμισις, δὲν ἤρκεσεν ἡ κατατρόπωσις ἀρειανῶν καὶ ἐθνικῶν, ἀλλὰ ἐδέχετο νὰ παλαίσῃ καὶ πρὸς τὰς συνεπείας τῶν γεγονότων τούτων (...)*».

«*Ὁ Θεοδοσίος ἀπεκλήθη Μέγας· καὶ τῇ ἀληθείᾳ δύναται νὰ λογισθῇ μέχρι τινὸς ἄξιος τῆς ἐπωνυμίας ταύτης ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν μοναρχῶν τοῦ ἀνατολικοῦ κράτους*» (σελ. 476).

Ὁ ἀνελέπτος δολοφόνος Θεοδοσίος ἀφ' ἑνὸς μεταλλάσσεται, ἀφ' ἑτέρου «*δικαίως*» σὲ «*ἀγαθὸν*» καὶ «*Μέγαν*».

«*Ὁ Θεοδοσίος ἀνεκνήρυχθη Μέγας τόσῳ μᾶλλον δικαίως(...)*»

«*Λόγῳ ἰδιωτικῶν ἀρετῶν ὁ Θεοδοσίος ἦτο ὁμολογουμένως κρείττων τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, διότι διετέλεσεν ἀγαθὸς σύζυγος, ἀγαθὸς πατήρ, ἀγαθὸς ἀδελφός καὶ φίλος εὐγνώμων. Πλὴν τούτων δὲν ἦτο ὀξύτατος περὶ τῆς ὀργῆς καὶ εὐκόλως ἐτρέπετο πρὸς τὴν ἐπιείκειαν καὶ τὴν μετάνοιαν*» (σελ. 477).

Καὶ ὅμως παραδέχεται ἐκ παραλλήλου τὴν ἀκμὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ: «*(...) ἀποδεικνύων ἀδια-*

Πρώτον πάντων τῆς ἐπιτυχίας αὐτοῦ αἴτιον ὑπῆρξεν ἡ θεία τῶν δογμάτων αὐτοῦ τελειότης. Εἰς τὴν μεταξύ τῆς φιλοσοφίας καὶ τῶν θρησκευμάτων πάλιν εἶχον ἥδη νεκρωθῆ αἱ ἀρχαῖαι δοξασίαι, ἡ δὲ κοινωνία τῶν σοφῶν ἐστερήθη πάσης πίστεως καὶ πλανωμένη ἡθικῶς ἐν ἐρήμῳ, ἐξήτει ὅσιν εἰς κάθε ψυχικὴν παραμυθίαν» (σελ.361). Ἐδῶ ἡ ἀρχαία σοφία καὶ θρησκεία γίνονται «νεκρωμένη» ἠθικὴ πλάνη.

Ἄλλου γράφει γιὰ τὸν Χριστιανισμό: «ὁ ἀπεφθορὸς τῆς νέας ἀληθείας χρυσός».

«Ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ἀνεμόρφωσε θρησκευτικῶς, ἠθικῶς καὶ κοινωνικῶς τὸν κόσμον» (σελ.363).

«Πρὸ καιροῦ ἡ εἰδωλολατρία εἶχε παρεκτραπῆ εἰς ὅργια ἐλεεινά, αὐτὰ δὲ ἐξ ἀνάγκης προεκάλεσαν τὴν ἐπέμβασιν τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας λόγω τῆς δημοσίας ἠθικῆς» (σελ.386).

Ἐδῶ ἡ σοφία ξέπεσε σὲ «εἰδωλολατρικὰ ὄργια» καὶ δικαίως ἐπῆλθε ἡ τιμωρία τους!

«Ἀλλ' ἡ θρησκεία, ἂν δεν εἶναι ἥδη ὁ μόνος τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἑλληνισμοῦ μοχλός, εἶναι πάντοτε μέρος τοῦ ἐθνικοῦ βίου ὀργανικόν, οὗ ἄνευ ἐθνικὸς βίος δεν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, εἶναι πάντοτε εἰς τῶν ἀκρογωνιαίων λίθων, ἐφ' ὧν πρόκειται νὰ ἰδρυθῇ ἡ μέλλουσα τῆς Ἀνατολῆς τύχη» (σελ. 199).

3. 3ος τόμος, «Ἀπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ μέχρι τοῦ Βασιλείου τοῦ Α΄»:

«Ἐκ τῆς καταστροφῆς ταύτης (τῶν χριστιανικῶν διωγμῶν) δὲν περιεσώθη ἡ σεβασμία μῆτηρ τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου Ἑλλάς».

«Ἀπὸ τῆς ἐβδόμης ὅμως ἑκατονταετηρίδος ἐξέλιπεν πᾶν ἶχνος τοῦ ὀνόματος Ἑλλήνων καὶ ὅλων αὐτοῦ τῶν παραγῶγων» (σελ.16).

«Αὐτὸς ὁ λαὸς (ὁ ἑλληνικός) δὲν ἐτόλμησε νὰ διατηρήσῃ τὸ πατριον ὄνομα (...) κατήντησαν δὲ νὰ ὀνομάσωσιν ἑαυτοὺς Ῥωμαίους».

«Τὰ τελευταῖα λείψανα τοῦ ἀρχαίου θρησκευματος ἐξηφανίσθησαν κατὰ τὴν ἐνάτην ἑκατονταετηρίδα» (σελ.17).

«Ἀλλ' ὅμως ἀπὸ τῶν χρόνων εἰς οὓς εὐρισκόμεθα, κατὰ τὸ πλεῖστον ὁ βίος αὐτοῦ ἦτο ἥδη ἑλληνικός (ἀπὸ τὸ 476 μ.Χ. καὶ ἐντεῦθεν). Ἡ Ἐκκλησία ἦτο ἀνέκαθεν ἑλληνική. Αἱ σχο-

λείπτως ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς ἐπὶ Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἤκμαζεν» (σελ.356). «Τὸ ἄμεσον τῆς κηρύξεως, τῆς ἐρμηνείας καὶ τῆς διαδόσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ ὄργανον ὑπῆρξεν ἡ γλῶσσα ἡ ἑλληνική» (σελ.363). Τελικῶς λόγω τῆς γλώσσας διεδόθη ὁ Χριστιανισμὸς καὶ ὄχι μέσῳ τῆς ἀγάπης;

«Δὲν εἴμεθα ἀποκλειστικοὶ καὶ ὁμολογοῦμεν προθύμως ὅτι εἰς τὸν θρίαμβον τοῦ Χριστιανισμοῦ συνετέλεσεν ὡσαύτως ἡ Ῥωμαϊκὴ κυριαρχία» (σελ.362). Ἐδῶ παραδέχεται τὴν βίαιη καὶ αἱματηρὴ ἐπιβολὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπ' τῆς Ῥωμαϊκῆς λεγεῶνας ἐπὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

«Ὁ Χριστιανισμὸς τὴν στιγμὴν πού ἐνόμιζεν ὅτι ἐθριάμβευεν, ὑπέστη δεινὴν κρίσιν καὶ αἴτιον κανὲν ἄλλο δὲν ἦτο παρὰ ἡ ἀντίδρασις τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ. Μὴ φανῇ δὲ παράδοξον ὅτι λέγομεν αὐτὸ, ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς ἐπανεστάτησε κατὰ τοῦ νέου θρησκευματος (τοῦ Χριστιανισμοῦ), ἐνῶ προηγουμένως εἶχομεν παραστήσει αὐτὸν συμμαχίσαντα μετὰ τοῦ θρησκευματος τούτου» (σελ.386).

Ἐδῶ ἔχει συνείδησιν τῆς ἀντιφάσεώς του καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀπολογηθῇ· εἶτοι μπερδεύει Ἑλληνισμὸ καὶ Χριστιανισμὸ μὴν γνωρίζοντας ποίος ἐπαναστάτησε ἐναντίον ποίου! Ἡ σχιζοφρένεια ἐπιχειρεῖται νὰ ἐμφανισθῇ ὡς συνέπεια λόγου.

«Παρὰ ταῦτα ἡ ἱστορία τῶν προμάχων τοῦ Χριστιανισμοῦ ἔχει πολλὰς σκιὰς» (Πρόλογος παρ. θ').

Ἡ λογικὴ διαπίστωσις: «Ὁ Μεσαιωνικὸς Ἑλληνισμὸς δὲν ἀνέστησε ἐπ' οὐδενὶ τὸν Ἀρχαῖον, νεκραναστάσεις ἐν τῇ ἱστορίᾳ δὲν συμβαίνουν» (Πρόλογος Γ', παρ. 2).

Ἡ ἀντίφασις γιὰ τὴν ἑλληνικότητα τοῦ «Βυζαντίου»: «Τὸ ἀνατολικὸν κράτος ἦτο κράμα ποικίλων παραδόσεων, θεσμῶν καὶ ἔξεων, οὐ μόνον ἑλληνικῶν καὶ Ῥωμαϊκῶν ἀλλὰ βαρβαρικῶν καὶ ἀσιατικῶν. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον πολλὰ ἐξάιρετα πρὸς τὴν διοίκησιν καὶ τὴν νομοθεσίαν διετῆρσε, πολλὰ ὅμως ἦσαν καὶ τὰ ἀποτρόπαια καὶ τὰ ταπεινωτικά, τὰ ὁποῖα παρεισέφρυσαν εἰς αὐτὸ μὲ τὴν μετὰ

λαὶ ὅλου τοῦ κράτους ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης ἦσαν καθαρῶς ἑλληνικαί. Ἡ σημαία τοῦ κράτους δι ἑλληνικῶν ἐκοσμεῖτο γραμμάτων καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἡ ἑλληνικὴ ὠμιλεῖτο γλῶσσα» (σελ. 539).

«Ἐν γένει ἡ θρησκεία δεν εἶναι δόγμα φιλοσοφικόν, τὸ ὁποῖον συζητοῦσιν, ἀσπάζονται ἢ ἀποκρούουσιν ὀλίγοι τινὲς ἐλλόγιμοι ἄνδρες ἐξωκειωμένοι ὄντες πρὸς τοιαύτας μεταφυσικὰς μελέτας. Ἡ πίστις ἦν ἡ θρησκεία ἐπαγγέλλεται νὰ ἐνιδρύσῃ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων δέον νὰ διαδοθῇ εἰς τοὺς πολλοὺς καὶ νὰ συντηρηθῇ ἀκράδαντος ἐν ταῖς συνειδήσεσιν αὐτῶν» (σελ. 289).

τοῦ ἀσιατικοῦ βίου ἐπιμερίζαν» (σελ. 509).

Γιὰ τὴν μεταρρύθμιση τῶν Ἰσαύρων κατηγορεῖ τοὺς ἱερεῖς τῆς Ὁρθοδοξίας καθὼς καὶ τὸ ποίμνιο τῆς «βυζαντινῆς» ἐποχῆς ὡς «ψυχικῶς ἀρρώστους καὶ ἀμαθεῖς» καὶ ἀντιπροτάσσει ὡς φάρμακο τῆς θεοκρατικῆς νόσου τὴν Ἑλληνικὴ Παιδεία: «Τὸ κυριώτερον αὐτῆς τῆς νόσου φάρμακον ἦτο ἡ ὀργανωμένη προσπάθεια τῆς ἐκτενεστεράς διαδόσεως τῆς παιδείας εἰς τὸν λαὸν καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ μεταρρύθμισις ἀρκοῦσε νὰ θεραπεύσῃ τὴν καχεξίαν αὐτήν. Ὅμως τὸ πλεῖστον τοῦ ἔθνους λόγω τῆς μεγάλης ἀμαθείας του ἀπέκρουε τὴν προτεινομένην αὐτὴν θεραπείαν» (σελ. 372).

Ὅλο τὸ ἔργο τοῦ Κ. Παπαρηγόπουλου βρίθκει καὶ πληθώρας ἄλλων, μὴ ἀναφερόμενων στὴν ἔρευνα αὐτῇ, ἐντόνων ἀντιφάσεων καὶ ἀντιπαρατιθέμενων ἀπόψεων καὶ θέσεων.

Οἱ ἀντιφάσεις τοῦ γιὰ τὴν εἰκονομαχία

Ὁ καταβαράθρωνε τὴν εἰκονολατρεία, στὴ συνέχεια ὑπεστήριξε καὶ ἐξύψωνε τὸ κατεστημένο της: «Καὶ οὕτως ἀνεστύλωθησαν αἱ ἅγιοι καὶ σεπταὶ εἰκόνες ἐν τῷ τοῦ θεοῦ ναῷ τοῦ τιμᾶσθαι καὶ σέβεσθαι καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ πάντων τῶν πιστῶν (...). Ἡ ἐορτὴ αὕτη ἔλαβε χαρακτηριστὰ πανηγύρεως τελουμένης ἔνεκα τοῦ θριάμβου τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ κατὰ πάσης ἐν γένει αἰρέσεως» (σελ. 534). Ἐδῶ ἀναφέρεται στοὺς ἐπτὰ ἀναθεματισμοὺς τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ποὺ ἕως σήμερα ψάλλονται στὶς ἐκκλησίες τῆς Ἑλλάδος τὴν «Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας» (βλ. «Δ», τ. 224-225, Αὔγ.-Σεπτ. 2000).

ΑΓΕΦΥΡΩΤΟ ΧΑΣΜΑ

Κάτι ποὺ ἀποφεύγουν διὰ τῆς σαλαμοποίησης, ὥστε νὰ πέφτουν στὰ μαλακά, συσκοτίζουντας... Οἱ παντὸς εἶδους Χριστιανοί, ἀπολύτως συνδεδεμένοι μὲ τὸν ἰουδαϊκὸ μῦθο, ὡς βάση ἔχουν τὸ ὑπερβατικόν, ποὺ σημαίνει ἀνθρωποκατασκευασμένο θεὸ διότι οὐδὲν στοιχεῖο τοῦ ἐγκεφάλου ἔχει τέτοιες ιδιότητες, πλὴν τῆς ἀπάτης, ὅταν ἡ νόση εἶναι ἔξω τῶν φυσικῶν νόμων καὶ διακινῶντας αὐτοὺς ἔξω ἀπὸ τὴ νομοτέλειά τους, κατὰ τὸ δοκοῦν, περιπίπτει εἰς τὴν ἀστειότητα ἀπολίτιστων λαῶν ποὺ ἡ ἄγνοιά των γύρω ἀπὸ τὶς ἐπιτεύξεις τῆς Ἑλλ. Ἀρχαιότητος τοὺς κάνει νὰ πιστεύουν καὶ νὰ δογματίζονται ἀπομονωμένοι. Ὅταν οἱ Ἰωνεὺς φιλόσοφοι, ἀξεπέραστοι μέχρι σήμερα, ἀνεκάλυψαν ἐπιστημονικὰ τὴν λειτουργίαν τῶν νόμων τῆς Φύσης, ὅσο μᾶς ἐπιτρέπει ἡ κατασκευὴ μας, ὁμοίως καὶ οἱ ἀνυπέρβλητοι καλλιτέχνες τῆς ὑπαρξιακῆς ἀνεκάλυψαν τοὺς κωδικούς μας ἀπὸ τὴ φύση, τότε ποῖός ἄλλος ὀνομαζόμενος ντὲ καὶ καλὰ θεὸς μπορεῖ νὰ παρεμβληθῇ καὶ νὰ δώσῃ δικούς του ὁρισμούς; Οἱ Φιλοσοφία, Ἐπιστήμη, Τέχνη τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχαιότητος εἶναι ἡ μόνη ἐγγυρότης γύρω ἀπὸ ἐμᾶς καὶ τὴ Φύση, πράγμα ποὺ ἀποδεικνύουν περίτρανα τὰ ἐπιτεύγματά τους, ἐνῶ ἡ θεολογία δὲν ἔχει νὰ παρουσιάσῃ τίποτε

• Τὸ Ἀνατολικὸν Ῥωμαϊκὸν Κράτος μ' ἓνα «ἄλμα ἀσυνέπειας» τὸ ὀνομάζει Χριστιανικὸν Ἑλληνισμό. «Διότι ἡ μοναρχία αὕτη ἐδημιουργήθη ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀσίᾳ ἀκμάσαντος Χριστιανικοῦ Ἑλληνισμοῦ» (πρόλογος ζ'). Τὸν τίτλο «Μεσαιωνικὸς Ἑλληνισμός» τὸν χρησιμοποιεῖ παράλληλα μὲ τὸν ὅρο «Ἀνατολικὸν Ῥωμαϊκὸν Κράτος» σὲ ὅλο τὸ ἔργο του π.χ.: «Ἀλλὰ καὶ ἔτερον μέγα ἔργον ἀπεπειράθη νὰ πράξῃ ὁ Μεσαιωνικὸς Ἑλληνισμός» (πρόλογος ια').

• Στὸν πρόλόγῳ του αὐτοαναιρεῖται πάλι: οἱ «μεσαιωνισταὶ Ἑλληνες» μεταλλάσσονται σὲ Ῥωμαίους: «Καλούμεθα σήμερον Ἕλληνες, τοὺς δὲ εἰς αὐτὰς τὰς χώρας κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα πρωταγωνιστὰς ὀνομάζομεν Βυζαντινοὺς. Αὐτοὶ ὅμως ποτὲ δὲν παρεδέχθησαν τὴν προσηγορίαν ταύτην, ἀλλὰ ἐκάλουν ἑαυτοὺς Ῥωμαίους». Ὅσο γιὰ τὴν Τουρκοκρατία λέει ὅτι «ἐξηκολούθησεν αὐτὸ τὸ ὄνομα παραλλήλως, καὶ ὠνόμαζον ἑαυτοὺς Ῥωμιοὺς» (πρόλογος κα').

• Ὁ στρατὸς τῆς Ἀνατολικῆς Ῥωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας ἀναφέρεται στὴν ἱστορία τοῦ Παπαρρηγόπουλου μὲ τὰ ἐθνικὰ ὀνόματα τῆς κάθε περιοχῆς («θέματος»), ὅπως «στρατὸς τῶν Ῥωμαίων, τῶν Συρίων, τῶν Ἀρμενίων, τῶν Θρακησίων κ.ἄ.». Περὶ ἑλληνικοῦ στρατοῦ οὔτε λόγος νὰ γίνεταί, ἀφοῦ ἡ ὀνομασία Ἑλληνεῖχε ἐξοβελισθῇ ἐπὶ ποινῇ θανάτου ἀπ' τὰ χρόνια τοῦ «ἀγίου» καὶ «Μεγάλου» Θεοδοσίου. Ἐδῶ λοιπὸν καταβαρῶνεται ὀριστικῶς ἡ ἑλληνικότης τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Κράτους ἀπ' τὸν ἴδιο τὸν Παπαρρηγόπουλο ἀλλὰ καὶ ἡ ὀνομασία «Βυζάντιον» ἀντὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ Ῥωμαϊκοῦ Κράτους. Ἡ λέξις «Βυζάντιον» ἄλλωστε πρωτοεμφανίστηκε τὸ 1567 μ.Χ. σὲ κείμενο τοῦ χριστιανοῦ μοναχοῦ Ἱερωνύμου. Ἀργότερα (γύρω στὸ 1845) ἔγινε ἡ αὐθαίρετη καθιέρωση τοῦ ὅρου-φαντάσματος ἀπ' τοὺς ταγόνες τοῦ Ἑλληνοχριστιανισμοῦ, καὶ χρησιμοποιεῖται μέχρι σήμερα ἀπ' τοὺς ὀρθόδοξους ἱερεῖς, τοὺς ἱστορικοὺς, τὰ Μ.Μ.Ε., τὰ σχολικὰ βιβλία καὶ τοὺς διαφόρους ἑλλαδεμπόρους.

Σὲ ὅλο τὸ ἔργο τοῦ Παπαρρηγόπουλου ἀναδεικνύεται ἡ σχιζοφρενικὴ ἀντιφατικότης του καὶ ἡ ὑποταγὴ τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης στὴν ἰδεολογικὴ σκοπιμότητα, ποὺ προφανῶς κάποιοι τοῦ ὑπέβαλαν ἀμέσως ἢ ἑμμέσως νὰ «θεμελιώσῃ» ἱστορικά. Οὐσιαστικῶς ὁ Παπαρρηγόπουλος ἦταν ἓνας τραγικὸς ἄνθρωπος καὶ ἱστορικός, ἄλλος ἓνας θύτης ἀλλὰ καὶ ταυτοχρόνως θύμα τοῦ ἰδεολογήματος τοῦ Ἑλληνοχριστιανισμοῦ.

ἐπὶ τοῦ προκειμένου, περιπίπτουσα (γιὰ χαζοὺς καὶ ἄσχετους) σὲ ἀντιβιολογικὲς καὶ ἀντιοντολογικὲς αὐθαιρεσίες, οὐδαμοῦ παρατηρούμενες στὸ σύμπαν μὲ τὰ ὑπάρχοντα μέσα ἀκόμα... Ἐνεκα τούτων μοιραῖα ἔξω ἀπὸ τοὺς Φυσικοὺς νόμους δὲν καλύπτει τὸν πνευματικὸ ἄνθρωπο μὲ τὶς ἀστείότητες τοῦ ὑπερέραν καὶ ἀντ' αὐτοῦ προσπαθεῖ μὲ τὴν κατανάλωση νὰ ὑποκαταστήσῃ τὸ πνεῦμα, πρᾶγμα ποὺ ἐπιτυγχάνει διότι φορέας σκοταδισμοῦ ὅπως εἶναι, ἓνα μέγιστο ποσοστὸ τῶν ἀνθρώπων ὑποβιβάζονται σὲ αὐτὴ τὴ βαθμίδα. Ἐδῶ καπηλεύονται τὶς ἐπιτεύξεις τῆς Ἑλλ. Ἀρχαιότητος, μεταβάλλουν τὴν τεχνολογία ἀνεπίτρεπτα σὲ γδάρσιμο τῆς Φύσης -κατανάλωση, ὅπως λέει ἡ οἰκολογία. Θεὸς -περιφρόνηση τῆς Φύσης- χρῆμα, διὰ τοῦ πολιτεύματος τοῦ κέρδους, ὅλα ἀφύσικα ὅπως καὶ ὁ πολιτισμός, σήμερα, τοῦ δικοῦ τους πέρα γιὰ πέρα Οἰκουμενισμοῦ-Πλανηταρχίας. Ὁμοίως συνδικαλιζόνται ὅλες οἱ θρησκείες καὶ ἀποτελοῦν τὸν συντάιρο τοῦ κράτους, ἀπαγορευμένων διὰ ροπάλου τῶν ἀνωτέρω. Ἀναπόσπαστα ἀπὸ τὰ πιδ πάνω, ἰδιαίτερα ἡ ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους παραβιάζεται καὶ ἀλλοιώνεται τὰ 20-00 τελευταῖα χρόνια ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῆς κρατούσης τάξης παγκόσμια. Βυζαντινισμός, 1821 καὶ τὸ νεοελληνικὸ κρατίδιο τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ ἰδεολογήματος, ἐντελῶς σχιζοφρενικοῦ, ὥστε διὰ τῶν ἀναλόγων περιπετειῶν ποὺ προκαλοῦνται παγκόσμια ἀπὸ

Ἐπίλογος

ἡμερα τὸ ἑλληνοχριστιανορρωμαϊκὸ κράτος μας παραπαίει ὡς ὁ οὐραγὸς τῆς Εὐρώπης. (Στὸ ζήτημα τῆς ἀναφορᾶς τῶν «*ἰουδαιοχριστιανικῶν ριζῶν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Πολιτισμοῦ*» στὸ Προοίμιο τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος ἢ Ρωμοσύνη ἦταν μετὰ τῶν ἐλάχιστων μελῶν-κρατῶν τῆς Ε.Ε. ποὺ ἐπέμεινε (ἀνεπιτυχῶς) νὰ περιληφθῇ ἡ ἀνωτέρω φράση, ὅταν ἡ πλειονότης τῶν Εὐρωπαίων ἐταίρων (ποὺ δὲν ἔχουν ὑποστῇ τὰ δεινὰ ποὺ ὑπέστη ὁ Ἑλληνισμὸς ἀπὸ τὸν Χριστιανισμὸ) τάχθηκαν ὑπὲρ τῆς ἀποβολῆς τῆς φράσης αὐτῆς, ποὺ, ἂν μὴ τι ἄλλο, εἶναι ἀνιστόρητη ὡς θέση, ἀφοῦ τὰ κύρια ἱστορικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ διὰ μέσου τῶν αἰώνων εἶναι ἡ ἀντίθεσή του κατὰ τοῦ Πολιτισμοῦ καὶ οἱ ἄγριοι διωγμοὶ ποὺ κατὰ καιροὺς ἐξαπέλυσε κατὰ τῶν πρωτοπόρων κάθε πολιτιστικῆς ἐξέλιξης.) Οἱ σημερινοὶ Νεο-Ἕλληνες εἶναι ἀπὸ βρέφη βαθιὰ ποτισμένοι ἀπ' τὴν ἰδεολογία τοῦ Ἑλληνοχριστιανισμοῦ καὶ τὴν κουβαλοῦν μέσα στὰ γονίδια τους ὡς χρόνια πνευματικὴ κληρονομικὴ νόσο. Ἡ «*Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους*» τοῦ Κωνσταντίνου Παπαρηγόπουλου ἀποτελεῖ τὸν παραμορφωτικὸ καθρέπτη τῆς νεοελληνικῆς μας συνειδήσεως. Οἱ τριτοκοσμικὲς πρωτιὲς αὐτοῦ τοῦ κράτους καὶ ἡ βαθεῖα πολιτικὴ καὶ πολιτιστικὴ του σῆψις εἶναι ἀποτελέσματα τῆς σχιζοφρενοῦς ἰδεολογίας του καὶ τῆς διαιωνιζόμενης μεσαιωνικῆς θεοκρατίας, ποὺ τὸ κυβερνᾷ ἀπ' τὰ παρασκήνια.

Σὰν κατακλείδα ἀφιερώνουμε στὴ Χριστιανορρωμοσύνη μερικὸν στίχον τοῦ ποιητῆ Κωστῆ Παλαμᾶ, ποὺ ἔγραψε γιὰ τοὺς ραγιαδες ΧριστιανοἝλληνες τῆς ἐποχῆς του:

«Δὲν ἔχεις, Ὀλυμπε, θεοὺς μηδὲ λεβέντες, Ὅσσα,
ραγιαδες ἔχεις, μάνα γῆ, σκυφτοὺς γιὰ τὸ χαράτσι.
Κούφιοι κι ὀκνοί, καταφρονοῦν τὴν θεία τραχειὰ σου γλῶσσα,
τῶν Εὐρωπαίων περὶ γέλα καὶ τῶν Ἀρχαίων παλιάτσοι.»

Βασίλειος Μανρομμάτης

τὴν παντοδυναμία τοῦ ὑπερέραν καὶ τοῦ χρήματος, διὰ τῶν περιούσιων ἐξουσιαστῶν νὰ φθάνουμε στὶς μέρες μας, ὅπου μᾶς περιμένουν οἱ... Ἰνδοευρωπαῖοι καὶ ὁ Ἀφροκεντρισμὸς, ἀνάμικτοι μὲ σκοταδιστικὸ Ἀσιατισμὸ. Πάγια θέση τοῦ ἑβραιοχριστιανικοῦ μας ἰδεολογήματος ποὺ ἀποβάλλει μὲ βδελυγμία κάθε ἑλληνικὸ (σὲ παγκόσμια κλίμακα) ἀκολουθοῦν τὰ τεκταινόμενα φροντίζοντας πρωτίστως γιὰ διαρκὴ ἐδραΐωση τῆς θέσης τῶν ἀδιστάκτως, ἀποκαλοῦντες τοὺς Ἡράκλειτο, Δημόκριτο, Φειδία, Πραξιτέλη, τραγικοὺς, εἰδωλολάτρες... Ποιοί; λειψανολάγνοι τῶν ἀγίων μὲ περισσότερα τοῦ κανονικοῦ χέρια, πόδια, κάρες, γιὰ τὸ χρυσίον τῶν προσκυνοῦντων... Γκεμπελσικὴ προπαγάνδα, ὑποκρισία, συνωμοσία... Ἡ ἀγάπη μόνον ἀπὸ τὶς ἀρετὲς τῆς Ἀρχαιότητος. Τὴν Ἑλληνικὴ Ἀρχαιότητα τὴν ἔχουν γιὰ νὰ τὴν πυροβολοῦν, οἱ ἀνέραστοι αὐτοὶ τοῦ καλογερισμοῦ ποὺ ἀγνοοῦν τὴν γλυπτικὴ τοῦ κάλλους, ὅπου ἐγκληματικὰ κατέστρεψαν ἀριστουργήματα, κανόνες τῆς Φύσης, καὶ ὄχι ἐξ ἀποκαλύψεως καὶ ἐπιφοιτήσεως, ἐνόχων καὶ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος, τυπτομένων Χριστιανῶν. Ὅμως ἔχουν τὰ μέσα ἐνημέρωσης καὶ τὴν προπαγάνδα τῆς παιδείας μὲ κρατικὰ μέσα... Πάντα ἀκολουθοῦσαν τοὺς ἐχθροὺς μας, φανερὰ ἢ κρυφά. Δὲν ἀναμειγνύονται οἱ δυὸ ἀντίθετες ἀντιλήψεις γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸν Κόσμο, ὁ Ἑλληνισμὸς καὶ ὁ Ἰουδαϊσμὸς, μὴν κρυβώμαστε...

Παντελῆς Γλάρος
Ταξίαρχος (ἱπτ.) ἑ.ἀ.

ΣΥΝ-«ΒΑΣΙΛΕΙΣ»(!) ΤΩΝ ΣΟΥΛΤΑΝΩΝ ΟΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΣ

τὸ βιβλίον «Ἡ Ἐκκλησία εἰς τὸν Ἀγῶνα τῆς Ἐλευθερίας» τοῦ Κωνσταντίνου Α. Βοβολίνη, στὴν σελίδα 15, συναντοῦμε τὰ προπεμπτικά-ὑποσχετικά ἔγγραφα-προστάγματα γιὰ τὰ παραχωρηθέντα προνόμια καὶ τὰ λοιπὰ σουλτανικά «βεράτια» τοῦ πορθητῆ σουλτάνου Μεχμέτ Β΄ πρὸς τὸν πρῶτον πατριάρχην Γεώργιον Γεννάδιον καὶ ὕστερον πρὸς τὸν πατριάρχην Ἰωακείμ Β΄, διὰ τῶν ὁποίων τοὺς ἀναγνωρίζει μὲ τοὺς τίτλους «**Βασιλεὺς καὶ Αὐτοκράτωρ**», «**Αὐθέντης καὶ Δεσπότης**», καθιστῶντας ἔτσι ἐντὸς τοῦ ἰδίου τοῦ Κράτους τοὺς τὴν Ὁρθοδοξίαν «**κράτος ἐν κράτει**». Ἐπίσης καταγράφονται στὴν σελίδα 28 τὰ «βεράτια», ποὺ ἐξέδωσε ὁ σουλτάνος Σελίμ Β΄ ὑπὲρ τοῦ πατριάρχου Ἰερεμίου Β΄, τοῦ ἀποκληθέντος «**Τρανοῦ**», μὲ τὰ ὁποία παραχώρησε «**παῖσαν ἐξουσίαν καὶ δεσποτείαν... νὰ μὴ ἔχῃ κανένα ἐμπόδιον ὑπὸ τινος... ὅποιος φανῇ ἐναντίος τοῦ μπαρταίου αὐτοῦ νὰ παιδεύ-**

Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ: «ΔΙΩΡΙΣΑΝ ΕΝΑΝ ΒΙΤΣΕΡΕ (=ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΑ)»

«Ὁ σουλτάνος διώρισε ἓνα Βιτσερέ (σημ. σ.: λέξις ἰταλική σημαίνει τὸν ἀντιβασιλέα), ἓνα πατριάρχην καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν ἐξουσίαν τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸς καὶ ὁ λοιπὸς κληρὸς ἔκαμαν ὅ,τι τοὺς ἔλεγε ὁ σουλτάνος. Ὑστερον ἔγιναν οἱ κοτζαμπάσηδες (προεστοί) εἰς ὅλα τὰ μέρη. Ἡ τρίτη τάξις, οἱ ἔμποροι καὶ οἱ προκομμένοι, τὸ καλλίτερον μέρος τῶν πολιτῶν, μὴν ὑποφέροντες τὸν ζυγόν, ἔφυγαν, καὶ οἱ γραμματισμένοι ἐπῆραν καὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, τὴν πατρίδα των, καὶ ἔτσι ἔμεινε ὁ λαὸς, ὅστις στερημένος ἀπὸ τὰ μέσα τῆς προκοπῆς ἐκατήντησεν εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, καὶ αὐτὴ αὐξάνει κάθε μέρα χειρότερα διότι, ἂν εὐρίσκετο μεταξὺ τοῦ λαοῦ κανεὶς μὲ ὀλίγην μάθησιν, τὸν ἐλάμβανε ὁ κληρὸς ὅστις ἔχαιρε προνόμια, ἢ ἐσύρετο ἀπὸ τὸν ἔμπορον τῆς Εὐρώπης ὡς βοηθὸς του, ἢ ἐγίνετο γραμματικὸς τοῦ προεστοῦ. Καὶ μερικοί, μὴν ὑποφέροντες τὴν τυραννίαν τοῦ Τούρκου καὶ βλέποντες τὰς δόξας αὐτῶν καὶ τὰς ἡδονάς, ὅπου ἀπελάμβαναν αὐτοί, ἄφηναν τὴν πίστιν τους καὶ ἐγίνοντο μουσουλμάνοι. Καὶ τοιοῦτοτρόπως κάθε μέρα ὁ λαὸς ἐλίγνευε καὶ ἐπτώχαινε».

(Θ. Κολοκοτρώνης, «Διήγησις Συμβάντων τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς», ἐπιμέλεια Γ. Τερτσέτης.)

εται μεγάλως παρὰ τῆς αὐτοῦ Βασιλείας. Ὁ Πατριάρχης καθέζεται εἰς τὸν πατριαρχικὸν Θρόνον αὐτοῦ ὡς κύριος καὶ δεσπότης τῆς οἰκουμένης καὶ κρίνει καὶ ἀποφάσεις ποιεῖ κατὰ τὴν δεσποτείαν καὶ ἐξουσίαν ἣν περ ἔχουν οἱ πατριάρχαι».

Ἀκολουθοῦν τὰ σχετικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ προαναφερθὲν βιβλίον.

Γιὰ τὴν ἀντιγραφή: **Σωτήριος Ν. Φλέκκας**

Τὰ «βεράτια» τοῦ Μωάμεθ Β΄ τοῦ Πορθητοῦ

“Ὁ Πορθητὴς Σουλτάνος Μεχμέτ Β΄ –γράφει ὁ Βολοβίνης– ἀναγνωρίζει καὶ καθιστᾷ τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἐκκλησίας **«Βασιλέα καὶ Αὐτοκράτορα», «Αὐθέντην καὶ Δεσπότην»,** καθιστῶν οὕτω, ἐντὸς τοῦ ἰδίου τοῦ Κράτους, τὴν Χριστιανικὴν Ὁρθοδοξίαν «Κράτος ἐν Κράτει». Ἀναμφισβητήτως δὲ ἐκ τῶν πραγμάτων καὶ ἐκ τοῦ αὐτοδυνάμου κύρους τῆς Ἐκκλησίας ἐπεβλήθησαν εἰς τὸν Πορθητὴν –οὐκ ἦν ἄλλως δυνατὸν γενέσθαι– τὰ παρ’ αὐτοῦ παραχωρηθέντα εἰς τὸν Γεώργιον Γεννάδιον προνόμια, τὰ μετέπειτα περιληφθέντα ἐν πλάτει εἰς τὰ «βεράτια». Τὸ προπεμπτικὸν ὑποσχετικὸν τοῦ Σουλτάνου πρὸς τὸν Πατριάρχην –ἐγχειρισθὲν μετὰ πολλῶν δώρων– εἶναι σαφές: **«Πατριάρχευ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἔχε τὴν φιλίαν ἡμῶν ἐν οἷς χρήσεις καὶ ἐθέλεις ἔχων πάντα τὰ προνόμια τῶν προκατόχων σου».**

Κατὰ τὸν ἱστορικὸν Φραντζῆν καὶ μετὰ συνδιάλεξιν τοῦ Πορθητοῦ μετὰ τοῦ Πατριάρχου Γενναδίου, ὁ Σουλτάνος **«ἔδωκε καὶ προστάγματα ἐγγράφως τῷ Πατριάρχῃ μετ’ ἐξουσίας βασιλικῆς ὑπογεγραμμένα κάτωθεν ἵνα μηδεὶς αὐτῶν ἐνοχλήσῃ ἢ ἀντιτείνῃ, ἀλλ’ εἶναι αὐτὸν ἀναίτιον καὶ ἀφορολόγητον καὶ ἀδιάσειστον ἀπὸ παντὸς ἐναντίου καὶ τέλους καὶ δόσεως ἐλεύθερος ἔσται αὐτὸς καὶ οἱ μετ’ αὐτὸν πατριάρχαι εἰς τὸν αἰῶνα».**

Ἀναφέρει δὲ ὁ ἱστοριογράφος τῆς Ἀλώσεως τὸ ἐξῆς λίαν χαρακτηριστικόν: **«Ὁ Μωάμεθ, πορθητὴς καὶ κύριος γενόμενος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, μετὰ τὴν ἄλωσιν αὐτῆς ἐκέλευσε τὸν ἀπόπλουν τοῦ στόλου, βρίθοντος πολλῶν λαφύρων, τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἐτέλεσε μετὰ θριαμβικῆς εἰσόδου καὶ τῶν νικητηρίων τὴν ἀνάρρησιν τοῦ Πατριάρχου».**

Ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα καὶ μὲ τὴν αὐτὴν σαφήνειαν ἐπανελήφθησαν καὶ μεταγενεστέρως τὰ σουλτανικὰ «βεράτια» πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἑθνους, εἰς δὲ τὸ πρὸς τὸν πατριάρχην Ἰωακείμ Β΄ «βεράτιον» τονίζεται:

«5. Οὐδεὶς ἐπεμβαίνει ἐναντίον τῷ ἱερῷ νόμῳ παρὰ τῷ πατριάρχῃ, τοῖς μητροπολίταις καὶ λοιποῖς ἱερεῦσιν, ἐνοχλῶν αὐτοὺς ὡς πρὸς τε τὸ ἐξασκεῖν ἐλευθέρως τὰ τῆς θρησκείας των καὶ ἐν ταῖς κατοικίαις των καὶ τὸ ἐκτελεῖν οἰανδήποτε ἄλλην τοιαύτην πράξιν...

» 23. Ὅσακις πασᾶδες ἢ κριταὶ καταγγείλωσι τινὰ ὑπὸ τὸν ῥηθέντα πατριάρχην διατελούντων μητροπολιτῶν ἢ ἀρχιεπισκόπων ἢ ἐπισκόπων καὶ ζητήσωσι τὴν παῦσιν ἢ ἐξορίαν του, ἡ αἴτησίς των δὲν εἰσακούεται πρὶν ἢ ὁ πατριάρχης καὶ ἡ σύνοδος τῶν μητροπολιτῶν ἀνακαλύψωσι τὴν ἀλήθειαν. Περὶ τούτου δὲ καὶ ἂν ἀκόμη ὑψηλὸν μου φερμάνιον ᾗθελεν ὡπασδήποτε ἐκδοθῇ ἄνευ ἐνσφραγίστου ἀναφορᾶς τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν μητροπολιτῶν, τοῦτο οὐδεμίαν ἐχέτω ἰσχύν».

Τοιοιτοτρόπως μετὰ τῆς Ἐκκλησίας συνυφάνθη ὁλόκληρος ὁ βίος τῶν Ἑλλήνων Χριστιανῶν.

Ὁ πατριάρχης Ἱερεμίας Β΄ (1539-1595). Πλήρωσε τοὺς σουλτάνους Σελὶμ Β΄ καὶ Μουράτ Γ΄ μὲ 4.000 χρυσὰ νομίσματα, προϊόν ἀγρίας φορολογίας ποὺ ἐπέβαλε στὸν ὑπόδουλο Ἑλληνισμό καὶ ἔλαβε σουλτανικὸ «βεράτι», δυνάμει τοῦ ὁποίου ἄσκησε «πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δεσποτείαν εἰς πάντα ἄνθρωπον ρωμὶν χωρὶς νὰ ἔχη κανένα ἐμπόδιον ὑπὸ τινος». (Ἡ εἰκόνα ἐλήφθη ἀπὸ τὴν ἐγκυκλοπαίδεια «**ΗΛΙΟΣ**», τόμος 9ος, σελ. 820, ἔκδ. 1951.)

Τὰ «βεράτια» τῶν σουλτάνων Σελὶμ Β΄ καὶ Μουράτ Γ΄

“Ὁ Πατριάρχης Ἱερεμίας Β΄, ὁ ἀποκληθεὶς «Τρανός» (1572-1579, 1580-1584, 1586-1595) –συνεχίζει ὁ Βολοβίνης–, ἀφοῦ κατέβαλε εἰς τὸν Σελὶμ Β΄ φόρον ἐκ δισχιλίων χρυσῶν νομισμάτων ἔλαβε παρ’ αὐτοῦ «βεράτιον», διὰ τοῦ ὁποίου, καθ’ ἃ ἀναφέρει χρονογράφος τῆς ἐποχῆς, ὁ Σουλτάνος: «**Πᾶσαν ἐξουσίαν τοῦ ἔδωκε καὶ δεσποτείαν εἰς πάντας τοὺς εὐσεβεῖς Χριστιανοὺς ἱερωμένους καὶ λαϊκοὺς, καὶ νὰ κάμη κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν πίστιν αὐτοῦ νὰ μὴ δὲν ἔχη κανένα ἐμπόδιον ὑπὸ τινος...**».

Ὁ Ἱερεμίας Β΄ ἐπλήρωσε καὶ πάλιν τὸν φόρον τῶν δισχιλίων χρυσῶν νομισμάτων εἰς τὸν Μουράτ Γ΄, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε νέον «βεράτιον», ὅτι: «**...κατὰ τὴν πίστιν του νὰ ὀρίζη καὶ νὰ κρίνη μητροπολίτας, ἀρχιεπισκόπους, ἱερεῖς καὶ πάντα ἄνθρωπον ρωμαῖον καὶ ἐκκλησίας καὶ μοναστήρια καὶ ὅποιοι φανῇ ἐναντίος τοῦ μπαράτιου αὐτοῦ νὰ παιδεύεται μεγάλως παρὰ τῆς αὐτοῦ Βασιλείας. Λαβὼν δὲ τὸ βασιλικὸν μπαράτιον ὁ πατριάρχης καθεύεται εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον αὐτοῦ ὡς κύριος καὶ δεσπότης τῆς οἰκουμένης καὶ κρίνει καὶ ἀποφάσεις ποιεῖ κατὰ τὴν δεσποτείαν καὶ ἐξουσίαν ἥνπερ ἔχουσιν οἱ πατριάρχαι.**”

Ο ΑΛΛΟΣ ΛΟΓΟΣ

Βίτσια αὐθέντου

Κι ἔλεγα κι ἐγὼ, γιατί εἶχα φαγούρα. Μέχρι πὺν ἔμαθα ὅτι τὸ ἐβραϊκὸν «Κέντρον Βίζενταλ» τὸν Νοέμβριο τοῦ 2003 ἐξέδωσε ταξιδιωτικὴ ὁδηγία γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Μάλιστα! Σὰν νὰ λέμε, δηλαδή, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ κέντρον μᾶς κήρυξε τὸν πόλεμο. Ἦ θεωρεῖ τὴν χώρα μας ἐπικίνδυνη γιὰ τοὺς ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ἑβραίους. Μεγάλῃ ἐπιτυχίᾳ! Ὅμως, ἂν δὲν ἀρκῇ ἡ «Ὁδηγία Βίζενταλ», διὰ νὰ αἰσθάνωνται οἱ ἐν Ἑλλάδι Ἑβραῖοι ὅτι κινδυνεύουν, ἡ ἐτησίᾳ ἔκθεσι τοῦ Στείτ Ντιπάρτμεντ γιὰ τὴν περίοδο Ἰουλίου 2003-Δεκεμβρίου 2004 ἀνεκάλυψε τὸν ἀντισημιτισμὸ τῶν Ἑλλήνων. Ναί! Μὰ τὸν Δία... Διότι, λέει, οἱ ἐφημερίδες μας ἀσκοῦν κριτικὴ στήν τόσο φιλειρηνικὴ πολιτικὴ τοῦ κ. Ἀριέλ Σαρὸν. Ὁ ὅποῖος συχνά-πυκνά ραίνει ἀπὸ ἐλικοπτέρων μὲ ροδοπέταλα τοὺς προσφυγικοὺς καταυλισμοὺς τῶν Παλαιστινίων. Καὶ ὀνομάζουν, χωρὶς νὰ ντρέπονται, γενοκτονία ἢ ὀλοκαύτωμα μία τόσο αἰσθαντικὴ ἐπίδειξι ἀγάπης... Αὐτὸς καὶ ἂν εἶναι ἀντισημιτισμός.

Βέβαια σὲ μία χώρα, πὺν εἶναι πρόεδρος ὁ κ. Μπούς, ὅλα ἐπιτρέπονται καὶ δὲν εἶναι διόλου ρατσιστικά. Ἄλλωστε, βλέπετε, τίποτε τὸ μεμπτὸν εἰς τοὺς βασανισμοὺς κρατουμένων στὸ Ἰράκ ἢ στὸ Ἀφγανιστάν; Ἦ στὸ ὅτι οἱ μαῦροι τῶν Η.Π.Α. θεωροῦνται πολῖτες δευτέρας κατηγορίας; Ἦ μήπως δὲν εἶναι ἄκρως δημοκρατικὸν ἡ ἀπαγόρευσι τῆς ἐπιστροφῆς τῶν Ἰνδιάνων στὰ πατρογονικά τους χώματα; Ὅλα μέσα στὸ πνεῦμα τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἰσότητος. Ἄν δὲν ὑπῆρχε καὶ ὁ Ἑλληνικὸς ἀντισημιτισμός, ἡ κοινωνία μας θὰ ἦταν λευκὴ καὶ ἄσπιλος. Ἀλλὰ αὐτὸ πὺν τὴν καταστρέφει εἶναι τὸ κάψιμο τοῦ Ἰουδα ἢ τὸ κάψιμο τοῦ Ἑβραίου σὲ ὠρισμένα νησιὰ τὸ Πάσχα. Θεέ μου! Τί συνειρμοὶ εἶναι αὐτοί! Μὰ τόσον πολὺν πὰ φοβοῦνται οἱ Ἀμερικάνοι γιὰ τὴν τύχη τῶν ἀφεντικῶν τους ἀνὰ τὸν κόσμον, πὺν καὶ τὰ ἔθιμα τῶν λαῶν τοὺς γεμίζουν ἀγωνία; Τόσος τρόμος, ὥσ᾽ ἂν νὰ ἐπικρέμαται δαμόκλειος σπάθη ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῶν καθοδηγητῶν τους, κι ἂς μὴν τοὺς πείραξε ποτὲ κανεὶς στὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἀπολαμβάνουν ἐπὶ αἰῶνες φιλοξενίαν καὶ συνάγουν πλοῦτον ἀμύθητον; Καὶ μᾶς ἐγκαλοῦν αὐτοί, πὺν ἀπ' ὅπου πέρασαν, ἰσοπέδωσαν τὰ πάντα καὶ δὲν σεβάστηκαν οὔτε τεμένῃ, οὔτε νεκροταφεῖα, οὔτε κᾶν τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Βαβυλῶνος! Εἶπαμε ὅτι ἡ ἐποχὴ μας εἶναι ἡ ἐποχὴ τοῦ Βίτσιου. Ἀλλὰ τὸ βίτσιο τῶν αγωνιῶντων Ἀμερικανῶν, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν τύχη τῶν ἀφεντικῶν των, ὑπερέβη κάθε βαθμὸν τῆς κλίμακος τοῦ ἀειμνήστου Σάχερ-Μαζῶχ (1835-1895) κατὰ τὸν ὅποιον «ὁ πάσχων ἐπιζητεῖ ὥς σκλάβος νὰ ἱκανοποιῇ πάσας τὰς ἰδιοτροπίας ἐνὸς ἀπολύτου αὐθέντου».

Γιώργος Πετρόπουλος

ΕΝΑΣ ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΕΙΡΑΤΗΣ

Ἐγνωστες περιπέτειες ἑνὸς βῆαστοῦ
τῆς ἑνδοξῆς σουηδιώτικης «φάρας»

Καθὼς ξεφύλλιζα κάποια παλιὰ ἔντυπα, τὸ μάτι μου ἔπεσε στὸ σκίτσο ἑνὸς ἄντρα, ποὺ ἔφερε «τατουάζ» σὲ ὅλο του τὸ σῶμα. Ἡ εἰκόνα καὶ μόνο στάθηκε ἀρκετὴ, γιὰ νὰ κεντρίσῃ τὴν περιέργειά μου καὶ νὰ διαβάσω τὸ σχετικὸ κείμενο: «Πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν διήλθεν ἐκ Πειραιῶς, ἐπιβαίνων τοῦ γαλλικοῦ ἀτμοπλοίου “Τίγρις” τῶν Θαλασσιῶν Διαπορθμεύσεων ὁ διάσημος καπετάν-Γιώργης» (βλ. **Εἰκ. 1**). Δὲν ἄργησα νὰ ἀναζητήσω στοιχεῖα καὶ σὲ ἄλλες ἐφημερίδες τῆς ἰδίας περιόδου: Ἐκπληκτος διαπίστωσα ὅτι ἐπὶ ἡμερησίας βάσεως καὶ γιὰ τέσσερις μῆνες ἀφιερώνονταν μακροσκελῆ ἄρθρα γιὰ τὸν ἄνθρωπο αὐτόν, ποὺ ἔφτασε ξαφνικὰ στὴ μικρὴ τότε πατρίδα, ὅχι μόνο γιὰ τὴν περίεργη ἐμφάνισή ποὺ παρουσίαζε, ἀλλὰ –περισσότερο– γιὰ τὴν ἐλληνικὴ καταγωγὴ ποὺ διεκδικοῦσε.

Δημοσιεύθηκαν τότε σειρὰ συνεντεύξεων τόσο ἀπὸ τὸν ἀπρόσμενο αὐτὸν ἐπισκέπτη ὅσο καὶ ἀπὸ αὐτόπτες μάρτυρες, ἐνῶ ὁ ἀθηναῖκος τύπος προσπαθοῦσε μὲ ἐπιβλητικὸς τίτλους νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν περιέργεια τῶν ἀναγνωστῶν. Οἱ ἔρυνες ὅμως μέρα μὲ τὴ μέρα ἔπαιρναν ὅλο καὶ πιδὶ περίεργη τροπὴ, ὥσπου ξεσπᾷ ἡ εἰδησι: «Δραματικὴ εἰδησις διεδόθη σήμερον εἰς τὴν πόλιν ἥτις, καθ’ ἃ πληροφοροῦμεθα, εἶνε ἀκριβής. Ὁ κατάστικτος ἄνθρωπος, ὅστις εἶχεν ἐκτεθῇ εἰς κοινὴν θέαν ἀπὸ τινων ἡμερῶν καὶ τοῦ ὁποίου τὴν εἰκόνα εἶχε δημοσιεύσει τὸ “Ἄστν” (σημ. ἐφημερίδα ἐκείνης τῆς ἐποχῆς) πρὸ τινῶν μηνῶν, εἶνε γόνος μιᾶς τῶν πρώτων Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, υἱὸς τοῦ στρατηγοῦ Τζαβέλλα...».

Γίνεται εὐκόλα ἀντιληπτὸ ὅτι τὸ ζήτημα μετὰ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀποκάλυψη συγκλόνισε τὸ Πανελλήνιο, ἐνῶ ἐνισχυτικὴ τῆς σημαντικότητος τῶν γεγονότων εἶναι καὶ ἡ παρακάτω δημοσιογραφικὴ ἀναφορά: «Δὲν μᾶς συγκινεῖ καὶ δὲν μᾶς ἐξεγείρει τὸ ἐνδιαφέρον μόνον ἡ δραματικὴ, ἡ μυθιστορικὴ, ἡ ἀπίστευτος σχεδὸν ἱστορία τοῦ καταστίκτου ἀνθρώπου, τοῦ περιελθόντος ἐπὶ μακρὰ ἔτη τὸν κόσμον ὀλόκληρον καὶ ἐκτιθεμένου πρὸς ἀργυρολογίαν εἰς τὴν κοινὴν θέαν καὶ ἀπὸ τεσσάρων ἡμερῶν ἀναγνωρισθέντος ὡς γόνου τοῦ Τζαβέλλα, τοῦ φημισμένου ἥρωος τῆς Κλείσοβας. Τὸ ὄνομα τοῦ Τζαβέλλα δὲν ἀνήκει μόνον εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ, ἀνήκει εἰς τὴν ἱστορίαν, εἰς τὸ ἔθνος καὶ ἐννοοῦμεν νὰ ἐξαντλήσωμεν πᾶν μέσον, ὅπως πείσωμεν ἑαυτοὺς περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ παρουσιαζομένου σήμερον ὡς υἱοῦ τοῦ γενναίου στρατηγοῦ καὶ διαφωτίσωμεν περὶ τούτου τὴν κοινωνίαν, ἥτις μετ’ ἐνδιαφέροντος παρακολουθεῖ τὴν δραματικὴν αὐτὴν ἱστορίαν...».

Ἡ ἀναστάτωση ποὺ προκλήθηκε λοιπὸν δὲν ἦταν ἀδικαιολόγητη. Ὁ καπετάν-Γιώργης παρουσιάζεται ἀπὸ τὸν ἡμερήσιο τύπο ὡς γόνος τοῦ ἡρωικοῦ Κίτσου Τζαβέλλα, ποὺ

πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι διετέλεσε τόσο ύπουργος Ἀμύνης όσο και πρωθυπουργός της χώρας τὸ 1847 (βλ. **Εἰκ. 2**). «Τὸ γεγονὸς τῆς ἡμέρας εἶνε ἡ εἰδησις τὴν ὁποίαν ἐδημοσίευσεν χθὲς τὴν ἐσπέραν τὸ “Ἄστν”: ἡ ἀναγνώρισις τοῦ καπετάν-Γιώργη... ὡς υἱοῦ... τοῦ Τζαβέλλα...».

Ἡ ὑπόθεση αὐτὴ ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴν ἀποσχολήσῃ καὶ τὴν Ἀστυνομία. Ἀκολουθεῖ σειρὰ ἀνακρίσεων, στὶς ὁποῖες πρωτοστατεῖ μία ἄλλη ἱστορικὴ φυσιογνωμία, ὁ τότε ἀστυνομικὸς διευθυντὴς Ἀθηνῶν Δημήτριος Μπαῖρακτάρης, ποὺ εἶναι γνωστὸς γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ τῆς Ἀθήνας ἀπὸ τοὺς μάγκες καὶ τὰ κουτσαβάκια τῆς ἐποχῆς ἐκείνης (βλ. «Δαυλόν», τ. 270, Ἰούν. 2004). Δυστυχῶς οἱ ἀνακρίσεις δὲν ὀδηγοῦν σὲ ἀσφαλὴ συμπεράσματα: «Ὁ κ. Μπαῖρακτάρης, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ἦτο ἀπασχολημένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, μᾶς ἔδωκε τὴν ἐξῆς σύντομον, ἀλλὰ λίαν ἐκφραστικὴν ἀπάντησιν: “Εγὼ, κύριέ μου, βλέπω, ὅτι αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις εἶνε κυριολεκτικῶς βρωμοδοσιεὶα...”».

Ἡ ἐναπομείνουσα ἀνακριτικὴ διαδικασία, ποὺ φαίνεται νὰ λύνῃ τὸ μυστήριον, εἶναι αὐτὴ τῆς κατ’ ἀντιπαράστασης μαρτυρίας μέσφ ἀνθρώπων ποὺ φέρονται ὡς ἐξ αἵματος συγγενεῖς μὲ τὸν ὄντως πρὸ 50 ἐτῶν χαμένο γιὸ τοῦ μεγάλου Σουλίου ὀπλαρχηγοῦ.

Ἡ κόρη τοῦ Τζαβέλλα καὶ σύζυγος τοῦ γνωστοῦ στρατηγοῦ Ζορμπᾶ σπεύδει κατόπιν προσκλήσεως τῶν Ἀρχῶν νὰ συναντήσῃ τὸν ἄνθρωπο ποὺ παρουσιάζεται ὡς ὁ χαμένος ἀδελφός της. Οἱ σκηνὲς ποὺ ἐκτυλίσσονται στὸ «Ξενοδοχεῖο τῆς Μασσαλίας» (σημ. τὸ μεγαλύτερο ἐκείνης τῆς ἐποχῆς), ὅπου διέμενε προσωρινῶς ὁ κατάστικτος καπετάν-Γιώργης, εἶναι συγκινητικὲς: «...ἡ σύμπτωσις χρονολογιῶν τινῶν καὶ γεγονότων πρὸς ὅσα ἡ ἀδελφὴ τοῦ καπετάν-Γιώργη, κυρία Κριεζώτου, ἐγνώριζε περὶ αὐτοῦ, τὴν ἔκαμαν νὰ ὑποπτεύσῃ ὅτι εἶχε ἐν Ἀθήναις αὐτὸν τὸν πρὸ πενήντα ἐτῶν θεωρούμενον ὡς ἀπολεσθέντα ἀδελφόν της. Ἀπόπειρα τοῦ νεωτέρου αὐτῆς υἱοῦ... ὅπως πείσῃ τὸν θεῖον του νὰ ὁμολογήσῃ τὸ οἰκογενειακὸν μυστήριον, δευτέρα ἀπόπειρα τῆς θυγατρὸς τῆς κυρίας Ζορμπᾶ νὰ πεισθῇ εἰς ἐξομολόγησιν, ἀπέτυχον. Ἀλλ’ ὅταν εἶδε τὴν ἀδελφήν του, παρουσιασθεῖσαν αὐτοπροσώπως εἰς τὸ «Ξενοδοχεῖον τῆς Μασσαλίας», ὅπου κατοικεῖ, δὲν ἀντέσχεν. Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐπεσον εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων, ἐξεροράγησαν εἰς λυγμοὺς καὶ ἐν μέσφ τῆς γενικῆς συγκινήσεως τῶν παρισταμένων ἐγενεῖν ἡ ἀναγνώρισις τῶν δύο ἀδελφῶν, οἵτινες ἐχωρίσθησαν παιδίᾳ καὶ ἐπανευρίσκοντο γέροντες...!».

Ἀρχηγὸς συνωμοσίας στὴ Σχολὴ Δοκίμων

Ἐφτασε ὅμως ἡ ὥρα νὰ ἀποκαλύψουμε τὸν πολυτάραχο βίον αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ἡ ἔλευσί του στὴν Ἑλλάδα τὸ 1882 συγκλόνισε ὁλόκληρη τὴν κοινωνία. Ἀπ’ ὅ,τι πληροφοροῦμεθα, οἱ περιπέτειες τοῦ Δημητρίου (τὸ «Γιώργης» τὸ υἱοθέτησε, γιὰ νὰ ἀποκρύψῃ τὴν ταυτότητά του) Τζαβέλλα ἄρχισαν, ὅταν σὲ ἡλικία 25 ἐτῶν φοιτοῦσε ὡς δόκιμος ἀξιωματικὸς στὴ Σχολὴ Εὐελπίδων. «... ὁ Δημήτριος Τζαβέλλας ἐμαθήτευσεν ἐν ἔτει 1844 εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Εὐελπίδων. Ὁ πατὴρ του ἦτο ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν. Ἐν τῷ σχολείῳ νεαροὶ συνωμοδαὶ ἀπεπειράθησαν τὴν ἐξέγερσιν τῶν συμμαθητῶν των, ἀρχηγὸς δὲ τῆς συνωμοσίας ἀνεκαλύφθη ὅτι ἦτο ὁ υἱὸς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν. Ὁ πατὴρ, κατελθὼν εἰς τὸ σχολεῖον, ἐζήτησε νὰ ἰδῇ τὸν υἱόν του, θυελλώδης δ’ ἐπηκολούθησε σκηνὴ μετὰξὺ τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ νεαροῦ στασιαστοῦ. Ὁ υἱὸς ἀπεβλήθη τοῦ σχολείου, ἀποκεκηρυγμένος δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς του, μὴ ἔχων ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει, ἔλαβε τὴν πρὸς τὴν ξένην ἄγου-

Ὁ καπετάν-Γιώργης ἢ Δημήτριος Κ. Τζαβέλλας. Δὲν ἄντεξε τὴ Ρωμιοσύνη, παράτησε τὴ Σχολὴ Δοκίμων καὶ τὴ δημοσιούπαλληλικὴ σταδιοδρομία ὥς ἀξιωματικὸς καὶ ἀπόλαυσε μίαν ἐλεύθερη καὶ ἥρωικὴ ζωὴ σὲ διάφορες περιοχὲς τῆς Γῆς. (Σκίτσο ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδας τῆς ἐποχῆς.)

σαν...». (Ἀξίζει νὰ ἐπισημάνουμε ὅτι, καίτοι ὁ νεαρὸς Δημήτρης ἦταν γιὸς ὑπουργοῦ, δὲν ἔλαχε καμμιᾶς εὐνοϊκῆς μεταχείρισης ἀπὸ τὸν πατέρα του: Ἄλλοι καιροὶ – ἄλλα ἤθη...).

Ὁ τσακωμὸς αὐτὸς ἦταν τὸ ἐναρκτήριο λάκτισμα γιὰ μίαν ζωὴ τόσο περιπετειώδη, ποὺ θὰ ἔμοιαζε περισσότερο μὲ παραμῦθι παρὰ μὲ πραγματικότητα. Ταπεινωμένος ἀπὸ τὶς προσβολὲς τοῦ πατρὸς του καὶ ἀποκηρυγμένος πλέον ἀπ' αὐτόν, ὁ εἰκοσιπεντάχρονος Δημήτρης φεύγει καὶ πηγαίνει μόνος του στὴ Ρουμανία. Ἐκεῖ, θέλοντας προφανῶς νὰ κρύψῃ τὴν ταυτότητά του, ἀλλάζει ὄνομα καὶ ἀπὸ Δημήτρης διαλέγει νὰ αὐτοαποκαλεῖται Γιώργης. «... ὅπωςδὴποτε ὁ ἥρωας μας, εὗρεθεις ἐν Ρουμανίᾳ, δὲν ἐστενοχωρήθη τὸ εὐεὶδὲς αὐτοῦ πρόσωπον, τὸ λυγερὸν τοῦ ἀνάστημα, τοῦ ὁποίου τὰς ὥραιάς γραμμὰς ἀνεδείκνυνεν ἔτι μᾶλλον ἢ φουστανέλλα, εἵλκυσαν ἐπὶ τοῦ νεαροῦ καὶ σφριγώντος Ἡπειρώτου τὴν προσοχὴν πλουσίου τινὸς βογιάρου, ὅστις καὶ τὸν προσέλαβεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του. Ἦτο τότε μόλις εἰκοσιπενταετὴς ὁ Γιώργης, μ' ὅλην του δὲ τὴν ρουμेलιώτικην ἀπλότητα δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ἡ πλουσία κυρία του ἠσθάνετο πρὸς αὐτὸν ἰδιάζουσαν εὐμένειαν. Ὁ κύριος ἔνεκα τῶν ὑποθέσεων τοῦ ἠναγκάζετο πολλάκις νὰ ἐπιχειρῇ πολυήμερα ταξίδια, τότε δὲ ἡ κυρία, μόνον τὸν Γιώργην προσλαμβάνουσα σχεδόν, ἐξήρχετο εἰς μακρὰς ἐφ' ἀμάξης ἐκδρομὰς ἀνὰ τὰς γαίας τῆς, ἀψηφοῦσα τὰς χιόνας, ἀφοῦ –ὡς εἵπωμεν– ἐθέρμαινεν αὐτὴν ὁ ἔρως τοῦ Ρουμελιώτου νεανίου. Ὁ βογιάρος οὐδὲν εἶχεν παρατηρήσει τὸ ὑποπτον ἐν ταῖς σχέσεσι τῆς κυρίας του μετὰ τοῦ Γιώργη, ἀλλὰ τὴν εὐτυχίαν του ἠπείλιψε μετὰ τινα χρόνον ἡ ζηλοτυπία ἐτέρας γυναικός, τῆς ἀδελφῆς τοῦ βογιάρου...».

Ὁ ἥρωικὸς Κίτσος Τζαβέλλας, πατέρας τοῦ κατὰστικτου καπετάν-Γιώργη. Μετὰ τὴν ἐπανάσταση μῆκε στὰ γρανάξια τοῦ Ρωμαίικου καὶ τοῦ «πολιτικοῦ κόσμου» (τὸν «ἔκαναν» καὶ πρωθυπουργό, ἐκμεταλλεζόμενοι τῇ δόξῃ του), ἀπογοητευθῆκε ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα τοῦ κράτους καὶ πέθανε ἀλκοολικὸς στὴ Ναύπακτο, διασπρόόμενος ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν «μαρίδα» τῆς πόλης, πὺν τὸν πετροβολοῦσε καὶ τὸν φώναζε «καπετὰν Παγούρα», διότι κυκλοφοροῦσε ἔχοντας κρεμασμένο στὴ ζώνη του ἓνα παγούρι ρακὴ...

Κουρσάρος στὰ παράλια τοῦ Εἰρηνικοῦ

Εὐρισκόμενος σ' αὐτὴν τὴ δύσκολη θέση ὁ ὠραῖος καὶ δαιμόνιος Ἕλληνας προτίμησε νὰ φύγη λαθραῖα ἀπὸ τὸ σπῆτι τοῦ πλούσιου βογιάρου, προτοῦ ἀποκαλυφθῇ δηλαδὴ τὸ παράνομο ἐρωτικὸ του εἰδύλλιο καὶ ἡ θέση του γίνῃ δυσκολώτερη. Μετὰ ἀπὸ πολλὲς περιπλανήσεις σὲ διάφορες χώρες τῆς Ἀσίας «ἀνευρίσκομεν τὸν Γιώργην ἐν Κίνα καὶ Ἰαπωνία...». Στὴν Ἄπω Ἀνατολὴ ὁ Δημήτρης Τζαβέλλας ἀποδεικνύει ἀκόμη μία φορὰ ὅτι, ὅταν ὁ Ἕλληνας βγῇ ἀπὸ τὰ σύνορά του, ἀκόμη κι ἂν δὲν πρᾶττει φρόνιμα, σπάνια μένει ἀθέατος: «... τώρα πλέον εἶνε ὁ καπετάν-Γιώργης, κυβερνῶν δὲ ἰσχυρὰν κανονιοφόρον, καθίσταται ὁ τρόμος τῶν κατοικούντων τὰ παράλια καὶ τὰς νήσους τοῦ Εἰρηνικοῦ. Ὁ καπετάν-Γιώργης εἶνε πειρατής, πρὸ αὐτοῦ δὲ φεύγουσιν ἔντρομα οὐ μόνον τὰ ἐλαφρὰ πλοιάρια τῶν αὐτοχθόνων, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ πολεμικὰ σκάφη τῆς Ἰαπωνίας καὶ τοῦ Οὐρανίου Κράτους (ἐνν. τῆς Κίνας)».

Ὑστερα ἀπὸ ἀρκετὰ χρόνια πειρατείας καὶ περιπλάνησης στὰ ἄγνωστα νερὰ τοῦ Εἰρηνικοῦ ὁ θαλασσοδαρμένος πειρατής μας ἀποφασίζει νὰ σταματήσει τὴν ἐπικίνδυνη ζωὴ. «... Ἀνεχώρησε λοιπὸν εἰς Ἰνδία...», ὅπου λόγῳ τῆς τρομερῆς του φήμης ὡς γενναίου πειρατοῦ ἔγινε δεκτὸς ἀπὸ ἓνα ἰσχυρὸ Μαχαραγιά: «Ἄλλ' οὐτ' ἐδῶ ἔμελλον νὰ λήξουν αἱ περιπέτειαι τοῦ καπετάν-Γιώργη. Ὁ ραγιάς (ἐνν. μαχα-ραγιάς) εἶχε ἀδελφόν, ὅστις ὠθοῦμενος ὑπὸ ἀκράτου φιλοδοξίας, ἀπεφάσισε νὰ ἐκθρονίσῃ τὸν ἀδελφόν του ἔχων δὲ βοηθὸν καὶ τὸν καπετάν-Γιώργην διωργάνωσε συνωμοσίαν καὶ συγκεντρῶσας ὀπαδοὺς του, ἐστασίασε κατὰ τοῦ ἡγεμόνος, ἀπέτυχεν, ἡμιλωτρίσθησαν δὲ ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀποστατῶν καὶ τινες τῶν γνωστοτέρων ὀπαδῶν του, ἐν οἷς καὶ ὁ καπετάν-Γιώργης.

Ὁ ραγιάς, πλήρης ὀργῆς διὰ τὰ ἐναντίον του ἀποτολμηθέντα, διέταξε νὰ σφαγῶσιν οἱ αἰχμαλῶτοι...».

Εὐτυχῶς γιὰ αὐτοὺς ἡ κόρη τοῦ Ἰνδοῦ ἡγεμόνα παρακάλεσε τὸν πατέρα της νὰ τοὺς ἐλεήσῃ, κι αὐτὸς μετρίασε τὴν ποινή, ἐπιβάλλοντας τὸ ἐπώδυνο βασανιστήριο τοῦ στιγματισμοῦ... «... Εἰδικοί ὑπηρετοὶ τοῦ ἡγεμόνος παρέλαβον τοὺς αἰχμαλῶτους καὶ κατέγειναν, ἐπὶ μῆνας ὅλους ἐργαζόμενοι, νὰ ἐγκολάψωσιν ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτῶν τὸ στίγμα τῆς προδοσίας των. Τινὲς τῶν αἰχμαλῶτων ἀπέθανον ἐν τῷ μεταξὺ (σημ. προφανῶς ἀπὸ φριχτοὺς πόνους καὶ μολύνσεις), ἄλλοι δὲ ρωμαλεώτεροι, ἐν οἷς καὶ ὁ καπετάν-Γιώργης, ἐπέζησαν...». Ὁ καπετάν-Γιώργης ἔμεινε κλεισμένος στὰ σκοτεινὰ καὶ ἀπάνθρωπα κελιά τῶν ἰνδικῶν φυλακῶν γιὰ πολλὰ χρόνια, ἐνῶ ἡ ζωὴ του ἐκινδύνευε διαρκῶς τόσο ἀπὸ τὶς ἀντίξοες συνθήκες πὺν ἐπικρατοῦσαν ὅσο καὶ ἀπὸ τὰ βασανιστήρια ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὑπέφερε καθημερινῶς, ὅμως τελικὰ «...ἐπωφελήθη τῆς πρώτης εὐκαιρίας ὅπως δραπετεύσῃ νυκτὸς δὲ καὶ ἡμέρας ὁδοιπορῶν ἔφθασεν εἰς Καλκούτταν...».

Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο τερματίζεται ὁ κατὰ κάποιον τρόπο πολεμικὸς βίος τοῦ Δημητρίου Τζαβέλλα. Γρήγορα διεπίστωσε ὅτι τὰ στίγματα πὺν ἔφερε σὲ ὅλο του τὸ σῶμα προκαλοῦσαν εὐκολὰ τὸ φιλοθεάμιον κοινό, καὶ μὴ ἔχοντας ἄλλο μέσο βιοπορισμοῦ ἄρχισε νὰ ἐπιδεικνύῃ ἐαυτὸν ἐπ' ἀμοιβῇ. Γιὰ καλὴ του τύχη σὲ κάποια παράσταση τραβήξε τὴν προσοχὴ κάποιων Ἀγγλῶν περιηγητῶν, οἱ ὁποῖοι διαπίστωσαν ὅτι ὁ καπετάν-Γιώργης «...ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἀφθονος πηγὴ χρηματισμοῦ. Ἀπηύθυνον πρὸς αὐτὸν τὰς προτάσεις των καὶ ὁ καπετάν-Γιώργης τὰς ἀπεδέχθη, ἔκτοτε δὲ ἀνέλαβε νέαν ἀνὰ τὸν κόσμον θεατρικὴν περιοδείαν, παρέχων ἐαυτὸν εἰς θέαν τοῦ κοινοῦ ἐπὶ πληρωμῇ. Ἐπεσκέφθη οὕτω τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Ἀμερικὴν, κατόπιν δὲ ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην. Ἐκέρδισε πολλὰ χρήματα, ἔλαβε δὲ μετὰλλια παρ' ἡγεμόνων καὶ ἄλλων ἐπισήμων προσώπων. Ὁ καπετάν-Γιώργης, ὅστις πολλῶν ἀνθρώπων εἶδεν ἄστεα, γνωρίζει τὴν μεγάλην ἀξίαν τοῦ χρημάτων· διὰ τοῦτο φέρει πάντοτε μαζί του τὸ μέγιστον μέρος τῆς περιουσίας του εἰς τιμαλφὴ κοσμήματα καὶ χονδρὰς ἀλύσεις ἐκ σφυρηλάτου χρυσοῦ... σημειοῦμεν ὅτι τὸ δέριμα του... θὰ περιέλθῃ μετὰ τὸν θάνατόν του, ἀγορασθὲν πρὸ καιροῦ, εἰς τὸ μουσεῖον τῆς Νέας Ὑόρκης... διότι... χεῖρες Ἰνδῶν ἐκέντησαν διὰ τῆς βελόνης ἐπὶ τοῦ δέριματος τοῦ καπετάν-Γιώργη εἰκόνας ἐλεφάντων, λεόντων, παρδάλων καὶ ὄφων καὶ ἄλλοκότους ἀλληγορικὰς παραστάσεις. Τὸ μουσεῖον τοῦτο ἀνέλαβε νὰ καταβάλλῃ ἀνὰ μίαν ἀγγλικὴν λίραν καθ' ἡμέραν καὶ ἐφ' ὅρου ζωῆς εἰς τὸν καπετάν-Γιώργην, ὅστις δικαίως δύναται νὰ καυχᾶται ὅτι ἐπώλησεν ἀκριβὰ τὸ πετοῖ του...».

Μετὰ ἀπὸ δεκαετίες περιπλανήσεων ὁ Ποσειδώνιος αὐτὸς ἄντρας γύρισε στὴν προσφιλὴ του πατρίδα, τερματίζοντας ἔτσι τὸν τυχοδιωκτικὸ βίον του. Ἡ οἰκογένειά του τὸν ἀπάλλαξε ἀπὸ τοὺς Ἀγγλοὺς κερδοσκόπους κι ἔτσι... «...ὁ ἔρημος ἀνὴρ, ὁ τόσα ἰδὼν καὶ παθὼν, ὁ πολὺπλαγκτος ἥρως τῶν σινικῶν θαλασσῶν, εὗρε συγχρόνως ὄνομα, οἰκογένειαν καὶ στέγην...».

Δυστυχῶς οἱ νέοι Ἕλληνες δὲν εἶχαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ γνωρίσουμε τὶς περιπέτειες αὐτοῦ τοῦ σύγχρονου Ὀδυσσεά, πὺν στὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς εἶναι ἀληθινές. Ἀντίθετα τὸ σύγχρονον μισελληνικὸν κατεστημένο φρόντισε νὰ προβάλῃ ἐπαρκῶς τόσο μέσῳ βιβλίων ὅσο καὶ μὲ «χολλινγουντιανές» παραγωγές «ἥρωες» ὅπως τὸν Σεβὰχ τὸν Θαλασσινό, τὸν Ροβινσῶνα Κροῦσο καὶ ἄλλα παραμύθια ἐξ ἀνατολῶν καὶ ἐκ δυσμῶν...

Κωνσταντῖνος Α. Μίχος
Λεύκαρος

ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΕΙΧΕ ΑΦΟΡΙΣΕΙ

ἐ προηγούμενα τεύχη τοῦ «Δ» (τ. Μαρτίου 2000 καὶ Μαρτίου 2001) εἶχαν παρουσιασθῇ τὰ πλήρη κείμενα τῶν τριῶν ἀφορισμῶν τῆς ἐπανάστασης τοῦ '21 ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως, ὅπως καὶ στὸ τ. 264, Δεκ. 2003, σελ. 17261 τὸ πλήρες κείμενο τοῦ ἀφορισμοῦ τῶν Ἀρματολῶν τὸ 1805. Ὡστόσο ὑφίσταται ἀκόμη ἓνα συναφὲς μὲ τὰ προηγούμενα καὶ χρονολογικὰ προγενέστερο αὐτῶν ἀφοριστικὸ κείμενο, ἐναντίον μίας ἀπὸ τῆς ἐνδοξώτερες ἡρωίδες τῆς Νεοελληνικῆς Ἱστορίας, τῆς Λασκαρίνας Μπουμπουλίνας (1771-1825).

Πρόκειται γιὰ τὸν ἀφορισμὸ τῆς ἀπὸ τὸν Πατριάρχη Γρηγόριο τὸν Ε΄, ποὺ ἔλαβε χώρα τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1820. Ἐπίσημη ἀφορμὴ γιὰ τὴν πράξη αὐτὴ φέρεται μία κληρονομικῆς φύσεως οἰκογενειακὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν δυὸ υἱῶν τοῦ δευτέρου συζύγου τῆς Μπουμπουλίνας καὶ προγόνων τῆς Γιάννης καὶ Παντελῆ Μπουμπουλὴ μετὰ τὴν ἴδια. Οἱ δυὸ ἀδελφοὶ ὑπέβαλαν ἀναφορὰ στὸ Πατριαρχεῖο, τὸ ὁποῖο ἀντὶ ἄλλης μεσολαβητικῆς ἐνέργειας ἐπέβαλε σφοδρὸ ἐπιτίμιο στὴ Σπετσιώτισσα καπετάνισσα καὶ ἀγωνίστρια. Ἡ αὐστηρότητα αὐτῆς τῆς ἀπόφασης, ποὺ καθίσταται πρὸδηλὴ καὶ ἀπὸ τὴ λεκτικὴ τῆς διατύπωση, ὑπεμφαίνει ὅτι τὰ βαθύτατα αἷτια ποὺ τὴν προκάλεσαν θὰ πρέπει νὰ ἀναζητηθοῦν μᾶλλον στὶς συνεταιρικὲς σχέσεις καὶ πολιτικὲς συνεργασίες τοῦ Φαναρίου μὲ τὴν Ὑψηλὴ Πύλη.

«Μετὰ θάνατον, ἄλυτοι καὶ τυμπανιαῖοι...»

Τὸ κείμενο τοῦ ἀφορισμοῦ ἔχει ὡς ἑξῆς, ὅπως δημοσιεύθηκε ἀπὸ τὸν Ἠλία Παπαθανασόπουλο στὸ περιοδικὸ « Ἱστορία », τ. Ἰουνίου 1973:

“ Γρηγόριος ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

» Ἐρωτάτε Μητροπολίτα Ναυπλίου καὶ Ἀργους καὶ ὑπέρτιμοι, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, τιμώτατοι κοτζαμπάσπδες καὶ χρήσιμοι προεστώτες τῆς ἐπαρχίας ταύτης καὶ τῆς νήσου Σπέτζης, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ. [...] ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτῶν Ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἡ ῥηθεῖσα Λασκαρίνα, ἀν μί, ἅμα τὸ ἀκοῦσαι καὶ ἰδεῖν τὸ παρὸν ἡμῶν συνοδικὸν γράμμα, τὸν Θεὸν φοβηθεῖσα καὶ τὴν αἰώνιον κόλασιν ἐν νῶ θεμένη, [...] καὶ οἱ γινώσκοντες τοὺς ἔχοντας καὶ κρύπτοντας πράγματα ἢ ἄσπρα τοῦ ἀποθανόντος, [...] ὅποιοι ἀν ὧσιν, ἄνδρες ἢ γυναῖκες, συγγενεῖς ἢ ξένοι, ὁμοῦ ἀφορισμένοι ὑπάρχωσι, καὶ κατηραμένοι, καὶ ἀσυγχώρητοι καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτοι, καὶ τυμπανιαῖοι· αἱ πέτραι καὶ ὁ σίδηρος λυθείσιν, αὐτοὶ δὲ μὴδ' ἄλλως κληρονομήσειαν τὴν λήπραν τοῦ Γιεζὴ καὶ τὴν ἀγχόνην τοῦ Ἰούδα, στένοντες εἶεν καὶ τρέμοντες ἐπὶ τῆς γῆς ὡς ὁ Κάιν, ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ εἴη ἐπ' αὐτούς, ἔχοντες καὶ τὰς ἀρὰς πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος ἁγίων καὶ τῶν ὁσίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων Πατέρων. Ἡ δὲ ῥηθεῖσα Λασκαρίνα προφανῶς ἐλεγχομένη καὶ τῇ πεισμονῇ αὐτῆς ἐμμένουσα ὑπάρχει καὶ ἔξω τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, μὴδεὶς ἐκκλησίασθ' αὐτήν, ἢ ἀγίασθ', ἢ θυμιάσθ', ἢ ἀντίδωρον αὐτῇ δίδῶ, ἕως ποιήσῃ ὡς γράφομεν καὶ τότε συγχωρηθῆσεται.

» ἀκ' (1820) ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἰνδικτιῶνος θ'.

Ὁ Κασσαρείας Μακάριος, ὁ Νικαίας Μακάριος, ὁ Θεσσαλονίκης Ἰωσήφ, ὁ Τυρνάβου Ἰωσήφ, ὁ Κυζίκου Γρηγόριος, ὁ Σίφνου Σαμουήλ.

ΚΑΙ ΤΗΝ ΗΡΩΪΔΑ ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑ

Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα, ή μεγαλύτερη ήρωίδα της Έπανάστασης του '21. Όπως ό Ρήγας τὸ 1798, οί άρματολοί τὸ 1805 καί οί έπαναστάτες τὸ 1821, δέν γλύτωσε οὔτε αὐτή τὸν άφορισμό (1820) άπό τὸν πατριάρχη Γρηγόριο τὸν Ε΄.

Πέρα άπό τά όσα έμπεριέχονται στό συνοδικό αὐτό λίβελλο, θά πρέπει νά ληφθοῦν ύπ' όψη κάποιες ένδιαφέρουσες παρατηρήσεις, καί ίστορικά στοιχεία ποῦ συνδέονται άμεσα μέ τὸ γεγονός τού άφορισμοῦ τής Μπουμπουλίνας. Κατά πρώτον προκαλεῖ εύλογη άπορία -καί, γιατί όχι, ύποψία- τὸ γεγονός ότι οί άδελφοί Μπούμπουλη άπευθύνθηκαν όχι στήν τοπική έκκλησιαστική άρχή άλλα στόν ίδιο τὸν πατριάρχη. Άξίζει νά σημειωθῇ ότι στήν Έπανάσταση τά δυό άδελφια δέν άκολούθησαν τά χνάρια τού άγωνιστῆ πατέρα τους καί οὔτε βέβαια έλαβαν ποτέ μέρος στίς πολεμικές έπιχειρήσεις τής μητριάς τους, σέ μία άπό τίς όποίες μάλιστα έπεσε μαχόμενος ό μεγαλύτερος γιός τής Λασκαρίνας, ό Γιάννος Γιάννουζας. Δέον έπίσης νά άναφερθῇ ότι τὸν καιρό, κατά τὸν όποίο άφορίστηκε, ή Μπουμπουλίνα, προετοίμαζε μεθοδικά τή συγκρότηση ίκανού στόλου μέ τήν προοπτική πολέμου στή θάλασσα. Μέ τὸ έπιχειρηματικό της δαιμόνιο κατώρθωνε όχι μόνο νά διαχειρίζεται χρηστά καί νά αύξάνη τήν οίκογενειακή περιουσία, άλλα καί νά άντεπεξέρχεται στα έξοδα ποῦ άπαιτοῦσε ή ναυπήγηση, ή συντήρηση τών πλοίων καί ή μισθοδοσία καί τροφοδοσία τών πληρωμάτων.

Ή Ύψηλή Πύλη, ποῦ εἶχε έως ένα βαθμό γνώση τών δραστηριοτήτων τής Μπουμπουλίνας, προσπάθησε κατ' έπανάληψη νά τίς άνασχέση μέ διμεντικές άποφάσεις καί μέ άποστολές έπιθεωρητῶν γιά έλεγχο. Δεδομένης λοιπόν τής καταστάσεως αὐτῆς ένας άφορισμός ήταν τὸ πλέον κατάλληλο όπλο γιά τήν άντιμετώπιση τού κινδύνου ποῦ οί Όθωμανοί διέβλεπαν. Οί συγκεκριμένοι πρακτικοί σκοποί ποῦ αὐτὸ θά έξυπηρετοῦσε ήταν άφ' ενός ό έκφοβισμός τής ίδίας τής Μπουμπουλίνας καί άφ' έτέρου ή ήθική καί οίκονομική της έγκύμνωση.

Χαρακτηριστικό είναι έπίσης τὸ γεγονός ότι οὔδέποτε έγινε άρση τού άφορισμοῦ αὐτοῦ, οὔτε ακόμα κι όταν ή Μπουμπουλίνα, κατόπιν αὐτοῦ, έξέθεσε δημόσια τήν περιουσιακή της κατάσταση τήν 15η Όκτωβρίου 1820 ενώπιον τών προεστώτων τών Σπετσῶν, αφήνοντας άνοικτό τὸ ένδεχόμενο διευθέτησης τών οίκογενειακῶν της έκκρεμοτήτων. Ή έξαγωγή συμπερασμάτων έπαφίεται στήν κρίση τού καθενός.

Μάριος Μαμανάς

Πῆτε τα στὸ Γιαχβέ!

«Ξέρεις πὼς ὁ μητροπολίτης ἔκανε ἐπίσκεψη στὸ Δημοτικὸ σχολεῖο καὶ ρώτησε τὰ παιδάκια τῶν πέντε καὶ ὀκτὼ χρόνων, ἂν οἱ γονεῖς τους τὰ πηγαίνουν συχνὰ στὴν ἐκκλησία τὶς Κυριακές;».

«Σὺπα! Καὶ τί ἀπάντησαν τὰ μικρά;»

«Τί ν' ἀπαντήσουν; Ἄλλα ἀπὸ ντροπὴ, ἄλλα ἀπὸ φόβο μὴν τὰ κοροϊδέψουν οἱ συμμαθητές τους ἀναγκάστηκαν νὰ ποῦν ψέματα! Σήκωσαν τὰ χεράκια τους καὶ δήλωσαν πὼς ἐκκλησιάζονται τακτικά. Καὶ σὲ ρωτῶ, ἀκόμα καὶ νὰ ἤθελα, πὼς θὰ μπορούσα νὰ πάω τὰ παιδιά μου στὴν ἐκκλησία, ὅταν καθημερινὰ ἐργάζωμαι;»

«Καλά, μὲ ποιοὶ δικαίωμα ἔπραξε ἔτσι; Γνωρίζει γιὰ τὴν ἐλευθέρη θρησκευτικὴ ἐπιλογὴ τοῦ πολίτη;»

«Τὰ γνωρίζει καὶ πολὺ καλὰ μάλιστα, ἀφοῦ εἶναι διαβασμένος. Ἐγὼ ὅμως, σὲ ρωτῶ κάτι ἄλλο: τὸ πεντάχρονο ἢ τὸ ὀκτάχρονο παιδάκι ποῦ γιὰ λόγους ποὺ ἀφοροῦν στὴν οἰκογένειά του καὶ στὸ ἴδιο δὲν πηγαίνει στὴν ἐκκλησία, πὼς τὸ ἀναγκάζει νὰ πῇ ψέματα; Ἄσε ποῦν τοὺς μοίρασε καὶ εἰκονίτσες, ποῦ γιὰ νὰ μὴν σχίζονται, ἦταν πλαστικοποιημένες! Τὸ καταχάρηκα ὅμως, γιατί, ὅταν γύρισε ἡ Μυρσίνη ἀπὸ τὸ σχολεῖο, πῆρε ἓνα ψαλίδι καὶ τὴν πετσόκοψε! Ἡ μικρὴ μου δὲν χαμπαριάζει καὶ πολὺ ἀπὸ φόβο θεοῦ!»

Τὴν ὥρα ποῦ, γελώντας πλέον, σχολιάσαμε τὴν ἀντισυνταγματικὴ συμπεριφορὰ τοῦ μητροπολίτη, ἔκανε τὴν εἰσοδὸς τῆς στὸ σπίτι ἡ μεγαλύτερη κόρη τῆς Θεανῶς, ποῦ πηγαίνει στὸ Γυμνάσιο. Εἶναι ἓνα πανέμορφο ψηλόλιγνο κορίτσι, μὲ τσακίρικο μάτι καὶ μὲ μία ντομπροσύνη ποῦ σπάει κόκκαλα.

«Καλῶς τὴν τσούπρα μας. Πὼς τὰ πῆγες σήμερα;»

«Ἐκανα μία καλὴ πράξη. Ἐκδικήθηκα γιὰ λογαριασμὸ τῆς μικρῆς μας ἀλλὰ καὶ γιὰ δικό μου! Πῆρα τὸ νόμο στὰ χέρια μου! Αὐτὸ δὲν λέγεται αὐτοδικία;» ρώτησε ἡ «μεγάλη» μὲ μιὰ πονηριὰ στὸ βλέμμα, ποῦ ἔκανε τὴν μάνα τῆς ν' ἀνησυχίση.

«Τί ἔκανες, κορίτσι μου; Ποιὸν ἐκδικήθηκες;»

«Τὸν ἐξομολογητὴ παπᾶ ποῦ ἔρχεται στὸ σχολεῖο γιὰ νὰ τοῦ ποῦμε, λέει, τὶς ἀμαρτίες μας.»

«Ἐσὺ τί ἐξομολογήθηκες, ἀντάρτισσά μου;»

«Δὲν θὰ σοῦ πῶ μαμά, εἶναι ἀπὸ τὰ “ἄλλα” ποῦ διστάζω», εἶπε ἡ τσακίνα καὶ ἔτρεξε γελώντας στὸ δωμάτιό της, ἀφήνοντας τὸν χώρο γεμάτο ἀπὸ τὴν ὑγεία καὶ τὴν χαρὰ ποῦ ἐξέπεμψε ἡ ἐλευθεροφροσύνη της.

Μάρω Κιουλάφα

Υ.Γ.: Τὰ γεγονότα εἶναι ἀπολύτως ἀληθῆ, ἀφοῦ ὁ μητροπολίτης Σεργῶν κ. Θεολόγος ἐπισκέφθηκε Δημοτικὸ σχολεῖο μὲ τὸν προαναφερθέντα σκοπὸ, καὶ τὰ παιδιά τοῦ Γυμνασίου δέχονται σὲ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα ἱερεᾶ ἐξομολογητὴ.

ΠΩΣ ΤΟ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΙΟ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΘΗΚΕ... ΣΕ «ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ»

Ίστορικὴ ἀπάτη στὴ Μονὴ Πεντέλης

Μία ἀπὸ τὶς ἐμπειρίες ποὺ εἶχα σὰ μικρὸ παιδί καὶ ποὺ μᾶλλον δὲν πρόκειται νὰ ξεχάσω ποτὲ ἦταν οἱ δύο-τρεῖς ἐπισκέψεις μου στὸ ὀστεοφυλάκιο τῆς Μονῆς Πεντέλης στὰ τέλη τῆς δεκαετίας τοῦ '60. Μὲ πῆγαινε ἡ γιαγιά μου -κάτοικος Πεντέλης- προκειμένον νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸ χῶρο ποὺ ἦταν φυλαγμένα τὰ ὀστᾶ τοῦ πρὸ πολλοῦ πεθαμένου παπποῦ μου. Θυμᾶμαι νὰ νοιώθω δέος καὶ τρόμο, καθὼς ἡ γιαγιά ἀνοίγε τὴ δεξιά τῆς κεντρικῆς εἰσόδου τῆς μονῆς μεγάλη ξύλινη πόρτα καὶ μπαίναμε στὸ γεμάτο κασόνια σκοτεινὸ δωμάτιο. Ὁρισμένα ἀπὸ αὐτὰ -τὰ πιὸ παλιά- δὲν ἦταν σὲ καλὴ κατάσταση καὶ τὰ ὀστᾶ φαίνονταν εὐκόλα. Ἀσχημὸ θέαμα γιὰ ἓνα μικρὸ παιδί. Ὅταν μετὰ ἀπὸ χρόνια ξαναπῆγα στὴ Μονὴ Πεντέλης, θυμήθηκα τὸ ὀστεοφυλάκιο -πὼς ἦταν δυνατὸν νὰ τὸ ξεχνοῦσα;- καὶ πῆγα νὰ ρίξω μίαν ματιὰ. Μὲ ἐκπληξὴ εἶδα ἀπ' ἔξω μιὰ πινακίδα νὰ γράφῃ «Κρυφὸ Σχολεῖο» **(Βλ. φωτογραφία).**

Τὰ κασόνια μὲ τὰ ὀστᾶ εἶχαν ἀπομακρυνθῇ, ὁ χῶρος εἶχε ἀναβαθμιστῇ καὶ ἓνας ξεναγὸς τῆς μονῆς ἐξηγοῦσε στοὺς ἐπισκέπτες πὼς «εἶχε γίνει θαῦμα». Ἐπρόκειτο «γιὰ αἰθουσα κρυφῇ, ποὺ δὲν τὴν ἤξερε κανένας καὶ τὴν ἀνακάλυψε» -σύμφωνα μὲ τὸν ξεναγὸ- «ἓνας μοναχός, τοῦ ὁποῖου τὸ ξύλο ποὺ ἔμνηξε στὸ χῶμα στὸν ἐπάνω κῆπο, προκειμένον νὰ φυτέψῃ μίαν τριανταφυλλιά, χώθηκε βαθιὰ μέσα στὴ γῆ. Ἀμέσως ἔσκαψαν καὶ βρῆκαν τὴν αἰθουσα, ἡ ὁποία εἶχε πολλὰ εὐρήματα, ποὺ ἀποδείκνυναν ὅτι κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν λειτουργοῦσε ἐκεῖ κρυφὸ σχολεῖο.» Μιᾶς καὶ οἱ διαμαρτυρίες μου δὲν ἔπεισαν οὔτε τὸν ξεναγὸ οὔτε τοὺς ἐκστασιασμένους ἐπισκέπτες, ἀποφάσισα νὰ μπῶ καὶ ἐγὼ στὸ «κρυφὸ σχολεῖο», ὥστε νὰ ἀποκτήσω ἀντικειμενικώτερη ἀποψη γιὰ τὸ θέμα. Διεπίστωσα καὶ ὁ ἴδιος πὼς πραγματικὰ πρόκειται γιὰ θαῦμα: Θαῦμα γιὰ τὸ πὼς ἡ Ἐκκλησία καταφέρνει καὶ χειραγωγῇ τὸ ποίμνιό της ἐπὶ 17 αἰῶνες μὲ διαστρέβλωση τῆς ἱστορίας.

Ἡ τουρκικὴ ἐξουσία δὲν ἀπαγόρευε τὴ λειτουργία σχολείων, ὥστε νὰ πρέπει νὰ εἶναι κρυφά. Τὰ προνόμια τοῦ Πατριαρχείου ἦταν πολλὰ καὶ σπουδαῖα, ἀφοῦ μποροῦσαν οἱ ραγιάδες νὰ ἔχουν αὐτοδιοίκηση. Ἔτσι σιγά-σιγά ἡ τουρκοκρατούμενη Ἑλλάδα καὶ οἱ ἐλληνικὲς κοινότητες τοῦ ἐξωτερικοῦ γέμισαν σχολεῖα, καὶ ξεκίνησε ἡ ἐκπαιδευτικὴ ἀναμόρφωση καὶ πνευματικὴ ἀνάπτυξη τῆς χώρας.

ΚΡΥΦΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

«Ήταν τὰ Κρυφὰ Σχολεῖα ὅπου μέσα τους χιονισμένο, βρεγμένο συνάζονταν ὅλο τὸ ἔθνος. Καὶ τὸ κιτρινωμένο ρᾶσο τοῦ παπᾶ, τὸ ὑφασμένο πρὶν ἀπ' τὴν Ἄλωση, μύριζε σμύρνα ἀπὸ κείνη, ποὺ οἱ μάγοι ὁδοιποροῦντες ἐπῆγαν καὶ φιλέψανε τὸν Ἰησοῦ. Μιὰ σταγόνα ἡλίου καθισμένη ἀπάνω σ' ἓνα κερί, ἐθαμπούφεγγε γύρω του, πότε τὰ μάτια, πότε τὸ μέτωπο, πότε τὰ μάγουλα τῶν παιδιῶν ποὺ κάθονταν στὸ μισοσκόταδο.

Κι ὅπως πάντοτε, ὅλοι τους ἦταν, πάλι παρόντες: ὁ Σοφοκλῆς, ὁ Ἀχιλλέας, ὁ Ὀδυσσεύς καὶ ὁ Κυναίγειρος».

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΒΡΕΤΑΚΟΣ

Τὸ Κρυφὸ Σχολεῖο, ἀνακαίτισθός φροντίζει καὶ μόχθῳ τοῦ ἡγουμένου παρνοσιολογιστῶν ἀρχιμανδρίτου « θεοκλήτου φσφέ ἐκ καταβρύτων καὶ συνζωονῆ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως παρσῶν τῶ ἑλληνικῶ λαῶ εἰς διδασκαλίαν αὐτοῦ ἀπεσῶν τῇ 3. μαΐον 1971 ὑπὸ τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἀθηνῶν καὶ πάσης ἐλλάδος κ. ἱερωνύμου, ἐπὶ παρουσίᾳ ἐκπαιδευτῶν τῶν ἀπὸ τῆς οἰκονομικῆς ὁρθοδόξου ἐκκλησιῶν.

Ἡ ἀριστερὴ εἴσοδος εἶναι ἡ κεντρικὴ τῆς Μονῆς Πεντέλης. Ἡ δεξιὰ εἶναι ἡ δῆθεν μὲ θαῦμα ἀνακαλυφθεῖσα εἴσοδος τοῦ κρυφοῦ σχολείου. Δεξιὰ ἓνα προπαγανδιστικὸ κείμενο, ποὺ βρίσκεται κολλημένο σὲ πολλὰ μέρη τῆς μονῆς καὶ ἀποδίδεται στὸ Νικηφόρο Βρεττάκο.

Ἡ ἐχθρότητα τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Παιδεία

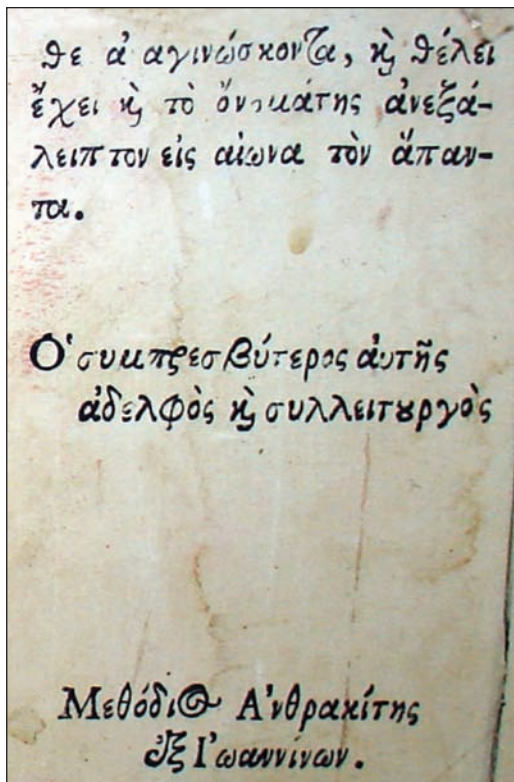
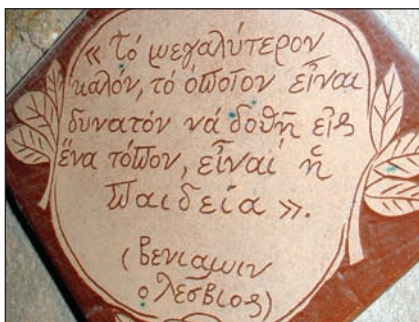

παιδευτικὸς ἀναβρασμὸς προκάλεσε ὅμως ἀναστάτωση στὴν Ἐκκλησία, ποὺ θεωροῦσε τὴ μόρφωση βλαβερή. Τὸ Πατριαρχεῖο ἀντέδρασε συστηματικὰ στὴν καθιέρωση στὰ ἀνώτερα σχολεῖα τῆς περιοχῆς τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος τῆς Δύσης. Δὲν ἐπιθυμοῦσε μὲ κανένα τρόπο νὰ διδάσκονται στὰ σχολεῖα τὰ ἀνώτερα μαθηματικά, οἱ φυσικὲς ἐπιστῆμες καὶ τὰ φιλοσοφικὰ μαθήματα. Γι' αὐτὸ ὄχι μόνον ἀποδοκίμαζε τὰ νέα ἐκπαιδευτικὰ προγράμματα, μὰ καὶ τὰ ἀπαγόρευε. Ὑποστήριζε πὼς τὰ παιδιά πρέπει νὰ μαθαίνουν τὸ Ψαλτήρι (τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Δαβὶδ) καὶ τὴν Ὁκτώηχο. Πολλοὺς Ἕλληνες τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ, ποὺ διαμαρτυρήθηκαν γράφοντας φυλλάδια, γὰρ νὰ ἀντικρούσουν τὴν Ἐκκλησία, τοὺς χαρακτηρίσαν ἄθεους. Ὁ συγγραφέας τῆς «Ἑλληνικῆς Νομαρχίας» ἐκτὸς τῶν ἄλλων τονίζει, πὼς στὰ παλιὰ χρόνια -στὰ χρόνια τοῦ Ρήγα τοῦ Βελεστινλή καὶ πρὶν- δὲν τολμοῦσαν στὰ σχολεῖα νὰ προφέρουν τὴ λέξη ἐλευθερία, γιατί φοβοῦνταν τοὺς παπᾶδες: «Οἱ διδάσκαλοι δὲν ἐπρόφεραν τὸ ὄνομα τῆς ἐλευθερίας, ἀπὸ τὸ φόβον μήπως καὶ τοὺς ἀκούσωσιν οἱ προεστοὶ ἢ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς κηρύξωσιν ὡς ἄθεους».

Ὁ Φιλήμων στὸ ἔργο του «Δοκίμιον Ἱστορικὸν περὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως», τόμος Γ', κεφ. κβ' ἀποκαλεῖ τὸ κρυφὸ σχολεῖο «παχυλὸν ψεῦδος». Ὁ Σπυρίδων Τρικούπης στὴν «Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως», τόμος Α', σελ. 229 τὸ χαρα-

Σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα της Μονής Πεντέλης (www.monipendelis.gr) ο ιδρυτής της ἁγίας Τιμόθεος εἶδε ἓνα λευκὸ σημεῖο, ποὺ ξεχώριζε μέσα στὸ πυκνὸ δάσος. Πλησιάζοντας διεπίστωσε ὅτι ἦταν ἓνας σκελετὸς ἀποθανόντος ἀσκητῆ, λευκὸς καὶ καθαρὸς, μὲ μία μικρὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας στὸ μέρος τῆς καρδιάς. Τὸ γεγονός ὁ ἅγιος τὸ ἐξέλαβε ὡς φανέρωση τοῦ θείου θελήματος, ὅτι δηλαδὴ ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ οἰκοδομήσῃ τὸ μοναστήρι του. Λευκὸ ὅποσδήποτε εἶδε ὁ Τιμόθεος, ἀλλὰ ἦταν τὰ μάρμαρα τοῦ ἀρχαίου ναοῦ, ποὺ γκρέμισε κι ἔκτισε τὸ μοναστήρι του καταπατώντας τὸν ἐλληνικὸ ἱερὸ χῶρο. Μὲ κόκκινα βέλη σημειώνονται στίς φωτογραφίες τὰ ἀρχαῖα τεμάχια μαρμάρου, ποὺ ὑπάρχουν ἐνσωματωμένα σὲ μεταγενέστερες κατασκευές ἢ ἀπλᾶ βρίσκονται πεταμένα στὸν πέριξ τῆς μονῆς χῶρο. Ἐντύπωση προκαλεῖ τὸ μέγεθος ἑνὸς σφζόμενου κιονόκρανου, καθὼς καὶ τὰ δυὸ ἐνσωματωμένα στὴ δόμηση τῆς μονῆς ἀγαλματίδια –τὸ ἓνα καθήμενης θεᾶς (πιθανὸν τῆς Ἀρτέμιδος) καὶ τὸ ἄλλο τοῦ Ἡρακλέους.

Ἡ Ἐκκλησία ἐκμεταλλεύεται τὴν ἄγνοια τῶν ἐπισκεπτῶν τῆς μονῆς -ποιὸς χριστιανὸς πατέρας, ποὺ πηγαίνει τὰ παιδιά του νὰ δοῦν τὸ κρυφὸ σχολειό, γνωρίζει τὸν Βενιαμὴν Λέσβιο (βλ. «Δ» τ. 166, Ὀκτ. '95 καὶ τ. 183, Μάρ. '97), τὸν Μ. Ἀνθρακίτη (βλ. «Δ» τ. 169, Ἰαν. '96) καὶ τὸν Ε. Βούλγαρι (βλ. «Δ» τ. 173, Μάιος '96); Προβάλλονται ὡς ἔργα τῆς Ἐκκλησίας ἔργα Ἑλλήνων, τοὺς ὁποῖους ἡ Ἐκκλησία εἶχε μὲ μανία καταδιώξει ἢ ἀφώρισε.

κτηρίζει «μέγα ψεῦδος». Ὁ Ἰωάννης Βλαχογιάννης, ποὺ ἀγωνίστηκε μὲ πάθος νὰ θεμελιώσει τὴν ἀρχαιολογικὴ ἔρευνα στὴν ἱστορία τοῦ '21, ἀναφέρει: «Δὲν ὑπάρχει καμμία ἱστορικὴ μαρτυρία, ποὺ νὰ βεβαιώη τὴν ὑπαρξὴ κρυφοῦ σχολειοῦ». Ὁ Φίνλεϋ στὴν «Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» τόμος Α', σελ. 217 λέει: «τοῦτο (τὸ κρυφὸ σχολειό) δὲν ἀνταποκρίνεται στὴν ἀλήθεια». Ἕνας κληρικὸς, ὁ Νεόφυτος Βάμβας, στὴν «Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους» («Ἐκδοτικὴ Ἀθηνῶν», τόμος ΙΒ', σελ. 308) μᾶς πληροφορεῖ: «Εἶτε ἀπὸ ἀδιαφορία εἶτε ὡς ἀρχή, ἡ Ὑψηλὴ Πύλη ποτὲ δὲν ἐναντιώθηκε στὴν ἀναγέννηση τῶν γραμμάτων στὴν Ἑλλάδα. Οἱ πῶς πραγματικοὶ ἐχθροὶ ἦσαν οἱ προκαταλήψεις καὶ ἡ ἀδιαφορία τοῦ πανίσχυρου κλήρου».

Στὸ ἐπίσημο βιβλίο-ὁδηγὸ τοῦ κατ' ἔτος λειτουργικοῦ τυπικοῦ καὶ τῆς ὁργάνωσης τῶν πατριαρχείων καὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν «Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 2005» (ἔκδοση τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος») ἀναγράφεται: «Εἰς τὰς ἀνασκαφεῖσας ὑπογείους στοὰς τῆς παλαιᾶς μονῆς ὁργανώθη καὶ λειτουργεῖ μόνιμος ἐκθεσις ἀφιερωμένη εἰς τὴν παιδείαν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀναπαρίσταται ἡ σκηνὴ τοῦ “κρυφοῦ σχολειοῦ” καὶ προβάλλονται αἱ μορφαὶ τῶν διδασκάλων τοῦ γένους καὶ ἡ συμβολὴ αὐτῶν εἰς τὴν διάσωσιν τῶν γραμμάτων».

(α) Οἱ παρὰν κατάλογος τῶν σχολείων, ὅπως τὴν ση-
μεῖν σωζόμενα εἰς τὸ ἡμέτερον γένος, δέλεαι βεβαιώσῃ
ρηθύνει, ἔδελαι ἐλέγξει ὡς ἡδόμενος πρὸς αὐτὴν
λέγοντας.

Εν Κωνσταντινουπόλει εἶναι δύο κοινὰ σχολεῖα.
Εἰς Ἰωάννιναν σχολεῖα τρεῖς.
Εἰς Θεσσαλονίκην σχολεῖα δύο.
Εἰς Ἀθῶνας σχολεῖα δύο.
Εἰς τὸ Βακχερεσιον πρὸς Βλαχίας σχολεῖα δύο.
Εἰς Γιάσιον Μολδοβίας σχολεῖον εἷς.
Εἰς Ἀνδριανούπολιν σχολεῖον εἷς.
Εἰς Φιλιππούπολιν σχολεῖον εἷς.
Εἰς τὸ Ἀΐγιον Ὁρὸν σχολεῖον εἷς.
Εἰς Βέρρειαν σχολεῖον εἷς.
Εἰς Κασορίαν σχολεῖον εἷς.
Εἰς Σιάπτσαν σχολεῖον εἷς.
Εἰς Μοχόπολιν σχολεῖον εἷς, ἔνθα μία τυπογραφία.
Εἰς Τέρναβον πρὸς Θεσσαλίας σχολεῖον εἷς.
Εἰς Τρίκαλα Θεσσαλίας σχολεῖον εἷς.
Εἰς Τροπολιτζάν πρὸς Μακεδονίας σχολεῖον εἷς.
Εἰς Παλαμάν παρὰν σχολεῖον εἷς.
Εἰς Σάλωνα σχολεῖον εἷς.
Εἰς Ἀρταν σχολεῖον εἷς.
Εἰς Σμύρνην σχολεῖον εἷς.
Εἰς Χίον σχολεῖον εἷς.
Εἰς Πάτμον σχολεῖον εἷς.
Εἰς Μιτυλήνην σχολεῖον εἷς.
Εἰς Σάμους σχολεῖον εἷς.
Εἰς Σίφνον σχολεῖον εἷς.
Εἰς Ρόδον σχολεῖον εἷς.
Εἰς Κρήτην σχολεῖον εἷς.
Εἰς Λάκκοσιαν Κύπρου σχολεῖον εἷς.
Εἰς τὸ Παξίον σχολεῖον πρὸς Ἰερουσαλὴμ σχολεῖον εἷς.
Εἰς τὸ Παξίον σχολεῖον πρὸς Ἀλεξανδρείας σχολεῖον εἷς.

*Παλιὸς κατάλογος νομίμως
λειτουργούντων σχολείων
κατὰ τὴν περίοδον τῆς Τουρ-
κοκρατίας. Δὲν χρειάζονταν
κρυφὰ σχολεῖα, γιατί ὑπῆρ-
χαν πολλὰ φανερά, τῶν ὁποί-
ων τῇ λειτουργίᾳ οὐδέποτε
παρεμπόδισε ἡ σουλτανικὴ
ἐξουσία, ἐνῶ ἀντίθετα τὰ
ἐκκλινε τὸ Πατριαρχεῖο...*

Ἡ Ἐκκλησία ψεύδεται, διότι:

- Οὐδεμία ἀνασκαφὴ ἐγένετο ἢ χρειάστηκε νὰ γίνη, καθ' ὅτι ὁ χώρος τοῦ «κρυφοῦ σχολειοῦ» ἦταν καὶ εἶναι εὐδιάκριτος, δίπλα στὴν κεντρικὴ πύλη τῆς μονῆς.
- Δὲν ὑπάρχουν ὑπόγειες στοές. Ὅπως φαίνεται καὶ στὶς φωτογραφίες, ὅλες οἱ αἰθουσες εἶναι ἰσόγειες.
- Ἅν μέρους μόνον τῆς ἐκθεσης εἶναι ἀφιερωμένο στὴν παιδεία κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Τουρκοκρατίας. Τὸ ἄλλο μέρος – ὅπως θὰ ἐξετασθῇ παρακάτω – εἶναι εἰκόνες ἀπὸ τὴν ἐβραϊκὴ Παλαιὰ Διαθήκη.
- Μορφές τῶν διδασκάλων τοῦ γένους δὲν ὑπάρχουν.

Γενεῖς Ἑλληνόπουλων ἔχουν μεγαλώσει συναντώντας διαρκῶς στὰ σχολικά τους βιβλία τὸν πίνακα τοῦ –σπουδασμένου μὲ χρήματα τῆς ἐκκλησίας– ζωγράφου Νικολάου Γύζη, ὁ ὁποῖος παρουσιάζει ἕνα παπᾶ νὰ διδάσκει παιδάκια στὸ ἡμίφως, μὲ ἀποτέλεσμα τὸ ἔργο νὰ ἔχη μετουσιωθῇ στὴ συνειδήσιν αὐτοῦ ἀπὸ καλλιτεχνικὴ ἀναπαράσταση σὲ ἱστορικὴ μαρτυρία. Στὴν πρώτη αἴθουσα ἔχει ἀποδοθῇ ὁ συγκεκριμένος πίνακας μὲ κοῦκλες.

Μερικές από τις δεκάδες φανταστικές μορφές Έβραίων γενναρχών, που εκτίθενται στο κρυφό σχολειό της Μονής Πεντέλης.

Άρχαϊα μάρμαρα καὶ εἰκόνες ἀφωρισμένων!

Εκκληξὴ καὶ ἀποστροφὴ προκαλεῖ σὲ ὅλες τὶς αἰθουσες τὸ πλῆθος τῶν τεμαχίων ἀρχαίων μαρμάρων, ποὺ βρίσκονται πεταμένα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὅπως φαίνεται στὶς φωτογραφίες. Σὲ ὠρισμένες περιπτώσεις τὰ ἀρχαῖα μέλη ἔχουν ἐνταχθῇ στὸν χριστιανικὸ διάκοσμο καὶ χρησιμοποιοῦνται ὡς βάσεις εἰκόνων, ἐσταυρωμένων κ.τ.λ.

Σὲ ὅλους τοὺς τοίχους ὑπάρχουν εἰκόνες μὲ διάφορα θέματα, ὅπως π.χ. εἰκόνες ἁγίων, ἡ κυριακὴ προσευχή, ἡ Ὀκτώηχος, τὸ Κυριακοδρομιο κ.ἄ. Ὑπάρχει ὁ πίνακας τοῦ Ν. Γύξη, ὁ πίνακας τοῦ Θ. Βρυζάκη, ποὺ ἀπεικονίζει τὸν δῆθεν «Ὁρκο τῶν Ἀγωνιστῶν» στὸ μοναστήρι τῆς Ἁγίας Λαύρας ἀπὸ τὸν Π. Π. Γερμανὸ καὶ ἄλλα τέτοια ἀναληθῆ. Κατανοητὴ εἶναι καὶ ἡ ὑπαρξὴ τῆς προσωπογραφίας τοῦ Ἀθανάσιου Πάριου, ὁ ὁποῖος ἦταν βαθιὰ θρησκευτικὸς, ἐχθρὸς τοῦ διαφωτισμοῦ καὶ μισοῦσε ὅτιδήποτε ἐλληνικὸ (βλέπετε «Δ», τ. 255).

Αὐτὸ ποὺ εἶναι τελείως ἀκατανόητο εἶναι ἡ ὑπαρξὴ διαφόρων εἰκόνων-ἔργων Ἑλλήνων, ποὺ ἐντάσσονται στὸν νεοελληνικὸ διαφωτισμό, ὅπως τοῦ Εὐγένιου Βουλγαρί, τοῦ Βενιαμὶν Λέσβιου, τοῦ Μεθοδίου Ἀνθρακίτη κ.ἄ. Πρόκειται γιὰ ἀδιάντροπη ψευδολογία, προπαγάνδα καὶ διαστρέβλωση τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας. Ἐναντίον αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων ἡ Ἐκκλησία εἶχε ἐξαπολύσει λυσσαλέους διωγμούς.

- Ὁ Εὐγένιος Βουλγαρίς ὑπῆρξε μεγίστη μορφὴ διανοούμενου, ἐθνικοῦ ὁραματιστῆ τῆς ἐλληνικότητος καὶ ἐπιστήμονα τῆς περιόδου τῆς Τουρκοκρατίας. Καταδιώχθηκε ἀπὸ τὸ πατριαρχικὸ σκοταδισμό καὶ αὐτοεξορίσθηκε ἐφ' ὅρου ζωῆς στὴν Πετρούπολη. (Βλέπετε «Δ», τ. 173, 254).

- Ὁ Βενιαμὶν Λέσβιος ὑπῆρξε ἓνας ἀπὸ τοὺς ἐπιφανέστερους διαφωτιστὲς τοῦ τέλους τοῦ 18ου αἰῶνα καὶ μέλος τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας. Δητύθυσε ἐπὶ 34 χρόνια τὴ (φανερή) Σχολὴ τῶν Κυδωνίων (Αἰβαλίου). Ἦταν κατ' ἐξοχὴν δάσκαλος τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν, δίδασκε ὅμως καὶ φιλοσοφία. Ἡ Σχολὴ του ἀπέκτησε αἴγλη καὶ δόξα σὲ ὅλη τὴν Εὐρώπῃ καὶ ἔφτασε νὰ ἔχη πάνω ἀπὸ ἑξακόσιους μαθητές. Συκοφαντήθηκε καὶ ἐκδιώχθηκε μὲ μένος ἀπὸ τὸ ἐκκλησιαστικὸ κατεστημένο μὲ προεξάρχοντα τὸν Ἀθανάσιο Πάριο. Καταδικάστηκε ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τοῦ Πατριαρχείου. (Βλέπετε «Δ», τ. 166, 183, 255).

- Ὁ Μεθόδιος Ἀνθρακίτης ὑπῆρξε μέγας διδάσκαλος τοῦ γένους ποὺ ἀγωνίσθηκε ὑπὲρ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νέων –γιὰ τὴν τουρκοκρατούμενη Ἑλλάδα– ἐξ Εὐρώπης φιλοσοφικῶν ἰδεῶν καὶ παιδαγωγικῶν μεθόδων καὶ συνετέλεσε στὴν πνευματικὴ ἀφύ-

Επάνω αριστερά: χόμα από τὸν τάφο τῆς Παναγίας. Ἐπάνω στὸ μέσον: ἡ ἐπτάφωτη λυχνία τοῦ Λαβιδ. Δεξιά: τὰ ἀστέρια τοῦ Ἰσραήλ. Κάτω αριστερά: ἀποτύπωμα τῆς ἐπιγραφῆς τῆς μετόπης τῆς ἐβραϊκῆς συναγωγῆς τῆς ἀρχαίας Κορίνθου, τεμέριο κλάδου δρυὸς τοῦ Ἀβραὰμ καὶ ἀρχαία (μικρο)στάμνα τῆς Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας. Κάτω στὸ μέσον: τμήμα βράχου τοῦ ὄρους Σινᾶ.

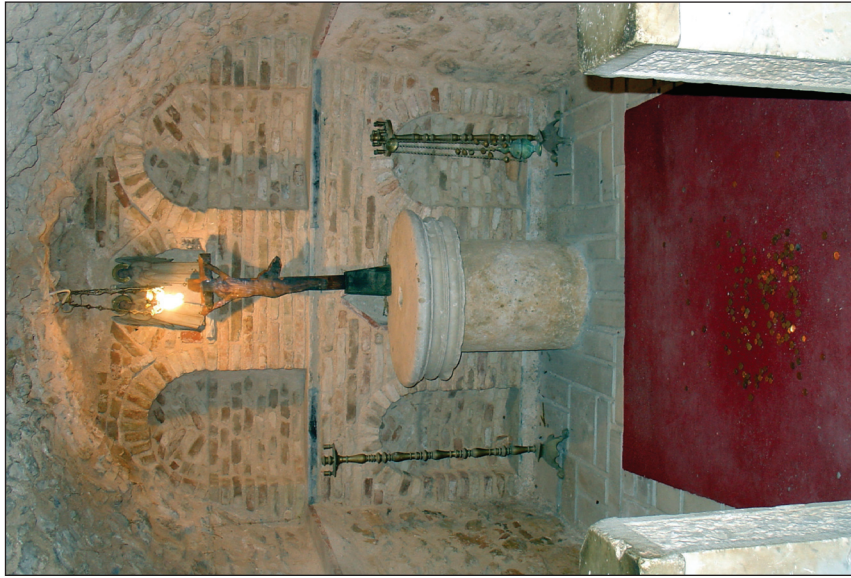

Μονή Βλατάδων Θεσσαλονίκης: Φωτογραφίες μερικῶν ἐκ τῶν τεμαχίων τῶν σπασμένων μαρμάρων ἀπὸ τὸ ναὸ τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος, ποὺ γκρεμίσαν οἱ χριστιανοί. Ἄλλα εἶναι πεταμένα στὸν πέριξ τῆς μονῆς χώρο κι ἄλλα ἔχουν ἐνσωματωθῇ στὴ δόμησή της. Δεξιὰ τὸ μέρος τῆς μονῆς ποὺ οἱ χριστιανοί -πλαστογραφῶντας τὴν ἱστορία- ἰσχυρίζονται ὅτι δῆθεν δίδαξε ὁ Παῦλος. Αὐτὸ οὔτε οἱ συντάκτες τοῦ Εὐαγγελίου στὴν φαντασία τους δὲν μπορούσαν νὰ διανοηθοῦν. Στὶς «Πράξεις» (17, 1-3) ἀναφέρεται, ὅτι ὁ Παῦλος κήρυξε στὴν ἐβραϊκὴ συναγωγὴ τῆς Θεσσαλονίκης, ἡ ὁποία βέβαια οὐδεμίᾳ σχέσῃ εἶχε οὔτε μὲ τὸν ἀρχαῖο ἐλληνικὸ ναὸ οὔτε μὲ τὴ μονή, ἡ ὁποία κτίστηκε περισσότερο ἀπὸ μίᾳ χιλιετία ἀργότερα.

πνιση τῆς ὑποδουλωμένης ἐθνότητος. Διώχθηκε γιὰ τὶς ιδέες του ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία κι ἀφωρίσθηκε ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο. (Βλέπετε «Δ», τ. 169).

Προχωρώντας στὶς ἐπόμενες αἰθουσες τοῦ «κρυφοῦ σχολειοῦ», ἡ προπαγάνδα γίνεται ἐντονώτερη. Ὅλοκληροὶ τοῖχοι αἰθουσῶν εἶναι καλυμμένοι μὲ διάφορες εἰκόνες ἀπὸ τὴν ἐβραϊκὴ ἱστορία. Βλέπουμε γιὰ παράδειγμα τὴν κιβωτὸ τοῦ μαρτυρίου, τὴ ρίζα τοῦ Ἰεσσαί, τὸ μέγα ἀρχιερεὶά νὰ προσφέρῃ θυμίαμα στὸ θυσιαστήριο, φωτογραφίες ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, τὸν Ἰορδάνη, τὸ ὄρος Σινᾶ κι ἄλλα πολλά, ποὺ ὅλα ὅμως ἔχουν σχέση μὲ τὸ Ἰσραὴλ. Πρόκειται γιὰ αὐθαιρεσίες, ποὺ σκοπὸ ἔχουν νὰ παραχαράξουν τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια. Γιὰ παράδειγμα ὅλοι οἱ τοῖχοι μιᾶς μεγάλης αἴθουσας ἔχουν εἰκόνες διαφόρων ἐβραϊκῶν βιβλικῶν μορφῶν (μερικὲς ἐξ αὐτῶν φαίνονται στὴ φωτογραφία). Ἀναπαριστῶνται ὁ Δαβίδ, ὁ Σολομών, ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, ὅλοι οἱ προφῆτες τοῦ Ἰσραὴλ κι ἄλλοι πολλοί. Δὲν ἔχει βρεθῇ ποτὲ πουθενὰ κανένα ἀρχαιολογικὸ εὑρημα (ἀγγεῖο, νόμισμα, ἀγαλμα, τοιχογραφία κ.τ.λ.) ποὺ νὰ πιστοποιῇ ὅτι κάποιο ἀπὸ αὐτὰ τὰ πρόσωπα τῆς ἐβραϊκῆς μυθολογίας ἦταν ὑπαρκτό. Πόσο μάλλον δὲν ὑπάρχει εὑρημα ποὺ νὰ μᾶς δίνη ἔστω καὶ κάποια ἀμυδρὴ ἔνδειξη γιὰ τὸ πῶς ἦταν ἡ μορφὴ τους. Ὅλες αὐτὲς οἱ εἰκόνες ποὺ παρατίθενται στὸ «κρυφὸ σχολεῖο» (χωρὶς ἐπὶ πλέον νὰ ἔχουν καμμία σχέση μ' αὐτό) εἶναι φανταστικές.

Θὰ μπορούσε -σὰν ἐλληνικὸ σχολεῖο, ποὺ ὑποτίθεται πῶς ἦταν- νὰ ἔχη στοὺς τοίχους τῶν αἰθουσῶν εἰκόνες πραγματικῶν προσώπων, ἀρχαίων Ἑλλήνων, προσωπικότητων παγκοσμίου ἐμβελείας (φιλοσόφων, ἐπιστημόνων, πολεμιστῶν κ.τ.λ.). Θὰ μπορούσαν νὰ ὑπάρχουν εἰκόνες τοῦ Πλάτωνα, τοῦ Ἀριστοτέλη, τοῦ Λεωνίδα καὶ

Φωτογραφίες από τις διάφορες αίθουσες του δήθεν κρηφού σκληριού, στις οποίες φαίνονται σπασμένα αρχαία μάρμαρα και κίονες. Άριστοτερά ένα εσταυρωμένος επάνω σε αρχαίο κίονα μ' ένα κόκκινο χαλί εμπρός του, στο οποίο οι επισκέπτες ρίχνουν κέρματα και κάνουν εύχες.

Τεμάχιο μαρμάρου ἀπὸ τὸν ἀρχαῖο ναὸ τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος στὴ Θεσσαλονίκη, τὸν ὁποῖο γκρέμισαν οἱ Χριστιανοὶ καὶ ἔκτισαν στὴ θέση του τὴ Μονὴ Βλατάδων. Τὸ μάρμαρο μεταφέρθηκε καὶ ἐκτίθεται στὴ Μ. Πεντέλης ἀπὸ τοὺς ἐπιγόνους τῶν καταστροφῶν τῶν ἐλληνικῶν ναῶν εἰς ἔνδειξιν θριάμβου καὶ ἀλαζονείας.

πολλῶν ἄλλων γιὰ τὴ μορφή, τὴ ζωὴ καὶ τὸ σπουδαῖο ἔργο τῶν ὁποίων ὑπάρχουν πλεῖστα ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα, ἀναφορὲς καὶ συγγράμματα (βιβλία, ἀγάλματα κ.τ.λ.). Ἄντ' αὐτῶν προτιμήθηκαν φανταστικὲς εἰκόνες φανταστικῶν προσώπων τῆς ἐβραϊκῆς μυθολογίας.

Στὴν τελευταία αἴθουσα τοῦ «κρυφοῦ σχολειοῦ» ἔχουν ἀφήσει τὸ καλύτερο. Δημιούργησαν ἓνα ἐκθετήριο-«μουσεῖο», ὅπου τοποθέτησαν πάμπολλα ἀπίστευτα ἐκθέματα, ὅπως: λίθους ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη ποταμὸ, πέτρες ἀπὸ τὸ ὄρος Σινᾶ καὶ τὸ Γολγοθᾶ, εὐλογημένα θυμιάματα ἀπὸ τὸν τάφο τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἄλλα πολλὰ. Ἕνα μικρὸ μέρος αὐτῶν φαίνεται σὲς φωτογραφίες.

Μάρμαρο ἀπὸ τὴ Μονὴ Βλατάδων!

Ὡτὸ ποὺ ξεπερνάει ὅμως κάθε ἀρρωστημένη φαντασία εἶναι τὸ ἐκτιθέμενο τεμάχιο μαρμάρου ποὺ φαίνεται στὴ φωτογραφία. Προέρχεται ἀπὸ τὸν ἀρχαῖο ναὸ τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος. Ἐντὸς παρενθέσεως ὑπάρχει ἡ σημείωση: «Μονὴ Βλατάδων. Ὃπου ὁ Ἀπ. Παῦλος ἐκήρυξε». Πρόκειται γιὰ κα-
ταπληκτικὸ ἐκθεμα, τὸ ὁποῖο δημιουργεῖ πολλὰς σκέψεις.

- Τί σχέση ἔχει τὸ ἐκθεμα αὐτό, ὅπως καὶ τὰ ὑπόλοιπα, μὲ τὸ «κρυφὸ σχολεῖο»;
- Στὸ ἄρθρο τοῦ «Δ» γιὰ τὴ «Θαμμένη Θεσσαλονίκη» («Δ», τ. 272-273) εἶχε καταδειχθῇ μὲ πλῆθος φωτογραφιῶν, ὅτι οἱ χριστιανικοὶ ναοὶ τῆς πόλης εἶναι κτισμένοι ἐπάνω σὲ γκρεμισμένους ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς ἀρχαίους ἐλληνικοὺς ναοὺς, τῶν ὁποίων τὰ μάρμαρα χρησιμοποιήθηκαν ὡς δομικὰ ὑλικά. Ἕνας ἀπὸ τοὺς ναοὺς αὐτοὺς ἦταν τῆς Μονῆς Βλατάδων, ἡ ὁποία εἶναι προφανὲς ἀπὸ τὶς φωτογραφίες, ὅτι ἔχει κτισθῇ ἐπὶ ἀρχαίου ναοῦ. Στὴν ἐρευνα τοῦ «Δ» τότε δὲν εἶχε κατορθωθῇ νὰ ἐξακριβωθῇ ποιὸς ἀκριβῶς ἦταν ὁ ἀρχαῖος ναὸς ποὺ γκρέμισαν οἱ Χριστιανοὶ «Ἀλάριχοι» καὶ ἔκτισαν τὴ μονή. Τέτοια στοιχεῖα εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ βρεθοῦν – οἱ Χριστιανοὶ ἔχουν φροντί-

σει να τὰ ἐξαφανίσουν. Καὶ νὰ ὅμως τώρα, ποὺ τὴν πληροφορία μᾶς τὴ δίνει ἡ Μονὴ Πεντέλης: Ὁ ἑλληνικὸς ναὸς ποὺ γκρέμισαν ἦταν τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος.

- Δὲν τοὺς ἔφτανε ποὺ γκρέμισαν τὸ ναὸ στὴ Θεσσαλονίκη, ἔστειλαν καὶ τεμάχιο μαρμάρου του στὴν Ἀθήνα (καὶ ποιὸς ξέρει ποῦ ἄλλοῦ), προκειμένου νὰ τὸ ἐκθέσουν. Ἀπίστευτη ἐπίδειξη δύναμης καὶ ἀλαζονείας ἀμόρφωτων φανατικῶν.

- Νομιμοποιεῖται ἄραγε κάποιος σήμερα νὰ εἰσβάλλῃ σ' ἓνα χριστιανικὸ ναὸ (ἢ σὲ ὅποιοδήποτε ἄλλο κτίριο) καὶ νὰ τὸν γκρεμίσῃ; Κι ἂν τὸν γκρεμίσῃ, νομιμοποιεῖται νὰ κτίσῃ ἓνα «μουσεῖο» καὶ νὰ ἐκθέτῃ τὰ ἐρείπιά του; Ἀσφαλῶς καὶ ὅχι. Πῶς νομιμοποιεῖται τέτοια αἰσχρὴ ἐκθεση τῆς Μονῆς Πεντέλης, λοιπόν;

- Δὲν φταῖνε ὅμως μόνον οἱ καλόγεροι. Τόσοι Ἕλληνες, ποὺ ἔχουν περάσει κι ἔχουν δεῖ τὸ συγκεκριμένο ἐκθεμα, τί ἔκαναν; Οἱ Ἕλληνες μᾶλλον κοιμοῦνται τὸν ὕπνο τοῦ δικαίου, «ζαλισμένοι» ἀπὸ τὸ ἐλληνοχριστιανικὸ ἰδεολόγημα τῶν 17 τελευταίων αἰώνων. Θεωροῦν κάτι τέτοια μοναστήρια (ὅπως τῆς Μονῆς Πεντέλης ἢ τῆς Μονῆς Βλατάδων) ὡς σημαντικὰ μνημεῖα τῆς πολιτιστικῆς τους κληρονομιάς. Ὁρισμένοι μάλιστα τὰ ὑποστηρίζουν οἰκονομικά, πιστεύοντας ὅτι ἔτσι κάνουν μία καλὴ ἐπένδυση γιὰ τὴ σωτηρίᾳ τῆς ψυχῆς τους. Οἱ μοναχοὶ τῆς Μονῆς Βλατάδων, ὅταν τὸ 1430 ὁ Μουράτ ὁ Β' πολιορκοῦσε τὴ Θεσσαλονίκη, ἔσπευσαν νὰ προδώσουν τὸ σύστημα ὑδροδότησης τῆς πόλης, προκειμένου νὰ ἐξασφαλίσουν προνόμια. Οἱ σύγχρονοι Θεσσαλονικεῖς προτιμοῦν νὰ ἐπιλέγουν τὴ Μονὴ Βλατάδων γιὰ τὴν τέλεση τῶν πιὸ «σίχ» ἐκδηλώσεών τους (γάμων, βαπτίσεων, ἐκθέσεων κ.τ.λ.).

- Ἡ πινακίδα τοῦ ἐκθέματος ἀναφέρει ὅτι στὸ συγκεκριμένο χώρῳ δίδαξε ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Δὲν ὑπάρχουν ἀκριβῆ στοιχεῖα γιὰ τὸ πότε γκρέμισαν οἱ Χριστιανοὶ τὸ ναὸ τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος κι ἔκτισαν τὸ μοναστήρι. Οἱ πιὸ παλιὲς ἀγιογραφίες του εἶναι τοῦ 1ᾶ αἰῶνα μ.Χ. Ἀποκλείεται πάντως νὰ τὸ εἶχαν γκρεμίσει στὰ μισὰ τοῦ 1ᾶ αἰῶνα μ.Χ., ὅταν ὑποτίθεται ὅτι ταξίδευσε ὁ Παῦλος στὴ Θεσσαλονίκη. Οἱ Χριστιανοὶ μετὰ τὸν 8ῶ αἰῶνα μ.Χ., ποὺ ἔγιναν ἐπίσημη θρησκεία, ἄρχισαν νὰ σταθεροποιοῦνται, νὰ ἀποκοτῶν δύναμη καὶ νὰ προβαίνουν στὶς καταστροφὲς ναῶν, ἀγαλμάτων κ.λπ. καὶ στοὺς διωγμοὺς τῶν Ἑλλήνων.

- Οἱ «Πράξεις» (17, 1-3) ἀναφέρουν: *«Πέρασαν ἀπὸ τὴν Ἀμφίπολη καὶ τὴν Ἀπολωνία καὶ ἦρθαν στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου ὑπῆρχε συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. Ὁ Παῦλος, σύμφωνα μὲ τὴ συνήθειά του, πῆγε στὴ συναγωγή, καὶ τρία Σάββατα συνέχεια συζητοῦσε μαζί τους ἐρμηνεύοντας τὴ γραφή».* Ὅπως ἔχουμε ἐξετάσει καὶ σὲ παλαιότερα τεύχη μας (272-273, 273, 275, 276), ὁ Παῦλος πάντα στὶς συναγωγὰς πῆγαινε κι ἐκεῖ κατέστρωνε μὲ τοὺς ἄλλους Ἑβραίους τὰ σχέδιά του γιὰ τὴν ἐξάπλωση τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τὸ ἴδιο ἔκανε καὶ στὴ Θεσσαλονίκη. Στὴν ἐβραϊκὴ συναγωγὴ πῆγε ὁ Παῦλος, ὅχι στὸν ἑλληνικὸ ναὸ τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος.

Τὸ τεμάχιο τοῦ μαρμάρου, ποὺ οἱ ἴδιοι οἱ Χριστιανοὶ ἐκθέτουν στὴ Μονὴ Πεντέλης, κάνει ὀλοφάνερο τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο πλαστογραφοῦν τὴν ἱστορία.

- Τὸ «κρυφὸ σχολεῖο» τῆς Μονῆς Πεντέλης οὐδέποτε ὑπῆρξε καὶ λειτουργήσε.
- Ὁ Παῦλος ποτὲ δὲν κήρυξε στὸν γῶρῳ ποὺ εἶναι τώρα ἡ Μονὴ Βλατάδων.
- Ὁ Παῦλος ποτὲ δὲν κήρυξε στὸ «Βῆμα» στὴ Βέροια.

Κίμων Ἐλευθερίου

gordiosdesmos05@yahoo.gr

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΟΥ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ» ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΜ:

ἡ ἑβδομήκοντα Δύο (ΟΒ΄) μεταφραστές διέπραξαν μία ὑπουλη, μόνιμη καὶ σκόπιμη πλαστογράφηση τοῦ κειμένου τῆς Π. Διαθήκης. Ἡ πλαστογράφηση βρίσκεται στὴν λανθασμένη μετάφραση τῆς ὑποτιθέμενης «προφητείας» τοῦ Ἡσαΐα, ποὺ βρίσκεται στὸ ὁμώνυμο βιβλίο (Ζ΄ 14). Ἡ ἀπάτη αὐτὴ εἶχε καταστροφικὲς καὶ μοιραῖες συνέπειες γιὰ τὸν Χριστιανισμὸ καὶ τὴν ἀνθρωπότητα. Ἡ παρούσα ἀποκάλυψη θὰ κλονίσῃ ἅμεσα μιὰ ψευδῆ πίστιν ποὺ στηρίχτηκε πάνω στὴν ἀπάτη αὐτή.

Τὸ ἱερατεῖο ποὺ κατεσκεύασε τὸ «*Εὐαγγέλιο τοῦ Ματθαίου*» εἶχε στὰ χέρια του τὴν λανθασμένη αὐτὴ μετάφραση τῶν Ἑβδομήκοντα, βιβλίο τοῦ Ἡσαΐα, ὅπου ὁ μῦθος τῆς Μαριάμ, ἡ ὁποία συναντᾷ τὸν ἄγγελο Γαβριήλ. Διαβάζουμε λοιπὸν στὸν Ἡσαΐα (Ζ΄ 14): «*Δῆτε, ἡ Παρθένος θὰ μείνῃ ἐγκυος καὶ θὰ γεννήσῃ γιὸ καὶ θὰ καλέσῃ τὸ ὄνομά του Ἐμμανουήλ*». Τὸ ἴδιο γράφεται καὶ στὸν Ματθαῖο (Α΄ 23).

Ὅμως τὸ πραγματικὸ ἑβραϊκὸ κείμενο τοῦ Ἡσαΐα γράφει: «*Hinne ha-almah harah ve-yeldeth ben vekarath shem-o immanuel*», τὸ ὁποῖο λανθασμένα μεταφράστηκε ἀπὸ τὴν γραφίδα τῶν μεταφραστῶν, ὅπως ἀναφέραμε ἀνωτέρω: Ἡ ἑβραϊκὴ λέξις ha-almah σημαίνει ἀπλῶς τὴν νεαρὴ γυναῖκα. Ἡ λέξις harah εἶναι ὁ ἑβραϊκὸς παρελθοντικὸς τύπος, ποὺ σημαίνει «συνέλαβε», ὁ ὁποῖος στὰ Ἑλληνικὰ ἀντιπροσωπεύει μιὰ παρελθούσα καὶ ὠλοκληρωμένη πράξη. Ἡ ὀρθὴ μετάφραση τῶν στίχων αὐτῶν εἶναι: «*Δῆτε, ἡ νεαρὴ γυναῖκα ἔχει συλλάβει (ἔχει παιδί) καὶ θὰ γεννήσῃ γιὸ καὶ θὰ καλέσῃ τὸ ὄνομά του Ἐμμανουήλ*».

Ὅπως εἶπαμε, Almah σημαίνει ἀπλῶς τὴ νεαρὴ γυναῖκα ποὺ βρίσκεται σὲ ἡλικία γάμου παντρεμένη ἢ ὄχι, παρθένα ἢ ὄχι, μὲ εὐρεῖα γενικὴ ἔννοια, ὅπως ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ λέξις «παρθένος», ποὺ δὲν ἀναφέρεται στὴν παρθενία, ποὺ στὰ Ἑβραϊκὰ ἐκφράζεται μὲ τὴ λέξις bethulah. Ὁ Λατῖνος ἅγιος Ἱερώνυμος λανθασμένα χρησιμοποίησε τὴν λατινικὴ λέξις virgo. Αὐτοὶ ποὺ γνώριζαν τὴν ἑβραϊκὴ γλῶσσα εἶναι πιθανὸν νὰ προειδοποίησαν γιὰ τὸ κρίσιμο αὐτὸ λάθος ὅμως ἡ Ἐκκλησία ἀπέφυγε νὰ τὸ διορθώσῃ καὶ γιὰ 15 αἰῶνες ἐπμένει σ' αὐτό.

Ἡ ἀπόδειξις ὅτι εἶναι συνειδητὸ αὐτὸ τὸ λάθος ἀποκαλύπτεται ἀπὸ μιὰ παραδοχὴ τοῦ Ἱερώνυμου, ποὺ ἔκανε τὴν διάσημην μετάφραση γνωστὴ ὡς «*Vulgata*» ἀπὸ τὰ Ἑβραϊκὰ στὰ Λατινικά. Στὶς ἐπικρίσεις πολλῶν γιὰ τὴν πλαστογράφηση αὐτὴ ὁ Ἱερώνυμος ἀπαντᾷ ἔτσι: «Γνωρίζω πὼς οἱ Ἑβραῖοι συνηθίζουν νὰ ἀντιδρῶν λέγοντας πὼς ἡ ἑβραϊκὴ λέξις alham δὲν σημαίνει τὴν παρθένο ἀλλὰ τὴ νεαρὴ γυναῖκα. Καὶ γιὰ νὰ πῶ τὴν ἀλήθεια, ἡ παρθένος σωστὰ ὀνομάζεται bethulah καὶ νεαρὴ γυναῖκα ἢ κορίτσι, δὲν εἶναι alham ἀλλὰ naarah» (Jérôme, «*Adv. Javianum*» I, 32. N&PNF, vi, 370).

Τόσο ἔντονη ἦταν ἡ κριτικὴ, ὥστε ὁ Ἱερώνυμος ἀναγκάστηκε νὰ γράψῃ ἕνα βιβλίο τῆς ἱστορίας τῆς πατρότητας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος: «*Διότι ποιὸς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη θὰ πίστευε στὰ λόγια τῆς παρθένου, πὼς συνέλαβε ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ πὼς ὁ ἄγγελος Γαβριήλ ἦλθε νὰ ἀναγγεῖλῃ τὴν πρόθεσιν τοῦ Θεοῦ; Δὲν θὰ ἐξέφραζαν ὅλοι τὴ γνώμην πὼς τὴν θεωροῦν διεφθαρμένην, ὅπως τὴν Σουζάνα; Διότι σήμερα, ποὺ ὁλόκληρος ὁ κόσμος ἐνστερνίστηκε τὴν πίστιν, οἱ Ἑβραῖοι ἰσχυρίζονται πὼς, ὅταν ὁ Ἡσαΐας λέ-*

«ΔΗΤΕ: Η ΠΑΡΘΕΝΟΣ ΘΑ ΜΕΙΝΗ ΕΓΚΥΟΣ...»

ει: «Δῆτε ἡ παρθένος θὰ μείνῃ ἐγκυος καὶ θὰ γεννήσῃ γιό», ἡ ἐβραϊκὴ λέξι μιᾶ γιὰ νεαρὴ γυναῖκα, ὄχι γιὰ μία παρθένα, δηλαδὴ πὼς ἡ λέξι εἶναι *almah* καὶ ὄχι *bethulah*.» (Jérôme, «*Ἡ Διαρκὴς Παρθενία τῆς Εὐλογημένης Μαρίας*» I, 336).

Ἔτσι ὁ ἑλληνομαθὴς αὐτὸς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ τοποθέτησε τὴν «παρθενικὴ γέννηση» στὸ χειρόγραφο τοῦ «*Ματθαίου*», χρησιμοποίησε, ἴσως καὶ χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ, τὴν λανθασμένη μετάφραση τῶν Ὁ τοῦ Ἡσαΐα, Ζ' 14, ποὺ ὁ Λατίνος χριστιανὸς Ἱερώνυμος σκοπίμως χρησιμοποίησε καὶ αὐτός, ὡς ἓνα «*εὐσεβὲς ψέμα γιὰ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ*».

Ἡ «Καθολικὴ» καὶ ἡ «*Μετάφραση τοῦ Βασιλέως Ἰακώβου*» διατηροῦν σκοπίμως τὴν ἴδια λανθασμένη ἀπόδοση. Ἡ ἀναθεωρημένη ἐκδοση κάνει μία τίμια κίνηση, ποὺ ἀπὸ μόνη της ὅμως εἶναι μία ἀπάτη, ἀφοῦ μεταφράζει τὰ «παρθένος» καὶ «θὰ γεννήσῃ» μὲ τὰ «κόρη» καὶ «ἔχει παιδί», ὅπου οὔτε ἓνας στοὺς χίλιους θὰ ἔβλεπαν ἢ θὰ κατανοοῦσαν τὴν σημασία του.

Ἔτσι δὲν ἔχουμε μία ἀπροσδιόριστη παρθένο ποὺ 750 χρόνια μετὰ «θὰ συλλάβῃ» καὶ «θὰ γεννήσῃ» ἓνα γιὸ ποὺ θὰ ὀνομάσῃ «*Εμμανουήλ*», ἀλλὰ κάποια γνωστὴ καὶ συγκεκριμένη νέα γυναῖκα, παντρεμένη ἢ ἀνύπαντρη, ὄχι ὅμως «παρθένα», ποὺ ἦταν ἡδὴ ἐγκυος καὶ ποὺ θὰ γεννοῦσε ἓνα παιδί ποὺ θὰ ὠνόμαζε *Εμμανουήλ*. Εἶναι ἓνα «σημάδι» ποὺ ὁ «Κύριός μου» θὰ δώσῃ στὸν Ἀχάζ, ὅσον ἀφορᾷ στὴν προφητεία τοῦ Ἡσαΐα γιὰ τὸν πόλεμο μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τῆς Συρίας καὶ τὸ ὁποῖο ἔχει ὀλοκληρωτικὰ πλαστογραφηθῇ, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ «*Β' Παραλειπομένων*», ΚΗ'.

Τὸ ἀλάθητο ὅμως τοῦ Πάπα δήλωσε πὼς «δὲν θὰ εἶναι ποτὲ νόμιμο νὰ θεωρήσουμε... πὼς οἱ ἱερεῖς γραφὲς θὰ μπορούσαν νὰ κάνουν λάθος.» (Πάπας Λέων XIII, «*Encyc. Provid. Deus*», CE. ii, 543). Ἡ ἀπάτη ὅμως ἡδὴ εἶχε γίνῃ γνωστὴ καὶ ἐκτέθηκε στὴν περιφρόνηση τοῦ κόσμου, γι' αὐτὸ καὶ «Ἡ σύγχρονη θεολογία δὲν ἀποδίδει στὸν Ἡσαΐα, Ζ' 14, μιὰ πραγματικὴ προφητεία, ποὺ πραγματοποιήθηκε μὲ τὴν παρθενογένεση τοῦ Ἰησοῦ· πρέπει λοιπὸν νὰ ποῦμε πὼς ὁ Ματθαῖος παρανόησε τὸ ἀπόσπασμα, ὅταν εἶπε «*Ὅλα δὲ αὐτὰ ἔγιναν γιὰ νὰ ἐκπληρωθῇ ἐκεῖνο ποὺ εἶπε ὁ Ἰεχωβάς, ὁ ὁποῖος εἶπε μέσῳ τοῦ προφήτη του*». Δῆτε! Ἡ παρθένος θὰ μείνῃ ἐγκυος καὶ θὰ γεννήσῃ γιὸ καὶ θὰ καλέσουν τὸ ὄνομά του *Εμμανουήλ*» (CE XV 451).

Εἶναι προφανὲς λοιπὸν καὶ ἔχει ἀποδειχθῇ γιὰ τὸ παρὸν ζήτημα ἡ ἀναξιопιστία τοῦ «*Ματθαίου*» καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι πλαστογράφησαν τὸ кеίμενο τοῦ Ἡσαΐα, γιὰ νὰ δημιουργήσουν τὴν προφητεία τῆς «*παρθενογενέσεως τοῦ Ἰησοῦ*». Ἔτσι ἐπέμειναν νὰ διατηρήσουν τὸ ψεῦδος αὐτὸ στὴν Βίβλο ὡς τὴν βάση μιᾶς ψευδοῦς θεολογίας ποὺ ἔφθασε μέχρι τὶς μέρες μας.

Ἡ Ἐκκλησία γνωρίζει πλήρως τὸ ψεῦδος αὐτὸ καὶ προστατεῖ τὴν «παρθενογένεση» μὲ τὶς γνωστὲς συνέπειες. Ἔτσι ἀποδέχεται τὶς κατηγορίες γιὰ ψευδολογία. Δὲν εἶναι βέβαια μόνον αὐτὸ τὸ ψεῦδος ποὺ ὑπάρχει στὶς «*ἱερὲς γραφὲς*». Στὸ βιβλίό μου «*Δεκαπέντε Ἑσταυρωμένοι καὶ Ἀναστημένοι Σωτῆρες*», ἐκδόσεις «*Δαδοῦχος*», ὅπως καὶ στὰ ἄλλα μου βιβλία («*Τὸ βιβλίό ποὺ ἡ Ἐκκλησία σου Δὲν θέλει νὰ Διαβάσῃς*» καὶ «*Βίοι Ἁγίων, Πρότυπα πρὸς Αποφυγὴν*») παρουσιάζω σωρεῖα σκόπιμων παρανοήσεων, ψευδολογιῶν καὶ πλαστογραφιῶν.

Γεώργιος Γρηγορομιχαλάκης

Ο ΚΑΛΑΘΟΣ ΤΩΝ ΑΧΡΗΣΤΩΝ

Ύσματα καὶ κο-άσματα

Ἐ, τώρα μὴ μοῦ πῆτε ὅτι εἶχε ἄδικο ὁ σεβαστὸς ἱεροψάλτης καὶ ὁ πατὴρ του κ. Χριστόδουλος, διότι θὰ διαρρήξω τὰ ἱμάτιά μου, ὡς ἕτερος Ἑσδρας. Εἶδε καὶ ἀποεῖδε ὁ χριστιανὸς μὲ τὴν ἠθικὴ κατρακύλα ποὺ ἔχει πάρει ἡ κοινωνία, τὸ ψαξε καλά, καὶ βρῆκε τὴ ρίζα τοῦ κακοῦ: τὰ «Γαμοτράγουδα» τῆς Σαμίου, τί ἄλλο; Κι ἔτσι ὁ εὐλαβὴς αὐτὸς ἀνὴρ, ὑπὸ τὰς εὐλογίας τοῦ προκαθημένου μας, φλέγεται ἀπὸ τὸν εὐσεβῆ πόθο νὰ κάτση στὸ σκαμνὶ τὴν κυρά-Δόμνα, ποὺ διαφθείρει τὶς ψυχές σας μὲ τὰ ἀπαράδεκτα ἄσματά της. Χάθηκε δηλαδὴ ἡ ἀναίσχυντη νὰ ψάλῃ κα'νὰ χερουβικό, κα'νὰ στιχηρὸ ἰδιόμελο ἢ κα'νὰν ψαλμὸ τοῦ προφητάνεκτος Δαυίδ, νὰ εὐφρανθῇ καὶ ὁ Γιαχβὲ νὰ τὴν ἀκούῃ; Μωρὲ δὲν βρίσκεται κανεὶς νὰ τὴν ἀλυσοδέσῃ σ'ἕνα ἀναλόγιο καὶ νὰ τὴν βάλλῃ νὰ ψέλνῃ μέχρι νὰ φωνάξῃ... «μὲρ Ἀλλάχ»! Εὐτυχὼς δηλαδὴ ποὺ ὑπάρχουν κι αὐτοὶ οἱ ὀλίγιστοι στρατιῶτες τῆς Πίστεως, οἱ ἐργολάβοι τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ὑμῶν καὶ ἀναλαμβάνουν δράση γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς διασαλευθείσης τάξεως καὶ τὴν ἔξοδο τῆς Ρωμοσύνης ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ μονοπάτια τῆς ἀκολασίας καὶ τῆς εἰδωλολατρίας.

Θὰ μπορούσε βέβαια κάποιος νὰ ἀντιτάξῃ, ὅτι καὶ καλά, τὰ ἀκόλαστα τραγούδια δὲν εἶναι δημιουργήματα τῆς αἰσχροῦς ἐρμηνεύτριας. Βεβαίως καὶ δὲν εἶναι κι ἐδῶ ἀκριβῶς βρίσκεται τὸ μυστικὸ τῆς ὑπόθεσης. Ἐὰν ἦταν, θὰ ἔπρεπε μὲ τὸ ἴδιο σκεπτικὸ νὰ ἐρθουν στὶς δικαστικὲς αἵθουσες ἐπὶ παραδείγματι καὶ οἱ πάλαι ποτὲ «Μουσικὲς Ταξιαρχίες» γιὰ ἐκεῖνο τό: «κι ἐγὼ σ' ἀγαπῶ, γ... τὸ Χριστό μου». Ὅχι δά! Οἱ τελευταῖοι, ξέρετε, ἐμπίπτουν στὰ πλαίσια τοῦ εὐρύτερου σχεδίου μου γιὰ γενικὸ ἐκφυλισμὸ τῶν κοινωνιῶν, ἔτσι ὥστε νὰ κάνω πιδ εὐκόλα κουμάντο. Κατὰ συνέπεια, τὰ «Γαμοτράγουδα» παίρνουν τὸ δρόμο πρὸς τὸ ἱκρίωμα καὶ τὴν πυρά, γιὰ τὸν ἀπλουστατο λόγο ὅτι εἶναι ἐλληνικὰ παραδοσιακὰ ἄρα εἰδωλολατρικά. Κι ὅ,τι εἶναι ἐλληνικὸ μὲ ἐκνευρίζει τὰ μάλα, ἀφοῦ σὰς θυμίζει τὸ παρελθόν σας, ποὺ ἐγὼ ξεσκίζομαι νὰ χαντακώσω καὶ νὰ τὸ ἀντικαταστήσω μὲ ἰουδαϊκό. Τυχαῖα, νομίζετε, σὰς ἔχω φλομώσει στὴ θολοκουλτούρα καὶ τὴν εἰσαγόμενὴ βλακοκουλτούρα; Ἐκεῖ εἶναι τὸ μέλλον, ἐπιτέλους χωνέψτε το. Ἀπαγκιστρωθῆτε πιὰ ἀπὸ τὸν Διόνυσο, τὴ σάτιρα, τὸ «ἀττικὸ ἀριστοφάνειο ἄλας», πὺν μόνο γαργαλιστικὲς σκέψεις βάζουν στὸ μυαλό σας τὸ ταλαίπωρο καὶ κοιτάξτε μπροστά. Μάλλιασε ἡ γλῶσσα μου νὰ σὰς φωνάξω τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια γιὰ 1700 χρόνια. Φοβᾶμαι δέ, ὅτι στὸ βρόντο τὰ λέω. Κι ἂς μὴν σχολιάσω τὸ θλιβερὸ γεγονός, ὅτι τώρα μὲ τὸν ντόρο ποὺ ἔκανε αὐτὴ ἡ ἱστορία, τρέχουν ὅλοι στὰ δυσκοπωλεῖα καὶ ἀναζητοῦν ἐναγωνίως τὸ δίσκο μὲ τὰ εἰδωλολατρικὰ παλιοτράγουδα αὐτά. Ἄχ, εἴστε ἀδιόρθωτοι. Καὶ δὲν εἴστε μόνο ἐσεῖς. Εἶναι καὶ αὐτὸς ὁ καταραμένος ὁ Βάγκχος, ποὺ κάθε χρόνο τέτοια ἐποχὴ βγαίνει τσάρκα καὶ ψάχνει νὰ μὲ βρῇ, γιὰ νὰ μὲ ξυλοφορτώσῃ μὲ τὸ

Σάρωθρον

ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ

Πέφτουν κεφάλια ή κεφάλαια;

Άναφορικά με το ζήτημα της κάθαρσης στο έσωτερικό της Έλλαδικής Έκκλησίας ο μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Άνθιμος είπε τα εξής: «Η κάθαρσις, αδελφοί,... δεν έρχεται από κάτω... Δεν ξεκινάμε από εκεί. Έδω είναι ο άνθρωπος», είπε ο κ. Άνθιμος, δείχνοντας με το χέρι του την κεφαλή του. (Έφ. «Μακεδονία», Πέμπτη 3/2/2005, σελ. 4, 5.) Ο τραγουδοποιός μας, ο γνωστός, σε 7/8 ρυθμό μελωδεί τον κεφαλόπονο: «...άν πονάη ή κεφαλή», (τήν πάνω ή την κάτω έννοει;), τί ντροπή! «Πονάει», λέει, όχι πεινάει, γιατί ο λαός: «Τό κάτω κεφάλι τρώει τόν πάνω», λέει - σά δέ ντρέπεται, πού τόν σκέφτεται! Τέλος πάντων, «... άν πονάη ή κεφαλή - από την πείνα την πολλή - φταίει ή απρόσωπη αγάπη - ποϋχει βρει». Τί μελωδία! Τί τραγουδοποίηση! Πού τὰ βρίσκει, έί!! Θά «πέσουνε κεφάλια» ή κεφάλαια; Ίδωμεν. Όψόμεθα φώς (ποσώς εξ Άνατολών).

A.E.

ΕΡΤ και Έλληνικός Πολιτισμός

Πρόσφατα ή κρατική τηλεόραση προέβαλε ένα ντοκυμανταίρ του BBC με τίτλο: «Ό έρωτας στην αρχαία Ελλάδα». Κύριο θέμα του ντοκυμανταίρ-παρωδίας ήταν οι Πλατωνικοί Διάλογοι. Άκούστηκαν αναισχυντες συκοφαντίες και απύθμενες ήλιθιότητες, με στόχο βέβαια την αρχαιοελληνική κοινωνία και τούς θεσμούς της. (Βλ. τὰ κείμενα τών δρακόντειων αντιμοφυλοφιλικών νόμων της αρχαίας Ελλάδος στόν «Δ», τ. 47, Νοέμ. 1985, τ. 49, Ίαν. 1986, τ. 53, Μάιος 1986, τ. 60, Δεκ. 1986, τ. 98, Φεβ. 1990, τ. 114, Ίούν. 1991, τ. 116-117, Αϋγ. Σεπτ. 1991, τ. 136, Άπρ. 1993, τ. 157, Ίαν. 1995.) Τό τελικό συμπέρασμα πού εκφράστηκε από τόν αφηγητή, ήταν πώς οι μαθητές επεδίωκαν τις φιλοσοφικές συζητήσεις τους με τόν Σωκράτη όχι γιά τὰ πνευματικά όφέλη, αλλά κυρίως γιατί ένδόμυχα καιγόntonσαν από πόθο νά κάνουν σεξ μαζί του.

Η ΕΡΤ δέν θεώρησε πώς αυτό τó ντοκυμανταίρ «αντιτίθεται στόν Έλληνικό Πολιτισμό», όπως έκανε όταν λογόκρινε την διαφήμιση του «Δαυλού», πού προέβαλε τις ανακαλύψεις τών Γερμανών αρχαιολόγων στην Όλυμπία, σύμφωνα με τις όποιες οι Έλληνες έγγραφαν στα παλαιότερα τών ύποδημάτων τους (για νά μήν χρησιμοποιήσω βαρύτερη έκφραση) τις αποφάσεις του Βυζαντίου γιά παύση τών Όλυμπιακών Αγώνων και συνέχισαν νά τούς τελούν παράνομα γιά 300 χρόνια, μη πτοούμενοι ούτε από την ίσοπέδωση της Όλυμπίας από τούς Χριστιανούς. Στην Γερμανία τὰ Μ.Μ.Ε. χαρακτήρισαν την ανακάλυψη αυτή τών αρχαιολόγων ως «είδηση του Αίώνα», μὰ στο Όρθοδοξιστάν πού ζούμε δέν άκούστηκε «κίχ». Εξάλλου ή Δικαιοσύνη, στην όποία προσέφυγε ό «Δ», άπέρριψε την άγωγή του, προφανώς μέσα στα πλαίσια της δικαστικο-ίερατικής διαπλοκής...

Μήν μάθουν ποτέ την Άλήθεια οι Ρωμοί, μετατραπούν σε Έλληνες και στείλουν πίσω στην κοιλάδα της Ούρ, άπ' όπου ήρθαν, τούς σημερινούς Θεοδόσιους!

B.Π.

Η «χρησιμοποίηση» πού καίει

Τό πόσο άσυμβίβαστα και άγεφύρωτα είναι τὰ δυό σκέλη της Ρωμαϊκής σχιζοφρένειας, ό Έλληνισμός και ό Χριστιανισμός, μπορεί κανείς νά τó διαπιστώσει σ' όλες τις εκδηλώσεις της Ρωμοσύνης βέβαια, αλλά πιδ εύγλωττα σε μία λεπτομερειακή μὲν αλλά πὺλὺν αντιπροσωπευτική της κατάστασης αυτής έκφραση: Στην εικόνα πού παρουσιάζουν οι τηλεοπτικοί Χριστιανοί έλλαδέμποροι, πού κάθε μέρα, εμφανιζόμενοι πολλές ώρες σε πολλά κανάλια (χάρη στη γενναιοδωρία της Όρθοδοξίας πρὸς αὐτούς), αντιγράφοντας άδίστακτα τόν «Δαυλό», αλλά άλλοιωνόντάς τον ταυτόχρονα σε βαθμό πού οι έρευνές του νά γίνονται άγνώριστες, βομβαρδίζουν χειμαρρωδώς τούς Ρωμούς με προφητείες

τοῦ Ἐνῶχ ἀνάκατες μὲ λίγιο Πλάτωνα, διαφημίσεις τῶν ὄπλων ποὺ παράγει ἡ ὁμόδοξη-ὀρθόδοξη Ρωσία μὲ λίγη δόση Ὀμηρικῶν ἐπῶν, βυζαντινισμό γαρνιρισμένο μὲ Πλούταρχο, ἀρχαῖα Ἑλληνικά μὲ νεομεγαλοϊδεατισμὸ («θὰ πάροουμε τὰ Σκόπια», «τὴν Ἀλβανία», «τὴν Πόλη», «τὴν Ἰωνία») καὶ λοιπὰ παραληρήματα, ποὺ πείθουν ἀκόμη καὶ τοὺς ἀνυποψίαστους ὅτι βρισκόμαστε μπροστὰ σὲ μιὰ ἀνάγλυφῃ καὶ πρωτόγνωρῃ πνευματικῇ καὶ ἠθικῇ πώρωσι, τόσο θλιβερὴ καὶ ἀξιοθρήνητῃ ποὺ δὲν ἔχει ποτὲ παρουσιάσει ἄλλοτε ἡ ἰδεολογικὴ ἀπάτῃ τοῦ «Ἑλληνοχριστιανισμοῦ» στὰ 160 χρόνια τῆς παρουσίας του σ' αὐτὸν τὸν τόπο. Γιὰ νὰ μὴν προσθέσουμε ὅτι μὲ τὸ δόλωμα τῶν συγκεντρώσεων, τῶν ὑπογραφῶν σὲ πωλήσεις βιβλίων, τῶν ὁμαδικῶν ἐκδηλώσεων κ.λπ. ἐκμεταλλεύονται τὴν μοναξιά καὶ τὴν δυστυχία τῶν ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων τῆς ἐποχῆς μας, γιὰ νὰ τοὺς ἀδειάσουν τὸ πορτοφόλι πωλώνοντας τοὺς «διαφωτισμό» – στὴν πραγματικότητα ἑλληνὸβυζαντινοχριστιανικὸ σκοταδισμό. Εἶχε δίκιο ὁ «Δαυλός», ὅταν παρωμοίαζε ἀπὸ τὴν πρώτη κι ὅλας χρονιά τῆς κυκλοφορίας του (τ. 13, Ἰαν. 1983, ἄρθρο μὲ τίτλο «**Ἀχ, αὐτὴ ἡ Ἑλλάδα!**») τὴν Ἑλληνικότητα μὲ τὸν Χιτῶνα τοῦ Νέσσου, ποὺ ὅποιος τὸν «χρησιμοποιοῖ» –ὅπως τώρα οἱ ἑλληνοχριστιανοὶ ἑλλαδέμποροι– καίει τὶς σάρκες του.

Γ.Σ.Π.

Τὰ πτωματοφάγα κοράκια

Τὴν ἐπομένη τῆς καταστροφῆς (27-12-2004) ἀπὸ τὸ «τσουνάμι» στὸν Ἰνδικὸ Ὑκεανὸ τὰ χρηματιστήρια τῶν χωρῶν ποὺ ἐπλήγησαν (Ταϊλάνδης, Ἰνδονησίας, Μαλαισίας, Ἰνδίας κ.λπ.), ἀντὶ νὰ παρουσιάσουν κάθετῃ πτώσι, παρουσίασαν αἰσθητὴ ἄνοδο. Αὐτὴ ἡ ἀντίδραση ἐξηγεῖται ὡς ἑξῆς: Ὅπως ἀκριβῶς τὰ κοράκια καὶ οἱ ὕαινες χαίρονται στὴν πληθώρα τῶν πτωμάτων, φάνηκε καὶ ἀποδείχτηκε μὲ τὸ φαινόμενο αὐτὸ ὅτι οἱ 200.000 νεκροί, τὰ 5 ἑκατομμύρια ἡμίνεκροι καὶ ἡ ἐξαφάνιση πρωτόγονων φυλῶν, ἔχουν θετικὴ συμβολὴ στὶς κινήσεις τῆς Παγκόσμιας Οἰκονομίας καὶ στοὺς διάφορους διαμορφωτές τῆς (πολυεθνικῆς ἐταιρεῖας, οἰκονομικὰ πανεπιστήμια, οἰκονομολόγους, πολιτικούς κ.τ.δ.). Ὅπως ἀκριβῶς καὶ στὸ Ἰράκ, ὅπου τὴν ἐπομένη τῆς κοιονορτοποίησης του ἀπὸ τοὺς πυραύλους χιλιάδες ἐπενδύτες ἔσπευσαν νὰ ἐπενδύσουν πάνω στὰ ἐρείπια καὶ τὰ πτώματα τῶν θυμάτων τῶν πυραύλων τους.

Γ.Μ.

Ἡ θρησκεία, ὁ ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἡ παιδεία

Ἀχόρταγος ἀποδεικνύεται ὁ ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος ὅπως κι ὁ Λεβιάθαν: ὅσα καὶ νὰ τοῦ δώσης, ἄλλα τόσα θὰ σοῦ ζητήσῃ. Ὑστερα ἀπ' τὰ χιλιάδες εὐρὼ ποὺ κανότισε νὰ λάβῃ ἀπ' τὰ κοινοτικὰ κονδύλια ἀποφάσισε μὲ τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὅτι τὰ βιβλία τῶν Θρησκευτικῶν ὅλων τῶν τάξεων καὶ ὅλων τῶν βαθμίδων τῆς ἐκπαιδεύσεως πρέπει νὰ ἐλέγχωνται ἀπὸ τὸν ἴδιο καὶ τὴν ἐπιτροπὴ του! Δηλαδὴ νὰ κανονίξῃ αὐτὸς τὰ περιεχόμενά τους. Φαίνεται ὅτι δὲν πείθονται οἱ νέοι μας ἀπ' τὰ παραμυθία τῆς ἐβραϊκῆς θρησκείας. Μήπως θέλει νὰ διδάσκῃ στοὺς νέους τὴν Ἀποκάλυψι ἢ τοὺς Μακκαβαίους; Πρέπει ἐπιτέλους νὰ τὸ χωνέψουν, τὰ ἐβραϊκὰ «Θρησκευτικά» καὶ ἡ θρησκεία οὐδεμίαν σχέσι ἔχουν μὲ τὴν παιδεία. Ἡ πρώτη βασίζεται στὴν δεισιδαιμονικὴ ἐξ ἀποκαλύψεως πίστι καὶ ἡ δεύτερη στὴν λογικὴ ἀποδεικτικὴ διαδικασία. Βεβαίως ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔχει κάθε λόγο νὰ διδάσκῃ τὴν ἀποβλάκωσι καὶ τὴν ψυχικὴ συντριβὴ τῶν ἑλληνοπαίδων, διότι βλέπει ὅτι τὸ «μαγαζί» του χάνει συνεχῶς πελάτες. Πάρτε το χαμπάρι κύριε προκαθήμενε, ἡ παιδεία κάποτε θὰ γίνῃ ἀποκλειστικὴ ἀρμοδιότητα τῆς πολιτείας καὶ ὄχι τοῦ «ὑπουργείου θρησκευμάτων» σας.

Β.Μ.

ΟΤΑΝ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ «ΚΑΘΑΡΣΗ ΠΑΘΩΝ» ΞΕΠΕΦΤΗ ΣΕ ΝΙΡΒΑΝΑ...

ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΈΛΛΗΝΩΝ
ΣΕ ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ, ΠΑΚΙΣΤΑΝ, ΙΝΔΙΕΣ

φορμή για τὸ παρὸν στάθηκε σχόλιο ποὺ διετύπωσε ὁ πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος στὸ Ν. Δελχί, σὲ πρόσφατη συζήτησή μας στὴν Ἰνδικὴ πρωτεύουσα, κ. Εὐστάθιος Λῶζος, σχετικὸ μὲ τὴν αἴγλη ποὺ ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερα νὰ περιβάλλῃ τὴν προσωπικότητα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου στὶς Ἰνδίες, τὸ Ἰράν, τὸ Πακιστάν, τὸ Ἀφγανιστάν ἀλλὰ καὶ σὲ ὁλόκληρὴ τὴν Κεντρικὴ Ἀσία. «Εἶναι ἐκπληκτικὸ», εἶπε ὁ κ. Λῶζος. «Ὁ Ἀλέξανδρος ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ὁλοζώντανος. Σ' ὅποιον χώρῳ κι ἂν βρεθῶ, ὅλοι θέλουν νὰ μοῦ μιλήσουν γι' αὐτόν. Διπλωμάτες, ἐπιστήμονες, ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων ἀλλὰ καὶ ἀπλοὶ ἄνθρωποι ἀσχολοῦνται ἀκόμη καὶ σήμερα μαζί του...».

Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΙΣ ΙΝΔΙΕΣ

Ἀπολλώνιος Τυανεύς, ποὺ ἐπισκέφτηκε τὴν Ἰνδία τὸν 1 αἰ. μ.Χ., ἀναφέρεται στὰ ἐξῆς περιστατικὰ ποὺ συνέβησαν, ὅταν ὁ Ἀλέξανδρος βρισκόταν ἐπικεφαλῆς τοῦ στρατοῦ του στὴν χώρα αὐτή:

- Στὸ ὄρος Μηρὸς (τῶν Ἰνδιῶν), τὸ ὁποῖο ἦταν κατάφυτο ἀπὸ ἀμπέλια, ποὺ ἔφερε ἀπὸ τὴ Θήβα ὁ Διόνυσος, ὁ υἱὸς τοῦ Διὸς, ποὺ, ὅπως λέγεται, γιὰ νὰ συμπληρωθῇ ὁ τοκετός του, ἔζησε μέσα στὸν μηρὸ τοῦ πατέρα του Δία καὶ ἔλαβε ἀπὸ αὐτὸν ὡς δῶρο τὸ ὄρος αὐτό, ὁ Ἀλέξανδρος δὲν ἀνέβηκε χάριν τῆς ἐγκρατείας τῶν στρατιωτῶν του, γιὰ νὰ μὴν μεθύσουν δηλαδὴ, ὅπως ἦταν τὸ ἔθιμο: «τοῦ γὰρ ἀνελθεῖν τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐς τὸ ὄρος καὶ βακχεῦσαι αὐτόν, ὃ ἐκεῖνοι λέγουσι, μείζον, οἶμαι, τὸ ὑπὲρ καρτερίας τοῦ στρατοῦ μηδὲ ἀναβῆναι.»

- Τὴν Ἀορνο πέτρα πλησίον τῆς Νύσας τὴν κυρίευσεν ὁ Ἀλέξανδρος. Λέγεται Ἀορνος, διότι στὴν κορυφῇ τῆς πέτρας ὑπάρχει χάσμα, ποὺ ρουφᾷ πρὸς τὰ μέσα ὅσα πτηνὰ πετοῦν ἐπάνω ἀπὸ αὐτό, ὅπως συμβαίνει στὸν πρόδρομο τοῦ Παρθενῶνος τῶν Ἀθηνῶν: «Τὴν δὲ Ἀορνον πέτραν οὐ πολὺν ἀπέχουσαν τῆς Νύσης... ἀκοῦσαι δὲ ὡς ἀλωτὸς μὲν Ἀλεξάνδρῳ γένοιτο. Ἀορνος δὲ ὠνομάζετο οὐκ ἐπειδὴ στάδια πέντε καὶ δέκα ἀνέστηκε, πέτονται γὰρ καὶ ὑπὲρ τοῦτο οἱ ἱεροὶ ὄρνοι, ἀλλ' ἐν κορυφῇ

Σε ἐρώτησή μας, τί εἶναι ἐκεῖνο ποῦ κατὰ τὴν γνώμη του προσέδωσε τόσο κύρος στὸ πρόσωπό του, ὥστε λαοὶ τόσο μακρινοὶ ἀλλὰ καὶ ἡττημένοι ἀπὸ τὸν στρατό του νὰ ὑποκλίνωνται μπροστά του, ὁ πρέσβυς ἀπάντησε ὡς ἑξῆς:

«Σὲ μία ἐποχὴ ποῦ αὐτοὶ οἱ λαοὶ δὲν διέθεταν ὄχι μόνον ἀξίες ἀλλὰ οὔτε καὶ ἔννοιες ὁ Ἀλέξανδρος τοὺς ἔφερε σὲ ἐπαφὴ μὲ τὶς πανανθρώπινες Ἑλληνικὲς Ἀξίες μὲ προσεξάρχονσα τὴν ἔννοια τοῦ σεβασμοῦ καὶ διὰ τοῦ ἀντιπάλου. Αὐτὸ ἦταν κάτι πρωτόγνωρο γι' αὐτούς. Δὲν τὸ ξέχασαν ποτέ. Εἶναι γνωστὴ ἡ ἱστορία τῆς σύλληψης τοῦ βασιλέως Πύρου. Ὅταν τὸν ὠδήγησαν στὸν Ἀλέξανδρο, ἐκεῖνος τὸν ρώτησε: “Πῶς θέλεις νὰ σὲ μεταχειρισθῶ;” Καὶ ὁ Πῦρος ἀπάντησε: “Σὰν βασιλέα”. Τότε ὁ Ἀλέξανδρος τὸν κάλεσε νὰ καθίσῃ δίπλα του καὶ νὰ συζητήσουν σὰν ἴσος πρὸς ἴσον. Κάποτε κάποιοι Ἰνδοὶ καθηγητὴς –συνέχισε ὁ κ. Λῶξος– εἶπε ὅτι “στὴν Ἰνδία ἔμαθαν ὅτι ὑπάρχουν σοφοί, ὅταν ὁ Ἀλέξανδρος ζήτησε νὰ μιλήσῃ μὲ τοὺς σοφοὺς τους”».

Ὡς γνωστόν, πολλὰ καὶ σημαντικὰ ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα τόσο στὸν χώρο τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας ὅσο καὶ στὴν Μέση Ἀνατολὴ καὶ Αἴγυπτο δὲν ἀφήνουν κανένα περιθώριο ἀμφιβολίας γιὰ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἀλλὰ καὶ οἱ ἐπίγονοί του ἄλλαξαν ριζικὰ τὴν ὄψη τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου. Βέβαια καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ἀλέξανδρος ἐντυπωσιάσθηκε ἀπὸ τὴν ἔντονη καὶ πανάρχαια ἑλληνικὴ παρουσία, ποῦ διεπίστωσε ἰδίους ὅμμασι στὴν Βακτριανή (σημερινὸ Ἀφγανιστάν καὶ τότε ἐπαρχία τῶν Περσῶν), ὅπου ὑπῆρχε ὁλόκληρη ἑλληνικὴ παροικία, στὴν Σαμαρκάνδη (τὸ σημερινὸ ρωσικὸ Τουρκεστάν), ὅπου συνάντησε τοὺς Βραγχίδες καὶ στὴν Νύσα (πρῶτὴ πρωτεύουσα τῶν Πάρθων, ἡ ὁποία βρίσκεται στὸ σημερινὸ Τουρκμενιστάν), ὅπου τὸν ὑπεδέχθησαν καὶ τὸν προσεφώνησαν στὰ Ἑλληνικὰ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι τὸν πληροφόρησαν ὅτι τὴν πόλιν τοὺς εἶχε ιδρύσει ὁ Διόνυσος κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους καὶ τὸν ὁποῖο ἐξακολουθοῦσαν νὰ λατρεύουν. [Οἱ κάτοικοι τῆς Νύσας θεωροῦνται πρόγονοι τῶν Καφίρ τοῦ Ἀφγανιστάν, ἀνθρώπων μὲ μεσογειακὰ χαρακτηριστικὰ καὶ διαφορετικὰ ἔθιμα ἀπὸ τοὺς ὑπόλοιπους Ἀφγανούς].

τῆς πέτρας ῥῆγμα εἶναι φησι τοὺς ὑπερπετομένους τῶν ὀρνίθων ἐπιστώμενον, ὡς Ἀθήνησί τε ἰδεῖν ἔστιν ἐν προδόμῳ τοῦ Παρθενῶνος καὶ πολλαχοῦ τῆς Φρυγῶν καὶ Λυδῶν γῆς, ὅφ' οὗ τὴν πέτραν Ἄορνον κεκλήσθαι τε καὶ εἶναι.»

● Περί τὰ Τάξιλα, μεγίστη πόλιν τῶν Ἰνδῶν, ἔλαβε χώρα μάχη μεταξὺ τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ βασιλιᾶ Πύρου, ὅπου νικήθηκε ὁ Πῦρος· στὴ μάχη αὐτὴν πῆραν μέρος καὶ πολλοὶ ἐλέφαντες, ἐξ αὐτῶν δὲ ἐπέζησεν ἓνας, ποῦ πολέμησε μὲ τὴν καρδιά του («**προθύμως ὑπὲρ Πύρου μεμαχημένος**»). Γι' αὐτὴν του τὴν «ἀνδρεία» ὁ Ἀλέξανδρος τὸν ὠνόμασεν Αἴαντα, δίδοντάς του τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου ἥρωος Αἴαντα καὶ τὸν ἀφιέρωσε στὸν ἥλιο, τὸν Δία. Καὶ ἐπάνω του ἔφερε χρυσὲς ἐλικοειδεῖς ταινίες καί: «**γράμματα ἐπ' αὐτῶν Ἑλληνικὰ λέγοντα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ο ΔΙΟΣ ΤΟΝ ΑΙΑΝΤΑ ΤΩΙ ΗΛΙΩΙ.**».

● Στὸ ἱερὸ τοῦ εἰς Τάξιλα ναοῦ ἦσαν χαραγμένα σὲ πίνακες τὰ κατορθώματα τοῦ Ἀλεξάνδρου: «**χαλκοῖ γὰρ πίνακες ἐγκεκρότηνται τοίχῳ ἐκάστω γεγραμμένοι τὰ Πύρου τε καὶ Ἀλεξάνδρου ἔργα.**».

● Ὁ Πῦρος θρήνησε καὶ πένθησε τὸν θάνατο τοῦ Ἀλεξάνδρου: «**λέγεται δὲ καὶ πενθῆσαι τὸν Ἀλέξανδρον ἀποθανόντα ὁ Πῦρος, ὁλοφύρασθαι τε ὡς γενναῖον καὶ χρηστὸν βασιλέα,....**». Στὸ ἱερὸ τοῦ Ἡλίου ἦταν ἀφιερωμένα «**καὶ ἀγάλματα Ἀλεξάνδρου χρυσᾶ....**».

Βούδας με ἀπολλώνεια χαρακτηριστικά. (Μουσείο Καμπούλ.)

Ἀνεξίτηλα ἵχνη τῆς παρουσίας τῶν Ἑλλήνων

Ἀλέξανδρος ὅμως καὶ οἱ ἐπίγονοί του (42 διαδοχικοὶ βασιλεῖς) εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἄφησαν ἀνεξίτηλη σφραγίδα στὴν περιοχή. Θὰ ὑπάρχη ἑσαεῖ, ὅσες καταστροφές καὶ βανδαλισμοὶ (Ταλιμπάν σήμερα, ἄλλες αἰρέσεις μουσουλμάνων χθές, κάποιοι ἄλλοι θεοκράτες αὐριο) καὶ ἂν ἐπέλθουν. Ἡ κληρονομία ποὺ ἄφησαν εἶναι τεράστια.

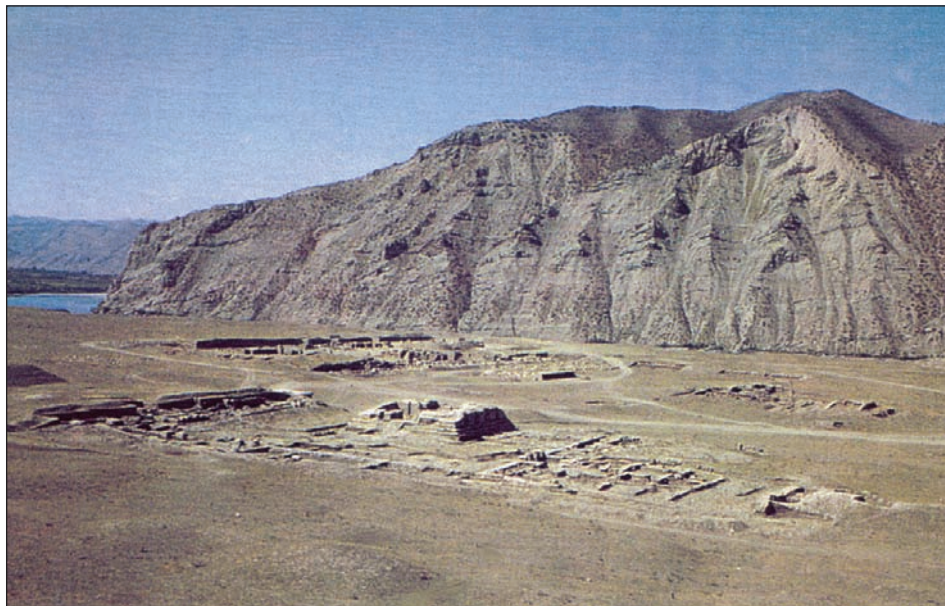
Κατ' ἀρχὰς ἔκτισαν ἀναρίθμητες πόλεις (70 εἶναι μόνο οἱ Ἀλεξάνδρειες ἀλλὰ καὶ πάμπολλες οἱ Σελεύκειες). Καὶ βεβαίως πρόκειται γιὰ πόλεις ἄρτιες, σχεδιασμένες μὲ πολεοδομικὲς μελέτες. Οἱ πρῶτοι πολεοδόμοι ποὺ ἐμφανίσθηκαν στὴν Ἀσία ἦσαν Ἕλληνες. Γιὰ παράδειγμα τὸ Πεσαβάρ, τὸ ἐπικέντρο τοῦ κράτους τοῦ μεγάλου Ἰνδοῦ βασιλιᾶ Ἀσόκα, ἔχει σχεδιασθῇ ἀπὸ Ἕλληνα πολεοδόμο, τὸ ἴδιο καὶ τὰ Τάξιλα, ἡ πρωτεύουσα τοῦ Ταξίλη καὶ τοῦ ἑλληνοϊνδικοῦ βασιλείου τῆς Βακτριανῆς καὶ τὸ γνωστότερο κέντρο ἑλληνοϊνδικῆς τέχνης (ὅπου βασίλευσαν ὁ Δημήτριος, ὁ Τήλεφος, ὁ Ἀγαθοκλῆς καὶ ὁ Πανταλέων), ἡ Δημητριάς (δημιούργημα τοῦ Δημητρίου στὴν Ἀραχωσία), ἡ Παλμύρα, ἡ Εὐκρατίδεια (πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου τοῦ Εὐκρατίδου στὸ Ἄι Κχανοῦμ), τὸ Σιρκάπ, ἡ Ἀλεξάνδρεια ἐπὶ Ἀκεσίνου (τὴν ὁποία ἔκτισε ὁ Ἡφαιστίων), ἡ Νύσα ... πραγματικά δὲν ὑπάρχει τέλος στὴν ἀπαρίθμησή τους. (Σημειωτέον ὅτι ἀκόμη καὶ σήμερα τοὺς παρέχουμε πολεοδόμους: Τὸ Ἰσλαμαμπάντ κτίσθηκε τὸ 1961 σύμφωνα μὲ πολεοδομικὸ σχέδιο ποὺ ἐκπονήθηκε ἀπὸ τοὺς ἀρχιτέκτονες Δοξιάδη, Πόντι καὶ Στόουν.) Οἱ πόλεις αὐτὲς διέθεταν ὀχύρωση, ἄρδευση, μεγαλοπρεπῆ δημόσια κτήρια, γυμναστήρια, θέατρα (ὅπου καὶ παίζονταν Ἕλληνες συγγραφεῖς καὶ διηγεῖς τοῦ Μενάνδρου) καὶ ἀναρίθμητα ἔργα τέχνης.

Πολλὲς ἀπὸ αὐτὲς τὲς ἑλληνικὲς πόλεις διέθεταν καὶ ναυπηγεῖα. Στὴν πόλη Μπανμπόρ (Πακιστάν) βρίσκεται τὸ ἀρχαῖο λιμάνι ποὺ ἔκτισε ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ μπορεῖ καὶ σήμερα νὰ διακρίνη κανεῖς ἵχνη ἀπὸ τὲς ἐγκαταστάσεις τοῦ ναυπηγείου, ὅπου ὁ Νέαρχος ναυπήγησε τὸν στόλο του. Ὁ Νέαρχος, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στόλου τοῦ Ἀλεξάνδρου, χαρτογράφησε τὰ παράλια τῆς Ἀραβικῆς θάλασσας, κατέγραψε τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ τῆς περιοχῆς καὶ τὰ παρουσίασε στὸ βιβλίον του «Παράπλους». Στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Ὑδάσπη ναυπηγήθηκαν

• Ο Ἀλέξανδρος σεβάστηκε τοὺς σοφοὺς, ποὺ κατοικοῦσαν στὴν περιοχή μετὰ τὸ τοῦ Ὑφάσιδος καὶ τοῦ Γάγγου ποταμοῦ καὶ δὲν ἐπιτέθηκε ἐναντίον τους, διότι αὐτὸ τοῦ «ἐσήμεναν» (ὑπέδειξαν μὲ σημεῖα) οἱ θυσίαι: «οἱ δὲ ἀτεχνῶς σοφοὶ κείνται μὲν τοῦ Ὑφάσιδος καὶ τοῦ Γάγγου μέσοι, τὴν δὲ χώραν ταύτην οὐδ' ἐπῆλθεν Ἀλέξανδρος, οὔτε πον τὰ ἐν αὐτῇ δέισας, ἀλλ', οἶμαι, τὰ ἱερὰ ἀπεσήμηνεν αὐτῷ.»

• Στὴν γύρω ἀπὸ τὰ Τάξιλα πεδιάδα, ὅπου ἔλαβε χώραν ἡ μάχη τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐναντίον τοῦ Πώρου, ὑπῆρχαν πύλες, ποὺ εἶχαν οἰκοδομηθῇ ὡς τροπαια καὶ ἐπάνω σ' αὐτὲς ὑπῆρχε τοποθετημένος ἀνδριάντας τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὁ ὁποῖος στηριζόταν ἐπάνω σ' ἄρμα μὲ τέσσερες ρυμούς, ὅπως στὴ μάχη τῆς Ἰσοῦ: «Ἐξελάσαντες δὲ τῶν Ταξίλων καὶ δύο ἡμερῶν ὁδὸν διελθόντες ἀφίκοντο εἰς τὸ πεδίον, ἐν ᾧ λέγεται πρὸς Ἀλέξανδρον ἀγωνίσασθαι Πῶρος, καὶ πύλας ἐν αὐτῷ ἰδεῖν φασὶ ξυγκλειούσας οὐδέν, ἀλλὰ τροπαίων ἔνεκα ὀκδομημένας· ἀνακείσθαι γὰρ ἐπ' αὐτῶν τὸν Ἀλέξανδρον ἐφεστηκότα τετραρρύμοις ἄρμασιν, οἷον ἐπὶ τοῖς Λαρείου σατράπαις ἐν Ἰσοῖς ἔστηκε.»

Τα ερείπια τῆς Ἑλληνιστικῆς πόλεως στὸ Ἄι Κανούμ (Αφγανιστάν).

Ἀλεξάνδρεια ἡ ἐπὶ Ὠξον. Ψηφιδωτὸ δάπεδο ἀπὸ παλάτι. (Ἡ πόλη ἀνεσκάφη ὁλόκληρη.)

2.000 πλοία για την επιστροφή του στρατεύματος του Αλεξάνδρου. Ναυπήγηση πλοίων αναφέρεται και κατά τις επιχειρήσεις έναντιον πόλεων στην περιοχή της Λαχώρης, όπου χρησιμοποιήθηκε ξυλεία από την όροσειρά Τζαμού (Κασμίρ), προκειμένου να διαπλεύσουν τον ποταμό Άκεσίνη. Στην πόλη Attock, στις όχθες του Ίνδοϋ ποταμού, ο Ήφαιστίων και ο Περδίκκας κατεσκεύασαν πλωτή γέφυρα μήκους 600 μ. (ή όποια μπορούσε να αποσυναρμολογηθῇ σε 2-3 μέρη και να συναρμολογηθῇ ταχύτατα). Όπως βλέπουμε, ο Αλέξανδρος και ο Ήφαιστίων δεν ἡσυχολοῦντο μὲ τό... μακιγιάζ τους, ὅπως διατείνεται ο κ. Στόουν και ὅσοι πρόσκεινται στην ιδεολογία του, ἀλλὰ προσέφεραν τεχνογνωσία και δὴ ἀνωτάτου ἐπιπέδου, ἐντελῶς ἄγνωστη και μὴ προσβάσιμη στοὺς Ἀσιάτες. Ἡ ἐπαφή με τὶς ἐπιστῆμες εἶναι κατὰ τὴν γνώμη μου μετὰ τὴν δίψα γιὰ ζωὴ και γνώση τὸ πολυτιμότερο δῶρο ποὺ προσέφερε ὁ Αλέξανδρος στοὺς λαοὺς ποὺ κατέκτησε.

Στὸ ταξίδι του στὴν Ἀσία τὸν συνώδευσαν 2.000 περιηγητές, φιλόσοφοι, μηχανικοί, στρατιωτικοί, καλλιτέχνες, ἰατροὶ (στὶς Ἰνδίες ἡ ἱποκράτειος βοτανοθεραπεία ἐξακολουθεῖ νὰ ἐφαρμόζεται ἀπὸ τοὺς γιατροὺς «Γιουνάν»), ἱστορικοί, ἀστρονόμοι (τῶν ὁποίων τοὺς ὄρους χρησιμοποιοῦν ἀκόμη), ἔμποροι, ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἔδωσαν τὶς ιδέες τους, δημιούργησαν και ἐν τέλει ἀπορροφήθηκαν (στὴν Ἰνδία γιὰ παράδειγμα ὑπῆρχαν μονίμως Ἕλληνες ἀπὸ τὸν 6ο π.Χ. ἕως τὸν 5ο μ. Χ. αἰῶνα). Ἡ φήμη τους ἦταν τέτοια, ποὺ ἀναφέρονται (ὡς *Γιαβάν* = Ἴωνες) και στὸ ἰνδικὸ ἔπος «Μαχαμπαράτα». (Ὁ Ἰνδὸς καθηγητὴς κ. Μ. Γκούπτ, συνέντευξη τοῦ ὁποίου δημοσιεύθηκε στὸν «Δ» τοῦ Ἰανουαρίου 2005, τεύχος 276, μᾶς ἐπανελάβε ὅτι οἱ Ἰνδοὶ γνώριζαν καλὰ τοὺς Ἴωνες πολὺ πρὶν τὴν ἔλευση τοῦ Αλέξανδρου στὴν χώρα τους.)

Ὁ Μένανδρος εἶναι ὁ περίφημος Milinda τῆς ἰνδικῆς παράδοσης. Εἶναι ἐκεῖνος ποὺ κατὰφερε νὰ φθάσῃ μέχρι τὰ βάθη τῶν Ἰνδιῶν, στὴν κοιλάδα τοῦ Γάγγη (στὴν πόλη τῆς Πάτνα). Νομίσματά του (μὲ ἑλληνικὰ και ἰνδικὰ γράμματα) ὑπάρχουν σ' ὅλη τὴν χώρα ἀλλὰ και σὲ ἄλλες χώρες, μὲ τὶς ὁποῖες τὸ ἑλληνοἰνδικὸ κράτος τῆς Βακτριανῆς εἶχε ἐμπορικὲς σχέσεις. Ἑλληνικὰ νομίσματα ἔκοψαν και ἄλλοι Ἕλληνες βασιλεῖς ὅπως ὁ Δημήτριος (μόνο μὲ ἑλληνικὰ γράμματα), ὁ Εὐκρατίδης και πολλοὶ ἄλλοι ἀλλὰ και ὁ μέγιστος τῶν Ἰνδῶν βασιλέων, ὁ Ἀσόκα (ἑλληνοἰνδικά). Τὰ νομίσματα αὐτὰ ἀποτελοῦν σπουδαία πηγὴ ἱστορικῶν πληροφοριῶν, και εἶναι πολὺ εὐκόλο νὰ τὰ προμηθευτῇ κανεὶς και στὶς μέρες μας

• *Στὴν περιοχή μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ὑδραῶτη και Ὑφάσιδος και σὲ ἀπόσταση τριάντα σταδίων ἀπὸ αὐτοὺς ὑπῆρχαν βωμοὶ και ἐπάνω σὲ αὐτοὺς χαραγμένη ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή: «ΠΑΤΡΙ ΑΜΜΩΝΙ ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΙ ΑΔΕΛΦΩΙ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΙ ΚΑΙ ΔΙΙ ΟΛΥΜΠΙΩΙ ΚΑΙ ΣΑΜΟΘΡΑΙΞΙ ΚΑΒΕΙΡΟΙΣ ΚΑΙ ΙΝΔΩΙ ΗΛΙΩΙ ΚΑΙ ΔΕΛΦΩΙ ΑΠΟΛΛΩΝΙ, φασὶ δὲ καὶ στήλην ἀνακεῖσθαι χαλκῇν, ἣ ἐπιγεγράφθαι ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΝΤΑΥΘΑ ΕΣΤΗ.» Καὶ σχολιάζει ὁ Ἀπολλώνιος: «Τοὺς μὲν δὴ βωμοὺς Αλέξανδρου ἡγούμεθα τὸ τῆς ἐαυτοῦ ἀρχῆς τέρμα τιμῶντος, τὴν δὲ στήλην τοὺς μετὰ τὸν Ὑφασιν Ἰνδοὺς ἀναθεῖναι δοκῶ μοι λαμπρυνομένους ἐπὶ τῷ Αλέξανδρῳ μὴ προελθεῖν πρόσω.»*

Αὐτὲς εἶναι οἱ πληροφορίες ποὺ συνέλεξε ὁ Ἀπολλώνιος Τυανεύς, ὅταν ἐπισκέφθηκε τὶς Ἰνδίες 300 χρόνια μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Αλέξανδρου, τοῦ γενναίου και χρηστοῦ βασιλιᾶ, τοῦ ἐκπολιτιστῆ λαῶν, ποὺ μετέφερε τὸ φῶς τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος στὰ βάθη τῆς Ἀσίας.

Σωτήρης Ν. Φλέκκας

Ὁ «Χορὸς τοῦ Σίβα» («Ναταράγια»): «Μακρυνή» διονυσιακὴ ἀνάμνηση σὲ ἀσιατικὴ-βουδιστικὴ ἐκδοση. (Ἡ ὄρχηση ἀπονισαίνει ὁλότελα σ' ὁλόκληρη τὴν ἀσιατικὴ κοσμοαντίληψη. Ἡ ἐμφάνισή της στὴν ἰνδικὴ θρησκεία καὶ τέχνη ὀφείλεται ἀποκλειστικὰ σὲ ἐλληνικὰς ἐπιδράσεις.)

(αυτό αποτελεί προσωπική μου διαπίστωση από το τελευταίο μου ταξίδι στην Ίνδία). Οί ανασκαφές (οί οποίες κατά κύριο λόγο διενεργήθηκαν από την ρωσική και την γαλλική αρχαιολογική αποστολή) έφεραν στο φως πολύτιμα αντικείμενα όπως χρυσά περιδέραια, βραχιόλια, δακτυλίδια, σφραγίδες αρχαιοελληνικής τεχνοτροπίας και θεματολογίας αλλά, το κυριώτερο, πληθώρα έργων τέχνης (πλείστα εκ των οποίων βρίσκονται σέ μουσεία του έξωτερικού, όπως στο Μουσείο Γκυμέ στο Παρίσι). Πρόκειται για την Έλληνοϊνδική τέχνη ή την Έλληνοβουδιστική τέχνη ή ακόμα την τέχνη της Γανδαρίδος (καθώς την ονομάζει όπως προτιμά αναλόγως των συμφερόντων και των σκοπιμοτήτων του), όπου έναρμονίζονται ή ελληνική και ινδική αντίληψη περί του ωραίου.

Να μην ξεχάσουμε ότι πέρα από όλα τα άλλα άφησαν και «έμψυχα ίχνη». Μιλώ για τους απογόνους του μεγάλου στρατηλάτη και των συντρόφων του, μερικοί εκ των οποίων επιβιώνουν και σήμερα, έστω και αν το περιβάλλον είναι πλέον έχθρικό γι' αυτούς. Άξιοσημείωτο και συνάμα συγκινητικό είναι όμως το πόσοι άνθρωποι σπεύδουν να διεκδικήσουν την καταγωγή τους από τους άνδρες της στρατιάς του Αλεξάνδρου. Κατ' αρχάς πρόκειται για τους γνωστούς Καλάς, οί οποίοι ζουν στὸν ινδικὸ Κανάσο (βόρειο Πακιστάν/Αφγανιστάν), αλλά επίσης τους Ραϊπούτ (έξημος Τάρε), τους Πατάνς και τους Αφρίντις (δυτικό Πακιστάν).

Ἡ ἔκπτωση τῆς ἐλληνικῆς κάθαρσης σὲ «νιρβάνα»

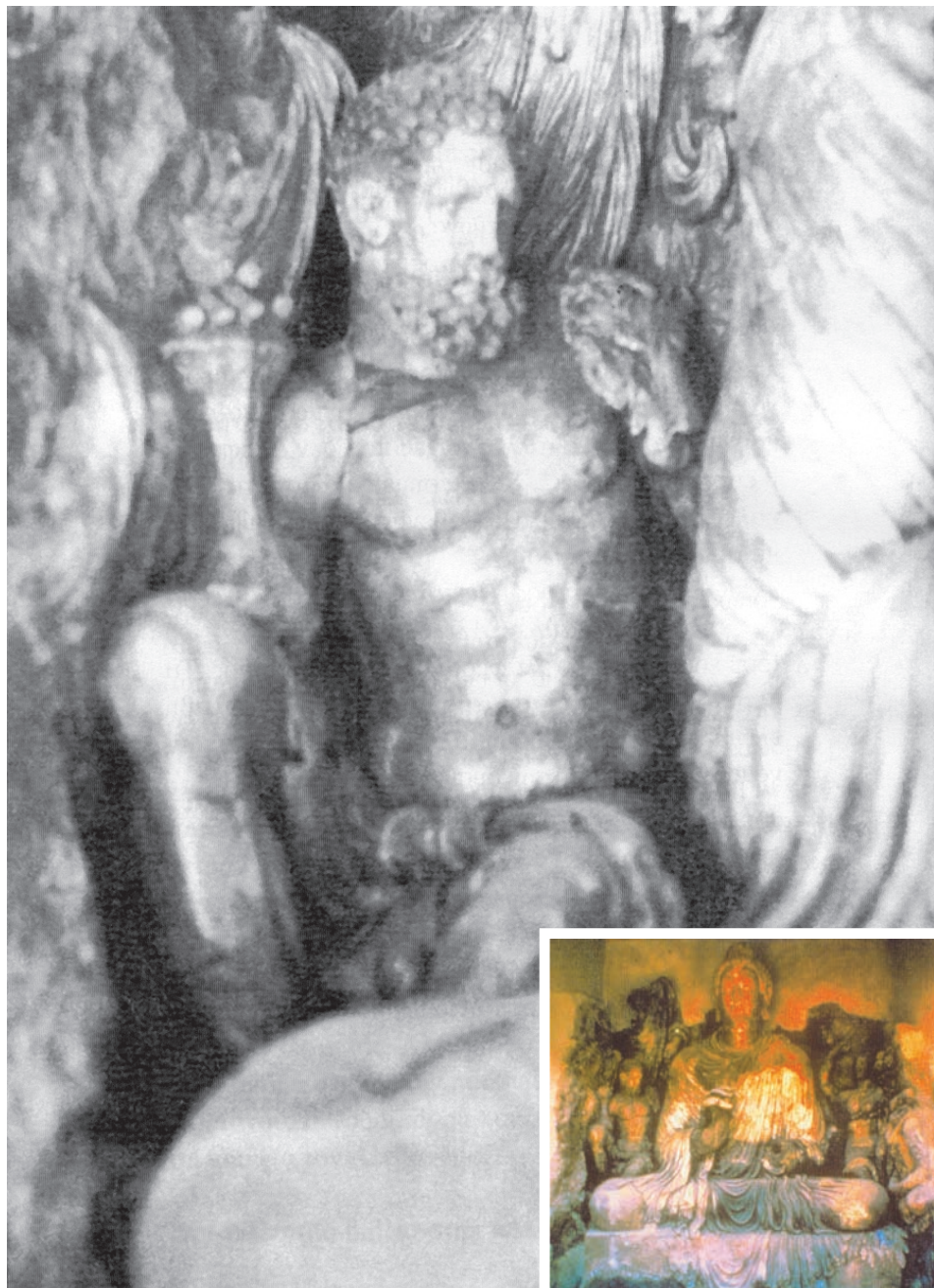

μεῖς θὰ σταθοῦμε λίγο περισσότερο στὸν χῶρο τῶν ιδεῶν, ὅπου καὶ συνετέλεσθη πραγματικὴ κοσμογονία ἢ ἀλλιῶς συνεχῆς γονιμοποίηση τῆς Ἀνατολῆς ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ Λόγο μὲ συνέπεια τὴ δημιουργία... ἀναρίθμητων πνευματικῶν τέκνων. Γονιμοποίηση, ἡ ὁποία βεβαίως δὲν θὰ μπορούσε νὰ εἶχε πραγματοποιηθῇ χωρὶς τὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, τὴν ὁποία ἔσπευσαν νὰ υἱοθετήσουν οἱ κατακτημένοι λαοὶ καὶ μάλιστα νὰ τὴν χρησιμοποιοῦν γιὰ πολλὰ χρόνια (τοῦλάχιστον ἐπὶ πέντε αἰῶνες!) μετὰ τὴν κατάλυση τῶν Ἑλληνιστικῶν βασιλείων. Δηλαδή μπορούμε νὰ μιλάμε γιὰ ἐπικράτηση τῆς Ἑλληνικῆς Γλῶσσας γιὰ χίλια περίπου χρόνια. Καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀντιληφθῇ τί σημαίνει αὐτό: Καταλυτικὲς ἀλλαγὲς στὸν τρόπο σκέπτεσθαι καὶ ζῆν, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει ἰσχυρότερος φορεὺς πολιτισμοῦ ἀπὸ τὴν γλῶσσα.

Τεῖχος δυσθεώρητο χῶριζε τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ πρὶν ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρο (ὅπου ὡς Ἑλλάδα καὶ Ἀνατολὴ ὀρίζουμε δυὸ τελείως διαφορετικοὺς κόσμους, δυὸ κοσμοθεωρίες χωρὶς σημεῖο ταύτισης, μὲ ἐξαίρεση τὴν Ἰνδία, ἡ ὁποία εἶχε «γνωρίσει» τὸν Ἑλληνικὸ Λόγο πρὶν τὸν Ἀλέξανδρο).

Ἡ ἑλληνικὴ θεώρηση τοῦ κόσμου συνοψίζεται στὴν ρήση τοῦ Ἀριστοτέλη (δασκάλου τοῦ Ἀλεξάνδρου): «ὑψιστον ἀγαθὸν ψυχῆς ἐνέργεια κατὰ λόγον». Οἱ Ἕλληνες ἀναζητοῦσαν τὴν ἀλήθεια, τὸ ὄντως ὄν, τὴν ἐλευθερία. Ὁ κόσμος γι' αὐτοὺς ἦταν ἀντικείμενο ἔρευνας, πρόκληση καὶ ἡ γνώση αὐτοσκοπός. Προσπαθώντας νὰ κατανοήσουν τὶς λειτουργίες τῆς φύσης καὶ τοῦ σύμπαντος καλλιεργοῦσαν τὶς ἐπιστῆμες (μαθηματικά, γεωμετρία, ἀστρονομία, φυσικὴ, ἱατρικὴ, τεχνολογία) καὶ βεβαίως μέσα στὴν τὴν γνώση δὲν ὑπῆρχε χῶρος γιὰ μεταφυσικοὺς φόβους, δουλεία καὶ ὑποταγή. Ἀντίθετα χάρις στὴν γνώση οἱ ἄνθρωποι ἀγαποῦσαν τὸν φυσικὸν κόσμον, τὸν σέβονταν, τὸν τιμοῦσαν καὶ τὸν ὑμνοῦσαν (τέχνες, ἀθλητισμός). Ἀνοίγονταν μπροστὰ τους ἀπεριόριστες δυνατότητες γιὰ δημιουργία καὶ πλήρωση.

Ἡ θέωση ἦταν γιὰ αὐτοὺς συνώνυμη μὲ τὴν αὐτογνωσία. Ὁ δρόμος ποὺ ὀδηγεῖ σ' αὐτὴν

Ὁ Ἡρακλῆς. Λεπτομέρεια ἀπὸ τὸ σύμπλεγμα
στὴν κάτω δεξιὰ φωτογραφία. Συνήθως τοποθε-
τοῦν τὸν Ἡρακλῆ στὰ δεξιὰ τοῦ Βούδα καὶ τὸν
Ἀλέξανδρο στὰ ἀριστερά του.

Ήταν και παραμένει και σήμερα δύσβατος, γεμάτος συγκρούσεις των ανθρώπων, έξωτερι-
κxς με τὸν κόσμο, ἀλλὰ κυρίως ἐσωτερικxς με τὸν ἴδιο τους τὸν ἑαυτό. Ὅμως ἡ ἀρχαία
ἐλληνικὴ κοινωνία ἦταν σταθερὰ προσανατολισμένη σ' αὐτὸν τὸν δρόμο. Ἡ Ἀρχαία Ἑλλη-
νικὴ Γραμματεία, τὸ Ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ Δράμα ἀλλὰ καὶ ἡ Κωμῳδία σ' αὐτὸν ὠθοῦσαν καὶ
σ' αὐτὸν ἐξακολουθοῦν νὰ ὠθοῦν τὸ ἄτομο. Τὸ ἄτομο, ὄχι τὴν μάζα. Δὲν γίνεται ἀλλιῶς.
Ὁ καθένας ἀπὸ ἐμᾶς καλεῖται νὰ τὸν βρῇ καί, ἂν μπορῇ, νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Οἱ τραγικοὶ
ἥρωες δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἄνθρωποι ποὺ ἀγωνίζονται νὰ κατακτήσουν τὴν αὐτο-
γνωσία.

Στὸν ἀντίποδα ἡ μυστικιστικὴ Ἀνατολή. Ἐκεῖ ἡ ἐλληνικὴ αὐθυπαρξία τοῦ ἀτόμου ἀντι-
καθίσταται ἀπὸ τὴν ἀπαξίωση ἢ ἀκόμη καὶ τὴν ἀνυπαρξία τοῦ ἀτόμου καὶ ὁπωσδήποτε
τὴν ὑποταγὴ τοῦ στὴν μάζα, ἡ δίψα γιὰ γνώση ἀπὸ τὴν ἀδράνεια, τὴν ἄγνοια καὶ τὴν ἐρμη-
νεία τοῦ κόσμου με αὐθαίρετες (ἢ δοτές, σκοπευμένες ἀπὸ τοὺς ἐξουσιαστές) δοξασίες, ἡ
αὐτογνωσία ἀπὸ τὴν μοιρολατρεία καὶ ἡ ἐλευθερία ἀπὸ τὸν φόβο καὶ τὴν ὑποταγὴ. Ὁ Σω-
κράτης ἔλεγε ὅτι ἡ θεραπεία τῆς ψυχῆς ἐπιτυγχάνεται μέσῳ τῆς γνώσης: «ἔφη δὲ καὶ τὴν
δικαιοσύνην ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην πᾶσαν ἀρετὴν σοφίαν εἶναι». Ὁ Δημόκριτος θεωροῦσε
ὅτι ἡ εὐρύθυμη λειτουργία τῆς ψυχῆς εἶναι ἀποτελεσματικὴ γνώσης. Στὴν Ἀνατολὴ ὁ τρόπος
σκέψης καὶ λειτουργίας τῶν ἀνθρώπων ἀντικατοπτρίζεται στὴν ἐντέλεια στὸν ὀρισμὸ τοῦ
σκεπτικισμοῦ: «*ψυχῆς ἀδράνεια ἄνεν λόγου*». Ἡ ἀνατολικὴ ἀντίληψη περὶ κόσμου καὶ
ζωῆς παίρνει σαφέστερη μορφή στὴν ἰνδικὴ φιλοσοφία (βουδδισμός, τζαϊνισμός).

Ἰδανικὸ ὅλων τῶν συνειδητῶν ἀνθρώπων, καὶ πρωτίστως στὴν Ἑλλάδα, ἡ
κάθαρση. Ὅμως στὴν Ἀσία αὐτὴ «ἐπιτυγχάνεται» μέσῳ τῆς ἄρνησης τῆς ἴδιας
τῆς ζωῆς. Ἡ ἀπόλυτη ἀταραξία, τὸ νιρβάνα (αἰώνια μακαριότητα ἀνάμεσα
στὴν ὑπαρξὴ καὶ τὴν μὴ ὑπαρξὴ) καὶ ἡ αὐτάρκεια ἐπιδιώκονται με τὴν ἰσοπέ-
δωση τοῦ ἐγώ, τὴν κατάργηση τῶν ἐπιθυμιῶν, τὴν περιφρόνηση τῆς γνώσης
καὶ τὴν ἀμφισβήτηση τῆς ἴδιας τῆς ζωῆς. Πρόκειται γιὰ μίαν ἀγωγὴ λύτρωσης,
ἡ ὁποία ὅμως παραιτεῖται ἀπὸ τὸ αἶτημα τῆς ἀλήθειας, ἀναιρεῖ τὴν λογικὴ,
βιάζει τὴν ἀνθρώπινη φύση καὶ ὁδηγεῖ στὸν δογματικὸ ἀρνητισμὸ τοῦ μυστι-
κισμοῦ καὶ στὴν ἀφασία. Ἀκυρῶνει δηλαδὴ τὴν ζωτικὴ ἐνέργεια καὶ δημιουργι-
κότητα τοῦ ἀνθρώπου. (Ἴσως ἡ σημερινὴ κατάσταση τοῦ Ἰνδικοῦ Ἔθνους
νὰ ἐξηγῆται ἀπὸ τὴν ἔκπτωση αὐτὴ τῆς κάθαρσης σὲ «νιρβάνα».)

Συνάντηση δυὸ διαφορετικῶν βιοθεωριῶν

ταν ὅμως ἡ ζωὴ συνάντησε τὴν μὴ ζωὴ, ἦταν φυσικὸ νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ πρώτη.
Πῶς νὰ μὴν συνενᾶρῃ ἡ (ἀδιανόητη ἕως τότε) ἐλευθερία λόγου, ἡ ἰσονομία, τὸ
ἀνέβασμα σὲ ἄλλα ἐπίπεδα ἀνθρώπους καταδικασμένους στὴν σιωπὴ, στὴν ὑπο-
ταγὴ καὶ στὴν ἄγνοια; Ὁ Ἰνδὸς βασιλεὺς Σάντρα - Γκούπτα, ὁ ἰδρυτὴς τῆς δυ-
ναστείας τῶν Μοριαίων καὶ μεγάλος αὐτοκράτορας, μαθήτευσε κοντὰ στὸν Ἀλέξανδρο,
διότι ἐπέλεξε τὴν ζωὴ ἀπὸ τὴν ἀδράνεια. Ὁ ἐγγονός του καὶ γιὸς τῆς κόρης τοῦ Σελεύκου
Ἀσόκα, ὁ ἀναμορφωτὴς τῶν Ἰνδῶν, ὄχι μόνον ἐμποτίσθη ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ,
ἀλλὰ τὸν προσέφερε καὶ στὴν χώρα του, καθιστώντας τὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα δεύτερη
ἐπίσημη γλῶσσα τοῦ κράτους του, υἱοθετώντας τὸ ἐλληνικὸ πολεοδομικὸ σύστημα, τὸ
ἐλληνικὸ ἡμερολόγιο, τὸ ἐλληνικὸ διοικητικὸ σύστημα... καὶ διώρισε πλείστους Ἑλλήνες
διοικητὲς στὴν Ἰνδικὴ Ἐπικράτεια. Ὁ Μένανδρος ἐπέδρασε καταλυτικὰ στὴν φιλοσοφία
τους. Ἐκεῖ ὅπου ἡ ἀταραξία ἦταν πάνω ἀπὸ τὴν γνώση καὶ οἱ ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων ἱκα-

νοποιοῦντο μὲ τὴν ...κατάργησή τους, ἐκεῖνος δίδαξε καὶ πάλι τὴν χαρὰ τῆς ζωῆς.

Ὁ θεὸς Σίβα συμβολίζει τὴν χαρὰ καὶ τὴν λύπη, ποὺ συμβαδίζουν μὲ τὴν ἀνθρώπινη ὑπαρξη. «Χόρεψε, καρδιά μου, χόρεψε σήμερα ἀπὸ χαρά», λέει ἓνα ἰνδικὸ ποίημα, ποὺ ἀναφέρεται στὸν χορὸ τοῦ Σίβα. «Ἐρωτικὰ τραγούδια γεμίζουν μὲ τὴ μουσικὴ τους τὶς μέρες καὶ τὶς νύχτες. Τρελλοὶ ἀπὸ χαρὰ ἢ ζωὴ κι' ὁ θάνατος, χορεύουν μὲ τὸ ρυθμὸ τῆς μουσικῆς αὐτῆς. Τὰ βουνά, οἱ θάλασσες, ἡ γῆ ὁλόκληρη χορεύει». Ἀνάμεσα στὰ ξεσπάσματα, σὲ γέλια καὶ λυγμούς ὅλη ἡ ἀνθρωπότητα χορεύει.» Ἄραγε σὲ τί διαφέρει ὁ Σίβα ἀπὸ τὸν Διόνυσο; Σὲ τί διαφέρει τὸ ποίημα αὐτὸ ἀπὸ τὴν ρήση τοῦ Ἡρακλείτου «ὅσοι τὴν ζωὴ ὑμνοῦν στὶς ἐορτές, τὸν θάνατο ὑμνοῦν».

Καθρέφτη τῶν ἀλλαγῶν ποὺ ἐπέφερε ἡ ἐλληνικὴ παρουσία στὴν Ἀνατολὴ ἀποτελοῦν οἱ Καλὰς. Ἀρκεῖ νὰ τοὺς συγκρίνῃ κανεὶς μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους ποὺ κατοικοῦν γύρω τους, μακριὰ πλεόν ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ ἐπίδραση. Οἱ Καλὰς εἶναι ἄνθρωποι πρόσχαροι, εὐπροσήγοροι, ἐξωστρεφεῖς καὶ ἐργατικοί. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀστείευνται καὶ γελοῦν. Οἱ διαφορὲς τους ἀπὸ τοὺς Ἀσιάτες εἶναι ἐμφανεῖς ἀκόμη καὶ στὰ πιδ ἁπλὰ καὶ καθημερινὰ πράγματα. Τὰ σπιτία τους εἶναι ξύλινα, κτισμένα μὲ μακεδονικὴ ἀρχιτεκτονικὴ. Ἡ διακόσμησή τους γίνεται μὲ ἐλληνικὰ σύμβολα (π.χ. μακεδονικὸ ἀστέρι). Ἀσχολοῦνται μὲ τὸ κυνήγι ἀλλὰ κυρίως μὲ τὴν ἀμπελουργία καὶ τὴν παραγωγὴ κρασιοῦ. Οἱ συνήθειες καὶ τὰ ἥθη τους μοιάζουν ἐλληνικά. Λατρεύουν τὸν θεὸ Δία (*Nti Záo Μαχεντόν*), πρὸς τιμὴν τοῦ ὁποίου τελοῦν πομπές, πυρσοφορίες, θυσίες, προσφορές, τὴν Ἑστία (*Τζάστακ*), τὸν Μπαλομίαν (*Ἀπολλωνα*), τὸν *Σάγυρκο* (Σάτυρο) καὶ τὴν *Φροτάιτ* (Αφροδίτη). Ἐξαγνίζονται στὰ ποτάμια τους καὶ χορεύουν πρὸς τιμὴν τῶν ἡρώων/θεῶν τους. Συχνὰ χορεύουν κρατώντας ξίφη καὶ ἀσπίδα. Γιορτάζουν τὴν ἀνοιξή (Ἀνθροφόρια/Ἀνθροστήρια) τὴν συγκομιδὴ καὶ τὸν *κάομο* (δηλ. τὸν κῶμο, τὴν πομπὴ πρὸς τιμὴν τοῦ Διονύσου). Ἀθλοῦνται καὶ χαίρονται τὴν ζωὴ, σὲ μία κοινωνία ποὺ εἶναι κοινωνία ἐλευθερίας (τοὺς εἶναι ἄγνωστες οἱ ἀσιατικὲς προκαταλήψεις, οἱ προγαμιαῖες σχέσεις ἐπιτρέπονται, οἱ γυναῖκες δὲν ζοῦν ἐγκλωβισμένες στὸ σπιτί ἀλλὰ ἐργάζονται καὶ ἀπολαμβάνουν) καὶ ἰσονομίας (ὁ ἀρχηγὸς τους ἐκλέγεται καὶ οἱ γυναῖκες ψηφίζουν). Παρεμπιπτόντως: πότε ἄρχισαν νὰ ψηφίζουν οἱ γυναῖκες στὴν Εὐρώπη;

τὰ πλαίσια τοῦ ἀνεξάντλητου αὐτοῦ ἱστορικοῦ θέματος, δηλαδὴ τῆς πολιτιστικῆς προσφορᾶς τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων γενικώτερα στὴν Κεντρικὴ Ἀσία ἥλθαμε σὲ ἐπαφὴ μὲ τὴν κ. Ποτίτσα Γρηγοράκου, διδάκτορα τοῦ Πανεπιστημίου Παρισίων καὶ ἐρευνήτρια τῆς Ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς στὴν Ἀσία, ἡ ὁποία εἶχε τὴν εὐγενὴ καλωσύνη νὰ μᾶς παραχωρήσῃ τὶς δημοσιευόμενες στὸ παρὸν ἄρθρο ἐνδιαφέρουσες φωτογραφίες.

Ἡ κ. Γρηγοράκου, ἡ ὁποία ἐργάζεται μὲ τὴν Γαλλικὴ Ἀρχαιολογικὴ Σχολή, ἐξῆρε τὴν προσήλωση τῶν Γάλλων ἀρχαιολόγων (οἱ ὅποιοι εἶναι καὶ οἱ πρῶτοι ἀνασκαφεῖς) στὴν ἀνακάλυψη ἐλληνικῶν πόλεων στὴν Ἀσία, ποὺ κτίσθηκαν σ' αὐτὴν τὴν τόσο γόνιμη περὶ οδο τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας καὶ δὲν παρέλειψε νὰ στηλιτεύσῃ τὴν ἀδιαφορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων ἀρχαιολόγων ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ μεγίστης σημασίας ζήτημα. «Ὅνειρο ὅλων τῶν ἀρχαιολόγων τοῦ κόσμου εἶναι νὰ ἀνασκάψουν μία Ἀλεξάνδρεια – ἐκτὸς τῶν Ἑλλήνων...», μᾶς εἶπε.

Ἄρτεμις Γεωργιάδου

ΘΕΟΛΟΓΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΝ ΣΧΟΛΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ!

ακραίνει ο κατάλογος των σκανδάλων στα ελληνικά πανεπιστήμια και βα-
θειά σιωπή εξακολουθεί να επικρατεί στους εκάστοτε κυβερνητικούς κύ-
κλους. Η γνώση υποβαθμίζεται και εκχυδαίζεται από εκείνους που ελέγχουν
τους πανεπιστημιακούς κύκλους, ανοίγοντας διάπλατα την πύλη των Α.Ε.Ι. σε
άτομα που σύμφωνα με τη δική τους κρίση πληρούν τις προϋποθέσεις για την ύποπτη
κάλυψη θέσεων, που ποτέ δεν κοινοποιήθηκαν. Ο Νεοκλής Σαρρής, καθηγητής του Τμή-
ματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου, δεν διστάζει να μιλήσει στο «Δαυ-
λό», λακωνικά μεν αλλά πολύ αποκαλυπτικά, για τους παράνομους διορισμούς και για
τους παχυλούς μισθούς που λαμβάνουν «από τα σπίτια τους» οι διωρισμένοι καθηγητές.
Βέβαια οι άτασθαλίες δεν περιορίζονται έως εκεί. Έκπληξη προκαλεί η τοποθέτηση
καθηγητών για διδασκαλία σε τμήματα σπουδών που δεν αντιστοιχούν έπ' ουδενί στην
ειδικότητά τους: Θεολόγος είναι σήμερα ο πρόεδρος του Τμήματος Δημοσιογραφίας στο
Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης. Και θεολόγος ήτανε και ο προκάτοχός του!

Ίδου οι αποκαλύψεις που έκανε στον «Δ» ο καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου κ.
Ν. Σαρρής απαντώντας στις ερωτήσεις μας:

**«Δ»: Κύριε Σαρρή, επί σειρά ετών είσθε καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου, παρακολουθείτε στενά όσα διαδραματίζονται στο χώρο της πανεπιστημιακής εκπαίδευ-
σης και γνωρίζετε πολλά για τα ελληνικά πανεπιστήμια.**

Ν.Σ.: Αναμφίβολα θα έπρεπε να γίνη στο Πανεπιστήμιο μία γενναία μεταρρύθμιση, μιάς
και σε άλλες χώρες έχει ήδη συμβή, ιδιαίτερα μετά το Μάιο του 1968. Για να αντιληφθούμε
το κυρίως πρόβλημα, θα πρέπει να σās το θέσω κάτω από την αντικειμενική θεώρηση της
σύγχρονης κοινωνίας. Πρόκειται για έναν τύπο κοινωνίας, που διαδέχτηκε εκείνον του
παραδοσιακού τύπου κοινωνίας ο οποίος είχε 800 ετών πανεπιστήμια. Ένθ στον παρα-
δοσιακό τύπο ο πρωτογενής τομέας της οικονομίας είναι διωγκωμένος, αντιστοίχως στον
άλλο τύπο ο πρωτογενής τομέας συρρικνώνεται απελπιστικά, ο τριτογενής τομέας γίνεται
τεράστιος, ενώ ο δευτερογενής δεν μās ενδιαφέρει αν υπάρχει ή δεν υπάρχει. Στην εποχή
των παππούδων μας τὸ να τελειώσης τὸ πανεπιστήμιο αποτελούσε ένα εξαιρετικό γεγο-
νός, απεναντίας στίς μέρες μας εξαιρετικό γεγονός αποτελεί τὸ να μὴ τὸ τελειώσης! Αὐτὸ
ἔχει ἀπήχηση στὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ὀργανώνεται μία κοινωνία. Μὲ ὁρόσημο τὸ '68,
ἔγιναν ἀλλαγές, οἱ ὁποῖες ἀποδείχθηκαν ἀτελέσφορες, καὶ τώρα ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση ἐπι-
βάλλει δικούς της κανόνες. Τὰ πανεπιστήμια μετατρέπονται σὲ σχολαρχεία τῆς παλαιᾶς
ἐποχῆς, δεδομένου καὶ τοῦ τρόπου πὸν τὰ λειτουργοῦμε. Μὲ τὴ διαφορά ὅτι τότε τοῦλάχισ-
τον οἱ καθηγητὲς ἦταν περισσότεροι ἐγγράμματοι σὲ σχέση μὲ τοὺς σημερινούς καθηγητὲς
πανεπιστημίου. Αὐτὴ εἶναι ἡ οὐσιαστικὴ διαφορά. Σās πληροφορῶ λοιπὸν ὅτι σήμερα ὁ
πρόεδρος τοῦ τμήματος δημοσιογραφίας στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Θεσσαλονίκης εἶναι θεολό-
γος. Καὶ ὁ προηγούμενος πρόεδρος πάλι θεολόγος ἦτανε!

«Δ»: Ίσχυουν ὅσα κατὰ καιροὺς ἔχουν δημοσιευθῇ περὶ παράνομων διορισμῶν;

Ν.Σ.: Στὰ ελληνικὰ πανεπιστήμια ἦταν ἀναγκαῖα μία εκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση, τὴν
ἔκανε τὸ ΠΑΣΟΚ. Ἀλλὰ στὴν πραγματικότητα τὸ κύριο μέλημα ἦταν «να εὐλογῇσιν τὰ
γένια τους». Ὑπάρχουν ἐδῶ καὶ 35 χρόνια, βοηθοί, πὸν ἐνθ ὁ νόμος-πλαῖσιο τοὺς ἔδωσε
τὴ δυνατότητα νὰ γράψουν μία διατριβή, 150-200 σελίδες δηλαδή, δὲν τὶς ἔχουν γράψει
ἀκόμη! Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς δὲν πηγαίνουν καν στὸ Πανεπιστήμιο. Εἰσπράττουν τὸ μισθὸ
ἀπὸ τὸ σπῆτι τους, 300 καὶ 400 χιλιάδες τὸ μῆνα. Ὅλοι αὐτοὶ μονιμοποιήθηκαν καὶ ἔγιναν
καθηγητὲς. Ἐχοντας διδακτορικὸ, μέσα σὲ ἕξι μῆνες ἔγιναν καθηγητὲς! Ὁ ἕνας χειροτο-
νοῦσε τὸν ἄλλον. Εἰλικρινὰ σās μιλάω, ἡ κατάσταση στὰ Πανεπιστήμια μας εἶναι γελοιο-
γραφικὴ.

Ταξιαρχούλα Λαδᾶ

ΑΝ ΕΙΣΘΕ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΕΙΣΘΕ «ΚΑΛΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΗ»:

**Διαβάστε ποιά είναι ἡ θέση σας
μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς «Ἡμέρας» σας**

προπαγάνδα τοῦ δόγματος, ποὺ ἐπιβλήθηκε τοὺς τελευταίους 17 αἰ-
ῶνες στὸν τόπο μας, διαδίδει, ὅτι ἡ θέση τῆς γυναίκας στὴν ἀρχαία
Ἑλλάδα ἦταν ἄθλια, ἀλλὰ μὲ τὴν ἔλευση τοῦ Χριστιανισμοῦ βελ-
τιώθηκε. Πρόκειται περὶ ἀναίσχυντου ψεύδους: Ἀπὸ τὶς δώδεκα
ὀλύμπιες θεότητες οἱ ἔξι εἶναι γυναῖκες ἡ Ἑλληνικὴ Μυθολογία περιλαμβάνει
πλήθος θηλυκῶν μορφῶν ὅπως Θέμιδα, Μνημοσύνη, Μῆτις, Εὐρυνόμη (τέσσε-
ρις σύζυγοι τοῦ Δία), Νύμφες, Μοῦσες, Νηρηίδες, Χάριτες, Ὠρες, Ἐρινύες κ.ἄ.
παρὰ τὶς τραγικὲς ἀπώλειες τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γραμματείας ἔχουν διασω-
θῇ τὰ ὀνόματα (καὶ ἐλάχιστα ἔργα) πολλῶν ἑκατοντάδων διακεκριμένων σὲ
κάποιο τομέα ἀρχαίων Ἑλληνίδων, ὅπως ἐπιστημόνων (κυρίως μαθηματικῶν
κι ἀστρονόμων), ποιητριῶν, ἀθλητριῶν, μουσικῶν, ἱατρῶν κ.τ.λ.: οἱ γυναῖκες
μποροῦσαν νὰ ἀναλαμβάνουν καθήκοντα ἱερείων. Ὁ ρόλος ἐπομένως κι ἡ θέ-
ση τῆς γυναίκας στὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ κοινωνία ἦταν πολὺ σημαντικοί. ►

8 ΜΑΡΤΙΟΥ: Η «ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ»

θιμοτυπικῶς μιὰ μέρα τὸ χρόνο γυναῖκες καὶ ἄντρες ἀλλάζουνε ρό-
λους: Ὅ,τι κάνει μίᾳ γυναῖκα στὴ ροὴ ὅλου τοῦ χρόνου, καλεῖται ὁ
ἄνδρας νὰ τὸ ζήσει σὲ μίᾳ μέρα, τὴν 8η Μαρτίου καὶ ἀντιστρόφως:
Νὰ ζήσει, σὰν νὰ ἦταν ἄνδρας ἡ γυναῖκα γιὰ μίᾳ μέρα.

Ὅσοι τηροῦν τὸ γιορτασμό, αὐτὸ τὸ πανηγύρι, ποὺ στὰ χωριὰ βιώνεται πιδ
ζωντανά, εἶναι προετοιμασμένοι ἀπὸ τὰ πέρσιν καὶ πιδ πρίν. Κάθε χρονιά τὰ
ἴδια. Ἡ ἐναρξὴ του -ποῦ ἄλλοῦ; Στὸ συλλογικὸ ἀσυνείδητο, ποὺ εὐχεται νὰ ἦτα-
νε κάτι ἄλλο, δηλαδὴ ἄλλου φύλου, ἔστω καὶ γιὰ μίᾳ μέρα τὸ χρόνο.

8 Μαρτίου πρωί-πρωὶ οἱ κυρὲς ξυπνοῦν καὶ τραβοῦν στὸ καφενεῖο. Τὸ μαρ-
τιάτικο κρύο εἶναι τσουχτερό. Σηκώνει καφεδάκι. Κουβέντες γιὰ πολιτικὴ καὶ
τοιγαράκι. Ἐνα-δὺν τσίπουρα μετὰ, μὲ ποικιλία καὶ ἐλιά, νὰ πᾶνε κάτω τὰ φαρ-
μάκια καὶ νὰ ἀνάψουνε τὰ αἵματα. Ψέματα; Ἡ σοδεὶὰ ἀργεὶ πολὺ καὶ ἡ ἀγωνία
εἶναι μεγάλη. Γι' αὐτό: «Ἐξω καρδιά, βρὲ ἀδελφέ». Θᾶρθη ἡ ὥρα νὰ καρπίσουν
οἱ σπορές. Εἴμαστε ἀκόμα στὶς εὐχές. ►

Ὁ Χριστιανισμὸς δὲν βελτίωσε, ἀλλὰ τοῦναντίον προσπάθησε –καὶ γιὰ ἀρκετοὺς αἰῶνες τὸ εἶχε καταφέρει– νὰ ρίξει τὴ γυναῖκα στὸ χαμηλότερο σκαλὶ τῆς κοινωνίας, θεωρώντας τὴν κατώτερο ὄν καὶ ὑπαίτια γιὰ ὅλα τὰ κακὰ τῆς ἀνθρωπότητας. Ἄς δοῦμε τὶς βασικώτερες ἐπίσημες χριστιανικὲς θέσεις ἔναντι τῆς γυναίκας:

- «Κάθε γυναῖκα...μὲ ἀκάλυπτη τὴν κεφαλὴ ἐξευτελίζεται...Διότι, ἐὰν ἡ γυναῖκα δὲν καλύπτεται, ὥς κουρεύεται ... Ἐὰν εἶναι αἰσχρὸ γιὰ τὴν γυναῖκα νὰ κουρεύεται ἢ νὰ ξυρίζεται, τότε ὥς καλύπτεται...Κάθε ἄνδρας...ἔχων καλυμμένη τὴν κεφαλὴ τοῦ ἐξευτελίζεται...Ὁ ἄνδρας δὲν ὀφείλει νὰ καλύπτῃ τὴν κεφαλὴ τοῦ, διότι ὑπάρχει ὡς εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ. Δὲν ἐπλάσθη ὁ ἄνδρας γιὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ ἡ γυναῖκα γιὰ τὸν ἄνδρα...Οἱ γυναῖκες στίς ἐκκλησίες ὥς σιωπήσουν. Δὲν ἐπιτρέπεται σ' αὐτὲς νὰ ὁμιλοῦν, ἀλλὰ νὰ ὑποτάσσωνται, καθὼς ὁ (μωσαϊκός) νόμος λέγει...Ἄν θέλουν νὰ μάθουν κάτι, ὥς ρωτοῦν στὸ σπίτι τοὺς ἄνδρες τους» («Α' πρὸς Κορινθίους», ια' 4-12, ιδ' 31-40).
- «Οἱ γυναῖκες, ὅταν ὑποτάξουν κάποιον στὴν ἐξουσίαν τους, τὸν καθιστοῦν εὐκολοκυρίεντο ἀπὸ τὸν Διάβολο, περισσότερο ἀπρόσεκτο, ζωηρότερο, ἀδιάντροπο, ἀνόητο, ὀξύθυμο, θρασύ, ἐνοχλητικό, ταπεινὸ, ἀπότομο, ἀνελεύθερο, δουλοπρεπῆ, αὐθάδη, φλύαρο καὶ μὲ μία λέξη ὅλα τὰ γυναικεῖα ἐλαττώματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν αὐτὲς, τὰ ἀποτυπώνουν στὴν ψυχὴ τοῦ. Εἶναι λοιπὸν ἀδύνατον ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος διαρκῶς βρίσκεται μαζί μὲ γυναῖκες μὲ τόση συμπάθεια καὶ μεγαλώνει μὲ τὴ συναναστροφή τους, νὰ μὴν γίνῃ ἀγύρτης καὶ ἀργόσχολος καὶ μηδαμινός. Κι ἂν λέῃ κάτι, ὅλα θὰ εἶναι λόγια τῶν ἀργαλειῶν καὶ τῶν μαλλιών, ἐπειδὴ ἡ γλῶσσα τοῦ θὰ ἔχη μολυνθῇ ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν γυναικείων λόγων. Καὶ ἂν κάνῃ κάτι, τὸ κάνει μὲ πολλὴ δουλοπρέπεια, ἐπειδὴ βρίσκεται μακριὰ ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν, ἡ ὁποία ἀρμύζει στοὺς Χριστιανοὺς καὶ γιὰ κανένα σπουδαῖο κατόρθωμα δὲν εἶναι χρήσιμος» (Ἰωάννης Χρυσόστομος, Δ' Λόγος «περὶ Νηστείας καὶ Σωφροσύνης»).
- Ἡ γυναῖκα γιὰ τὴν Ὁρθόδοξὴ Ἐκκλησίαν εἶναι «μόλυνση». Ἡ ἐρωτικὴ συνένευση μαζί της (ὅ,τι πιδ φυσικὸ δηλαδὴ μπορεῖ νὰ συμβῇ στοὺς ἀνθρώπους) ἀποτελεῖ αἰτία μολύνσεως ὅχι μόνο γιὰ τὸ σῶμα ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ψυχὴ. Γι' αὐτὸ ἐξαίρονται ἐκεῖ-

Σιγά-σιγά τὸ καφενεῖο γεμίζει, ἡ κουβέντα γιὰ τὰ κομματικὰ ἐντείνεται κι ἡ ζεῖμπεκιὰ τσακίζει γόνата κι ἀγκῶνες. Ἔτσι περνᾶνε οἱ χειμῶνες. Λίγο πιὸ καὶ μουσικὴ, κουβέντα καὶ καπνὸ πολὺ. Μιλάμε γιὰ τὴν ξενοιασιά, γιὰ ἄραγμα καὶ ξεστασιά. Εὐδαιμονία καὶ χαρά!

Στὸ σπίτι κλαῖνε τὰ μωρά, ποὺ δὲν θηλάζουν τὸ μπαμπά. Τὰ παίρνει ἐκεῖνος καὶ τὰ δυὸ καὶ τὰ πηγαίνει στὸ σχολειό. Τὸ πιδ μικρὸ τὸ φέρνει πίσω. Σκέφτεται: Τί νὰ τὸ ταῖσω; Ἡ Bebelac καὶ ἡ Νεστλὲ φρόντισαν. Ἔτσι εἶναι κομπλὲ καὶ ἀπὸ μάσα τὸ μικρὸ. Γιὰ τὰ μεγάλα «Gilli Diet». Μὴν πάρουν βάρος. Καὶ γιὰ μεσημέρι θὰ ψωνίσῃ καὶ θὰ φέρῃ κάτι ἀπὸ τὸ «Super» ἢ μαμά. Καὶ δυὸ ψωμιά. Τί νὰ ζυμώ-νῃς τώρα πιά; Ἔτοιμα ὅλα καὶ καλά. Ποιότης ΑΑ. «Κάτσε καλά»!

Ἀπόψε ἡ νοικοκυρὰ θ' ἀργήσῃ. Πάει στὰ μπουζούκια. Θὰ μεθύσῃ. Θὰ ῥθῇ τὶς πρῶτες πρωινὲς μὲ τὶς γειτόνισσες, μωρέ. Μὲ τὸ τρακτέρ θὰ περωναῖζουν, μὰ στὴ BMW θά'ναι ζεστά. Ἐχει καὶ ἡ Μάρθα καὶ ἡ Ἀθηνᾶ. Χρόνια πολλὰ.

Ἀριάδνη Ἐλευθερίου

Εἰκόνες ἀπὸ τῆ ζωῇ τῶν γυναικῶν στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα (ἀπὸ ἀγγεῖα καὶ τοιχογραφίες), ἀπὸ τὴν Μινωικὴ μέχρι καὶ τὴν Κλασικὴ ἐποχὴ. Παρατηρήστε τὴν περιποιημένη κόμη, τὸ βάψιμο τῶν χειλῶν καὶ τοῦ προσώπου, τὴν ἀποκαλυπτικὴ καὶ καλαίσθητὴ ἔνδυση· οἱ γυναῖκες χορεύουν, ἀσχολοῦνται μὲ τὴ μουσικὴ, ἀθλοῦνται καὶ παίρνουν μέρος σὲ ἀγῶνες.

νοι, «*ποὺ δὲν μολύνθηκαν ἀπὸ τὶς γυναῖκες, γιατί εἶναι παρθένοι*» («Ἀποκάλυψη», ιδ' 4). Ἄν νομίζετε ὅτι τὸ ἀπόσπασμα αὐτὸ μιᾶς γιὰ ἐρωτική συνεύρεση, γυρίστε τὴν Καινὴ Διαθήκη σας πρὸς μπροστά, στὸν Ματθαῖο (ε' 28) καὶ διαβάστε τὰ λόγια τοῦ ἰδίου τοῦ Ἰησοῦ: «*κι ἐγὼ σᾶς λέγω ὅτι αὐτὸς ποὺ βλέπει μία γυναῖκα καὶ τὴν ἐπιθυμεῖ, ἥδη ἐμοίχευσε μέσα στὴν καρδιά του*».

- Ο ἸΑ' Κανόνας τοῦ Ἰωάννη τοῦ Νηστευτῆ (βλ. «Πηδάλιον», «Δ», τ. 274, Νοέμ. 2004) ἐπιβάλλει 40 μέρες ξηροφαγία (δηλαδή μόνο ψωμὶ καὶ νερό) καὶ 100 μετάνοιες ἡμερησίως (ἤτοι 4.000 συνολικά) καὶ ἀποχὴ ἀπὸ τὴν κοινωνία σὲ κάθε γυναῖκα, ποὺ θὰ δεχθῇ «*ἀσπασμοὺς ἀνδρὸς*» καὶ «*ἐπαφὲς χωρὶς ὥστόσο νὰ διαφθαρεῖ*». Ἄν διαφθαρεῖ κιόλας, μαῦρο φίδι ποὺ τὴν ἔφαγε.
- Οἱ ἐπιστολὲς εἶναι πολὺ σαφεῖς, ὅσον ἀφορᾷ στὴν ἐπίσημη θέση τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπέναντι στὴ γυναῖκα: «*Ἡ γυναῖκα δὲν ἐξουσιάζει τὸ ἴδιο τῆς τὸ σῶμα, ἀλλὰ ὁ ἄνδρας*» («*Α' πρὸς Κορινθίους*», ζ' 4). «*Οἱ γυναῖκες νὰ ὑποτάσσεσθε στοὺς ἄνδρες σας στὰ πάντα*» («*πρὸς Ἐφεσίους*», ε' 22-24). «*Οἱ γυναῖκες νὰ ὑποτάσσεσθε στοὺς ἄνδρες*» («*πρὸς Κολοσσαεῖς*», γ' 18). «*Ὁμοίως οἱ γυναῖκες ὑποτασσόμενες στοὺς ἄνδρες τους*» («*Α' Πέτρου*», γ' 1). Νομίζω ὅτι δὲν διέφυγε τῆς προσοχῆς σας, ἀγαπητὲς ἀναγνώστριες, ἡ ἐπανάληψη τοῦ ρήματος «*ὑποτάσσομαι*». Σὲ περίπτωσι ποὺ δὲν ἐννοήσατε καλῶς τὴ σημασία του, σᾶς πληροφορῶ, πὼς σημαίνει «*ἐξ-ουσιάζομαι*», «*ὑποδουλώνομαι*». Πόσο μακριὰ βρισκονται ὅλα αὐτὰ ἀπὸ τὸν ἐλληνικὸ τρόπο σκέψης; «*Γιατί ὁ ἄντρας ὁ γενναῖος καὶ μυαλωμένος τὴ γυναῖκα του ἀγαπᾷ καὶ φροντίζει*» (Ὁμήρου, Ἰλιάς Ι, 341-342).

Χριστιανικὴ κατήχησις καὶ τηλεδηλοεμπόριο

Παρ' ὅλα αὐτὰ τὰ προπαγανδιστικὰ χριστιανικὰ φυλλάδια κι οἱ ἐλληνορθόδοξοι ἐλλαδέμποροι τῶν τηλεοπτικῶν διαύλων διατείνονται, πὼς ὁ Χριστιανισμὸς «*διὰ τῆς ἠθικῆς του διδασκαλίας ἐξύψωσε τὴ θέση τῆς γυναῖκας καὶ καθιέρωσε τὴν ἰσότητα τῶν φύλων*». Πότε τὸ ἔκανε αὐτὸ καὶ σὲ ποιά περίπτωσι, ἀφοῦ ἀκόμα καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ παντρεύεται (*ὑπανδρεύομαι*=τίθεμαι ὑπὸ τὸν ἄνδρα) ἡ Ἐκκλησία τῆς ἐπιτάσσει νὰ διεξάγῃ τὰ συζυγικά της καθήκοντα ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ «*φόβου*» τοῦ συζύγου της; Δὲν ὑπάρχει, νομίζω, κανένας Ἕλληνας, ποὺ νὰ μὴν γνωρίζῃ τὴ φράσι: «*...ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα*» («*πρὸς Ἐφεσίους*» ε' 33). Νὰ «*φοβῆται*», ὄχι νὰ ἐκτιμᾷ ἢ νὰ σέβεται.

Ὁ διαχωρισμὸς τῶν δυὸ φύλων κατὰ τὶς ὥρες τῆς λατρείας εἰσῆχθη ἀπὸ τὰ πρῶτα κιόλας χρόνια, καὶ ἐπίδραση σ' αὐτὸ εἶχε ἡ ἴδια συνήθεια στὶς ἰουδαϊκὲς συναγωγὰς (Φίλων, «*περὶ Βίου Θεωρητικοῦ*»³): «*Χωριστὰ οἱ ἄνδρες καὶ χωριστὰ οἱ γυναῖκες*» (προφήτης Ζαχαρίας, ιβ' 12-13). Γιὰ τὸν Παῦλο («*Α' πρὸς Κορινθίους*», ζ' 1) ἡ γυναῖκα δὲν εἶναι κἂν ἄνθρωπος: «*Εἶναι καλὸ ὁ ἄνθρωπος νὰ μὴν ἀγγίξῃ γυναῖκα*». Τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὸν Ἰησοῦ: «*ἐνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ*» («*κατὰ Μάρκον*», ι' 7).

Οἱ γυναῖκες μέσα στὸ Χριστιανισμὸ εἶναι κατώτερες ἀπὸ τὸ νόμο καὶ τὴ φύσι, ὑποκειμένες σὲ μία κατὰστασι μόνιμης τιμωρίας γιὰ τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα καὶ ἀκάθαρτες. Δὲν εἰσέρχονται στὸ «*Ἅγιον Βῆμα*» τῶν ἐκκλησιῶν, δὲν φοροῦν ἱερὰ ἄμφια, δὲν ἀγγίζουν ἱερὰ ἀντικείμενα καὶ δὲν λαμβάνουν κοινωνία ἐνῶ αἰμορραγοῦν. Ἐπιπλέον, ὅπως εἶδαμε, ὀφείλουν νὰ καλύπτουν τὰ κεφάλια τους, γιὰ νὰ δηλώνουν ἔτσι ὅτι εἶναι ὑπόδουλες στοὺς ἄντρες τους, ἀλλὰ καὶ γιατί δὲν ἀποτελοῦν αὐθύπαρκτα ὄντα.

Τὸ πρότυπο τῆς γυναῖκας, ὅπως τὴ θέλει ὁ χριστιανισμός, ὁ ὁποῖος ὅμως διατείνεται ὅτι δῆθεν τῆς ἐξύψωσε τὴ θέση.

Ὁ ΙΖ΄ κανόνας τῆς τοπικῆς Συνόδου τῆς Γάγγρας (340 μ.Χ.), ποὺ δὲν ἔχει καταργηθῇ ἔως σήμερα, ἀπαγορεύει στὶς γυναῖκες νὰ κουρεῦουν τὰ μαλλιά τους. Μερικὰ χρόνια ἀργότερα ὁ αὐτοκράτορας Θεοδόσιος (ὁ ἐπονομαζόμενος Μέγας) διέταξε μὲ νομοθεσία νὰ ἐκδιώχνωνται ἀπὸ τὴν ἐκκλησία οἱ γυναῖκες ποὺ ἔχουν κοντὰ μαλλιά, ἐνῶ, ἂν κάποιοι ἀρχιερεῖς τύχη καὶ τὶς δεχθοῦν, νὰ καθαιροῦνται.

- Οἱ ἐπιλεγόμενοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶχαν καλύτερη γνώμη γιὰ τὶς γυναῖκες. Ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, πρῶτος στὴ σειρὰ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ διδάσκαλος τοῦ Ὡριγένη, γράφει στὸ βιβλίο του «Παιδαγωγός» 2.33: «Μία γυναῖκα, ἂν λάβουμε ὑπ' ὄψη μας ποιὰ εἶναι ἡ φύση της, πρέπει νὰ αἰσχύνεται γι' αὐτήν».
- Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος ὑποστηρίζει: «Μὲ τὶς γυναῖκες δὲν εἶναι ἀσφαλὲς οὔτε ἀπὸ κοινοῦ ν' ἀποφασίξῃ κανεῖς» («Ἀ' περὶ εἰδωλολατρείας», ἀπὸ τὸ ἔργο του «κατὰ Ἑλλήνων» –ὥραϊος τίτλος!).
- Ὁ Μέγας Βασίλειος (ὁ Ἀγιοβασίλης) περιγράφει τὶς σχέσεις τῶν δύο φύλων στὸ πλαίσιο τῆς ὀρθόδοξης οἰκογένειας: «Ἡ γυναῖκα δὲν ἔχει τὴν ἄδεια νὰ ἀφήνῃ τὸν ἄνδρα της, ἀλλὰ, κι ἂν δέρῃ αὐτὴν ἐκεῖνος, πρέπει νὰ ὑπομένῃ κι ὄχι νὰ χωρίζεται, κι ἂν τὴν προῖκα της ξοδεύῃ, κι ἂν σὲ ἄλλες γυναῖκες πορνεύῃ, αὐτὴ πρέπει νὰ καρτερῇ. Ὡστε ἢ μὲν γυναῖκα, ἢ ἀφήσασα τὸν ἄνδρα της, μοιχαλὶς εἶναι ἂν πάρῃ ἄλλον, ὁ δὲ ἀφθεῖς αὐτὸς ἄνδρας, ἂν πάρῃ ἄλλη, συγχωρεῖται» («Πηδάλιον», κανὼν Θ'). Ἐπομένως, σύμφωνα μὲ τὴν Ὁρθοδοξία ἡ ἐκμετάλλευση, ὁ ξυλοδαρμὸς καὶ ἡ ὑποβάθμιση –γενικώτερα– τῆς συζύγου εἶναι ἔργο εὐλογημένο.

Ὁ λόγος τοῦ (μισέλληνα προστάτη τῆς παιδείας μας!) Ἰωάννη τοῦ Χρυσόστομου ξεχειλίζει ἀπὸ μῖσος κατὰ τῶν γυναικῶν. Στὸ «Πρὸς τοὺς Ἑχοντας Παρθένους Συνεισάκτους» διαβάζουμε: «Γενικὰ ἡ γυναῖκα εἶναι ἓνα σκουλήκι ποὺ σέρνεται, ἡ κόρη τοῦ ψεύδους, ὁ ἐχθρὸς τῆς εἰρήνης. Ὁ κατάλογος τῶν ἁμαρτημάτων καὶ τῶν ἀδυναμιῶν τῆς εἶναι ἀτελείωτος: εἶναι ἐλαφρόμυαλη, φλύαρη καὶ ἀκόλαστη. Πάνω ἀπ’ ὅλα εἶναι παθιασμένη μὲ τὴν πολυτέλεια καὶ τὶς δαπάνες. Φορτῶνεται μὲ κοσμήματα, πονδράρει τὸ πρόσωπό της, βάφει τὰ μάγουλά της μὲ κοκκινάδι, βάζει μυρωδικὰ στὰ ροῦχα της κι ἔτσι γίνεται θανάσιμη παγίδα γιὰ τὸν ἐκμαυλισμὸ τῶν νέων. Ὅσος καὶ νὰ εἶναι ὁ πλοῦτος, δὲν ἐπαρκεῖ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴ γυναικεῖα ἐπιθυμία. Μέρα καὶ νύκτα ἡ γυναῖκα δὲν σκέπτεται τίποτε ἄλλο παρὰ τὸ χρυσάφι καὶ τὰ πολύτιμα πετράδια, τὰ πορφυρᾶ ὑφάσματα καὶ τὰ κεντήματα, τὶς κρέμες καὶ τὰ ἀρώματα. Ἄν δὲν ὑπῆρχε ἡ σεξουαλικὴ ἐπιθυμία, κανένας ἄνδρας μὲ τὰ σωστά του δὲν θὰ ἤθελε νὰ μοιράζεται τὸ σπίτι του μὲ μιὰ γυναῖκα καὶ νὰ ὑφίσταται τὶς ἐπακόλουθες ζημιές, παρὰ τὶς οἰκιακές ἐργασίες ποὺ ἐκτελεῖ».

Ὁ ἐπίσκοπος Γάζης Πορφύριος, σὲ ἐκτέλεση τοῦ «ἐς ἔδαφος φέρειν» τοῦ Ἀρκαδίου, τὸ 401 μ.Χ. κατέστρεψε ὅλα τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ ἔργα τέχνης, τὶς δημόσιες κι ἰδιωτικὲς βιβλιοθῆκες κι ἰσοπέδωσε ὅλους τοὺς ἑλληνικοὺς ναοὺς τῆς πόλης. Ὅπως γράφει ὁ συναξαριστὴς του Μάρκος ὁ Διάκονος, ὅταν ὁ Πορφύριος πυρπόλησε καὶ κατέστρεψε τὸ Μαρνεῖον (ξακουστὸ ναὸ τοῦ Διὸς στὴ Γάζα), χρησιμοποίησε τὰ μάρμαρά του γιὰ τὴν πλακόστρωση ἐνὸς δρόμου. Ὅπως περήφανα εἶπε ὁ ἴδιος: «Γιὰ νὰ πατοῦν ὄχι μόνον ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες καὶ γουρούνια καὶ ἄλλα ζῶα»! («Βίος Πορφυρίου»).

Ἀπὸ τὰ 77 βιβλία, ποὺ ἀποτελοῦν τὸ σύνολο τῆς «Ἀγίας Γραφῆς» (50 τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ 27 τῆς Καινῆς), οὔτε μία λέξη δὲν ἔχει γραφτῇ ἀπὸ γυναῖκα. Ὁ Ἰησοῦς εἶχε δώδεκα μαθητὲς ἀλλὰ καμμία μαθήτρια. Στὴν ἐκκλησιαστικὴ ἱεραρχία δὲν ἔχουν πρόσβαση οἱ γυναῖκες. Στὴ σύγχρονη Ἑλλάδα δὲν ἐπιτράπηκε σὲ κορίτσι νὰ κολυμβήσῃ γιὰ νὰ πιάσῃ τὸ σταυρὸ τὴν ἡμέρα τῶν Θεοφανείων στὸ Ναύπλιο. Οἱ γυναῖκες δὲν μποροῦν νὰ περπατήσουν στὸ Ἅγιο Ὅρος.

Σκεφθῆτε, πῶς θὰ ἦταν ὁ πλανήτης μας μὲ τὸ μισὸ πληθυσμὸ ἐκπαιδευμένο ὅπως τὸν θέλει ἡ θρησκεία τῶν νομάδων τῆς ἐρήμου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γιάννης Φώτης, «Τὸ Ἀσθενέστερον “Σκεῦος”», Ἐκδόσεις Μάριος Βερέττας, Ἀθήνα, 2003.
- Γεώργιος Γρηγορομιχαλάκης, «Τὸ Βιβλίον ποὺ ἡ Ἐκκλησία σου δὲν θέλει νὰ Διαβάσῃς», Ἐκδόσεις «Δαδοῦχος», Θεσσαλονίκη, 2002.
- Δήμητρα Λιάτσα, «Τὰ Ψέματα ποὺ Λένε γιὰ τὴν Ἑλλάδα», Ἐκδόσεις «Δήλιος», Θεσσαλονίκη, 2004.
- Νικόλαος Τσίτσος, «Ἡ Θέση τῆς Γυναίκας στὴ Χριστιανικὴ Διδασκαλία», περιοδικὸ «Δαυλός», τεύχος 236-237.
- Διοτίμα - Δημόφιλος: «Πηδάλιον»: Τὸ ἐπίσημο βιβλίον “ὁδηγίων” πρὸς τοὺς ἱερεῖς τῆς Ἑλλάδος. Πῶς “νομιμοποιεῖται” ὁ σκοταδισμός», περιοδικὸ «Δαυλός», τεύχος 274.

Κίμων Ἐλευθερίου

Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΝΤΟΛΗ ΣΕ ΠΛΗΡΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ «Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ ὁμοίωμα»

δῶ καὶ ἀρκετὸν καιρὸ γινόμεσθε μάρτυρες μιᾶς «ἀλλόκοτης» ἀλληλουχίας γεγονότων, ἀποτέλεσμα τῆς ἔκρυθμης λειτουργίας τῶν «ἡγετῶν» μας (τοῦ κλήρου ἀλλὰ καὶ τῆς κυβέρνησης).

- Ἄς ἀρχίσουμε ἀπὸ τὸ περίφημο πλέον «Μνημεῖο γιὰ τὸ Ὀλοκαύτωμα τῶν Ἑβραίων», ποὺ τοποθετήθηκε σὲ περίοπτη θέση, ἀπέναντι ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολη, στὸ Θησεῖο, ἐπὶ δημαρχίας Δ. Ἀβραμόπουλου. Τὴν βεβήλωση ἀκολούθησε ἡ κατακραυγὴ καὶ ἐν τέλει ἡ... ἀποκαθήλωση τοῦ σκουριασμένου τερατουργήματος, ὅταν τὸ ἀποκάλυψε ὁ «Δαυλός» (τ. 220, Ἀπρίλιος 2000).

- Στὴν συνέχεια ἄρχισε ἡ γνωστὴ «περιπέτεια» τοῦ ἀνδριάντα τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, τὸν ὁποῖο τὸ ἥθος τῶν σημερινῶν συμπατριωτῶν του γκρέμισε ἀπὸ τὴν βάση του καὶ τὸν ἔρριξε σὲ παρακείμενο χῶρο, ὅπου κάποιοι ἤλπισαν ὅτι ἴσως ἐπιτέλους λησμονηθῇ! (Βλ. «Δ», τ. 233, Μάιος 2001). Ὅμως οὔτε αὐτὴν τὴν φορὰ ἡ κατακραυγὴ τοῦ κόσμου ἔφερε ἀποτελέσματα. Ἀντίθετα ἀκολούθησαν καὶ ἄλλες δυσάρεστες ἐκπλήξεις.

- Πρὸ τεσσάρων μηνῶν μπροστὰ ἀπὸ τὴν (ἄδεια) βάση τοῦ ἀγάλματος στήθηκαν ἄθλια οἰκοδομήματα, ἐνδεικτικὰ τῆς μιζέριας ἐκείνων ποὺ συνέλαβαν αὐτὴ τὴν ιδέα καὶ ἔτσι ὄχι μόνον ἐκαλύπτετο ἡ ἐναπομείνασα στήλη μὲ τὸ ὄνομα τοῦ τραγικοῦ αὐτοκράτορα καὶ τὰ τελευταῖα του λόγια, ἀλλὰ διεξήγετο καὶ ἐμπόριο χριστιανικῶν βιβλίων... Ἀπερίγραπτη ἀσχήμια καὶ ἄλλειψη σεβασμοῦ σὲ ὅ,τι ἔχει πραγματικὴ ἀξία. Ὅμως λίγες ἡμέρες μετὰ διεπίστωσα (αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ ἐκπλήξις ἦταν εὐχάριστη) ὅτι, τὰ «μεγαλοπρεπῆ» αὐτὰ κτίσματα δὲν «κοσμοῦσαν» πλέον τὴν πλατεῖα Μητροπόλεως.

- Καὶ ὦ τοῦ θαύματος! Τὸ ἴδιο ἀκριβῶς συνέβη καὶ μὲ ἄλλο σιδερένιο ἔκτρομα, ποὺ τοποθετήθηκε πρόσφατα μὲ εὐλαβικὴ συνέπεια καὶ πάλι ἀκριβῶς ἀπέναντι ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολη. Θύμιζε ἀγκάθι. (Μᾶλλον πρόκειται γιὰ τὸ ἴδιο πάντα «ἀγκάθι», ποὺ κεντᾷ τὴν καρδιά τῶν «ταπεινῶν» καὶ «ἐνάρετων», δηλ. τὸ κάλλος, τὸ ὑψηπτεές). Κι αὐτὸ μὲ τὴν σειρὰ του ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὸν ἱερὸ χῶρο, ὅπου εἶχε τοποθετηθῇ (πάντα μὲ δόλο καὶ πάντα στὰ κρυφά).

- Καί... τὸ ἴδιο ἀκριβῶς συνέβη καὶ μὲ τὸ γυάλινο «σχιάχτρο», τὸ ὁποῖο εἶχε ἀντικαταστήσει τὸ ὑπέροχο χάλκινο ἄγαλμα ποὺ στόλιζε τὴν διασταύρωση τῆς ὁδοῦ Βουλαγμένης μὲ τὴν λεωφόρο Καλλιρρόης μέχρι πρὶν λίγο καιρὸ!

- Ἄς κλείσουμε (γιὰ τὴν ὥρα) τὴν ἀπαρίθμηση τῶν ἐνεργειῶν τῆς πολιτείας μὲ

Ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος. Ἐξακολουθεῖ νὰ βρίσκεται παραπεταμένος, ἀνώνυμος (δὲν ὑπάρχει στὸ βάθρο τοῦ ἀγάλματος καμμία ἐπιγραφή). Συχνὰ οἱ ξένοι ποὺ περνοῦν ἀπὸ μπροστὰ του σταματοῦν καὶ προσπαθοῦν νὰ μάθουν ποιὸν παριστάνει τὸ ἄγαλμα.

ἓνα ἀκόμη (καὶ δυστυχῶς ὄχι τελευταῖο) κτύπημα τῆς βαρβαρότητας. Ὅπως ἀναφέρει ἡ ἡμερησίδα «Ἐλευθεροτυπία» (12.10.04), τὰ ἀγάλματα τῶν ἀρχαίων διανοητῶν Σωκράτη, Πλάτωνα, Ἀριστοτέλη, Πινδάρου, Πλουτάρχου καὶ Θουκυδίδη, ὅλα ἔργα τοῦ γλύπτη κ. Γιώργου Καλακαλλᾶ, ποὺ κοσμοῦσαν τὴν πλατεία Κοτζιά, ἀφαιρέθηκαν μετὰ ἀπὸ ἀπόφαση τοῦ «Ἀθήνα 2004 Α.Ε.» καὶ τὴν θέση τους πήραν πρόχειρες πάνινες κατασκευές, γιὰ ὅσο χρόνο (ὑποτίθεται) θὰ διαρκοῦσαν οἱ Ὀλυμπιακοὶ καὶ Παραολυμπιακοὶ Ἀγῶνες. Ὅμως δὲν ἐπανατοποθετήθηκαν στὴν ἀρχικὴ τους θέση (παρ' ὅλο ποὺ οἱ Ἀγῶνες ἔλαβαν τέλος πρὸ πολλοῦ). Γιὰ τὴν ἀπαράδεκτη ἀλλὰ καὶ ἀξιόποινη αὐτὴ πράξη ἐνημερώθηκαν μὲ ἐπιστολὲς διαμαρτυρίας τόσο ὁ πρωθυπουργὸς καὶ ὑπουργὸς Πολιτισμοῦ κ. Κ. Καραμανλῆς ὅσο καὶ ἡ δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Ν. Μπακογιάννη.

Ὅσο γιὰ τὸ γεγονός ὅτι ζητήθηκε ἀπὸ τὸν κ. Καλακαλλᾶ ἀντίγραφο τῆς προτομῆς τοῦ Σωκράτη, προκειμένου νὰ τοποθετηθῇ στὴν Κεντρικὴ Πλατεία τοῦ Πεκίνου, νομίζω ὅτι θὰ ἦταν ἄκρως ὑποκριτικὸ νὰ ἐκφράσουμε τὴν ὁποιαδήποτε δυσανεξία. Γιατί νὰ μὴν τὸν τιμήσουν ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι εἶναι σὲ θέση νὰ ἀντιληφθοῦν τὴν σκέψη ἀλλὰ καὶ τὸ μεγαλεῖο του; Ἐμεῖς ἂς μείνουμε ἐκστασιασμένοι μπροστὰ στὰ ἐκτρώματα, ποὺ κατὰ καιροὺς μᾶς «σερβίρουν».

Συνεχίζεται σὴν σελίδα 18506 ►

Ο «ΕΛΛΗΝΑΣ» ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Επὶ τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς, στὸ ἐργοστάσιο τῆς «Ελαΐδος», τὸ βλέμμα ἐκείνων ποὺ διέρχονται σταματάει στὶς ζωγραφικὲς ἀπεικονίσεις ποὺ διακοσμοῦν τοὺς τοίχους τοῦ ἐργοστασίου. Τὴν ἐπιμέλεια ἔχει γνωστὴ καλλιτεχνικὴ ομάδα, ποὺ θέλησε νὰ δώσῃ μίαν «διαφορετικὴν» προσέγγιση –ὅπως φαίνεται– στὴν φυσιογνωμία καὶ τὴν παράδοση τοῦ Ἑλλήνα. Στὶς σχετικὲς φωτογραφίες ποὺ σᾶς παραθέτουμε, προσπαθῶ νὰ διακρίνω τί σχέση μπορεῖ νὰ ἔχουν οἱ τοιχογραφίες μὲ τὸ ἐλληνικὸ πρότυπο καὶ τὰ μεσογειακὰ χαρακτηριστικά. Βλέπω σκληρὰ χαρακτηριστικά, ποὺ παραπέμπουν μᾶλλον σὲ ἄλλες φυλές. Σκυθρωπὰ πρόσωπα, ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἐλιὰ σὰν νὰ πρόκειται γιὰ ἐξαναγκαστικὸ ἔργο, τὴ στιγμὴ ποὺ ἀποτελεῖ τὸ διαχρονικὸ σύμβολο τῆς Ἑλλάδας τὴν πηγὴ ἔμπνευσης καὶ δημιουργίας ἀπὸ ἀρχαιοτάτους χρόνους. Δυσανάλογα ἄκρα καὶ κεφάλια, ὕφος ποὺ ὑποδηλώνει βλακεία, παραφροσύνῃ ἢ ἀγγραρεία, ἂν ὅχι ζωγραφισμένη ὀργή, ποὺ προκαλεῖ ἢ... ἐργασία!

Ταξιαρχούλα Λαδᾶ

Ὁ Θησέας. Εἶχε τήν... τύχη τοῦ Κ. Παλαιολόγου: Κατεδικάσθη σὲ αἰώνια ἀνωνυμία! Ἀρχικά τὸ ἀγαλμὰ του εἶχε τοποθετηθῇ ἀπέναντι ἀπὸ τὴν Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων. Μετὰ ἀπὸ μία ἐβδομάδα περίπου ξηλώθηκε καὶ τοποθετήθηκε δίπλα σὲ μία καφετέρια, στὸ Σύνταγμα. Φυσικὰ στὴν νέα βάση τοῦ ἀγάλματος δὲν ἀναγράφεται τὸ ὄνομα τοῦ παριστωμένου.

Εἶναι πασίδηλο ὅτι ὅλα ὅσα προαναφέρονται δὲν ἀποτελοῦν τυχαῖα γεγονότα ἀλλὰ ἔκφραση «πολιτικῆς». Τίνος; Ποιὸς τὴν χαράσσει; Ποιὸς εἶναι ἐκεῖνος ποῦ, σὲ μιὰ χώρα ὅπου πλάσθηκε καὶ ὑμνήθηκε τὸ ὄραϊο, ἀποφασίζει νὰ τὸ καταστρέψῃ καὶ νὰ τὸ ἀντικαταστήσῃ μὲ τὸ ἄσχημο; Ποιὸς εἶναι ἐκεῖνος, ποῦ μπροστὰ στὴν ἀντίδραση τοῦ κόσμου, ὅταν δὲν μπορῇ νὰ ἐπιβάλλῃ τὸ ἄσχημο, ἀποφασίζει νὰ καταργήσῃ κάθε τι τὸ ὄραϊο καὶ νὰ ἀφήσῃ τὶς πόλεις μας γυμνές, χωρὶς ἔργα τέχνης, χωρὶς ἄλση, χωρὶς τίποτα ποῦ νὰ θυμίζῃ τὸ ἄλλοτε; Σίγουρα ἀνήκει σὲ ἐκείνους ποῦ μισοῦν τὴν τέχνη, ποῦ ἀπαγορεύουν τὴν ἀπεικόνιση προσώπων καὶ θεῶν («οὐ ποιήσεις σεαυτῷ ὁμοίωμα») καὶ προερχόμενοι ἀπὸ τὴν ἔρημο φθονοῦν ἐκείνους ποῦ ἔχουν δέντρα, ἄλση, ὅπου δροσίζονται καὶ δοξάζουν τὴν Φύση («καὶ κατακαύσατε ἄλση...»).

Μειονεξία+φθόνος+κοντοπονηριά+δειλία+σιγή+ἀσχήμια+φόβος+ἡττα = Β' Ἐντολή. Μᾶλλον αὐτὴ εἶναι ἡ πραγματικὴ ἀλληλουχία τῶν πραγμάτων.

Ἄρτεμις Γεωργιάδου

ΦΙΛΟΤΗΣ ΚΑΙ ΝΕΙΚΟΣ

Ἡ ἔλξη καὶ ἡ φυγόκεντρος δύναμη εἶναι
οἱ δημιουργοὶ καὶ οἱ ὀηετῆρες τοῦ Κόσμου

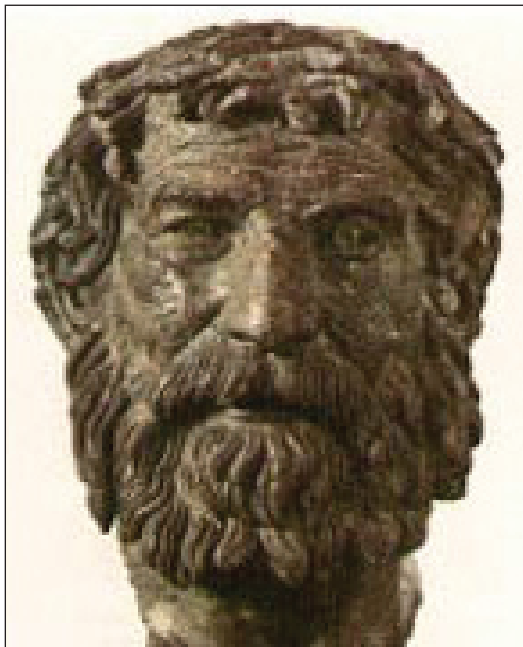
Ἐ προηγούμενο τεῦχος ἐξετάσαμε, πῶς ἀκριβῶς δημιουργεῖται ὁ γαλαξίας. Ξεκινάει σὰν ἓνα ἀσυλλήπτου μεγέθους νεφέλωμα ἀερίων καὶ κάτω ἀπὸ τὴς κοσμικῆς διεργασίας, ποὺ ἐκτενῶς μελετήσαμε, ἐξελίσσεται καὶ διαπλάθεται σὲ μορφὲς τῶν γνωστῶν ὑλικῶν στοιχείων. Καὶ πραγματικά: «Ἦιδεν δ', ὡς γαῖα καὶ οὐρανὸς ἡδὲ θάλασσα, τὸ πρὶν ἔτ' ἀλλήλοισι μὴ συναρηρότα μορφῇ, νεῖκος ἐξ ὀλοοῖο διέκρινεν ἀμφὶς ἕκαστα· ἡδ' ὡς ἔμπεδον αἰὲν ἐν αἰθέρι τέκμαρ ἔχουσιν ἄστρα, σεληναίης τε καὶ ἡελίοιο κέλευθον» [Μετάφρασις: Ἡ θάλασσα, ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ πρῶτα ὑπῆρχαν ὅλα μαζί σὲ μιὰ ἀδιαχώριστη μορφῇ· μετὰ, ἐξ αἰτίας τοῦ καταστροφικοῦ Νείκου, διαχωρίστηκαν, καὶ ἀπὸ τότε ἔμειναν γιὰ πάντα σταθερὰ σημάδια στὸν οὐρανὸ οἱ δρόμοι τῶν ἄστρων, τῆς σελήνης καὶ τοῦ ἡλίου].¹

Στὸ ὥς ἄνω ἀπόσπασμά του ὁ Ἀπολλώνιος ὁ Ρόδιος θεωρεῖ σὰν υπεύθυνο γιὰ τὸν διαχωρισμὸ τῶν χημικῶν στοιχείων τὸ «καταστροφικὸ Νεῖκος». Τί ἀκριβῶς ὑποδηλώνει αὐτὸ τὸ Νεῖκος; Καὶ ποιά συμπαντικὴ δύναμη ἀντιπροσωπεύει;

Ἐκεῖνος ποὺ κυρίως πραγματεύτηκε τὸ Νεῖκος σὰν ἔννοια καὶ σὰν φυσικὴ δύναμη ἦταν ὁ Ἐμπεδοκλῆς ὁ Ἀκραγαντίνος (495-435 π.Χ.). Ὁ κορμὸς τῆς φιλοσοφικῆς του σκέψης ἐστὶν ἄξεται σὲ δύο ἀντίθετες συμπαντικὲς δυνάμεις, ἡ συνεργία τῶν ὁποίων δημιουργεῖ καὶ ἀναμορφώνει τὰ τέσσερα βασικὰ στοιχεῖα τῆς ὕλης (πῦρ, γῆ, ὕδωρ καὶ ἀήρ): «Ἐμπεδοκλῆς δὲ ἀρχὰς φησι τῶν ὄλων τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, καὶ τὸ μὲν πῦρ καλεῖ Δία καὶ αἰθέρα, τὴν δὲ γῆν Ἥραν, τὸν δὲ ἀέρα Αἰδωνέα, τὸ δὲ ὕδωρ Νῆστιν, τὰς δὲ τούτων δυνάμεις νεῖκος καὶ φιλίαν, νεῖκος μὲν τὴν διάλυσιν, φιλίαν δὲ τὴν σύνθεσιν».²

Ὁ Ἐμπεδοκλῆς λοιπὸν ὀνομάζει τὴν δύναμη τῆς ἑλξεως «Φιλία» ἢ «Φιλότητα» καὶ τὴν φυγόκεντρο δύναμη «Νεῖκος». Αὐτὲς οἱ δύο βασικὲς δυνάμεις ἀντιμάχονται καὶ ἀλληλεπιδροῦν μέσα στὸν «Σφαῖρον» (Σύμπαν), μὲ ἀποτέλεσμα τὴν περιοδικὴ κίνησι ὄλων τῶν συστατικῶν στοιχείων του. Ἀντιλαμβάνεται τὴν περιστροφικὴ τάσι τῶν κόσμων σὰν ἀποτέλεσμα ἀλληλεπίδρασις αὐτῶν τῶν δύο ἀντιθέτων δυνάμεων, ἡ σύνθεσι τῶν ὁποίων παράγει ἀκατάπαντα μέσα στὸ σύμπαν «μεταβολὰς καὶ μετακοσμῆσεις».³

Ἡ κοσμογονία του δὲν διαφέρει καθόλου ἀπὸ τὴς σύγχρονες ἀντιλήψεις. Ἦ μάλλον, γιὰ νὰ εἵμαστε πιὸ ἀκριβεῖς, οἱ σύγχρονες ἀντιλήψεις ἀναφορικὰ μὲ τὴν δημιουργία τῶν ἄστρων πηγάζουν κατευθεῖαν ἀπὸ τὴς διδασκαλίας τοῦ Ἐμπεδοκλέους. Ἀρχικά, λέει ὁ Ἀκραγαντίνος ἀστρονόμος, ὑπῆρχε τὸ «Ἐν» -ἢ ἀλλιῶς ὁ «Σφαῖρος»-, τὸ ὁποῖο σὲ κάποια στιγμὴ διασπάστηκε. Ἀμέσως μετὰ τὴν διάσπασι δημιουργήθηκαν ἐκεῖνες οἱ δύο ἀντίθετες δυνάμεις. Ἀπὸ

Έμπεδοκλής (495-435 π.Χ.): Τὸ Σύμπαν αὐτογεννᾶται καὶ αὐτοκαταστρέφεται ἀπὸ δικῆς τὸν ἐσωτερικῆς δυνάμεις, τῇ Φιλότητι καὶ τῷ Νείκῳ. Ἐξωσυμπαντική δύναμη («Δημιουργὸς Θεός») εἶναι ἀδιανόητη καὶ ἀνόητη σ' ὁλόκληρη τὴν Προσωκρατική Σκέψη.

τὴν μιὰ ἢ «Φιλότης» προσπαθεῖ νὰ συγκρατήσῃ τὰ διασπασθέντα χημικὰ στοιχεῖα (τὰ ὀνομάζει «ριζώματα») στὰ ἀρχικὰ ὄρια τοῦ «Σφαίρου» καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸ «Νεῖκος» τείνει στὴν παραπέρα διάσπαση τοῦ «Σφαίρου», σπρώχνοντας τὰ «ριζώματα» ἀπὸ τὸ κέντρο πρὸς τὴν περιφέρεια. Ἀποτέλεσμα αὐτῶν τῶν ἀντιθέτων δυνάμεων ὑπῆρξαν στροβιλοειδεῖς κινήσεις (οἱ «δίναι»), ποὺ ἄρχισαν νὰ παρασύρουν τὰ «ριζώματα» στὶς περιστροφές τους: «ἐπεὶ Νεῖκος μὲν ἐνέρετατον ἴκετο βένθος δίνης, ἐν δὲ μέσῃ Φιλότης στροφάλλιγγι γένητο».⁴

Ἐκείνες λοιπὸν οἱ στροβιλοειδεῖς κινήσεις τῶν «ριζωμάτων» προκάλεσαν τὸν σχηματισμὸ τῶν οὐρανίων σωμάτων. Ἀποτέλεσμα ἐκείνου τοῦ κοσμοκοῦ γίγνεσθαι εἶναι καὶ ὁ σχηματισμὸς τοῦ Ἡλίου, τῆς Σελήνης καὶ τῶν πλανητῶν καθὼς κι αὐτῶν ἀκόμα τῶν θνητῶν μας σωμάτων.

Τὸ «Κοσμικὸ Σχέδιο» τοῦ Ἐμπεδοκλέους ὁρίζει μιὰν ἀδιάκοπη «σύγκρουση» αὐτῶν τῶν δύο ἀντιθέτων δυνάμεων Φιλότητος καὶ Νείκου, ἀπὸ τὴν ὁποία σύγκρουση δημιουργοῦνται καὶ φθείρονται οἱ κόσμοι. Τὸ μὲν Νεῖκος εἶναι ὑπεύθυνο γιὰ τὴν διάσπαση τοῦ «Σφαίρου», συνέπειά τῆς ὁποίας εἶναι καὶ ἡ δημιουργία τῶν κόσμων, ἐνῶ ἡ Φιλότης (Φιλία) ἀπὸ τὴν ἄλλη ἐπιχειρεῖ νὰ καταστρέψῃ αὐτοὺς τοὺς κόσμους, ἔλκοντας καὶ συνενώνοντας πάλι τὰ ἐξατομικευμένα ὑπὸ τοῦ Νείκου συστατικὰ στοιχεῖα τους: «Ὅπως λέει ὁ Ἐμπεδοκλής, ὅταν μετὰ τὸ Νεῖκος ἐπικρατήσῃ ἡ Φιλία, συνενώνει τὰ πάντα σὲ ἓνα καὶ φθείρει τὸν κόσμον τοῦ Νείκου, δημιουργώντας ἀπ' αὐτὸν τὸν Σφαῖρον. Μετὰ πάλι ἔρχεται τὸ Νεῖκος καὶ διαχωρίζει ξανά τὰ στοιχεῖα καὶ δημιουργεῖ πάλι αὐτὸν τὸν κόσμον.»⁵

Ἡ ἴδια αὐτὴ σύγκρουση τῶν δύο ἀντιθέτων κοσμικῶν δυνάμεων εἶναι συνάμα ὑπεύθυνη καὶ γιὰ τὴν περιστροφικὴ κίνηση τοῦ κόσμου σὲ ὅλα του τὰ ἐπίπεδα. Τόσο οἱ ἀστέρες, ποὺ ἐλίσσονται γύρω ἀπὸ τὸ γαλαξιακὸ κέντρο, ὅσο καὶ οἱ πλανῆτες, ποὺ ἐπίσης περιφέρονται γύρω ἀπὸ τοὺς ἀστέρες, ὀφείλουν αὐτὴν τὴν κίνησή τους ἀκριβῶς στὴν διάσταση Φιλίας-Νείκου: «Τουτέστιν πῶς γίνεται καὶ σ' αὐτὴν τὴν διακόσμηση τοῦ σύμπαντος τὰ ὕλικά σώματα νὰ μὴν εἶναι ἐσαεὶ χωρισμένα καὶ διακεκριμένα; Ποιὰ εἶναι ἡ αἰτία τῆς περιστροφικῆς

Ἀναξαγόρας (500-428 π.Χ.). (Σκίτσο ἀπὸ καλλιτέχνη τῆς Ἀναγέννησης.) Ἐκτὸς ἀπὸ μέγας φιλόσοφος ὑπῆρξε μέγας ἀστρονόμος καὶ εἶχε ἐγκαταστήσει πλήρες ἀστεροσκοπεῖο στὴν κορυφὴ τοῦ Ταῦγέτου Ταλετόν. Καταδιώχθηκε ὡς ἄθεος ἀπὸ τὸν δημαγωγὸ Κλέωνα καὶ μόλις διασώθηκε ἀπὸ τὴν ποινὴ τοῦ θανάτου. Γνώριζε ἀκριβέστατα τὴ δύναμη τῆς βαρύτητας (τὴν ὁποία δῆθεν ἀνακάλυψε ὁ Ἄγγλος φυσικός Νεύτων, 21 αἰῶνες ἀργότερα!).

κίνησης καὶ τῆς διατήρησής τους πρὸς τὸ μέσον; Ἀφοῦ ἡ δύναμη τῆς Φιλίας (ἔλξη) τὰ τραβᾷ πρὸς τὸ κέντρο, τότε ποιά εἶναι ἡ αἰτία ποὺ ἡ γῆ διατηρεῖται σ' αὐτὴν τὴν (τροχιακὴ) θέσῃ; Διότι, ἐὰν δὲν ὑπῆρχε ἡ περιστροφικὴ κίνηση, τὰ στοιχεῖα δὲν θὰ μπορούσαν νὰ σταθοῦν, ἀφοῦ ἐπενεργεῖ σ' αὐτὰ τὸ Νεῖκος (φυγόκεντρος δύναμη), ποὺ τὰ ὠθεῖ στὸν διαχωρισμό... Διότι λόγῳ τοῦ Νείκους παραμένουν τὰ στοιχεῖα σ' αὐτὴν τὴν τροχιακὴ θέσῃ ποὺ κατέχουν σήμερα καὶ διαγράφουν τὴν περιστροφικὴ τους κίνηση στὸν ἀέρα, γιὰ τὸν ὁποῖο (ἀέρα), λένε, ὅτι πρῶτος ἐκεῖνος ἄρχισε νὰ κινῆται κυκλικά.»⁶

Ἡ ἴδια δύναμη ἐπενεργεῖ σὲ ὅλο τὸ φάσμα τῆς κοσμικῆς πραγματικότητας καὶ βεβαίως ἀναφέρεται σ' ὁλόκληρο τὸ σύμπαν καὶ σὲ ὅλα του τὰ ἐπίπεδα. Δηλαδή μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ οἱ πλανῆτες καὶ οἱ ἀστέρες κινοῦνται περιστροφικά, ἔτσι ἀκριβῶς λειτουργεῖ τὸ σύμπαν καὶ σὲ μικροκοσμικὸ ἐπίπεδο, ἀφοῦ καὶ τὰ ἠλεκτρόνια διαγράφουν τὴν ἴδια περιστροφικὴ κίνηση γύρω ἀπὸ τὸν πυρῆνα τοῦ ατόμου. Οἱ ἴδιοι κοσμικοὶ νόμοι ἰσχύουν καὶ στὸν μακροκόσμο καὶ στὸν μικρόκοσμο. Μόνο τὰ μεγέθη ἀλλάζουν. Κι ὅπως λέει ὁ Ἐμπεδοκλῆς, αὐτοὶ οἱ ἀπαράβατοι νόμοι, ποὺ καθορίζονται ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν ἀντιπαλότητα Φιλίας-Νείκους, εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ κατακερματίζουν τὸ ἐνιαῖον τοῦ κόσμου καὶ δημιουργοῦν τὶς ἀναρτίμητες μορφὲς τῆς ὕλης: «Ἐπιδρᾷ δὲ σ' αὐτὰ (τὰ χημικὰ στοιχεῖα) ἡ Φιλία, καὶ βάσει αὐτῆς τῆς δύναμης ὁ κόσμος νοεῖται ἄφθαρτος καὶ αἰώνιος, διότι ἡ οὐσία καὶ ὁ κόσμος εἶναι ἓνα. Αὐτὸν δὲ τὸν ἐνιαῖο κόσμο ἔρχεται τὸ Νεῖκος νὰ τὸν διασπᾷ, νὰ τὸν διαφοροποιήσῃ καὶ νὰ τὸν διαιρέσῃ σὲ πολλὰ μέρη, γιὰ νὰ φτειάξῃ τὸν (ὕλικὸ) κόσμο. Διότι, ὅπως ἡ μυριάδα διαιρεῖ-

ταί ἀριθμητικῶς σὲ χιλιάδες, ἑκατοντάδες καὶ δεκάδες κι ὅπως ἡ δραχμὴ κατακερματίζεται σὲ ὀβολοὺς καὶ μικροὺς κοδράντες, ἔτσι καὶ τὸ Νεῖκος, λένε, τέμνει τὴν (ἐνιαία) οὐσία τοῦ κόσμου σὲ ζῶα, φυτὰ, μέταλλα καὶ ὅλα τὰ παραπλήσια. Ὑπ' αὐτὸ τὸ πρῶσιμα δημιουργὸς τῆς γενέσεως τῶν πάντων εἶναι τὸ Νεῖκος.»⁷

Ἔτσι κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλῆ βασικὸ αἴτιο τῆς δημιουργίας εἶναι τὸ «Νεῖκος τὸ ὀλέθριον», ὅπως τὸ ἀποκαλεῖ, ἐνῷ ἀντιθέτως ἡ Φιλία παρομοιάζεται σὰν «εἰρήνη, ὁμόνοια καὶ στοργή», ἀφοῦ κύριο μέλημά της εἶναι ἡ ἀποκατάσταση τοῦ κατακερματισμένου κόσμου στὴν προγενέστερη ἐνιαία φύση του: «Ἡ μὲν δύναμις τῆς Φιλίας εἶναι σὰν τὴν εἰρήνην, τὴν ὁμόνοια καὶ τὴν στοργήν, ποὺ διατηρεῖ ἐνιαῖο τὸν κόσμον καὶ τέλειο. Τὸ δὲ Νεῖκος συνεχῶς διασπᾷ τὸ ἓνα καὶ τὸ κατακερματίζει καὶ δημιουργεῖ πολλὰ ἀπὸ τὸ ἓνα. Εἶναι λοιπὸν τὸ Νεῖκος αἴτιον τῆς κτίσεως τοῦ σύμπαντος... Καὶ εἶναι ὅλων τῶν γεγονότων τῆς γενέσεως δημιουργὸς καὶ ποιητὴς τὸ Νεῖκος τὸ ὀλέθριον, ἐνῷ ἡ Φιλία εἶναι ἐκείνη ποὺ ἀναστέλλει τὴν διαστολὴν καὶ τὴν μεταβολὴν τοῦ κόσμου καὶ τὸν ὥθει νὰ ἀποκατασταθῇ πάλι σὲ μία ἐνιαία φύση.»⁸

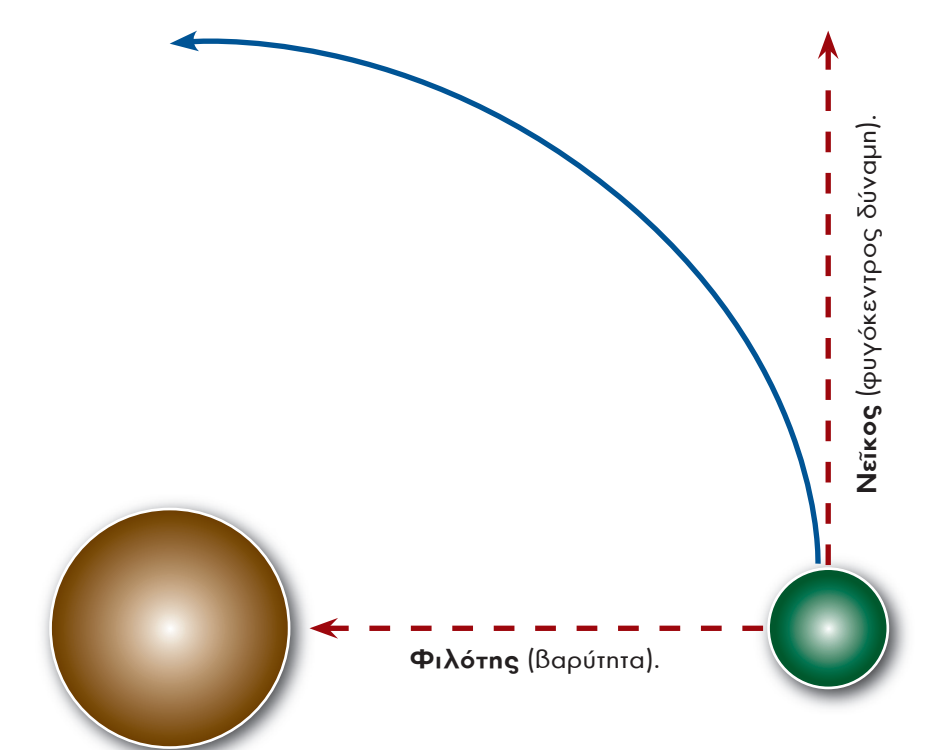
Τὸ σπουδαῖο στοιχεῖο ποὺ ἐδῶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς μᾶς δίνει, εἶναι ὅτι δημιουργὸς καὶ ποιητὴς τοῦ κόσμου εἶναι ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ Νεῖκος, τὸ «ὀλέθριον». Αὐπσιάζει στὴ σκέψη του, ὅπως γενικὰ σ' ὁλόκληρην τὴν Ἑλληνικὴ Σκέψη, ἡ ἔννοια τοῦ ἐξωσυμπαντικοῦ-προσυμπαντικοῦ «δημιουργοῦ Θεοῦ», ποὺ εἰσέχθη βιαίως στὴν Ἑλλάδα μετὰ τὴν ἐπικράτηση τῆς ἀσιατικῆς Θεοκρατίας (Γιαχβέ). Ὁ Ἀπολλώνιος ὁ Ρόδιος τὸ κοσμικὸ γίγνεσθαι ὀνομάζει «ὀλοοῖον» (= καταστροφικὸ), ἐπιβεβαιώνοντας καὶ τὸν Ἡράκλειτο μὲ τὸ «πατὴρ πάντων πόλεμος», ὅπως καὶ τὸν ἰσχυρισμὸ του ὅτι ἀπὸ τὸν θάνατο τῆς γῆς γεννιέται τὸ ὕδωρ, ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ ὕδατος γεννιέται ὁ ἀέρας καὶ ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ ἀέρα γίνεται τὸ πῦρ: «ὅτι γῆς θάνατος ὕδωρ γενέσθαι καὶ ὕδατος θάνατος ἀέρα γενέσθαι καὶ ἀέρος πῦρ καὶ ἔμπαλιν».⁹

Αὐτὸ ἀκριβῶς ὑποστηρίζει καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς: «Τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ καὶ ἡ γῆ καὶ ὁ ἀήρ πεθαίνουν καὶ ἀναγεννῶνται. Διότι, ὅταν πεθάνουν αὐτὰ ποὺ ἔγιναν ἀπὸ τὸ Νεῖκος, τὰ παραλαμβάνει μετὰ ἡ Φιλία, ἡ ὁποία τὰ προσάγει, τὰ προσθέτει καὶ τὰ συνενώνει στὴν συμπαντικὴ οὐσία, γιὰ νὰ διατηρητὰ τὸ σύμπαν ἐνιαῖο. Κι αὐτό, ἐπειδὴ ἡ Φιλία ἔχει τὴν τάση νὰ διατηρῇ διὰ παντὸς τὸν κόσμον μονότροπο καὶ μονοειδῆ. Ὅταν δὲ ἡ Φιλία ἀπὸ τὰ πολλὰ ποιήσῃ τὸ ἓνα καὶ τὰ σπασμένα κομμάτια τὰ προσοικοδομῇ στὸ ἐνιαῖο, πάλι τὸ Νεῖκος ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἀποσπᾷ καὶ ποιεῖ τὰ πολλὰ, τουτέστιν τὸ πῦρ, τὸ ὕδωρ, τὴν γῆ καὶ τὸν ἀέρα καθὼς καὶ τὰ ἐκ τούτων γεννῶμενα ζῶα καὶ φυτὰ καὶ ὅσα μέρη τοῦ κόσμου κατανοοῦμε.»¹⁰

Ὅλα αὐτὰ στὰ μάτια τῶν ἀδαῶν καὶ ἀπολίτιστων Εὐρωπαίων ἰουδαιοχριστιανῶν τοῦ Μεσαίωνα φάνταζαν ἀστείότητες καὶ παιδιᾶστικες μυθοπλασίες τῶν εὐφάνταστων Ἑλλήνων. Ἀκόμα καὶ σήμερα οἱ θεοκράτες δὲν παίρνουν στὰ σοβαρὰ τὸ ἐνδεχόμενον μετὰστασης τοῦ ἀέρα σὲ ὕδωρ ἢ σὲ γῆ. Κι αὐτὸ συμβαίνει, τὴ στιγμὴ ποὺ οἱ φοιτητὲς Φυσικῆς καὶ Χημείας σὲ ὁποιοδήποτε πανεπιστήμιον τοῦ κόσμου πειραματικὰ ἐπαληθεύουν ὅτι ὁ ἀέρας ὄντως ὑγροποιεῖται στοὺς 192° βαθμοὺς καὶ στερεοποιεῖται στοὺς 219°, ὅπου καὶ παίρνει μιὰ μορφὴ ποὺ μοιάζει μὲ πάγο. Ὁ ἔθισμός στὸ σκοταδισμὸ εἶναι ἀνθεκτικώτατος...

Ὁ Ἀκραγαντῖνος σοφὸς εἶχε ἀπόλυτο δίκαιο, ὅταν ἐπέμενε στὴν μετὰστασι τῶν χημικῶν στοιχείων ἀπὸ τὸ ἓνα στὸ ἄλλο. Εἶχε δίκαιο ἀκόμα, ὅτι ὅλες οἱ μορφὲς τῆς ὕλης ἀποτελοῦν παραλλαγὰς αὐτῶν τῶν μεταλλαγῶν. Ὅπως ἐπίσης εἶχε δίκαιο γιὰ τὴν ὑπαρξὴ τῶν δύο βασικῶν δυνάμεων τοῦ σύμπαντος (βαρύτητα-ἐλξή καὶ φυγόκεντρος δύναμις). Κι ἂς λένε ὅλες οἱ ἐγκυκλοπαίδειες, ὅτι ἐκεῖνος ποὺ πρῶτος θέσπισε τοὺς νόμους τῆς βαρύτητας εἶναι ὁ Νεύτων.

Στὴν πραγματικότητα ὅμως ἐπίγνωση γι' αὐτὲς τὶς δύο ἀντίθετες δυνάμεις εἶχαν ὅλοι οἱ φυσικοὶ ἐπιστήμονες τῆς ἀρχαιότητος. Ὁ Ἀναξαγόρας γιὰ παραδείγμα ὅχι μόνον γνωρίζει τὴν δύναμι τῆς βαρύτητας, ἀλλὰ ἐπὶ πλέον γνωρίζει καὶ τὴν φυγόκεντρο δύναμι, τὴν ὁποία

Ἡ τροχιακὴ κατεύθυνση τῶν κόσμων κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλῆ. Σὰν ἀποτέλεσμα τῶν δύο ἀντιθέτων δυνάμεων (Φιλότης καὶ Νεῖκος) τὸ ἐλκνόμενο σῶμα τρέπεται τελικὰ σὲ ἀδιάκοπη περιοδικὴ κίνηση.

ΝΕΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ☐ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ☐

Ἐπίσημα Ἑλλάδος **Κανονική:** 53 € ☐

Ἐπίσημα Ἑλλάδος **Φοιτητική:** 43 € ☐

Ἐπίσημα **Ἐξωτερικοῦ:** 80 € ☐

(ΟΝΟΜΑ)		(ΕΠΩΝΥΜΟ)	
(ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ)		(Τ.Κ.)	(ΠΟΛΗ)
(ΧΩΡΑ)	(Τηλ.)	(E-mail)	
Πληρωμή με Πιστωτική Κάρτα		VISA ☐	MasterCard ☐
ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΡΤΑΣ: _ _ _ _ _			
ΤΡΙΨΗΦΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ἀναγράφεται στὸ πίσω μέρος τῆς κάρτας): _ _ _			
ΗΜΕΡ. ΛΗΞΗΣ: _ _ / _ _		Υπογραφή: _____	

Πληρωμή με
Τραπεζ. Κατάθεση
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΛΛΑΔΟΣ
146/40417714

Ταχυδρομική
Ἐπιταγή ΕΛΤΑ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΛΑΜΠΡΟΥ
POST RESTANTE
175 01
Π. ΦΑΛΗΡΟ

σύμφωνα με τὸν Πλούταρχο πρῶτος ἐκεῖνος εἰσηγήθηκε. Διότι, αἰτιολογεῖ ὁ Ἀναξαγόρας, ἂν δὲν ὑπῆρχε κατὰ τὴν τροχιά τῶν πλανητῶν ἐκεῖνη ἡ τάση διαφυγῆς, τότε ἡ δύναμις τῆς βαρύτητας θὰ τραβοῦσε κάθε περιφερόμενο σῶμα πρὸς τὸ κέντρο. Τὰ οὐράνια σῶματα ὅμως συνεχίζουν ἀκάθεκτα τὴν κυκλική τους πορεία περὶ τὸ κέντρο ποὺ τὰ ἐλκύει, διότι: «*Ἐλκύνονται ἀπὸ τὴν δύναμη (τῆς βαρύτητος) καὶ σφίγγονται ἀπὸ τὴν δίνη καὶ τὸν τόνο λόγῳ τῆς περιφορᾶς (φυγόκεντρος δύναμις), ὅπως αὐτὸ συνέβη ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, ὅταν συγκρατήθηκαν καὶ δὲν ἔπασαν πρὸς τὰ ἐδῶ, τότε ποὺ διαχωρίζονταν στὸ σύμπαν τὰ ψυχρὰ καὶ τὰ βαρέα.*»¹¹

Σήμερα πιά ὅλα αὐτὰ εἶναι πλήρως ἐπιβεβαιωμένα. Τὸ Σύμπαν αὐτογεννᾶται καὶ αὐτοκαταστρέφεται ἀπὸ τὶς δυὸ αὐτὲς ἐσωτερικὲς του βασικὲς δυνάμεις: Τὴν ἔλξη καὶ τὴν φυγόκεντρο δύναμη. Ἡ, κατὰ τὴν ἀρχαιοελληνικὴ ὁρολογία, τὴν Φιλότητα καὶ τὸ Νεῖκος. Ἡ ἐννοια τοῦ ἐξωσυμπαντικοῦ-προσυμπαντικοῦ δημιουργοῦ-κτίστον τοῦ Κόσμου (Γιαχβέ) ἀποτελεῖ μεταφυσικὴ φαντασίωση τῆς ἰουδαϊκῆς θεοκρατικῆς ἀντίληψης γιὰ τὸν Κόσμο.

Βιβλιογραφία

1. Ἀπολλώνιος ὁ Ρόδιος, «Ἀργοναυτικά», βιβλ. 1, στ. 496-500.
2. Ἀχιλλεὺς Τάτιος, «Περὶ τοῦ παντός», 3, 13-18.
3. Ἑμπεδοκλῆς, «Περὶ φύσιος», 115, 14.
4. Ἑμπεδοκλῆς, «Περὶ φύσιος», 35, 20-21.
5. Σιμπλίσιος, «Εἰς τὸ Α τῶν Ἀριστοτέλους περὶ οὐρανοῦ», 293. 20-23.
6. Σιμπλίσιος, «Εἰς τὸ Α τῶν Ἀριστοτέλους περὶ οὐρανοῦ», 528. 16-24.
7. Ἱππόλυτος, «Τοῦ κατὰ πασῶν αἰρέσεων ἐλέγχον», βιβλ. 6, κεφ. 25. 2,1-6.
8. Ἱππόλυτος, «Τοῦ κατὰ πασῶν αἰρέσεων ἐλέγχον», βιβλ. 7, κεφ. 29. 8-10.
9. Μᾶρκος Αὐρήλιος, «Τὰ εἰς ἑαυτόν», βιβλ. 4, 46, 1.
10. Ἱππόλυτος, «Τοῦ κατὰ πασῶν αἰρέσεων ἐλέγχον», βιβλ. 7, κεφ. 29. 10-13.
11. Πλούταρχος, «Λύσανδρος», 12, 2, 8-12.

Γιῶργος Ἱεροδιάκονος

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΕΤΗΣΙΩΝ ΤΟΜΩΝ & ΤΕΥΧΩΝ

ΔΑΥΛΟΣ

ΤΟΜΟΙ ΔΑΥΛΟΥ 58 €

_____ (ΟΝΟΜΑ) _____ (ΕΠΩΝΥΜΟ)

_____ (ΑΝΑΓΡΑΨΤΕ ΕΤΟΣ)

_____ (ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ)

ΤΕΥΧΗ ΔΑΥΛΟΥ 6 €

_____ (Τ.Κ.) _____ (ΠΟΛΗ)

_____ (ΑΝΑΓΡΑΨΤΕ ΑΡ. ΤΕΥΧΟΥΣ) _____ (ΧΩΡΑ) _____ (Τηλ.)

Οἱ τιμὲς ἐπιβαρύνονται μὲ κόστος ταχυδρόμησης μέσῳ ΕΛΤΑ, ποὺ γιὰ ἀποστολὲς ἐντὸς Ἑλλάδος εἶναι 2,80 €.

Πιστωτικὴ Κάρτα

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΡΤΑΣ: _____

VISA ☐

ΤΡΙΨΗΦΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ἀναγράφεται στὸ πίσω μέρος τῆς κάρτας): _____

MasterCard ☐

ΗΜΕΡ. ΛΗΞΗΣ: ____ / ____ ΥΠΟΓΡΑΦΗ: _____

ΑΠΟΣΤΕΙΛΑΤΕ ΜΕ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ: Περιοδικὸ «ΔΑΥΛΟΣ», Κυδαθηναίων 29, 105 58, Αθήνα FAX: (+30) 210 3314997

ΤΑ ΔΡΩΜΕΝΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΝΝΑΣ

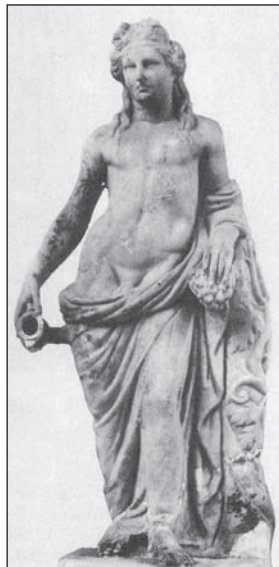
Συνέχεια τῶν Διονυσίων *ἱερῶν* (=ἐορτῶν)

Μικρὸς γυρίζοντας στὰ πάτρια καὶ μητρικὰ ἐδάφη (καὶ οἱ δυὸ γονεῖς μου ἀπὸ τὴν Ἀρκαδίαν) ἄκουγα-ἐνιωθα τὸν σάλαγο ἀπὸ τὰ τροκάνια καὶ τὴν ὁσμὴ τῶν κατσικιῶν. Συγκλονιζόμουν ἀπὸ τὴ βοή τῶν ἀνέμων στὰ γυμνὰ φαράγγια, τὸν «πανικὸν βόμβον». Καὶ τὰ γευόμουν ἀσυνεΐδητα, χωρὶς ἐπίγνωση ὅτι στὴν πανάρχαια τούτη γῇ οἱ «προσέληνοι» Ἀρκάδες ἔτσι ἐνιωθάν/λάτρευαν τὸν Πᾶνα (=σύν-πᾶν-φύση), ἐσέβοντο τὸν «μεγάπεον» Πρίαπο, ἐδέχθησαν τὸν «ἱμερόεντα» Διόνυσον (γεμάτον πόθο), ἀφοῦ τοῦ ἔδωσαν συνοδεία τοὺς Ἀρκάδες τραγόποδες Σατύρους (**Φωτ. 1**). Ὁ κύκλος ἔκλεισε, ὅταν τριαντάρης ἐπισκέφθηκα τὴν Ἀγιάννα Εὐβοίας, τὴν γενέτειρα τῆς γυναίκας μου (καὶ οἱ δυὸ γονεῖς τῆς ντόπιοι). Ἡ μετέπειτα ἐγκάταστασή μας στὸ χωριουδάκι τῆς Κοτσικιᾶς μοῦ ἔδωσε τὴ δυνατότητα συμμετοχῆς ὡς θεατῆ στὰ «δρώμενα» τῆς Ἀγιάννας. Στὶς χαμένες ἀρκαδικὲς τελετὲς τῆς Γόνιμης Φύσης.

ΤΑ ΔΡΩΜΕΝΑ. Ἡ ὀνομασία «δρώμενα» δὲν ὑπάρχει πλέον παρὰ μόνο στὸ βάθος τοῦ μυαλοῦ τῶν κατοίκων. Ἡ Ἁγία Ἄννα (Αἰγιάννα), κωμόπολις τῆς Β. Εὐβοίας 1.200 κατ. (προπολεμικὰ ἄνω τῶν 2.500), παρ' ὅλη τὴν κατάπτωσή της κρατιέται μὲ δόντια καὶ νύχια ζωντανή. Στηρίζεται ὄχι τόσο στὴν εὐημερία, ἀλλὰ στὴν κοινωνικότητα, στὴ συμμετοχὴ (λ.χ. καφενεῖο τῆς πλατείας) στὸν ἐλληνικὸ τρόπο ζωῆς, στὰ ἥθη (ἄλλο «ἠθικὴ»), στὰ ἔθιμα τῆς φυλῆς. [Σημ.: Ἡ λέξις «φυλὴ», ποὺ ἐκφράζει τὸν ἐθνισμό μας, εἶναι ἀμετάφραστη! *Race, trib(u)e, people* δηλώνουν ἄλλα. Φράσεις: *tribu française* ἢ *english race* εἶναι ἀπαράδεκτες.] Μέρος τῶν ἐθίμων καὶ οἱ γιορτὲς καὶ πανηγύρεις < πᾶν-ἀγείρω = συγκέντρωση ὅλων, μὲ δικαιολογία τὴ χριστιανικὴ Καθαρὰ Δευτέρα.

Εἶναι μία «πομπή» ἢ μᾶλλον πορεῖες ομάδων μεταμφιεσμένων πρὸς τὴν κεντρικὴ πλατεία, ποὺ μεταφέρουν ἀπὸ ἓνα ὑπερμέγεθες ἀνδρικό αἰδοῖο, τὸν «φαλλόν». Τὸν συνοδεύουν τελετουργικὰ μὲ τραγοῦδια ἐρωτικά, κωμικὰ ἀναφερόμενα στὴν ἐρωτικὴ πράξη καὶ στὰ «αἰδοῖα», ἀνδρικὰ καὶ γυναικεῖα μὲ πλήρη ἐλευθεροστομία, χυδαίως μὲ τὴν ἀρχαία ἐννοια: *χύδην* < *χέω* (= τὰ ξαμολᾶω δημόσια στὰ ἴσα).

Φωτ. 1. Ὁ «ἱμερόεις» Διόνυσος. (Μουσ. Ἐλευσίνος.)

Φωτ. 2. Πομπή φαλληφόρων (ὄχι δαίμονες!). Τοιχογραφία. (Μυκῆνες, Οἰκία Τσούντα.)

Η ΓΙΟΡΤΗ. Πρὶν ξεκινήσω τὴν περιγραφή/ἀνάλυση τοῦ ἐθίμου, θὰ ζητήσω συγγνώμη ἀπὸ ❶ τοὺς πανηγυριστὲς («κωμασταί») τῆς Ἀγιάννας, ποὺ θέλουν τὰ ἄσματά τους («λεγόμενα») νὰ λέγονται μόνο τὴν ἡμέρα τῶν δρώμενων, τὴν Καθαροδευτέρα καὶ ❷ τοὺς ἀναγνώστες, ποὺ ἀναγκάζομαι ἀπὸ συνήθεια δυὸ χιλιετιῶν νὰ ἡμι-ἀποσιωπῶ λέξεις. Ἄλλως ὡς ἑλληνότροποι θὰ ἐχαίροντο λέξεις ποὺ φέρουν ζωὴ καὶ ἡδονή!

Ἡ πανήγυρις, τὰ ἀρχαῖα Φαλληφόρια, παραγματοποιεῖται τὴν Καθαρὰ Δευτέρα. Ὡς κινήτῃ (50 ἡμ. πρὸ τοῦ Πάσχα, ἥτοι μεταξὺ 4 Ἀπριλίου καὶ 8 Μαΐου) Μ.Ο. = 20 Ἀπριλίου, συμπίπτει περίπου μὲ τὰ Ἀνθεστήρια (13ῃ Ἀνθεστηριωνος), μίᾳ ἀπὸ τὶς 4 ἐορτὲς τοῦ Διονύσου, συνέχεια τῶν «Πριαπίων» καὶ «Πανικῶν».

Φυσικὰ ὡς φαλλικὴ ἐορτὴ δὲν ἔχει σχέση μετὰ τὸ ἐορτολόγιο τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Εἶναι ἐμβόλιμη μεταξὺ Ἀπόκρεων καὶ Σαρακοστῆς. Δὲν εἶναι τυχαῖο, ποὺ ἡ Καθαροδευτέρα ἀντικαθιστᾷ τὰ Φαλληφόρια: Ἦταν πάγια τακτικὴ τῆς Ἐκκλησίας, καταστρέφοντας τὶς ἀρχαῖες πανηγύρεις, νὰ τὶς ἀντικαθιστᾷ με ἀντίστοιχες δικές της, ὅπως ἔκανε καὶ μὲ τοὺς ἀρχαίους ναοὺς.

Εἶναι πανάρχαια γιορτὴ, ἀφοῦ, ὅπως θὰ ἀναλύσουμε, ἡ τέλεσή της χάνεται στὰ βάθη τῶν αἰώνων, ἀφοῦ πρὸ τοῦ ἀρχαῖκου «κώμου», σκώμματος (9ος αἰ. π.Χ.) ὑπάρχει καὶ στὴ Μινωικὴ ἐποχὴ: ko-ma-we-te = κωμαστὴ (J. Hooker, «Εἰσαγωγή στὴν ΓΤΒ» [Φωτ. 2].

Παρ' ὅλο ποὺ στοιχεῖα τῆς ὑπάρχουν σὲ ὅλο τὸν Ἑλλαδικὸν χώρο («Μπουράνι» στὸν Τύρναβο, «Καλόγερος» Σερρών, «Ἐρωτόποθα» Ἀνδρου,¹ «Τσαμπούνα» Σάμου,*

* Σὲ πολὺ μεγάλη ἔκταση τὸ φαινόμενο τοῦ «Κώμου», συνοδευόμενο μὲ ἔξοχη σατυρικὴ «ἄσμενη» ποίηση, παρατηρεῖται καὶ σήμερ' ὅλα τὰ χωριά τῆς Λέσβου, ἐνὸς νησιοῦ ὅπου ὁ Διόνυσος Φαλλὴν καὶ ὁ Βρῖσαιος Ἀπόλλων λατρεύτηκαν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο μέρος τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Κόσμου. Πολλὰ ἀπὸ τὰ δημώδη σατυρικά τῆς Λέσβου, ἰσάζια στὴν εὐρηματικότητά τους ἀλλὰ καὶ στὴν ἀθυροστομία τους μὲ τὴν ἀρχαία Κωμωδία, ἔχουν καταγραφῆ ἀπὸ τοὺς λαογράφους Νικ. Πολίτη, Γ. Βαλέτα, Π. Σαμάρα, Γ. Μέγα, Δόμνα Σαμίου κ.ἄ.

Έβρου, Θηβών), ή δημοσιοποίηση και ή καθολική συμμετοχή κωμιαστών και λαού στην Αγιάννα είναι μοναδική. Τὸ ἔθιμό της δὲν ἀναβίωσε, ἀφοῦ δὲν σταμάτησε ποτὲ οὔτε στὶς δικτατορίες οὔτε ἐπὶ Τουρκοκρατίας (Δῆμος Μηλέως) οὔτε καὶ ἐπὶ διωγμῶν τοῦ Θεοδοσίου (4ος αἰ. μ.Χ.). Καὶ ἔμεινε ἀλώβητο, ἀναλλοίωτο, ὅπως θὰ δοῦμε, ἀλλὰ καὶ συνεχῶς ἀνανεούμενο θεματικά (ἐπικαιρότητα), ὅπως ἐπιβάλλει τὸ νόημα καὶ τὸ τυπικὸ τῆς πομπῆς.

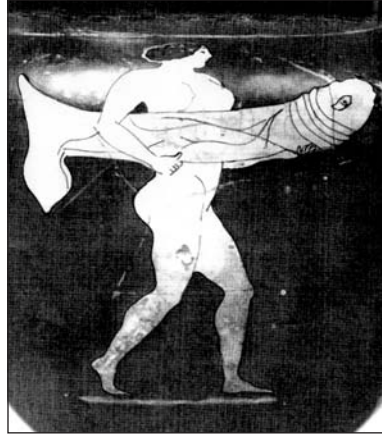
[Παρέκβαση: Οἱ μεγάλοι πολιτισμοί, ἀποκυήματα τοῦ πανάρχαιου Αἰγαίου Πολιτισμοῦ, στὸ ἀπόγειό τους ἐκφράζονται καὶ μὲ τὸ γέλιο, τὸ «σκῶμμα»² (*humor*) ὡς ἀνώτατο ἐπίτευγμα: Ἡ Ὁπερα τοῦ Πεκίνου, τὸ θέατρο Νῶ στὴν Ἰαπωνία, ὁ Σαίξπηρ.]

Ἡ πανηγύρις ἀρχίζει νωρὶς τὸ ἀπόγευμα μὲ τὶς πορεῖες τῶν «κωμιαστών» (μ'τσούν' = (μουτσοῦνοι) ἀπὸ διάφορα σημεῖα τῆς πόλεως πρὸς τὴν κεντρικὴ πλατεῖα. Φοροῦν ροῦχα καὶ μάσκες ἢ μὲ μαυρισμένα πρόσωπα· ἔτσι ἀγνώριστοι κουβαλοῦν τοὺς φαλλοὺς (=ὑπερμεγέθη ὁμοιώματα ἀνδρικοῦ ὄργάνου) χορεύοντας καὶ τραγουδώντας «ἄσεμνα» (πριάπια) ἄσματα. [Σημ.: Φυσικὰ οἱ Ἕλληνες δὲν τὰ θεωροῦσαν ἄσεμνα, ἀφοῦ ὠνόμαζαν τὸν κατ' ἐξοχὴν φαλλικὸ θεὸ «σεμνὸν Πάνα» (Γρηγ. Νανζ.).]

Τὰ τραγούδια αὐτὰ δὲν εἶχαν καμμία σχέση μὲ τὰ «ἐξ ἀμάξης» τῶν ἀρχαίων ἢ τὰ ἀντίστοιχα σύγχρονα ἔθιμα (Φανὸς Ἑπτανήσου, Πλάκας κ.ἄ.), ὅπου «ἔσκαμπτον ἀλλήλους» (Σχολιαστὴς Λουκιανοῦ) = κοροΐδευαν. Αντίθετα ἦσαν καὶ εἶναι «συνουσιαστικά» ἀλλὰ πάντα σατυρικά (παρωδία), χωρὶς νὰ εἶναι προσωπικά. Λέγονται μετὰ παρηρησίας, τονισμένα καὶ εἰς ἐπήκοον ὄλων. Πράγματι ὅλο τὸ χωριὸ παρίσταται στὰ δρώμενα, γυναῖκες, παιδιά, γέροι, ἀλλὰ ὡς θεατὲς μόνον, χωρὶς νὰ σκανδαλίζονται ἢ νὰ θυμωθῶν, ὥσως φορές-φορὲς νὰ ἐρυθριοῦν. Ἡ γιορτὴ τελειώνει, ἀφοῦ τὸ ρεπερτοριό τους τελειώσῃ καὶ οἱ μ'τσούν' καταρρέουν ἀπὸ τὸν χορὸ, τὴν οἶνοποσία, μὲ βραχνιασμένη φωνή.

ΤΟ ΧΥΔΑΙΟΝ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ. Οἱ κάτοικοι τῆς Αἰγιάνας, κρᾶμα ἀπὸ σοβαροὺς ροιμελιώτες³ καὶ χαρίεντες νησιώτες (Σκῦρο κ.ἄ.), εἶναι αὐστηρῶν ἀρχῶν, ιδίως στὰ ἐρωτικά. Ὁ ἀρραβών-γάμος εἶναι ἡ φυσικὴ κατάληξη τοῦ ἔρωτα. Προοδευτικότητα καὶ κομπορμισμός ξυγίζονται σὲ σωστὴ ἀναλογία. Θεσμοὶ ὅπως τὸ σχολεῖο, ἡ ἐξουσία, ἡ θρησκεία, ἀνεκτοί. **[Φωτ. 4].**

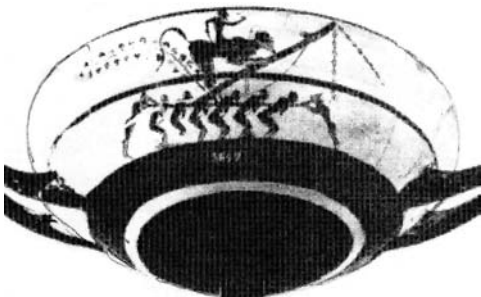
Ἡ Καθαροδεντέρα λοιπὸν τῆς Αἰγιάνας εἶναι μὲ πρώτη ματιὰ «ξένη» ἀπὸ τὴ νοοτροπία τους. Ὅμως ἡ γιορτὴ εἶναι τὸ ἐτήσιο ξέσπασμα τοῦ ἐρωτισμοῦ, καὶ εἶναι βαθύτατα συνυφασμένη μὲ τὴν δημόσια ζωή. Γι' αὐτὸ τὰ «δρώμενα» καὶ τὰ «λεγόμενα» εἶναι ἀδιανόητο νὰ ἀκουστοῦν τὸ ὑπόλοιπο ἔτος. Θεωρεῖται ἀνήθικο ἀλλὰ καὶ ἱερόσυλο, ἀκόμα καὶ τὸ ἰδιωτικὸ τραγούδισμά τους, ἐξ οὗ ἡ δυσκολία ἐξεύρεσης ὑλικοῦ ἔρρενας λόγῳ ἀπροθυμίας. [Ἐδὼ βρῖσκω τὴν εὐκαιρίαν νὰ εὐχαριστήσω θερμὰ τὸν «κωμα-

Φωτ. 3. Φαλλοφόρος γυνή. (Ἀθηνάϊκος κρατήρ.)

Φωτ. 4. Αἰγανιώτισσα μὲ τὴν περίφημη στολή.

Φωτ. 5. Φαλληφορία (όρα Σχ. 1).

κ.ἄ.) είναι διακριτικές. Όμως, επειδή τὰ «δρώμενα» καὶ ιδίως τὰ ἄσματα ἦσαν (καὶ εἶναι) ἐπιτιμητικά γιὰ τοὺς θεσμούς τῆς Ἐξουσίας, ἀφοῦ περιπαίξουν τὰ ὄργανά της (παπᾶ, δάσκαλο, γιατρίνα), αὐτὴ ἐπετίθετο, ὅποτε μποροῦσε, γιὰ τὴ ματαίωση τοῦ ἐθνίου.

Μὲ αἰχμὴ τῇ θρησκευτικῇ ἱεραρχίᾳ, οἱ ἐξουσιαστὲς ἐφώρμησαν πολλὰς φορές, ιδίως σὲ περιόδους ἀνώμαλες (δικτατορίες, Κατοχή). Ἡ τελευταία προσπάθεια ἐγίνε ἐπὶ Ἑπταετίας: Οἱ κάτοικοι ἀντέδρασαν σύσσωμοι ὑπὲρ τοῦ ἐθνίου καὶ ἡ δίκη κατέληξε σὲ φιάσκο· τὸ πρόστιμο πληρώθηκε μὲ ἔρανο! (Ἰδια ἀποτυχημένη προσπάθεια ἐγίνε τότε καὶ γιὰ τὰ Ἀναστενάρια.)

Ὁ πουριτανισμὸς παγκοσμίως, ἀποτέλεσμα τῆς Ἡθικῆς (ὅχι τοῦ Ἡθους) τῶν θρησκευτῶν τῆς Ἑρήμου, ἔχει ἐπιβάλεῖ τοὺς νόμους του. Στὸ στόχαστρό του γιὰ δύο χιλιάδες χρόνια ἔχει τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς, τὴν ἡδονή (σωματικὴ/νοητικὴ), τέλος τὸ σῶμα. [«τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς... ἀκαθαρσία, ἀσελγεία, εἰδωλολατρία... μέθη, κῶμοι»(!) (Παῦλος, πρὸς Γαλ., 5.19)· «οἱ ἐν σαρκὶ ὄντες, θεῶ οὐκ ἀρέσαι»! (πρὸς Ρωμ., 8.8)].

Ἀκάθαρτα λοιπὸν τὸ γυμνὸν (ἀθλητισμός), ὁ ἔρωτας, ὁ ὀργασμὸς, τὰ γεννητικὰ μας ὄργανα. Οἱ θανατολάγνοι-ἀνθρωποκτόνοι (Ἰωάν., 8.44) ἀντιστρέφοντας τὴ Φύση καταδικάζουν ὅτι γεννᾷ ζωὴ, τιμῶν ὅτι φέρει θάνατο (θλίψη, ἀποχή, ἀναχώρηση, τὰ «ὄπλα μας») ἐναντὶ ἀμοιβῆς στὸ Ὑπερ-πέραν. Καὶ τὰ φαλλικὰ ἄσματα βαφτίζονται: ἄσμενα, αἰσχροῖα, ἀνήθικα, ἐπαίσχυντα, ἀσελγῆ, ἀδιάντροπα, βρώμικα, βωμολοχικά, πρόστυχα, χυδαῖα (πλούσια ἢ γλώσσα μας) μὲ ἄλλα λόγια «δαιμονικά» < δαίμονες = ἀνθρωποθεοὶ τοῦ Χρυσοῦ γένους (Ἡσίοδ.). Ὁ λαὸς τῆς Ἀγιάννας, κάθε λαὸς, ὅμως ἔχει ἀντίρρηση. Καὶ τὸ δείχνει.

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ. Ἡ Φαλληφορία, ὅπως κάθε «δρώμενον» ὡς χωρο-χρονικὸ γεγονός,

Φωτ. 6. Ἰθύφαλλοι γλεντοκόποι (κωμασταί).

στὴν Δ. Φαρακλιώτῃ γιὰ τὰ πολύτιμα στοιχεῖα ποὺ μοῦ ἐνεπιστεύθη.].

Σύμφωνα μὲ τὴν κοινωνιολογία τὰ ἔθιμα (λαϊκὸς πολιτισμὸς) μεταβάλλονται, ὅταν ἀλλάξουν οἱ συνθήκες καὶ δὲν ἱκανοποιοῦν ἀνάγκες. Ἡ φαλληφορία ὅμως τῆς Ἀγιάννας σὲ πείσμα τῶν καιρῶν παραμένει. Ἴσως εἶναι ὁ μόνος τρόπος γιὰ μία κοινωνία, νὰ διατηρῇ τὶς ἀρχέγονες ἀξίες της, τὴν νοστορπία, τὸν τρόπο ζωῆς, τέλος τὴν ιδιαιτερότητά της.

Τώρα οἱ Ἀρχεῖς (Ἀστυνομία, Ἐκκλησία

εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγραφῇ, ἀφοῦ περιέχει ὀπτικο-ἀκουστικές παραστάσεις, «δεικνύμενα καὶ λεγόμενα» (Πλούτ., 89) ὅπως λ.χ. τὸ θέατρο. Ἔτσι καὶ ἡ Ἀγιαννώτικη γιορτὴ ἐκφράζεται μὲ ὅλα τὰ εἶδη τῆς Τέχνης, μὲ τραγούδι: «φαλλικὸν ἄσμα», χορὸ: «ὄρχημα», λόγο: «ποιήματα», θέατρο: «δρώμενα». Ἐπίσης μὲ διακόσμηση: «ἐνδυμα κωμαστῶν», ζωγραφικὴ/γλυπτικὴ: «φαλλοί», τέλος ἀρχιτεκτονικὴ: «δομὴ πορειῶν». [Σχ. 1 + Φωτ. 8, 9, 10, 11.]

Ἀπὸ τὴν προηγούμενη ἡμέρα ἐτοιμάζουν τοὺς τεράστιους φαλλοὺς καὶ τὰ παρεπόμενα (λιβανιστήρια, πατερίτσες) καὶ ξεκινοῦν καθ' ὁμάδας οἱ «μ'τσούν'» **[Φωτ. 6 + 7]**. Ἀργὰ καὶ τελετουργικὰ μὲ χορο-τραγούδια φθάνουν μετὰ ἀπὸ ὥρα στὴν πλατεία, ὅπου σὰν σύνολο πλέον ἐπαναλαμβάνουν τὸ ρεπερτόριο. Τοῦτο περιλαμβάνει παλαιὰ «κλασικά» ἄσματα ἀλλὰ καὶ νέα μὲ ἐπικαιρὰ θέματα (πέρυσι Ὀλυμπιακοί). Εἶναι μόνο Ἀγιαννῶτες, δὲν ἐπιτρέπονται γυναῖκες, παλαιότερα ἴσως, σίγουρα στὴν ἀρχαιότητα **(Φωτ. 7)**. Τὰ τραγούδια παρ' ὅλη τὴν ἐλευθεριότητά τους δὲν περιέχουν ὕβρεις οὔτε βλασφημικὲς ἢ προσωπικὲς προκλήσεις.

Ἄφησα τελευταῖο ἓνα βασικὸ χαρακτηριστικόν: Ὁ τρόπος πὺν προσφωνοῦν τὰ ἄσματα εἶναι ἐκρηκτικὸς/ἐριστικός. Μὲ φωνάρες καὶ τονίζοντας τὶς «χυδαῖες» λέξεις δείχνουν «ὠργιασμένοι», ὅπως μοῦ εἶπε ἓνας «παλαιός», ἐξηγώντας μου: «καὶ ὠργισμένοι καὶ μὲ ὄργια»!

Φωτ. 7. Ἰθύφαλλος/μ'τσούν'ς

Ψάχνοντας στὴν Ἑλληνικὴ Γραμματεία βρῆκα τὸ ἐξῆς ἐκπληκτικὸ ἀπόσπασμα: Στράβων 8.6.23: «*ἱερὸν Πριάπου, ἀφ' οὗ τὰ Πριάπεια (ἐορταί)*» καὶ Διον. Ἄλικ. 12.4: τὰ Πριάπεια ἢ ἰθυφάλεια λεγόμενα: «... αἱ τελεταὶ τοῦ νέου Διονύσου... καὶ γὰρ δ' ἐξ εὐεργεσίης ὠργιασμένος ἦκω» (= κι' ἐγὼ γιὰ τὸ καλὸ σας ἦλθα ὠργιασμένος). Τὰ πάντα, ὅπως θὰ δοῦμε, συνεχίζονται μέχρι τὴν τελευταία λεπτομέρεια χιλιάδες χρόνια.

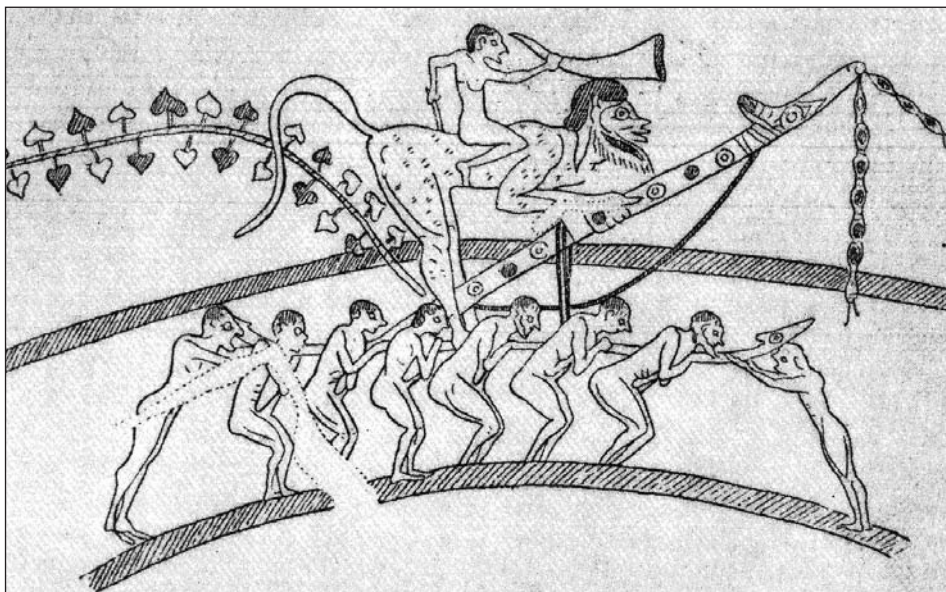
Οἱ ὁμάδες τῶν πανηγυριστῶν κατὰ βάση δὲν ἔχουν ἀρχηγὸ (ἀρχαγέτης). Ἀπλῶς ὁ καθένας μπορεῖ νὰ ξεκινήσῃ τὸ τραγούδι, δημοκρατικά, καὶ τὸν κάθε στίχο τὸν ἐπαναλαμβάνουν οἱ λοιποὶ σὰν «χορός».

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ. Τὸ πρωὶ τῆς Καθαροδευτέρας μαζεύονται οἱ «μ'τσούν'», ντύνονται, προετοιμάζονται νοητικά, τραγουδώντας καὶ μὲ ἄφθογο κρασί, ἀλληλοπειραζόμενοι. ἀπαγορεύουν τὸ πλυσίμασμα ἀσχέτων. Βάζουν φοῦμο ὁ ἓνας στὸ ἄλλο ἢ μουτσοῦνες [σημ. μ'τσούν' = μουτσοῦνοι < βενετ. musona < muso = ρύγχος → μύτις χοίρου μυκτήρ]. **(Φωτ. 12)**. Οἱ φορεσιεὶς εἶναι διάφορες, συνήθως ὅμως **(Φωτ. 14 + 8)** ἓνα μαῦρο φαρδὺν φόρεμα σὰν ράσο. Οἱ φαλλοὶ πὺν φοροῦν οἱ «*κωμασταί*» **(Φωτ. 6 + 7)** κατασκευάζονται ἀπὸ διάφορα ὕλικά, παλαιότερα ἀπὸ δέσμα μὲ κόκκινο «κεφάλι». Οἱ δὲ τεράστιοι φαλλοί, πὺν μεταφέρονται μὲ διάφορους τρόπους (κρέμασμα, ὕψωση, καβάλλημα, σὲ ὄχημα) **[Φωτ. 8 + 11 + 10 + 13]**, εἶναι εἴτε ξύλινοι εἴτε ἀπὸ ἐλαφρὰ ὕλικά (παλαιότερα ἀπὸ ξύλο συνκῆς).

ΦΑΛΛΗΦΟΡΙΑ. Κατὰ τὴν διάρκεια τῶν χιλιετιῶν τὸ ἔθιμο θὰ ἦταν φυσικὸ νὰ ἀλλοιωθῇ. Ὅμως τὰ ἀρχαῖα κείμενα καὶ οἱ παραστάσεις (ἀγγεῖα) ἀποδεικνύουν τὸ ἀντίθετο· διατηρήθηκε μὲ ἀπόλυτη ὁμοιότητα ὅπως:

Φωτ. 7. Διονυσιακὴ πομπή. Κωμαστὲς κρατοῦν θύρσους.

Σχ. 1. Φαλληφορία: Άγγειογραφία. Μουσείο Villa Ghilia, Ρώμη. [Λεπτ. Φωτ. 5.].

1 Προσωπεΐα και φοῦμο. Εἴτε μαυρίζονταν «καταιθαλούμενοι» (Ἱπποκρ.): «κατα-
πασθεὶς αἰθάλη» (Ἀθήναιος, 14.16.28) ἢ ἔβαζαν μουτσούνες: «οἱ δὲ ἰθύφαλλοι (=μὲ ὄρ-
θιο πέος) προσωπεΐα μεθυσόντων εἶχον» (Σοῦδα, Φ58). Ὅρα σπάνιες ἀγγειογραφίες:
Ἀρχαιολ. Μουσ. Ἀθ. 358/361 (Φωτ. 15 + 16 + 17). «...ἐκ δέρματος ἔσκεπον τὰς ὄψεις»
(Σοῦδα, Φ58). [Σημ.: Εἶναι λογικὸ νὰ μὴν ὑπάρχουν, κατεστραμμένες ἀπὸ ρωμαιοχρι-
στιανούς ἢ πεταμένες σὲ ἀποθήκες σήμερα γιὰ λόγους σεμνοτυφίας.] **2** Φορεσιὰ.
«Χιτῶνι... Ταραντίνῳ (=μαῦρο) καλύπτουσιν ἑαυτοὺς μέχρι τῶν σφυρῶν» (=ἀστρα-
γάλους). **3** Οἱ φαλληφόροι ὠνομάζονταν καὶ «αὐτοκαύδαλοι», «φλύακες» (=ἀθυρό-
στομοί), «σοφισταί» καὶ «ἐθέλονταί». Φοροῦσαν ὠρισμένοι ψηλὰ καπέλλα, ὅπως τῶν
ὀρθοδόξων ἱερέων: «πιλοφόροι ἱερεῖς» [Φωτ. 18 + 15]. **4** Τὸ κρασί φυσικὸ ἦταν νὰ
εἶναι ἀπαραίτητο ἔτσι, ὥστε οἱ κωμασταὶ ἦσαν «οἰνόφλυγες» (=πλέον στὸ κρασί). **5**
Οἱ φαλλοὶ στὰ σκέλια τῶν ἰθυφάλλων ἦσαν «εἰς τοὺς μηροὺς δεσμούμενοι ἐξ ἐρυθρῶν
δερμάτων» (Σοῦδα, I 251). **6** Οἱ τεράστιοι μεταφερόμενοι φαλλοὶ ἦσαν «μόρια δερ-
μάτινα ἢ ξύλον ἐπίμηκες» (Σοῦδα, II 28) «ἐπὶ φαλλήτων συγκίνων» (Δίων Ταρσικὺς,
33.63). [Σημ.: Ἡ προσφώνηση τῶν ὁμοφυλοφίλων ἀπὸ τὸν λαό: «σῦνυκα!» καὶ «συκιά»
προήλθε ἀπὸ τοὺς σύκινους φαλλοὺς (ἐν χρήσει στὶς ἀρχαῖες Ἑλληνίδες πριφρονητικὰ
γ' αὐτούς.)] Συγκρίνατε τὸ μάτι τοῦ φαλλοῦ καὶ τὶς γιοράντες [Σχ. 1] μὲ τὰ σημερινά.

Ὡς πρὸς τὴν πομπή (μπομπές=γιὰ τοὺς χριστιανούς: αἰσχρότητες) ἢ ὁμοιότητα ἐκ-
πληκτικῇ: «ἐστὶν ὁ φαλλὸς κατασχετὸς» (=μεταφερόμενος σηκωτός), βαστακτέος [Σχο-
λιαστὴς Ἀριστοφάνους, 259] [Φωτ. 11+8]. Καὶ τὰ τραγούδια καὶ χοροὶ: «καὶ ποιήματα
καλεῖσθαι, ἃ ἐπὶ τῷ φαλλῷ ἄδονται μετ' ὀρχήσεως» (Σοῦδα, I. 250) ἤτοι «παιᾶνες,
ἱάμβοι, κῶμοι, σκώμματα» (Ἀθῆν., 14.16).

Ἑτυμολογικά: φαλλὸς < φλέω → φλύω = φουσκῶν → Ἀγγλ. blow/blood. Πρίαπος
< πρῖν + σάπος < σάος < FaFos = ἐμπρὸς δυνατός. Πᾶν = τραγοπόδης ἀρχαδικὸς θεός.
Πανάρχαια λέξις μὲ ρίζα ἀπὸ Γραμμ. Γραφὴ B = *pa-na (pa-to = παντός).

Φωτ. 8. Περιφορὰ «σεπτοῦ» φαλλοῦ.

Φωτ. 9. Τεράστιος (3 μ.) φαλλός.

Φωτ. 10. Φαλληβάται αιθαλωτοὶ (=μουντζούρηδες).

Φωτ. 11. Ὑψωσις φαλλοῦ.

Φωτ. 12. Ἡ προετοιμασία.

Φωτ. 13. Μεταφορὰ φαλλοῦ.

Φωτ. 14. Φαλλοδὸς «ιερεὺς».

Φωτ. 15. Φαλληφόροι.

ΤΑ ΠΡΙΑΠΕΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ. Καὶ τώρα στὸ ἐπίμαχο θέμα. Τὰ Ἀγιαννιώτικα³ εἶναι παραλλαγὲς δημοτικῶν μελωδιῶν, ἀλλὰ καὶ «εἰδικά» μουσικὰ θέματα. Εἶναι δίστιχα,⁵ τετράστιχα ἢ πολὺστιχα, τραγουδιῶνται δὲ (κρυφά) καὶ σὲ ἄλλες περιοχὲς τῆς Ἑλλάδος. Ἴδου μερικὰ χαρακτηριστικὰ τραγούδια (θεματικά).

1. Τῆς Παπαδιᾶς

Τῆς πά-, μωρέ, τῆς πά-
τῆς παπαδιᾶς ὁ μ..ναρος (δῖς)
καὶ τοῦ παπᾶ ὁ ψ..λος [κ.τ.λ.].

2. Τῆς χήρας (παπαδιᾶς)

Τῆς μεγάλ'ς Ἀποκριῆς/φέραν δυὸ σακκιὰ ψ.λές·
τῆς χοντρῆς καὶ τῆς στριμμένης/τῆς ἀγαποῦν οἱ παντρεμένες
τῆς λιανῆς μὲ τῆς πλεξοῦδες/τῆς ἀγαποῦν οἱ κοπελοῦδες.
Καὶ μία χήρα/δὲν ἐπρόφτασε καμμία...

3. Τοῦ παπᾶ

Τοῦ παπᾶ ἀπ' τὴν Ἀγιάννα
σ'κών' ἢ π..τα μιὰ καμπάνα.

4. Τοῦ καλόγερου (ψαλμωδία)

Ψωμὶ καὶ τυρί,
τὸν Κύριο ὑμνεῖτε.
Ἄν εἶναι καὶ κρασί,
ὑπερυψοῦται.
Ἄν εἶναι καὶ μ..νί,
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

5. Τῆς γριᾶς

Τῆς γριᾶς τὸ μ'νι γελᾷ,
γιατὶ πέρασε πολλὰ·
τῆς παντρεμένης χαίρεται,
γιατ' ἔχει καὶ πορεύεται·
τῆς χήρας τὸ καῦμένο
στέκει παραπονεμένο...

6. Τοῦ μ'νιοῦ

Τὸ μ..νὶ δὲν εἶναι ἄρνι
νὰ φάγῃ κλαροὶ νὰ κοιμηθῇ.

Ἀγιαννιώτικο κουρίτσι
δὲν μπορεῖ νὰ κατοικήσῃ·
θέλει π..το νὰ χορτάσῃ,
γιὰ νὰ πέσῃ νὰ πλαγιάσῃ.

7. Ἀρχόντισσα (δημοτικό)

Ἀρχόντισσες μὲ βάλανε φύλακα στὰ μ'νιά τους,
νὰ τὰ φυλάξω 'ξάμνη, νὰ τὰ γ...σω χρόνο.
Κι ἓνα μ..νί, κακὸ μ..νί, πηδάει καὶ μοῦ φεύγει.

8. Τῆς γιατρίνας τὸ βρακί

τὸ βγαλὰ κ' εἶναι φαρδύ.
Ἄνοιξε κι ὁ πλάτανος,
κ..λωσε καὶ ὁ δάσκαλος.
Ἄνοιξε καὶ ὁ ἀρίστος,
κ..λωσε καὶ ὁ γιατρός.

9. Γιορτινὰ

Τῆς μεγάλης Ἀποκριῆς
στέκουν οἱ ψ..λές ὀρθές.
Καὶ τὴν Καθαροδευτέρα
παίρνουν τὰ μ..νιὰ ἀέρα.
Ἄμ καὶ τὸ μεγάλο Πάσχα
στέκουν τὰ μ.... καὶ χάσκα.

10. Ἐπωδὸς (μετὰ τὸ πέρασ ἐνὸς κύκλου)

Ἰὼ περάστε, γιὰ περάστε
γιὰ, τ' ἄρχ.... μας νὰ πιάστε
καὶ τώρα ποῦ τελείωσαν,
περάστε ἓνας-ἓνας,
τὸν π..το μας νὰ πιάσετε,
γιὰ νὰ σᾶς πᾶρ γούρι!

Ἡ ποικιλία τῶν «ἀδιάντροπων» εἶναι μεγάλη, ἄνω τῶν 100 σὲ μιὰ γιορτή. Ἐτσι συνήθως δὲν ἀπαιτεῖται ἐπανάληψή τους. Συγχρόνως ὅπως στὴν Ἐπιθεώρηση (Θέατρο)

Φωτ. 16. Μασκοφόροι κωμασταί.

Φωτ. 17. Λεπτομ. μάσκα.

Φωτ. 18. Πιλοφόρος.

συνθέτουν έπίκαιρα τραγούδια. Παράδειγμα για την Όλυμπιάδα γράφτηκαν δυο τετραστίχα άπευθυνόμενα στην... Γιάννα Άγγελουπούλου.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ. Άπό τὰ χιλιάδες άρχαία φαλλικά ἄσματα, απέμεινε τίποτα; Φυσικά όχι. Όπως τὰ άγγεία τὰ ἔσπαζαν οἱ Άλάριχοι, ἔτσι καὶ τὰ κείμενα τὰ ἔκαιγαν/ἔσχιζαν οἱ καλόγεροι-«άντιγραφείς», άφοῦ ἡ ἡδονή εἶναι ἡ ὕψιστη ἁμαρτία τους! Γι' αὐτὸ «ἄφησαν» τὸν σχετικὰ σεμνὸν Άριστοφάνη (ὄχι ὅλα του) καὶ ἔξαφάνισαν χιλιάδες κωμικά ἔργα.² Ένα σχετικὰ ἁθῶο βρῆκα: «ὥρικὴν τὴν Θρᾷτταν ἐκ φελλέως (λογοπαίγνιο) μέσσην λαβόντα, ἄραντα, καταβαλόντα, καταγιγαρτίσω [=τὴ βαρβάτη Θράκισσα/νὰ πιᾶσω ἅπο τὴ μέση / ὀρθὴ νὰ τὴ σηκώσω/ καὶ χάμω νὰ τὴ ρίξω / νὰ τὴ «ξεκοκκαλίσω»: Άριστοφ., «Άχαρνῆς» 259].

Τὸ νόημα τῆς Φαλληφορίας; Γνωστὸ ἅπο τὴν ἀρχαιότητα: «τῶν φαλλῶν στάσιν τῆς γονίμου δυνάμεως σύννημά τι εἶναι» (= ἡ ὕψωση τῶν φαλλῶν σύμβολο γονιμότητος): «τὰς δ' αἰσχρορρημοσύνας... τὰ μέλλοντα διακοσμηθῆναι» (=διευθετοῦν). [Ίάμβλιχος, Μυστ., 11.31]. Καὶ οἱ «ὠργισμένες» κρανγές ἔχουν ἁποτέλεσμα: Φέρνουν «ἀναγκαστικά» τὴ Γέννα, τὰ Γεννήματα (=τροφές), τὴ Συνέχεια. Καὶ τὸ μεγάλο μυστικό: Ἡ Ζωὴ νικᾷ τὸν μαῦρο Θάνατο, τὴν Έντροπία, τὸν Κρόνο-χρόνο (Κρόνιες οἱ ἀρχικὲς γιορτές → Saturnalia). Βέβαια κατὰ τὴν χριστιανικὴ ἐποχὴ (390 μ.Χ. καὶ μετὰ) προστέθηκε καὶ ἡ ἀντίδραση κατὰ τοῦ Έξουσιασμοῦ μὲ διάφορες παρωδιές.

Άν νομίζετε ὅτι ἀξίζει νὰ ὑπάρχη τὸ πολυχλιετὲς αὐτὸ ἔθιμο, ἃς πᾶμε τὴν Καθαροδευτέρα στὰ «ἀπερίγραπτα δρώμενα», «γιὰ νὰ μᾶς γιουχαῖσουν»* μὲ τὸ ἀρχαῖο νόημα.

Βιβλιογραφία

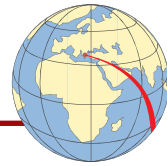
1. Άριστοφάνης, «Θεσμοφοριάζουσαι», Έκδ. Έπικαιρότητα (Εἰσαγ.).
2. Κ. Καρμιράντζος, «Σατυρικὸ δρᾶμα καὶ Λουκιανός», «Δ», τ. 273.
3. Δ. Σέττας, «Εὔβοια: Λαϊκὸς πολιτισμός».
4. Α. Κερκινεόγλου, «Έγκυκλοπαίδεια ἰδεῶν», σ. 220.
5. «Γαμοτρᾶγουδα τῆς Αγιάνας», Έκδ. Γαβριηλίδης, 1985.
6. Ι. Τολουμάκος, «Τρόποι ζωῆς καὶ χιούμορ στὴν Άρχαία Ελλάδα», Έκδ. Ζήτρος.

Κωστῆς Καρμιράντζος

Αρχιτέκτων Ε.Μ.Π.

* γιούχα, ὄχι ἅπο τὸ τουρκ. yuha (Λεξικὸ Μπαμπινιώτη!), ἄλλὰ ἅπο τὴν ἰαχή → Δωρ. ἰαχά.

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

ΧΑΡΗΣ ΤΣΙΡΚΙΝΙΔΗΣ, Άγωνες χωρίς δικαίωση...

Τὸ σπουδαῖο αὐτὸ ἱστορικὸ ἔργο τοῦ ὑποστρατήγου ἐ.ἀ. Χάρη Τσιρκινίδη βρίσκεται αἰσίως σὲ δευτέρα ἔκδοση. Πρόκειται γιὰ μίαν σημαντικὴ μελέτη μὲ θέμα τὴν τραγωδίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Κύπρου καὶ τῆς Κωνσταντινούπολης, στὴν ὁποία ἐπιχειρεῖται ἡ ἀναζήτηση τῶν αἰτίων ποὺ ὠδήγησαν στὸ σύγχρονο δράμα τῶν Ἑλλήνων τῶν δύο αὐτῶν μαρτυρικῶν ἐλληνικῶν τόπων. Ἡ μελέτη βασίζεται κυρίως στὴν προσεκτικὴ καὶ ἐμπεριστατωμένη ἔρευνα, ποὺ διενήργησε ὁ Τσιρκινίδης στὰ στρατιωτικά, πολιτικά καὶ διπλωματικά ἀρχεῖα τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ καὶ σὲ γενικότερα ἱστορικὰ στοιχεῖα καθὼς καὶ στὰ προσωπικὰ βιώματα ποὺ εἶχε ἀποκομίσει ἀπὸ τὴν στρατιωτικὴν του πορεία. Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ πὼς ὁ στρατηγὸς ὑπῆρξε κατὰ τὴν δεκαετία τοῦ '80 στρατιωτικὸς ἀκόλουθος τῆς ἐλληνικῆς πρεσβείας στὸ Παρίσι.

Τὰ ὅσα μαρτυροῦνται σχετικὰ μὲ τὴν διαδρομὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ σὲ Πόλιν καὶ Κύπρο ἀπὸ τὸ 1779 ἕως τὸ 1999 εἶναι δραματικά. Εἰδικὰ γιὰ τὴν κατάστασή μας στὸν καταστροφικὸ 20ῦ αἰῶνα μὲ τὸν ξεριζωμὸ καὶ τὴν ὁμηρία τῶν περιφερειακῶν ἐλληνικῶν κέντρων ἡ εἰκόνα εἶναι ἀπογοητευτικὴ. Ἐκεῖνο ποὺ προκύπτει ἀπὸ τὴν προσεκτικὴ ἀνάγνωση τοῦ βιβλίου εἶναι, ὅτι δὲν θὰ εἶχαμε περιέλθῃ σὲ τέτοια δεινὴ θέσι, ἐὰν γινόντουσαν οἱ σωστὲς ἐκτιμήσεις καὶ οἱ κατάλληλοι χειρισμοὶ ἀπὸ τὶς πολιτικὲς, στρατιωτικὲς καὶ διπλωματικὲς ἡγεσίες σὲ Ἑλλάδα καὶ Κύπρο κατὰ τὴν προδικτατορικὴ, δικτατορικὴ καὶ μεταπολιτευτικὴ περίοδο. Δυστυχῶς οἱ προσωπικὲς φιλοδοξίες, ἀδυναμίες καὶ ἀνεπάρκειες τῶν κατὰ καιροὺς κρατούντων ἔδρασαν ἐνάντια στὰ ἔθνη καὶ μας συμφέροντα εὐνοῶντας ἐν τέλει τὸν τουρκικὸ ἐπεκτατισμὸ.

Τὰ ἐν λόγω γαλλικὰ ἀρχεῖα σταματοῦν στὸ 1966, ὅμως ὁ συγγραφέας συνεχίζει τὴν διήγηση καὶ τὴν κριτικὴ τῶν γεγονότων βασιζόμενος στὴν προσωπικὴν του γνώση ἐπ' αὐτῶν τῶν θεμάτων. Ὅπως καλὰ γνωρίζουν ὅλοι, ὁ «Φάκελος τῆς Κύπρου» παραμένει ἐρημητικὰ κλειστός, καὶ καμμιὰ ἀπὸ τὶς ἐμπλεκόμενες ἐλλαδικὲς πλευρὲς δὲν ἔχει τὸ σθένος νὰ πῇ τὴν ἀλήθειαν ἀναλαμβάνοντας

ΟΙ ΚΥΚΛΩΠΕΣ – ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Σχετικὰ μὲ τὸ πέρασμα τοῦ Ὀδυσσεῆ ἀπὸ τὸ νησί τῶν Κυκλάπων ὁ Ὅμηρος μᾶς ἐπιφυλάσσει μίαν περιγραφή γιὰ τὰ περίεργα αὐτὰ ὄντα, ποὺ σὲ ὄλους μας εἶναι λίγο-πολὺ γνωστὴ: Στὴν μακρινὴ αὐτὴ γῆ ὑπῆρχε ἀφθονία γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν ἀγαθῶν, ποὺ ἀπλόχερα δώριζε ὁ Ζεὺς στοὺς κατοίκους της, τοὺς Κύκλωπες, ἐνῷ δὲν ὑπῆρχαν νόμοι, καὶ ὁ κάθε Κύκλωπας κοίταζε μοναχὰ τὸν ἑαυτοῦ. Ὁ Ὅμηρος ὀνομάζει **Πολύφημο** τὸν Κύκλωπα ποὺ συνάντησε ὁ Ὀδυσσεύς, ἐνῷ ὁ Ἰθακήσιος βασιλεὺς, ὅταν ρωτήθηκε ἀπὸ τὸν Πολύφημο ποῖο εἶναι τὸ ὄνομά του, ἀπάντησε **«Κανένας»**. Δυστυχῶς γιὰ τοὺς περιπλανώμενους Ἕλληνες ὁ Κύκλωπας καταβρόχθισε ὀρισμένους ἀπὸ αὐτούς.

Τελικὰ ὅμως ὁ Ὀδυσσεύς κατώρθωσε νὰ τυφλώσῃ τὸν Πολύφημο καὶ νὰ τὸ σκάσῃ ἀπὸ τὴ σπηλιά του καλυπτόμενος μαζὶ μὲ τοὺς συντρόφους του κάτω ἀπὸ τὶς κοιλιὰς τῶν γιδιῶν καὶ τῶν προβάτων, ποὺ βρίσκονταν ἐντὸς τοῦ σπηλαίου. Ὁ Πολύφημος μανιασμένος καλοῦσε τοὺς ἀδελφούς του Κύκλωπες, γιὰ νὰ πιάσουν τὸν **«Κανένα»** ποὺ προκάλεσε τὴν τυφλωσί του, ἐκεῖνοι ὅμως τὸν ἀγνόησαν χλευάζοντάς τον, διερωτώμενοι παρὰ ἄλλα, ἀφοῦ τὸν τυφλώσε ὁ «Κανένας», ἐνάντια σὲ ποιόν θὰ ἔπρεπε νὰ στραφοῦν. Ἀπομακρυνόμενος ἀπὸ τὸ νησί ὁ Ὀδυσσεύς ἀποκάλυψε τὸ ἀληθινὸ του ὄνομα στὸν Πολύφημο, ἐνῷ τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ Κύκλωπας παρακαλοῦσε τὸν πατέρα του τὸν Ποσειδῶνα, νὰ ἐκδικηθῇ.

Αὐτὴ ἡ περιγραφή εἶναι καθαρὰ ἀλληγορικὴ. Παρατηροῦμε ὅτι ὁ γίγαντας **Πολύ-φημος** (δηλ. ὁ ἔχων πολλὴ φήμη) ζοῦσε σὲ ἀφθονία ἀγαθῶν καὶ δὲν ὑπάκουε στοὺς νόμους, ἐνῷ οἱ

τις ευθύνες της. Αντιθέτως, όπως επιβεβαιώνει η επικαιρότητα, η κατάσταση επιβαρύνεται όλο και περισσότερο και ο Έλληνισμός στην Πόλη και στην Κύπρο εξακολουθεί να παραμένει υπό καθεστώς όμηρίας, απειλής και τρομοκρατίας. Όπως καταλαβαίνετε, αξίζει να διαβαστεί το «Άγῶνες χωρίς δικαίωση...» από κάθε ενδιαφερόμενο για την πρόσφατη ιστορική πορεία του Έλληνισμού, και να προβληματιστεί, ώστε να μην επαναλαμβάνουμε ξανά και ξανά τὰ ἴδια λάθη σὲ βάρος τοῦ συλλογικοῦ ἐθνικοῦ μας συμφέροντος. Φτάνει πιά ἡ ἀτέρμονη ἀδικία ἐναντίον τοῦ Ἑλληνισμοῦ! Ἄν διαβάσετε τὸ ἀπροκατάληπτο καὶ τεκμηριωμένο αὐτὸ ἱστορικὸ σύγγραμμα, θὰ καταλάβετε πολλὰ πράγματα σχετικά μετὴν σύγχρονη ἱστορία μας.

Ἀλέξανδρος Χ. Μήτσιου

MICHAEL HOWARD, Ὁ Πρῶτος Παγκόσμιος Πόλεμος

Μὲ τὸ σύγγραμμά του αὐτὸ ὁ σὲρ Μάικλ Χάουαρντ, ποὺ εἶναι ὁμότιμος καθηγητὴς τῆς σύγχρονης ἱστορίας στὰ πανεπιστήμια τῆς Ὁξφόρδης καὶ τοῦ Γέηλ, φωτίζει συνοπτικὰ ὅλες τὶς πτυχὲς τοῦ «Μεγάλου Πολέμου» στὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰῶνα, ὅταν οἱ κακοὶ χειρισμοὶ καὶ οἱ λανθασμένες ἐκτιμήσεις πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἡγετῶν ἀναστάτωσαν τὴν γηραιὰ ἡπειρὸς μας. Ἡ βιαιότητα ἦταν τρομακτικὴ καὶ ὁ ἀπολογισμὸς ἐφιαλτικός, ἀφοῦ χάθηκαν 8.000.000 ζωὲς καὶ σακατεύτηκαν πολλαπλάσιοι ἄλλοι ἄνθρωποι.

Στὸ βιβλίο γίνονται ἀναφορὲς στὰ ἐπιπόλαια αἵτια ποὺ προκάλεσαν τὸν Α΄ Π.Π., τὸν πόλεμο ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε παραδειγματίσει τοὺς Εὐρωπαίους, γιὰ νὰ μὴν τὸν συνεχίσουν μετὰ ἀπὸ μικρὸ διάστημα μετὸν ὀλέθριο Β΄ Π.Π. Ἡ μάχη τοῦ Μάρνη, ἡ μάχη τῆς Ὑπρ, τὸ Ἀνατολικὸ καὶ τὸ Δυτικὸ Μέτωπο, οἱ ἀποικίες, ἡ πολιορκία τοῦ Βερντέν, ἡ μάχη τοῦ Σόμ, ἡ ἐπίθεση τοῦ Μπρούσυλοφ, ἡ διάλυση τῶν πολυεθνικῶν αὐτοκρατοριῶν, οἱ ἐμπλεκόμενες χώρες, ὁ ρόλος τῆς Ἑλλάδας, ἡ ἐπικρατήση τῶν Μπολσεβίκων στὴν Ρωσία ἀπασχολοῦν τὸν Βρεταννὸ καθηγητὴ, ποὺ κρατᾷ τὴν οὐδετερότητα τοῦ παρατηρητῆ τῶν γεγονότων.

Οἱ πληροφορίες αὐτοῦ τοῦ βιβλίου εἶναι ἀρκετές, γιὰ νὰ μᾶς δώσουν νὰ καταλάβουμε τὴν ματαιότητα τῆς διεξαγωγῆς πολέμων.

Ἑλενα Κουφουδάκη

ὅμοιοι του κοίταζαν τοὺς ἑαυτοὺς τους, μὴ δείχνοντας κανένα ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν συμφορὰ τοῦ ἀδελφοῦ τους. Μήπως αὐτὸ δὲν μᾶς φέρνει στὸ νοῦ τοὺς σύγχρονους «πολύφημους» π.χ. πλουσίους, «μεγάλους καλλιτέχνες» τῆς ἐποχῆς, ποὺ στρέφουν πᾶνω τους τὰ φῶτα τῆς δημοσιότητας κ.λπ., οἱ ὁποῖοι –σὰν Κύκλωπες– ζοῦν μέσα σὲ ἀφθονία ἀγαθῶν, ποὺ συνήθως ἔχουν κληρονομήσει ἢ ἔχουν ἀποκτήσει μὲ δόλιες μεθόδους καὶ ὄχι κοπιᾶζοντας; Αὐτοὶ δὲν εἶναι ποὺ δὲν ὑπακούουν σὲ κανένα νόμο, λόγῳ τῆς μεγάλης οἰκονομικῆς ἐπιφάνειας ποὺ διαθέτουν, ἢ ὅποια κατὰ τὸ Σόλωνα τοὺς ἐπιτρέπει νὰ διαφεύγουν τῆς τιμωρίας τῶν νόμων, ποὺ μοιάζοντας μὲ τοὺς ἰστοὺς τῆς ἀράχνης ἐπιτρέπουν στὰ μεγάλα ἔντομα (σημ. πλούσιοι) νὰ διαφεύγουν καὶ ἐγκλωβίζουν μόνο τὰ μικρὰ (σημ. φτωχοί);

Ἄς μὴ παραβλέπουμε ἐπίσης ὅτι καὶ στὸν κύκλο τῶν σύγχρονων πολύ-φημων κανεὶς δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ κανέναν, οὔτε αἶν καὶ γιὰ τὸν ἀδελφὸ του, καὶ συνήθως χαίρονται γιὰ τὴν συμφορὰ τῶν ὁμοίων τους παρὰ λυποῦνται. Ὅπως στὴν «Ὀδύσσεια» ἔτσι καὶ στὴν ζωὴ μας οἱ πολύ-φημοι ἔχουν «μόνο ἓνα μάτι», ἐθελο-τυφλοῦν δηλαδὴ γιὰ τὸ τί συμβαίνει γύρω τους, τί προβλήματα μπορεῖ νὰ ἀντιμετωπίσουν ἄλλοι ἄνθρωποι; καί, ἂν αὐτοὶ μποροῦν νὰ τοὺς βοηθήσουν, ἐπίσης τοὺς διακρίνει ἡ ὑπεροψία, ἡ ἀλαζονεία, καὶ συχνὰ εἶναι ἀμόρφωτοι καὶ ἡλίθιοι (σημ. κυρίως ἡ τάξη τῶν νεόπλουτων, ποὺ κουβαλᾷ πολλὰ σύνδρομα κατωτερότητας, λόγῳ τοῦ ἀπότομου πλουτισμοῦ-ιδιώτευσης. Γι' αὐτὸ καὶ στ' Ἀγγλικά σφύζεται ἀκόμα ὁ ὅρος **ιδιώτης**-*idiot*, ποὺ θὰ πῇ ἡλίθιος).

Ἔ! Νὰ λοιπὸν ποὺ συνήθως αὐτοὺς τοὺς «πολύ-φημους» τοὺς ἐξοντώνει κάποιος πολὺ

ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ, Ἐπιγράμματα-Ἡ ποίηση ἐνδὸς ἐπικούρειου

Ὁ Φιλόδημος, ἓνας ὑπέροχος Ἑλληνας τοῦ πρώτου προχριστιανικοῦ αἰῶνα, μετὰ ἀπὸ περιπλανήσεις σὲ Δύση καὶ Ἀνατολὴ κατέληξε νὰ ἡγήται τῆς ἐπικούρειας κίνησης καὶ σχολῆς στὴν περιοχὴ τῆς Νεάπολης (Νάπολης) στὴν Ἰταλία. Καταγόταν ἀπὸ τὰ Γάδαρα τῆς Ἰορδανίας, μιὰ ἐλληνικὴ πόλη τῆς Ἀνατολῆς, ἡ ὁποία εἶχε ἀναδείξει σημαντικὲς μορφές στὸν χώρο τῶν γραμμάτων, ὅπως τὸν Μένιππο, τὸν Οἰνόμαο, τὸν Φίλωνα, τὸν Μελέαγρο, τὸν Θεόδωρο κ.ἄ. Πραγματοποίησε σπουδὲς στὴν Ἀθήνα, ὅπου προσανατολίστηκε κυρίως πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶν συνεχιστῶν τοῦ Ἐπίκουρου. Ὑπῆρξε φίλος καὶ σύμβουλος τοῦ πεθεροῦ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρα, τοῦ ἰσχυροῦ πολιτικοῦ Καλπούρνιου Πείσωνα. Εἶχε ἀναπτύξει φιλικὰ καὶ συνεργασίαν μὲ τὸν Σείρωνα, ἐπιφανῆ ἐπικύρειο δάσκαλο στὸ Πανσίλυπον τῆς ἰταλικῆς Νεαπόλεως, μὲ τὸν Βιργίλιο, τὸν Βάρρωνα, τὸν Ὀράτιο, τὸν Πλάυτο, ἐνῶ εἶχε κερδίσει καὶ τὴν ἀναγνώριση καὶ τὸν σεβασμὸ τοῦ ἀνθέλληνα καὶ ἀντιεπικούρειου Κικέρωνα. Ὁ ἴδιος ὁ Φιλόδημος διηύθυνε τὴν ἐπικύρεια σχολὴ καὶ κοινότητα στὸ Ἡράκλειο (Herculaneum) στὴν περιοχὴ τῆς Νάπολης μέχρι τὰ γεράματά του καὶ συνέβαλε καθοριστικὰ στὸν ἐξελληνισμὸ τῆς ρωμαϊκῆς κοινωνίας. Ἀσχολήθηκε μὲ τὴν λογικὴ, τὴν ἠθικὴ, τὴν πολιτικὴ, τὴν αἰσθητικὴ, τὴν θεολογίαν, τὴν φυσικὴ, τὴν ρητορικὴ, τὴν φιλοσοφίαν, τὴν ἱστορίαν, τὴν ποίησιν καὶ τὴν λογοτεχνίαν. Σημειωτέον ὅτι πέρα ἀπὸ τὴν ἐπικύρεια γνώριζε καὶ κάθε ἄλλη ἐλληνικὴ φιλοσοφικὴ κοσμοθέαση καὶ ὑπῆρξε κριτικὸς ἀπέναντι στὶς ἄλλες σχολές, ἀλλὰ ὄχι πολέμιος, δείχνοντας τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν ἀνεκτικότητά του πρὸς τὸν χαρακτήριζε.

Ἀρκετὰ σημαντικὸ γεγονὸς γιὰ τὴν διάσωσιν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γραμματείας εἶναι, πὼς διατηρήθηκαν ἑκατοντάδες πάπυροι συγγραμμάτων κάτω ἀπὸ τὴν λάβα τοῦ ἥφαιστείου τοῦ Βεζούβιου, ποὺ κάλυψε καὶ τὸ ἰταλικὸ Ἡράκλειο. Στὴν περιοχὴ αὐτὴ ὑπῆρχε ἡ ἐπικύρεια σχολὴ ποὺ ἴδρυσε ὁ Φιλόδημος καὶ ποὺ θάφτηκε κάτω ἀπὸ τὴν στάχτη. Εἶναι γνωστὴ ὡς «Βίλλα τῶν Παπύρων», ποὺ ἡ ἰταλικὴ ἀρχαιολογία ἀνασκάπτει ἀπὸ τὸ 1750 μ.Χ. μέχρι σήμερον! Ἀνάμεσα στὰ τόσα καὶ τόσα κείμενα ποὺ ἦρθαν στὸ φῶς, συμπεριλαμβάονται καὶ κάποια ἐπιγράμματα τοῦ Φιλόδημου. Πρόκειται γιὰ ποιητικὰ σκαρώματα γεμάτα ἐρωτισμὸ, ἀνθρωπιά καὶ εὐαισθησία, τὰ ὁποῖα ἀναδεικνύουν τὴν λογοτεχνικὴ δεινότητα τοῦ δημιουργοῦ τους, ποὺ δὲν περιορίζεται ὡς ποιητὴς ἀπὸ τὴν ἐρωτικὴ αὐστηρότητα τοῦ ἐπικουρισμοῦ. Παράλληλα μέσα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς στίχους διαφαίνεται ἡ ἁρμονία καὶ ἡ φωτεινότητά τοῦ ἐρωτισμοῦ ποὺ διαπνέουν τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ.

Ἡ ἐνδιαφέρουσα εἰσαγωγὴ, ἡ νεοελληνικὴ ἀπόδοσιν καὶ ὁ σχολιασμὸς εἶναι τοῦ Γιώργου Καρμανανώλη, ἐρευνήτη στὸ Διεθνὲς Κέντρο Μελέτης τῶν Παπύρων τοῦ Ἡρακλείου, στὴ Νάπολιν τῆς Ἰταλίας.

Ἀλέξανδρος Χ. Μήτσιου

ἔξυπνος καὶ δραστήριος ἄνθρωπος ποὺ δὲν εἶναι «πολύφημος», δηλαδὴ δὲν ἀποτελεῖ «ὄνομα» (σημ. στὸν Ὅμηρο: **Οὐτις**=Κανένας) καὶ ὁ ὁποῖος προκαλεῖ τὴν ὑποψία, τὴν ὀργὴ καὶ τὸ θυμικὸ τοῦ Πολύ-φημου. Μεθοδικὰ ὁ «Κανένας» ποτίζει τὸν «Πολύ-φημο» μὲ κρασί (δηλ. ἡδονές) καὶ τὸν κοιμίζει μὲ τραγούδια (δηλ. ψυχαγωγία) καὶ παραμύθια (δηλ. ψέματα). Μετὰ τὴν πλήρη νάρκωση τοῦ Πολύ-φημου ὁ Κανένας τὸν τυφλώνει, χτυπώντας τὸν δηλαδὴ ἐκεῖ ποὺ πονάει περισσότερο, καθιστώντας τὸν πλέον ἀνήμερο καὶ ἄχρηστο. Ἐπειτα ὁ «Κανένας», γαντζωμένος ἀπὸ ὅσα ἀγαθὰ πρόλαβε νὰ ἀρπάξῃ ἀπὸ τὸν «Πολύ-φημο» (σημ. ἦτοι κάτω ἀπὸ τὴς κοιλιὰς τῶν προβάτων=καλυπτόμενος δηλαδὴ κάτω ἀπὸ τὸ χρῆμα ποὺ ἀπεκόμιζε), ξεφεύγει ἀπὸ τὰ ἄτακτα καὶ πανικόβλητα χτυπήματα τοῦ μανιασμένου «Πολύ-φημου»..

Κάποτε ὁμως φτάνει ἡ στιγμή, ποὺ ὁ «Κανένας» ἀποκαλύπτει τὴν πραγματικὴ του ταυτότητα, φωνάζοντας δυνατὰ στὸν Πολύ-φημο: «**Ἄν σὲ ρωτήσουν ποῖός σὲ τύφλωσε, νὰ πῇς πὼς τὸ ἔκανε ὁ Ὀδυσσεύς, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης**». Ἀπ' αὐτὸ τὸ χρονικὸ σημεῖο καὶ πέρα ὁ Κανένας συνεχίζει τὸ ταξίδι (δηλ. τὴν ὁδύσεια-ζωή του) νικητής.

Κωνσταντῖνος Δ. Μίχος